

INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS
REPORTS DE LA RECERCA A CATALUNYA
2003-2009
Altres filologies

Report elaborat per Roser Gauchola

Aquest estudi ha comptat amb el suport i la col·laboració de la Generalitat de Catalunya, i ha estat realitzat sota la direcció i cura de la Secretaria Científica i de l'Observatori de la Recerca de l'IEC.

© 2014, Institut d'Estudis Catalans
Carrer del Carme, 47. 08001 Barcelona

Primera edició: octubre del 2014

Text revisat lingüísticament per la Unitat de Correcció del Servei Editorial de l'IEC

ISBN: 978-84-9965-201-6

DOI: 10.2436/15.0110.16.1

Aquesta obra és d'ús lliure, però està sotmesa a les condicions de la llicència pública de *Creative Commons*. Es pot reproduir, distribuir i comunicar l'obra sempre que se'n reconegui l'autoria i l'entitat que la publica i no se'n faci un ús comercial ni cap obra derivada. Es pot trobar una còpia completa dels termes d'aquesta llicència a l'adreça: <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/es/deed.ca>.

Sumari

ABREVIACIONS	4
RESUM.....	5
PREÀMBUL	6
1. INTRODUCCIÓ	7
2. OBJECTIUS DEL REPORT	7
3. METODOLOGIA	9
4. ESTUDIS ÀRABS I ISLÀMICS	13
5. ESTUDIS DE L'ÀSIA ORIENTAL	18
6. ESTUDIS HEBREUS I ARAMEUS.....	25
7. FILOLOGIA ALEMANYA	32
8. FILOLOGIA ANGLESA	49
9. FILOLOGIA BASCA.....	91
10. FILOLOGIA ESLAVA.....	93
11. FILOLOGIA FRANCESA.....	97
12. FILOLOGIA GREGA	130
13. FILOLOGIA ITALIANA	149
14. FILOLOGIA LLATINA.....	159
15. FILOLOGIA ROMÀNICA	177
16. FILOLOGIES GALLEGA I PORTUGUESA	190
17. LITERATURA ESPANYOLA	193
18. LLENGUA ESPANYOLA	223
19. TEORIA DE LA LITERATURA (I LITERATURA COMPARADA)	253
20. CONCLUSIONS.....	270

Abreviacions

€	euro
ADI	Associació d'Italianistes Italians
AECID	Agència Espanyola de Cooperació Internacional per al Desenvolupament
AGAUR	Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca
ARCS	ajuts per a l'organització de congressos, simposis i altres actuacions
ASEM	Cimera Àsia-Europa
BELLS	<i>Barcelona English Language and Literature Studies</i>
CEU	catedràtic/a d'escola universitària
cf.	conferiu
CICYT	Comissió Interministerial de Ciència i Tecnologia
CIDOB	Centre d'Estudis i Documentació Internacionals a Barcelona
CU	catedràtic/a d'universitat
ELE	espanyol com a llengua estrangera
FBG	Fundació Bosch i Gimpera
FEDER	Fons Europeu de Desenvolupament Regional
FPI	formació del personal investigador
GRES	Grup de Recerca en Escriitures Subversives
GRIAL	Grup de Recerca Interuniversitari en Aplicacions Lingüístiques
ICE	Institut de Ciències de l'Educació
ICREA	Institució Catalana de Recerca i Estudis Avançats
IDS	Institut de la Llengua Alemanya
IEPOA	Institut Interuniversitari d'Estudis del Pròxim Orient Antic
ILCC	Institut de Llengua i Cultura Catalanes
IUC	Institut Universitari de Cultura
IULA	Institut Universitari de Lingüística Aplicada
L2	segona llengua
MEC	Ministeri d'Educació i Ciència
MICINN	Ministeri de Ciència i Innovació
OPI	Observatori Permanent de la Immigració
OR-IEC	Observatori de la Recerca de l'Institut d'Estudis Catalans
PDI	personal docent i investigador
PIV	«Professors i investigadors visitants»
PN R+D+I	Pla Nacional de Recerca Científica, Desenvolupament i Innovació Tecnològica
proj.	projecte
RAE	Reial Acadèmia Espanyola
R+D	recerca i desenvolupament
SGR	suport als grups de recerca de Catalunya
TEU	titular d'escola universitària
TU	titular d'universitat
UAB	Universitat Autònoma de Barcelona
UB	Universitat de Barcelona
UdG	Universitat de Girona
UdL	Universitat de Lleida
UPC	Universitat Politècnica de Catalunya
UPF	Universitat Pompeu Fabra
URV	Universitat Rovira i Virgili

Resum

Aquest report presenta les tendències de recerca que es realitzen en el camp de les altres filologies, que comprèn les llengües orientals i la llengua i la literatura espanyoles, passant per les llengües clàssiques, entre d'altres. Com a punt de referència, es parteix de les àrees de coneixement següents: estudis àrabs i islàmics, estudis de l'Àsia oriental, estudis hebreus i arameus, filologia alemanya, filologia anglesa, filologia basca, filologia eslava, filologia francesa, filologia grega, filologia italiana, filologia llatina, filologia romànica, filologies gallega i portuguesa, literatura espanyola, llengua espanyola i a (i literatura comparada). Per a l'anàlisi, es consideren indicadors com ara els recursos humans, les línies de recerca, els projectes de recerca, les activitats de formació en la recerca i les altres activitats de difusió de la recerca.

Preàmbul

Aquest report no hauria estat possible sense l'ineestimable ajut del doctor Llorenç Arguimbau Vivó, coordinador de l'Observatori de la Recerca de l'Institut d'Estudis Catalans (OR-IEC), que no només ens ha fornit tota la informació necessària per dur-lo a terme, sinó que sempre ha palesat una disponibilitat i una eficàcia dignes d'especial esment. Bona part de la informació que s'hi inclou ha estat proporcionada per investigadors de totes les universitats implicades que, malgrat la burocràcia del dia a dia que malauradament és ja consubstancial a la vida universitària, han tingut la deferència de trametre'ns informació molt valuosa que no hauria estat possible de presentar sense la seva col·laboració. Agraïm, doncs, la col·laboració de Lourdes Aguilar, Giovanni Albertocchi, Montserrat Amores, Mireia Aragay, Manuel Aznar, Lorraine Baqué, Vicenç Beltran, Xavier Blanco, Josep M. Brucart, Anna Caballé, Maria Dolors Cañada, Yolanda Capdevila, Joan Carbonell, Natàlia Català, Gloria Clavería, Ana Fernández Montraveta, Mar Garachana, Juan Francisco García Bascuñana, José Enrique Gargallo, Juan María Garrido, Cecilio Garriga, Felicity Hand, M. Lluïsa Hernanz, Francisco Lafarga, Coloma Lleal, Clara Ubaldina Lorda, Carlos Martín Vide, José Martínez Gázquez, Francesca Mestre, José María Micó, Estrella Montolí, Melissa Moyer, Carme Muñoz, Julio Murillo, Rosa Navarro, Gregorio del Olmo, Carmen Pérez Vidal, Dolors Poch, Pilar Prieto, Roser Puig, Macià Riutort, Domingo Ródenas, Joaquín Sanmartín, Meri Torras, Helena Usandizaga i Teun A. van Dijk. Agraïm també la col·laboració dels departaments i seccions que ens han facilitat la informació complementària sol·licitada: Anglès i Lingüística (Universitat de Lleida [UdL]), Ciències de l'Antiguitat i de l'Edat Mitjana (Universitat Autònoma de Barcelona [UAB]), Filologia Alemanya (Universitat Rovira i Virgili [URV]), Filologia anglesa (URV), Filologia anglesa i Alemanya (Universitat de Barcelona [UB]), Filologia anglesa i Germanística (UAB), Filologia Espanyola (UAB), Filologia Francesa i Romànica (UAB), Filologia Hispànica (UB), Filologia Romànica (UB) i Filologies Gallega i Portuguesa (UB).

1. INTRODUCCIÓ

El present report consta de quatre parts diferenciades. En la primera, se n'exposen els objectius. En la segona, es presenta la metodologia, que consta de dues parts: els indicadors i factors de variació presos en compte per a l'anàlisi i les fonts d'informació. La tercera part presenta el report pròpiament dit, és a dir, l'objecte del report amb els diferents ítems analitzats, i, finalment, en la darrera part, se'n presenten les conclusions generals.

2. OBJECTIUS DEL REPORT

Aquest report pretén presentar, per al mapa universitari públic català en el període comprès entre els anys 2003 i 2009, les tendències en la recerca realitzada en les *altres filologies*, terme que remet a una categoria definida en termes negatius, és a dir, els estudis filològics que no tenen per objecte la llengua i la literatura catalanes, i que, per tant, comprenen no només àmbits, sinó també objectes d'estudi, extremadament heterogenis, que van des de les llengües orientals fins a la llengua i la literatura espanyoles, passant per les llengües anomenades *clàssiques*, o d'altres que, tot i no ser autòctones del nostre país, han constituït realitats més properes, ja sigui culturalment o geogràfica.

Aquesta diversitat dels objectes d'estudi té el seu correlat en l'àmbit institucional per a cadascuna de les especialitats aquí abordades, que, ja sigui per tradicions seculares, per la «demanda social» que susciten en el seu context territorial o, fins i tot, per la voluntat política o acadèmica de cada una de les universitats que les acullen, i que segueixen en aquest punt el principi d'autonomia universitària tan intrínsecament lligat al sistema d'educació superior de casa nostra, presenten estatus organitzatius que divergeixen molt d'una institució universitària a una altra.

Atesa la multiplicitat dels àmbits i la diversitat de situacions institucionals i acadèmiques que presenten, aquest report partirà de les anomenades *àrees de coneixement*, concepte aquest que, per bé que actualment és controvertit i subjecte a modificacions, com també es palesarà en aquest report, no deixa de ser, si més no pel que fa a la recerca, un punt de referència obligat que permet de situar, ni que sigui de manera superficial, la tasca duta a terme pel personal docent i investigador (PDI). Aquesta opció no està exempta de riscos, per tal com les fronteres entre diferents àrees de coneixement resulten sovint difuses. Així, les recerques interlingüístiques de tipus comparatiu o contrastiu, en les quals s'analitzen

diferents llengües, poden situar-se tant en una àrea filològica com en una altra, o fins i tot en l'àrea de lingüística o de traducció, objecte d'un altre report, però, assumint aquestes limitacions, partir de l'àrea de coneixement del PDI constitueix un enfocament que, tot i simplificar potser en excés la complexitat de la recerca que es realitza a la universitat, resulta si més no operatiu per a una exposició que, com aquest report, només pretén apuntar tendències.

Establert aquest *modus operandi*, les àrees de coneixement que s'abordaran en aquest report i que es presentaran per ordre alfabètic són les següents:

- estudis àrabs i islàmics
- estudis de l'Àsia oriental
- estudis hebreus i arameus
- filologia alemanya
- filologia anglesa
- filologia basca
- filologia eslava
- filologia francesa
- filologia grega
- filologia italiana
- filologia llatina
- filologia romànica
- filologies gallega i portuguesa
- literatura espanyola
- llengua espanyola
- teoria de la literatura (i literatura comparada).

Com s'assenyala més amunt, l'objectiu és presentar a grans trets la recerca que sobre aquests àmbits científics es du a terme en el mapa universitari públic català, i, per tant, les universitats analitzades seran (presentades igualment per ordre alfabètic):

- UAB
- UB
- Universitat de Girona (UdG)
- UdL¹
- Universitat Pompeu Fabra (UPF)
- URV.

3. METODOLOGIA

3.1. *Indicadors i factors de variació*

Per tal de dur a terme l'anàlisi, s'han tingut en compte diferents indicadors i factors de variació:

- a) els recursos humans
- b) les línies de recerca
- c) els projectes de recerca
- d) les activitats de formació en la recerca
- e) altres activitats de difusió de la recerca.

El primer indicador, els recursos humans, pretén reflectir l'estructura de la plantilla de cada àrea de coneixement a cadascuna de les universitats analitzades, desglossant per categories el professorat que la conforma. En aquest punt, es tenen en compte dos paràmetres: un de més quantitatiu i un altre de caràcter més qualitatiu.

En el primer s'analitza quina ha estat l'evolució de la plantilla en termes estrictament numèrics (nombre de professors al començament del període enfront del nombre de professors al final), la qual cosa permet de copsar si s'ha produït un augment o una disminució dels efectius.

1. Per a l'àrea de filologia anglesa, s'analitzarà excepcionalment el cas de la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC).

En el segon paràmetre, en canvi, es calcula el percentatge de professorat amb dedicació completa de cada plantilla, factor aquest que resulta de capital importància en la recerca, per tal com la immensa majoria dels projectes de recerca dotats de finançament públic (i fins i tot privat) solen ser encapçalats per investigadors que, per bé que poden ser contractats (i, per tant, no ser numeraris), treballen a temps complet a la universitat (no debades, en els projectes de recerca, per exemple, del Pla Nacional de Recerca Científica, Desenvolupament i Innovació Tecnològica [PN R+D+I], es demana a l'investigador principal una dedicació exclusiva de 37,5 hores setmanals al projecte). Aquest segon paràmetre permet així d'observar el grau d'equilibri de la plantilla, tot calibrant l'estabilitat del professorat. Val a dir, però, que aquest segon paràmetre només es tindrà en compte en aquelles àrees de coneixement amb un mínim de set professors en cada curs acadèmic, ja que una població de menys individus, per molt cohesionada que estigui, no és una mostra estadísticament representativa.

La combinació de tots dos paràmetres, quantitatiu i qualitatiu, ha de permetre igualment de valorar la capacitat no tant de conformar, sinó d'encapçalar grups i projectes de recerca de les poblacions docents analitzades.

Pel que fa al segon indicador, les línies de recerca, és l'únic factor de variació no estrictament quantitatiu que s'ha pres en compte. Constitueix els eixos temàtics o els àmbits entorn dels quals gira la recerca del PDI de l'àrea, que, en alguns casos, poden coincidir amb els dels grups o projectes ja constituïts, i en d'altres, responen a les especialitats de l'orientació de la recerca de cada àrea a cada universitat. Permeten així de traçar un mapa de l'orientació de la recerca, lingüística o literària, de manera més fina, de les disciplines en les quals s'emmarca la recerca realitzada.

El tercer factor de variació, els projectes de recerca, engloba tota la recerca finançada de l'àrea considerada. Dins aquest indicador, s'estableix una primera distinció entre, d'una banda, recerca finançada amb fons públics i, d'altra banda, investigació amb subvenció privada.

Pel que fa a la recerca amb finançament públic, s'hi distingeixen diferents nivells, segons l'abast de l'entitat financerora. Així, en un primer nivell, s'aborden les recerques subvencionades per ens internacionals o supraestats: en particular, la Unió Europea, les accions integrades i els projectes de cooperació bilateral entre països. Per a aquest tipus de recerca, es precisa, a més del codi i la denominació del projecte, la universitat coordinadora i les participants i, quan sigui possible, la quantia total de la subvenció, així com la que ha pertocat a la universitat catalana participant.

En un segon nivell, es presenten els projectes finançats amb fons dels diferents ministeris segons els diferents governs (Ciència i Innovació [MICINN], Ciència i Tecnologia, Educació i Ciència): en particular, els emmarcats en el PN R+D+I i concedits entre el 2003 i el 2009. Per a aquests casos, s'especificarà el codi i el títol del projecte i la subvenció concedida, així com la composició (determinada quantitativament en funció de la categoria dels investigadors que integren l'equip) i la producció científica dels grups (nombre de publicacions, participació en congressos, organització de reunions científiques, etcètera).

En el tercer nivell, s'abordan els grups de recerca reconeguts en el marc del Programa de Suport a la Recerca de l'Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca (AGAUR). Se n'indicarà el codi i la denominació, la tipologia (emergent, singular o consolidat), la quantia de la subvenció obtinguda, així com la composició i la producció científica.

Finalment, quant a la recerca finançada amb fons privats, es presentaran els convenis signats amb empreses, tot indicant-ne la temàtica, l'entitat finançadora i la quantitat concedida per a la realització del projecte.

Tanmateix, conscients que, en una època com l'actual, les institucions universitàries només tenen en compte aquelles investigacions que resulten productives, és a dir, que, per mitjà dels anomenats *cànon*s, aporten «beneficis econòmics» a les mateixes universitats, hem volgut reflectir també en aquest report, en la mesura que ha estat possible, una part de la recerca duta a terme que, perquè no depèn d'un grup o projecte finançat, queda generalment oculta per a les autoritats universitàries i que, en el millor dels casos, només emergeix, a títol individual, en les sol·licituds de sexennis d'investigació del PDI. Inclourem, per tant, al final d'aquest epígraf, informació numèrica sobre producció científica no finançada, així com, quan sigui possible, la participació dels investigadors en recerques finançades però encapçalades per PDI d'una altra àrea, departament o universitat.

El capítol d'activitats de formació en la recerca tractarà de les activitats docents que, més enllà dels graus, contribueixen a la formació de nous investigadors i que, en última instància, han de garantir el relleu generacional del PDI. S'hi presentaran, d'una banda, els programes de doctorat (amb les dades d'evolució de la matriculació en la suficiència investigadora en el període analitzat), així com els màsters oficials impartits (dels quals també s'indicaran les dades de matriculació, en particular del darrer trienni). Es tracta d'un indicador que requereix una lectura particular, en la mesura que implica una formació més dilatada en el temps i en la qual intervenen factors, com ara els doctorands, en bona part

externs al mateix PDI. En aquest epígraf, es presentarà igualment el que suposa la culminació de tot aquest procés: la llista de les tesis doctorals defensades, llista que cal ponderar en funció del potencial de formació dels recursos de professorat, és a dir, en funció dels professors doctors susceptibles de ser-ne els directors. No cal dir que la valoració d'un mateix nombre de tesis no pot ser igual quan una plantilla disposa de vint doctors que si només en té dos.

Un últim indicador el constitueixen les altres activitats de difusió de la recerca, que inclouen els congressos o simposis organitzats que han rebut finançament dels ajuts per a l'organització de congressos, simposis i altres actuacions (ARCS) en les diferents convocatòries, així com la publicació de revistes científiques o de col·leccions regulars per part de l'àrea analitzada.

Cadascuna de les anàlisis per àrea i universitat es clou amb apreciacions globals sobre les tendències observades, tot precisant-ne els punts forts, els punts febles i, si escau, les propostes de millora.

3.2. Fonts d'informació

Per als diferents indicadors i factors de variació, s'ha disposat de diferents fonts d'informació:

1. L'OR-IEC ens ha fornint tota la informació referent a la plantilla de professorat de les àrees de coneixement, el repertori dels projectes amb finançament públic (Unió Europea, accions integrades, PN R+D+I i grups de recerca reconeguts), així com les dades relatives als màsters oficials i programes de doctorat en vigor entre el 2003 i el 2009.

2. Per a la composició i la producció científica dels projectes concedits en el marc del PN R+D+I, s'ha inclòs la informació proporcionada pels investigadors principals, als quals es va requerir en un correu electrònic personalitzat.

3. Per a les línies de recerca del PDI, les revistes i les col·leccions periòdiques, s'han consultat les pàgines web dels departaments als quals estan adscrites les àrees de coneixement, les dels mateixos professors i les de bona part dels projectes de recerca que disposen d'aquesta informació en xarxa.

4. Finalment, quant a la recerca no finançada, la participació dels investigadors en projectes encapçalats per altri i la participació d'investigadors aliens a l'àrea, al departament

o a la universitat analitzats, la informació ha estat proporcionada pels departaments implicats, als quals també es va sol·licitar per correu electrònic.

4. ESTUDIS ÀRABS I ISLÀMICS

En el mapa universitari català, l'àrea de coneixement d'estudis àrabs i islàmics només està present en una universitat, la UB, on està integrada en el Departament de Filologia Semítica.

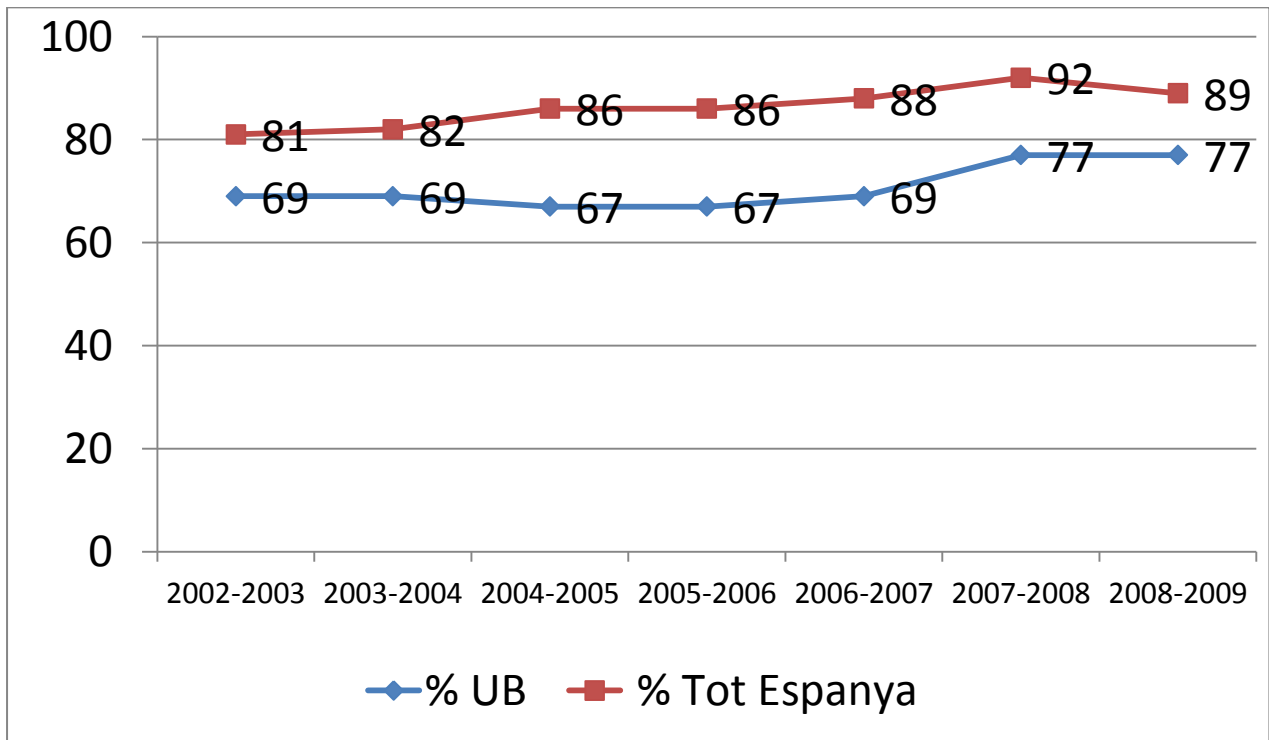
4.1. *Recursos humans*

En la taula 1 es presenten les dades corresponents a la plantilla de PDI de l'àrea d'estudis àrabs i islàmics.

TAULA 1.
Recursos humans de l'àrea d'estudis àrabs i islàmics (UB)

<i>Categoria</i>	<i>2002-2003</i>	<i>2003-2004</i>	<i>2004-2005</i>	<i>2005-2006</i>	<i>2006-2007</i>	<i>2007-2008</i>	<i>2008-2009</i>
CU	1	1	1	1	1	1	1
TU	8	8	7	7	7	7	7
Agregat				1	1	1	1
Lector						1	1
Associat	3	3	3	4	4	2	2
Associat substitut	1	1	1				
Col·laborador temporal						1	1

Cal destacar que si bé, en els últims anys, l'àrea ha sofert una certa reducció de places de professorat amb dedicació parcial (han desaparegut dues places d'associat i una d'associat substitut), quan a tot Espanya no s'han produït gairebé variacions (un professor més), i paral·lelament s'ha substituït una plaça de titular d'universitat (TU) per una d'agregat, el percentatge de professors amb dedicació exclusiva ha anat en augment en el període analitzat (com ha estat, per bé que partint d'una situació clarament més favorable, també la tònica general de l'àrea a tot Espanya, per la qual cosa l'àrea d'estudis àrabs i islàmics està lleugerament per sota de la mitjana espanyola), gràcies a la incorporació també d'una plaça de lector (gràfic 1).

GRÀFIC 1. Percentatge de professorat a temps complet: estudis àrabs i islàmics a la UB i a tot Espanya.

L'estabilitat de la plantilla compensa, en certa mesura, l'escassetat dels recursos en termes estrictament quantitativs.

4.2. *Línies de recerca*

L'àrea d'estudis àrabs i islàmics ha desenvolupat la seva tasca investigadora en particular en les línies de recerca següents:

- història de la ciència àrab
- astronomia islàmica medieval
- ciència a Al-Andalus i Al-Magrib
- transmissió de la ciència àrab
- instruments astronòmics medievals
- etnoastronomia àrab
- cartografia medieval.

4.3. Projectes de recerca

Pel que fa a la recerca finançada, l'àrea d'estudis àrabs i islàmics compta fonamentalment amb finançament públic, tant en el marc del PN R+D+I com en el del Programa de Suport a la Recerca de l'AGAUR.

En el marc del PN R+D+I, se li han concedit quatre projectes de recerca (s'indica entre parèntesis la quantia de la subvenció atorgada):

— HUM2004-02511: «Ciencia y sociedad en el Mediterráneo occidental en la baja edad media» (36.220 euros [€]).

— FFI2008-03460: «Cartografía náutica árabe en el contexto mediterráneo (c. 1300-1600). II. Estudio de detalle de las cartas» (29.040 €).

— FFI2008-00234: «La evolución de la ciencia en la sociedad de al-Ándalus desde la alta edad media al pre-Renacimiento y su repercusión» (27.830 €).

— HUM2005-03375: «Cartografía árabe en el contexto mediterráneo (c. 1300-1600). Influencias entre Oriente y Occidente» (8.330 €).

En les taules següents, presentem les dades referents a la composició (taula 2) i la producció (taula 3) de l'únic dels quatre projectes sobre el qual tenim les dades.

TAULA 2

Composició dels projectes del PN R+D+I d'estudis àrabs i islàmics (UB)

<i>Projecte</i>	<i>CU</i>	<i>TU</i>	<i>Agregat</i>	<i>FPI</i>	<i>Associat</i>
HUM2004-0211	1	4	1	2	3

TAULA 3

Producció dels projectes del PN R+D+I d'estudis àrabs i islàmics (UB)

HUM2004-0211	Articles	91
	Llibres	4
	Capítols de llibre	20
	Tesis	3
	Conferències per invitació	17
	Organització de congressos	1

Tot i tractar-se d'un equip en el qual més del 50 % dels integrants no gaudeixen una situació laboral estable (només sis dels membres tenen un estatus funcional o contracte permanent), cal destacar-ne la considerable producció científica, així com la lectura de tres tesis doctorals i l'organització d'un congrés.

Pel que fa a l'àmbit català, l'àrea d'estudis àrabs i islàmics va obtenir, en la convocatòria del 2005, el reconeixement d'un grup de recerca consolidat:

— 2005 SGR 00429: Grup Millàs Vallicrosa d'Història de la Ciència Àrab (sense dotació).

Presentem en les taules 4 i 5 les dades referents a la composició i a la producció:

TAULA 4

Composició del grup de recerca consolidat d'estudis àrabs i islàmics (UB)

<i>Grup</i>	<i>Total membres</i>	<i>Doctors</i>	<i>No doctors</i>	<i>Becaris</i>
2005SGR 00429	20	11	9	3

TAULA 5

Producció del grup de recerca consolidat d'estudis àrabs i islàmics (UB)

2005SGR 00429	Projectes avaluats	2
	Projectes altres	1
	Projectes nacionals	1
	Projectes nacionals administracions	1
	Projectes nacionals empreses	30
	Articles	39
	Llibres	6
	Capítols de llibre	16
	Tesis	1
	Congressos	8
	Cursos	1
	Ponències	13
	<i>Reviews</i>	8
	Publicacions sense especificar	13

Malgrat el seu dinamisme, però, el grup no ha tingut continuïtat en convocatòries posteriors, dèficit que s'ha vist d'alguna manera compensat posteriorment amb l'obtenció de finançament de projectes en el PN R+D+I, comentats més amunt.

4.4. *Activitats de formació en la recerca*

Pel que fa a la formació postlicenciatura, l'àrea d'estudis àrabs i islàmics té, juntament amb l'àrea d'estudis hebreus i arameus, des del curs 2004-2005, un programa de doctorat: Cultures àrab i hebrea: passat i present. Presentem en la taula 6 l'evolució del nombre de matriculats en la suficiència investigadora.²

TAULA 6
Evolució del nombre de matriculats en la suficiència investigadora del programa de doctorat Cultures àrab i hebrea: passat i present (UB)

<i>Doctorat</i>	<i>2004-2005</i>	<i>2005-2006</i>	<i>2006-2007</i>	<i>2007-2008</i>	<i>2008-2009</i>	<i>2009-2010</i>
<i>Cultures àrab i hebrea</i>	5	9	12	1		

El fet que les dades no estiguin desglossades per àrees de coneixement no fa possible d'esbrinar quina ha estat la incidència de l'àrea d'estudis àrabs i islàmics en aquest punt. Les dades posen de manifest, però, que, després d'un trienni en progressió notablement ascendent, en els dos darrers anys, no s'han consignat noves incorporacions a la suficiència investigadora.

D'altra banda, durant el període considerat, s'han defensat cinc tesis doctorals en l'àrea d'estudis àrabs i islàmics:

- *Críticas a Ptolomeo en el siglo XII. El caso del Islah al-Mayisti de Yabir b. Aflah* (2006).
- *El tratado sobre proyección de rayos de Ibn Muàd de Jaén (m. 1093). Edición, traducción y estudio* (2006).
- *Tasyir y proyección de rayos en textos astrológicos magrebíes* (2008).
- *Kitâb al-amtâr wa-l-* (2005).
- *Corán aljamiado (ms. II-IV-701 de la Biblioteca Medicea Laurenziana de Florencia)* (2005).

2. En la informació de què es disposa, no s'hi desglossen les xifres corresponents a estudis àrabs i islàmics i a estudis hebreus i arameus.

4.5. Altres activitats de difusió de la recerca

A banda del congrés organitzat en el marc del projecte de recerca HUM2004-02511 i dels vuit duts a terme pel grup consolidat, l'àrea d'estudis àrabs i islàmics ha organitzat un simposi internacional que ha gaudit d'una subvenció dels ajuts ARCS:

— 2006/ARCS: Congrés Internacional ICHSTIS: «A shared legacy: islamic science east and west» (4.000 €).

D'altra banda, l'àrea de coneixement publica una revista de periodicitat anual: *Suhayl: International Journal for the History of the Exact and Natural Sciences in Islamic Civilisation*. A més, l'àrea disposa d'una secció pròpia, la secció B, en la revista *Anuari de Filologia*, publicada per la Facultat de Filologia de la UB.

Tot i tractar-se d'una àrea de coneixement amb una presència institucional acotada a Catalunya a la UB i amb un nombre molt limitat d'efectius, que, d'altra banda, han anat minvant al llarg del període analitzat, l'àrea d'estudis àrabs i islàmics palesa un especial dinamisme tant pel que fa a la docència de postgrau com a la tasca investigadora. Per bé que en la recerca i la seva difusió, cal destacar-hi els quatre projectes del PN R+D+I (un dels quals especialment productiu) i el fet que disposi d'una revista pròpia, hauria estat desitjable que el grup de recerca consolidat obtingut en la convocatòria del 2005 hagués tingut continuïtat en convocatòries posteriors. Aquesta mancança es pot explicar, però, pel fet que les places de professorat més estables desaparegudes (per jubilació o altres motius) no han estat cobertes amb places de la mateixa categoria.

5. ESTUDIS DE L'ÀSIA ORIENTAL

L'àrea d'estudis de l'Àsia oriental està present en dues universitats catalanes, la UAB i la UPF, i s'incardina en les facultats de Traducció i d'Interpretació (UAB) i d'Humanitats (UPF).

5.1. UAB

A la UAB, l'àrea d'estudis de l'Àsia oriental forma part del Departament de Traducció i Interpretació.

5.1.1. Recursos humans

En la taula 7 es presenta la plantilla dels professors que han compost l'àrea d'estudis de l'Àsia oriental a la UAB en el període considerat.

TAULA 7
Recursos humans de l'àrea d'estudis de l'Àsia oriental (UAB)

<i>Categoria</i>	<i>2002-2003</i>	<i>2003-2004</i>	<i>2004-2005</i>	<i>2005-2006</i>	<i>2006-2007</i>	<i>2007-2008</i>	<i>2008-2009</i>
Associat permanent estranger	2	2	2	2	2	2	2
Agregat			1	1	1	1	2
Lector			1	1	1	1	
Associat	3	2	2	2	1	1	1

En línies generals, pel que fa al professorat d'aquesta àrea de coneixement, sense que el nombre de professors hagi canviat, s'observa una tendència a l'estabilització de la plantilla —es passa així del 40 % de plantilla no eventual, el 2002-2003, al 50 %, el 2003-2004 i el 2004-2005, i al 67 %, els tres cursos següents, fins a arribar al 80 % de places «fixes» durant el curs 2008-2009—, amb la incorporació, a partir del curs 2004-2005, d'un agregat i d'un lector, que no ha desembocat, però, en la creació de places de funcionaris; les figures d'associats permanents estrangers i d'agregat són les úniques que, sense tenir estatus de funcionaris, poden gaudir d'una certa estabilitat en la contractació.

5.1.2. Línies de recerca

A la UAB, l'àrea d'estudis de l'Àsia oriental focalitza la seva recerca en cinc línies d'investigació:

- llengua i literatura de l'Àsia oriental
- política i relacions internacionals en l'àmbit oriental
- societat de l'Àsia oriental
- cultura, pensament i interculturalitat de l'Àsia oriental
- economia de l'Àsia oriental.

5.1.3. Projectes de recerca

La recerca dels estudis de l'Àsia oriental a la UAB té dues principals fonts de finançament: el PN R+D+I i la Generalitat de Catalunya.

En el marc del PN R+D+I, cal destacar-hi dos projectes finançats:

— HUM2005-0815: «Interculturalidad de Asia oriental en la era de la globalización: aspectos lingüístico-literarios y sociopolíticos» (48.314 €).

— FFI2008-05911/FILO: «Procesos interculturales de Asia oriental en la sociedad internacional de la información: ciudadanía, género y producción cultural» (24.200 €).

Pel que fa a l'àmbit català, cal destacar-hi el grup de recerca consolidat següent:

— 2009SGR 1103: Grup de Recerca Interdisciplinari d'Estudis d'Àsia Oriental (Inter Asia) (34.300 €).

Les dades de composició i producció del grup de recerca consolidat d'estudis de l'Àsia Oriental es presenten en les taules 8 i 9.

TAULA 8

Composició del grup de recerca consolidat d'estudis de l'Àsia oriental (UAB)

<i>Grup</i>	<i>Total membres</i>	<i>Doctors</i>	<i>No doctors</i>	<i>Becaris</i>	<i>Postdoctorals</i>
2009SGR 1103	12	7	5	3	1

TAULA 9
Producció del grup de recerca consolidat d'estudis de l'Àsia oriental (UAB)

2009SGR 1103	Proj. competitius finançats	12
	Proj. competitius dirigits	10
	Proj. R+D internacionals	2
	Producció de congressos	100
	Cursos	19
	Ponències	46
	Reviews	4
	Articles	17
	Articles en revistes indexades	37
	Llibres	25
	Capítols de llibre	52
	Tesis	22

Ja sense finançament específic, l'àrea d'estudis de l'Àsia oriental té un grup de recerca reconegut per la Comissió de Recerca de la UAB (2 de març del 2006): Interculturalitat a l'Àsia oriental (Inter Asia). A més, els components del grup Inter Asia han col·laborat en diferents projectes:

— I+D SEJ2007-63179/SOCI: «El impacto en el desarrollo: género, transnacionalismo».

— 2007-2008: ASEM Education Hub Thematic Network: «The study of regionalism in the ASEM context». Cimera Àsia-Europa (ASEM).

— 2007-2008: «Las comunidades china, india y japonesa en España. Orígenes, asentamiento y heterogeneidad». Ministeri de Treball i Afers Socials. Observatori Permanent de la Immigració (OPI).

— 2005-2007: «Comunitats asiàtiques i economia. Transnacionalisme i empresariat ètic». Fundació Centre d'Estudis i Documentació Internacionals a Barcelona (CIDOB).

5.1.4. Activitats de formació en la recerca

L'àrea d'estudis de l'Àsia oriental participa en el programa de doctorat Traducció i estudis interculturals de la UAB i té a càrrec la docència del màster oficial de Recerca en Àsia oriental contemporània, del qual es presenta el nombre de matriculats en els últims anys (taula 10).

TAULA 10

Evolució de la matriculació en el màster de Recerca en Àsia oriental contemporània

<i>Màster</i>	<i>2006-2007</i>	<i>2007-2008</i>	<i>2008-2009</i>	<i>2009-2010</i>
Recerca en Àsia oriental contemporània		6	6	11

Malgrat tenir un nombre reduït d'estudiants matriculats, cal destacar que, en l'últim any del període considerat, el màster ha gairebé doblat la matrícula dels dos anteriors.

5.1.5. Altres activitats de difusió de la recerca

Al marge dels ensenyaments reglats, tot i que no ha organitzat cap congrés amb ajuts ARCS, l'àrea d'estudis de l'Àsia oriental ha organitzat diverses jornades, en particular en el marc de l'Any de l'Àsia Oriental a la UAB (2005-2006). Fora d'aquest marc, cal destacar l'organització de dos seminaris:

— «Interculturalitat d'Àsia oriental en l'era de la globalització», organitzat per la Fundació CIDOB amb la col·laboració de l'Institut d'Estudis Internacionals i Interculturals de la UAB i Inter Asia (2009).

— «Àsia oriental: orientalismes, aproximacions i disciplines» (2007).

Cal ressaltar igualment que, en el període considerat, s'han defensat les cinc tesis doctorals següents:

— *Análisis descriptivo de la traducción de las onomatopeyas del chino al español* (2009).

— *Estudio desde una perspectiva lingüística y sociocultural para la traducción de marcas comerciales a la lengua china* (2005).

— *Embodying translation in modern and contemporary literature (1908-1934 and 1979-1999): A methodological use of the conception of translation as a site* (2005).

— *Sinología y traducción: El problema de la traducción de poesía china clásica en ocho poemas de Du Fu (712-770)* (2009).

— *La influencia literaria y el impacto cultural de las traducciones de Lin Shu (1852-1924) en la China de finales del siglo XIX y principios del XX* (2003).

D'altra banda, l'àrea de coneixement publica, conjuntament amb l'Institut d'Estudis Internacionals i Interculturals, una revista amb periodicitat anual: *Inter Asia Papers*.

L'àrea d'estudis de l'Àsia oriental a la UAB palesa, malgrat l'escassetat de recursos humans i la precarietat de l'estatus del seu personal docent, un notable dinamisme en les seves activitats de recerca, tant per la constitució de grups de recerca (d'àmbit autonòmic i estatal) com per la participació en activitats de difusió de la recerca organitzades per altres entitats. Cal destacar, en aquest sentit, malgrat les limitades matriculacions en el màster que imparteix, el nombre de tesis llegides, molt notori tenint en compte el nombre limitat de professors de què disposa l'àrea.

5.2. UPF

A la UPF, l'àrea d'estudis de l'Àsia oriental està integrada en el Departament d'Humanitats.

5.2.1. Recursos humans

Es presenten en la taula 11 les dades corresponents al PDI de l'àrea d'estudis de l'Àsia oriental a la UPF.

TAULA 11
Recursos humans de l'àrea d'estudis de l'Àsia oriental (UPF)

<i>Categoria</i>	<i>2002-2003</i>	<i>2003-2004</i>	<i>2004-2005</i>	<i>2005-2006</i>	<i>2006-2007</i>	<i>2007-2008</i>	<i>2008-2009</i>
TU							1
Agregat				1	1	1	
Associat		2	5	7	6	7	5

Com es pot observar, es tracta d'una àrea de creació recent (curs 2003-2004), que en els dos primers cursos va existir només amb professors amb dedicació parcial (2 associats el curs 2003-2004 i 5 el 2004-2005). En els tres anys següents, a banda de l'entrada de nous professors associats, es crea una plaça d'agregat, i no és fins al curs 2008-2009 que el professorat de l'àrea gaudeix d'una certa estabilitat, amb la creació d'una plaça de TU. Cal

lamentar, però, que aquesta creació hagi estat en detriment no només de dues places de professors associats, sinó també d'una altra d'agregat.

5.2.2. Línies de recerca

La principal línia de recerca de l'àrea d'estudis de l'Àsia oriental a la UPF se centra en la presència de la Xina a Espanya.

5.2.3. Projectes de recerca

Tot i que actualment hi ha un grup denominat Escola d'Estudis de l'Àsia Oriental, no consta en la documentació de què es disposa que aquesta àrea hagi encapçalat cap projecte finançat, la qual cosa potser es pot explicar per la precarietat de la plantilla del professorat durant bona part del període analitzat.

5.2.4. Activitats de formació en la recerca

Per bé que aquesta àrea participa en la docència (juntament amb la UAB) de la llicenciatura de segon cicle d'estudis de l'Àsia oriental, l'escassetat dels recursos humans pot explicar que no disposi d'un màster oficial o d'un doctorat propis.

5.2.5. Altres activitats de difusió de la recerca

Per bé que l'àrea d'estudis de l'Àsia oriental no va obtenir entre el 2003 i el 2009 cap ajut ARCS per a l'organització de congressos, seminaris o reunions científiques, no es descarta que hagi organitzat, en particular amb el CIDOB, alguna activitat, ja sigui en col·laboració amb altres àrees o amb finançament públic (d'altres institucions) o privat.

La recerca de l'àrea d'estudis de l'Àsia oriental a la UPF, tant pel que fa a grups i projectes de recerca com a la formació de doctorands i les iniciatives conduents a la difusió

de la recerca, té molt poca visibilitat, la qual cosa potser és deguda a l'escassetat dels recursos de què ha disposat durant el període analitzat i a la seva implantació recent.

6. ESTUDIS HEBREUS I ARAMEUS

L'àrea d'estudis hebreus i arameus està present en dues universitats catalanes: la UB i la UdG.

6.1. UB

L'àrea d'estudis hebreus i arameus s'incardina, a la UB, dins el Departament de Filologia Semítica.

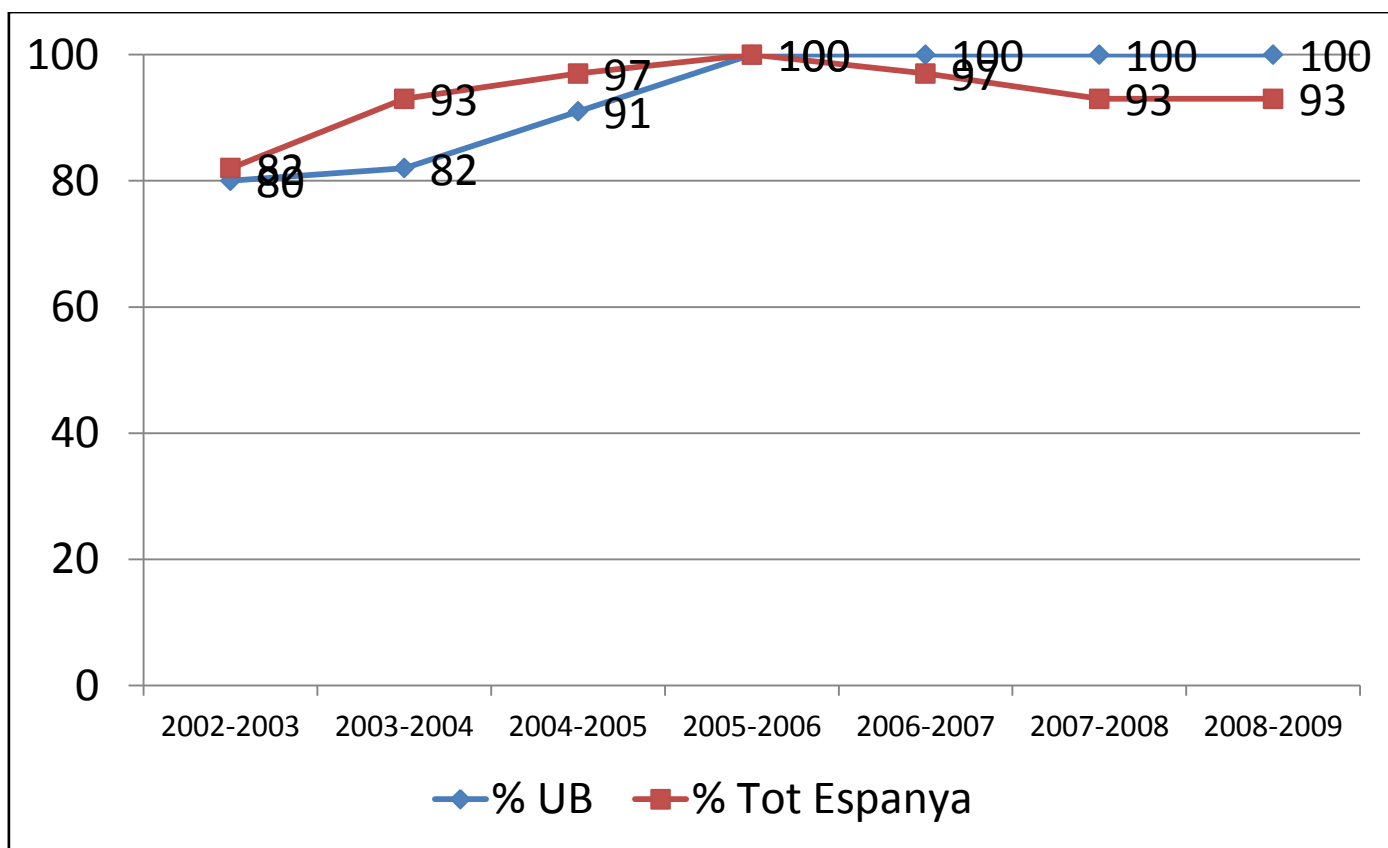
6.1.1. Recursos humans

En la taula 12 es presenten les dades corresponents al PDI en el període considerat.

TAULA 12
Recursos humans de l'àrea d'estudis hebreus i arameus (UB)

<i>Categoria</i>	<i>2002-2003</i>	<i>2003-2004</i>	<i>2004-2005</i>	<i>2005-2006</i>	<i>2006-2007</i>	<i>2007-2008</i>	<i>2008-2009</i>
CU	3	3	4	3	2	2	2
TU	4	5	4	4	4	4	4
TEU	1						
Emèrit					1	1	
Agregat			1	2	2	2	2
Lector						1	1
Associat	2	2	1				
Col·laborador temporal		1	1	1	1		

Tot i que, entre el 2003 i el 2009, ha perdut un professor (contràriament a la tendència general de l'àrea, en què hi ha hagut un augment de 7 professors), l'àrea gaudeix d'una plantilla plenament estable, lleugerament superior a la mitjana espanyola (gràfic 2). La majoria dels membres són funcionaris i, des del curs 2005-2006, tots els docents tenen dedicació exclusiva a la universitat

GRÀFIC 2. Percentatge de professorat a temps complet: estudis hebreus i arameus a la UB i a tot Espanya.

L'estabilització de l'àrea s'explica pel fet que, per bé que l'àrea ha perdut una o dues places de catedràtic d'universitat (CU) i TU, ha perdut igualment dues places d'associats, cobertes amb un lector, que, tot i ser contractat, té dedicació completa. Remarquem finalment l'existència d'una plaça d'emèrit, que, com és sabut, només es concedeix a professors de notable prestigi.

6.1.2. Línies de recerca

L'àrea d'estudis hebreus i arameus focalitza la seva activitat de recerca en les línies d'investigació següents:

- Elaboració de repertoris lexicogràfics de l'època semítica mitjana (lexicografia ugarítica).
- Anàlisi de les estructures fonètiques subjacents a les configuracions morfològiques del semític comú.
- Estudi del lèxic paleosemític (accadi) segons criteris onomasiològics.
- Anàlisi de la incidència dels substrats i adstrats del lèxic anatòlic indoeuropeu dels mil·lennis II i I aC (llengües hittita, lúvia, lícia, lídia i cària).

6.1.3. Projectes de recerca

Aquestes línies de recerca s'han traduït, ja sigui en el si del Departament de Filologia Semítica, ja sigui en l'Institut Interuniversitari d'Estudis del Pròxim Orient Antic (IEPOA), en diferents grups d'investigació del PN R+D+I, que es detallen a continuació:

- FFI2009-13196: «Catalonia Hebraica III» (14.520 €).
- HUM2004-05685: «Catalonia Hebraica II» (34.240 €).
- HUM200-00554: «Manuscritos arameo-siriacos y árabes en la Biblioteca Maronita de Alepo (Siria) y de la Fundación George y Matilde Salem de Alepo (Siria). Catalogación y estudio» (21.420 €).
- HUM2005-02125: «Estudio filológico de los dialectos arameos occidentales y orientales» (9.520 €).

— HUM2005-0223: «Aportaciones del corpus documental sirio de la edad del bronce a la lingüística paleo y mesosemítica: el léxico» (22.610 €).

— HUM2005-03539: «Estudio sobre la congruencia fonológica y semántica de los radicales binarios semíticos extendidos» (20.230 €).

— FFI2008-05004-CO2-CO1/FILO: «A glossary of old syrian» (20.250 €).

— FFI2008-04317: «Catalogación y estudio de los manuscritos arameo-siriacos y árabes de la Fundación Salem y de la Biblioteca Maronita de Alepo (Siria)» (26.620 €).

— FFI2008-02376: «Publicación y edición del archivo cuneiforme oficial mesoasirio» (19.360 €).

— FFI2008-01744: «La onomástica amorrea en el Éufrates medio y el Habur durante el bronce medio: la antroponimia femenina y masculina. Análisis antropológico y lingüístico» (24.200 €).

Tot seguit, es fan constar les dades corresponents a la composició i la producció dels projectes sobre els quals es disposa d'informació (taules 13 i 14).

TAULA 13

Composició dels projectes del PN R+D+I d'estudis hebreus i arameus (UB)

<i>Projecte</i>	<i>CU</i>	<i>TU</i>	<i>Agregats</i>	<i>Postdoctorals</i>	<i>FPI</i>	<i>Altres</i>
FFI2008-05004-CO2-01/FILO	2					
HUM2005-0223/FILO	3	1		1	1	2
HUM2005-03539	1		1	1	1	

TAULA 14

Producció dels projectes del PN R+D+I d'estudis hebreus i arameus (UB)

<i>Projecte</i>	<i>Articles</i>	<i>Llibres</i>	<i>Capítols</i>	<i>Tesis</i>	<i>Ponències</i>	<i>Reviews</i>	<i>Organització de congressos</i>
FFI2008-05004-CO2-01/FILO	39	8			4	2	2
HUM2005-0223/FILO	35			1	14	4	
HUM2005-03539	20	2	12	1		4	

6.1.4. Activitats de formació en la recerca

Juntament amb l'àrea d'estudis àrabs i islàmics, l'àrea d'estudis hebreus i arameus ha estat impartint el doctorat Cultures àrab i hebrea: passat i present (conferiu [cf.] 4.4). A banda d'aquest programa, durant el bienni 2006-2008, es va fer càrrec igualment de la docència del doctorat Llengües, història i cultures de l'antic Orient: assiriologia, indoiranística, semitística i egiptologia, en el qual hi va haver, en els cursos 2006-2007 i 2007-2008, tres i dos estudiants matriculats en la suficiència investigadora, respectivament.

Cal assenyalar que, en el període considerat, s'han defensat les tres tesis doctorals següents:

— *De Cervera a Be'er Seba': Genealogia de la familia judeocatalana Cavaller-Caballero y del cronista sefardí Bekor „Eliyag Caballero, autor del «Séfer-Zikón-Ha-Yammim» (2008).*

— *Un «séfer refu'ot» hebraicocatalán del siglo XIV. Edición, traducción y estudio del ms. Firkovitch I HEB 338 de la Biblioteca Nacional de Rusia (2006).*

— *Formació i estructura de les arrels verbals en semític: Comentari etimològic dels determinatius radicals presents en els «verba tertiae infirmae» de l'hebreu bíblic masorètic (2008).*

A més, cal destacar el màster oficial de Cultures i llengües de l'antiguitat (del qual presentem les dades referents a l'evolució de la matriculació en la taula 15), que palesa un augment molt notable d'estudiants en els dos darrers anys del període considerat.

TAULA 15
Evolució de la matriculació en el màster Cultures i llengües de l'antiguitat

<i>Màster</i>	<i>2007-2008</i>	<i>2008-2009</i>	<i>2009-2010</i>
Cultures i llengües de l'antiguitat	2	19	27

L'èxit obtingut en el màster oficial fa augurar un augment de matriculació en el doctorat en el qual participa l'àrea analitzada.

6.1.5. Altres activitats de difusió de la recerca

El dinamisme de l'àrea d'estudis hebreus i arameus, tant del mateix Departament de Filologia Semítica com de l'IPOA, ja palesat en la seva activitat investigadora, es posa de manifest, al marge dels congressos organitzats en el si del projecte del PN R+D+I ja ressenyat, en l'organització de diferents reunions científiques (algunes amb una certa continuïtat) que han merescut la subvenció de la Generalitat de Catalunya (l'import de la qual s'especifica entre parèntesis) en el marc dels ajuts ARCS 2003-2009:

- 2004/ARCS: Workshop on Comparative Semitics (3.000 €).
- 2004/ARCS: II Congrés per a l'Estudi dels Jueus en Territoris de Llengua Catalana (3.000 €).
- 2005/ARCS: Workshop on Comparative Semitics (5.000 €).
- 2007/ARCS: III Congrés per a l'Estudi dels Jueus en Territoris de Llengua Catalana (3.570 €).

L'àrea disposa d'una secció pròpia, la secció E, en la revista *Anuari de Filologia*, publicada per la Facultat de Filologia de la UB.

L'àrea d'estudis hebreus i arameus gaudeix, sens dubte, d'una situació poc freqüent a la universitat catalana: té una plantilla de professorat amb un alt percentatge d'estabilitat i de dedicació exclusiva, la qual cosa constitueix un dels seus punts forts, al qual cal afegir el gran dinamisme que palesa tant en la investigació finançada com en les accions que du a terme per a la difusió de la recerca, ja sigui en l'organització de congressos, ja sigui en el màster que té a càrrec seu. Nogensmenys, atès que el finançament de la recerca se circumscriu al marc del PN R+D+I, seria desitjable que diversifiqués les seves fonts de subvenció (ja sigui en l'àmbit català o europeu). D'altra banda, la tendència a la poca demanda dels seus estudis de doctorat, tot i que cal destacar les tres tesis defensades en el període, es podria invertir si els matriculats en el màster que imparteix optessin per continuar la seva formació.

6.2. UdG

En el cas de la UdG, l'àrea d'estudis hebreus i arameus està integrada en el Departament de Filologia i Filosofia.

6.2.1. Recursos humans

Des del curs 2003-2004, l'àrea està composta per un sol professor, que és TU.

TAULA 16
Recursos humans d'estudis hebreus i arameus (UdG)

<i>Categoria</i>	<i>2002-2003</i>	<i>2003-2004</i>	<i>2004-2005</i>	<i>2005-2006</i>	<i>2006-2007</i>	<i>2007-2008</i>	<i>2008-2009</i>
TU	1	1	1	1	1	1	1

6.2.2. Línies de recerca

El professor inscrit en aquesta àrea de coneixement centra la seva recerca en les línies següents:

- estudis bíblics
- filologia catalana
- filologia hebrea i aramea.

6.2.3. Projectes de recerca

Els projectes en els quals ha participat l'únic integrant d'aquesta àrea han versat, entre el 2003 i el 2009, sobre filologia catalana, per la qual cosa no se n'informarà en aquest report. Tot i així, bona part de les seves publicacions tracten de temes relacionats amb els estudis hebreus i arameus.

6.2.4. Activitats de formació i de difusió de la recerca

L'àrea no és responsable de cap programa de doctorat ni de cap màster, ni sembla que hagi organitzat, si més no amb subvenció de la Generalitat de Catalunya, cap simposi relacionat amb el seu àmbit d'estudi, la qual cosa probablement s'explica per l'escassetat

dels recursos de què disposa i pel fet que l'únic membre és alhora especialista en filologia catalana.

Del que s'ha exposat fins aquí, se'n pot concloure que l'àrea d'estudis hebreus i arameus té una presència testimonial a la UdG, tant pel fet que només compta amb un professor com pel mateix perfil investigador d'aquest docent, que també és especialista en filologia catalana.

7. FILOLOGIA ALEMANYA

L'àrea de coneixement de filologia alemanya està present en quatre universitats catalanes: la UAB, la UB, la UPF i la URV.

7.1. UAB

A la UAB, l'àrea de filologia alemanya està integrada dins el Departament de Filologia Anglesa i de Germanística.

7.1.1. Recursos humans

Com es mostra en la taula 17, l'àrea està majoritàriament composta per professors associats, el nombre dels quals, juntament amb el de lectors, ha augmentat lleugerament en els tres últims anys considerats, sense que aquest increment hagi anat acompanyat d'una certa estabilització de la plantilla, per tal com el nombre de TU ha romàs constant.

TAULA 17
Recursos humans de l'àrea de filologia alemanya (UAB)

<i>Categoria</i>	<i>2002-2003</i>	<i>2003-2004</i>	<i>2004-2005</i>	<i>2005-2006</i>	<i>2006-2007</i>	<i>2007-2008</i>	<i>2008-2009</i>
TU	1	1	1	1	1	1	1
Lector				1	2	2	2
Associat	4	4	4	4	5	5	5
Col·laborador temporal		1	1				

Això fa que els percentatges de PDI amb dedicació completa siguin especialment baixos en el període analitzat.

7.1.2. Línies de recerca

A la UAB, les línies de recerca de l'àrea de filologia alemanya són dues:

- literatura i història de la cultura alemanya
- llengua alemanya.

7.1.3. Projectes de recerca

En la informació de què es disposa, no hi consta cap dada referent a projectes de recerca subvencionats per entitats públiques o privades de l'àrea de filologia alemanya de la UAB.

Cal destacar, però, que, malgrat la manca de finançament extern, els professors d'aquesta àrea han dut a terme recerques (que no tenen reconeixement oficial per part de les institucions universitàries, atès que no impliquen ingressos per investigació) els resultats de les quals queden resumits, ni que sigui quantitativament, en la taula 18.

TAULA 18
Producció científica no finançada de l'àrea de filologia alemanya (UAB)

<i>Producció</i>	<i>2003</i>	<i>2004</i>	<i>2005</i>	<i>2006</i>	<i>2007</i>	<i>2008</i>	<i>2009</i>
Llibres				2			
Capítols	8	3	6	5	4	1	
Edicions					1		1
Participacions convidades en congressos	4	1	1	2			
Ponències	6	1	1	3	3		

7.1.4. Activitats de formació en la recerca

No consta que aquesta àrea participi en cap màster o programa de doctorat específicament dedicat a la filologia alemanya.

7.1.5. Activitats de difusió de la recerca

No consta que l'àrea hagi organitzat cap simposi amb ajuts ARCS, però tampoc no es descarta que ho hagi fet amb un altre tipus de finançament públic o privat.

Malgrat la seva situació prou precària, tant en termes d'efectius com de situació laboral, els components de l'àrea de filologia alemanya de la UAB palesen una notable producció científica, que, no es veu, però, reflectida en els còmputos oficials, atès que no reverteix en benefici econòmic de la institució que els acull. Seria desitjable que el membre del PDI amb estatus de funcionari pogués crear equips amb la resta de components de l'àrea. Seria igualment desitjable que s'assolís una estabilització més gran del PDI, no només per donar més visibilitat a la seva tasca investigadora, sinó també per donar-li els fonaments institucionals mínims per tal que pogués eixamplar la recerca a l'àmbit de la difusió (organització de simposis) i de formació en la recerca (docència de postgrau).

7.2. UB

L'àrea de filologia alemanya forma part, a la UB, del Departament de Filologia Anglesa i Alemanya.

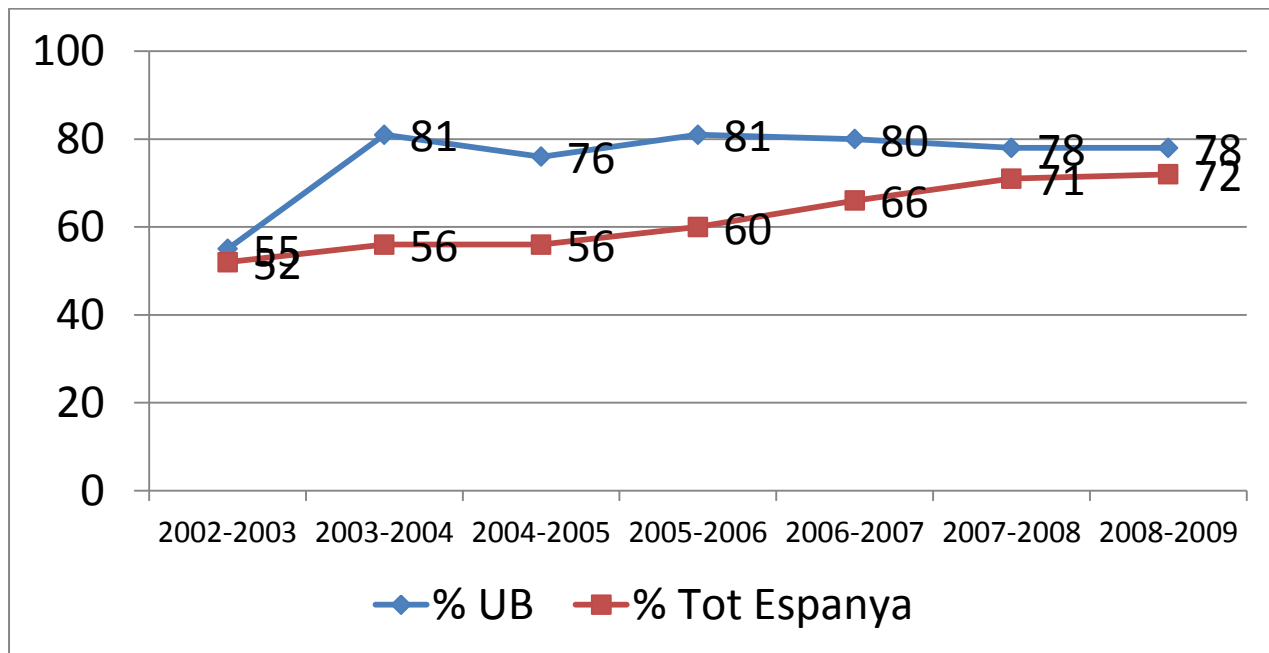
7.2.1. Recursos humans

En la taula 19 es presenten les dades quantitatives del professorat de filologia alemanya de la UB per categories.

TAULA 19
Recursos humans de l'àrea de filologia alemanya (UB)

<i>Categoria</i>	<i>2002-2003</i>	<i>2003-2004</i>	<i>2004-2005</i>	<i>2005-2006</i>	<i>2006-2007</i>	<i>2007-2008</i>	<i>2008-2009</i>
CU	2	2	2	2	2	2	2
TU	6	7	7	7	6	5	5
TEU	2	1					
Lector					1	1	1
Associat permanent estranger		1	1	1			
Visitant		1	1	2	2	2	2
Associat	6	2	4	2	2	2	2
Col·laborador temporal		1	1	1	1	1	1
Associat substituït	2	1	1	1	1	1	1

De les dades recollides, se'n desprèn que l'àrea de filologia alemanya ha sofert una reducció del nombre de professors (els 18 professors del curs 2002-2003 han disminuït progressivament fins als 14 del curs 2008-2009), mentre que a tot Espanya hi ha hagut un augment de professorat (57 professors), però al mateix temps s'ha produït, tant a la UB com a tot Espanya en general, una estabilització de la plantilla (gràfic 3).

GRÀFIC 3. Percentatge de professorat a temps complet: filologia alemanya a la UB i a tot Espanya.

Tot i que han desaparegut algunes places estables (fonamentalment, TU, titulars d'escola universitària [TEU] i associats permanents estrangers), també ho han fet les de professorat a temps parcial, i s'hi han incorporat professors amb dedicació exclusiva (sobretot agregats i, en menor mesura, lectors), que, per bé que no són funcionaris, sí que tenen dedicació completa a la universitat. Com a dada molt positiva, cal destacar que l'àrea ha anat incorporant professors visitants (fins a dos en els darrers anys), que probablement corresponen a lectors sufragats pel Govern alemany, o bé a investigadors del programa «Professors i investigadors visitants» (PIV).

7.2.2. Línies de recerca

La recerca de l'àrea de filologia alemanya a la UB s'articula, en l'àmbit de la lingüística, en les línies de recerca següents:

- lingüística alemanya sincrònica
- lingüística alemanya diacrònica
- lingüística alemanya aplicada.

7.2.3. Projectes de recerca

Pel que fa als projectes de recerca, l'àrea de filologia alemanya ha tingut reconeixement oficial per dues vies: el PN R+D+I i l'AGAUR.

Quant al finançament ministerial, dos han estat, en el període considerat, els projectes subvencionats (amb la participació en un d'aquests d'un professor de la Universitat de Zuric):

- HUM2004-00718: «Literatura y trauma en las relaciones hispano-alemanas» (25.300 €).
- HUM2007-61383: «Literatura y trauma en las relaciones hispano-alemanas: identidades fragmentadas» (48.400 €).

A més, diferents professors de l'àrea de l'especialitat de lingüística han participat en altres projectes del PN R+D+I:

- BFF 2001-3866: «Variació, comunicació multimodal i plurilingüisme» (2002-2005), finançat per la Comissió Interministerial de Ciència i Tecnologia (CICYT).
- HUM2005-01936/FILO: «Pragmática, estilo e identidades» (2005-2008).
- FFI2008-01230/FILO: «Coherència textual i estils discursius (COHESTIL)» (2009-2012).

Fruit d'aquests projectes són la creació del corpus multimodal de producció oral d'aprenents de llengua alemanya i diferents publicacions.

En l'àmbit català, l'àrea de filologia alemanya va veure reconeguda la seva tasca investigadora amb la creació d'un grup consolidat en la convocatòria del 2005:

- 2005SGR 00155: Experiència traumàtica i identitat literària (sense finançament).

L'especialitat de lingüística alemanya ha participat en diferents projectes encapçalats per altri, en particular en accions d'innovació i transferència finançades per l'AGAUR i

projectes de transferència finançats per empreses i gestionats a través de la Fundació Bosch i Gimpera (FBG):

— «Material interactiu per a les assignatures troncal de gramàtica alemanya» (255MQD 2002, 2003-2004, AGAUR).

— «Xarxes lèxiques» (MQD2003152, 2003-2004, AGAUR).

— «Assessorament i investigació aplicada» (301481, FBG).

I igualment, en diferents accions bilaterals:

— Cooperació bilateral en recerca (Espanya i Alemanya): Universitat de Santiago de Compostel·la, Fundació Alemanya d'Investigació, Servei Alemany d'Intercanvi Acadèmic i Xunta de Galícia (2006).

— Cooperació bilateral en recerca (Espanya i Alemanya): Institut de la Llengua Alemanya (IDS) de Mannheim, Universitat de Santiago de Compostel·la i Xunta de Galícia (2008).

— Cooperació bilateral en recerca (Espanya i Àustria): Universitat de Santiago de Compostel·la, Xunta de Galícia, Ministeri d'Educació i Ciència (MEC) i Verband der Österreichischen Neuphilologen.

Diversos professors de l'àrea són també integrants del grup de recerca consolidat Grup d'Estudi de la Variació (2009SGR 521).

Es presenten a continuació les dades sobre la composició (taula 20) i la producció (taula 21) del grup de recerca consolidat Experiència traumàtica i identitat literària, així com la producció científica d'aquesta àrea de coneixement a la UB que no ha gaudit de finançament públic ni privat (taula 22).

TAULA 20
Composició del grup de recerca consolidat de filologia alemanya (UB)

<i>Grup</i>	<i>Total membres</i>	<i>Doctors</i>	<i>No doctors</i>	<i>Becaris</i>
2005SGR 00155	20	11	9	3

TAULA 21
Producció del grup de recerca consolidat de filologia alemanya (UB)

2005SGR 00155	Projectes avaluats	16
	Projectes internacionals	1
	Projectes nacionals	15
	Projectes nacionals administracions	15
	Articles	74
	Capítols de llibre	4
	Tesis	2
	Congressos	85
	Ponències	90

TAULA 22
Producció científica no finançada de l'àrea de filologia alemanya, en lingüística i literatura (UB)

<i>Llibres</i>	<i>Capítols</i>	<i>Articles</i>	<i>Ressenyes</i>	<i>Conferències per invitació</i>	<i>Ponències</i>	<i>Organització de simposis</i>
1	34	38	6	34	24	3

7.2.4. Activitats de formació en la recerca

L'àrea de filologia alemanya imparteix, juntament amb d'altres de la UB, un programa de doctorat, Construcció i representació d'identitats culturals, del qual es presenta en la taula 23 l'evolució de la matriculació en la suficiència investigadora.

TAULA 23
Evolució de la matriculació en la suficiència investigadora del programa de doctorat Construcció i representació d'identitats culturals (UB)

	<i>2002-2003</i>	<i>2003-2004</i>	<i>2004-2005</i>	<i>2005-2006</i>	<i>2006-2007</i>	<i>2007-2008</i>	<i>2008-2009</i>	<i>2009-2010</i>
Doctorat		14	32	23	24	6		

Atès que es tracta d'un doctorat i d'un màster conjunts i que les dades de què es disposa no estan destriades per àrees de coneixement, no és possible valorar la incidència de l'àrea de filologia alemanya en aquesta activitat de formació.

Juntament amb aquest programa, l'àrea de filologia alemanya de la UB s'encarrega de part de la docència del doctorat de Lingüística aplicada, amb línies de recerca en

adquisició de segones llengües, anàlisi del discurs, aprenentatge integrat de llengües i recerca en l'aula de llengües estrangeres.

Paral·lelament a aquest programa de doctorat, aquesta àrea de coneixement i les de filologia francesa i filologia italiana tenen igualment a càrrec seu la docència del màster oficial, amb idèntica denominació que el programa de doctorat. Les dades de matrícula es presenten en la taula 24.

TAULA 24

Matriculació en el màster Construcció i representació d'identitats culturals (UB)

<i>Màster</i>	<i>2006-2007</i>	<i>2007-2008</i>	<i>2008-2009</i>	<i>2009-2010</i>
Construcció i representació d'identitats culturals		51	60	40

Finalment, juntament amb l'àrea de filologia anglesa, el professorat de filologia alemanya de la UB imparteix la docència d'un màster oficial de recerca, Lingüística aplicada i adquisició de llengües en contextos multilingües, des del curs 2007-2008.

En el període considerat, s'han llegit tres tesis doctorals:

- *Les traduccions de Wagner al català. «La walkiria»* (2007).
- *Novela policíaca contemporánea. Una aproximación teórica a través de la obra de Jakob Arjouni, Andrea Camilleri, Henning Mankell e Ingrid Noll* (2007).
- *'Novelle': la invención de un término* (2005).

L'àrea disposa d'una secció pròpia (juntament amb la de filologia anglesa), la secció A, en la revista *Anuari de Filologia*, publicada per la Facultat de Filologia de la UB.

7.2.5. Altres activitats de difusió de la recerca

Al marge dels ja consignats quan s'ha presentat la recerca finançada, no consta que l'àrea de filologia alemanya hagi organitzat cap simposi amb finançament dels ajuts ARCS.

L'àrea de filologia alemanya palesa un notable dinamisme tant en l'activitat investigadora (finançada o no) com en la formació en la recerca (molt en particular, en el màster). Això no obstant, es detecta una reducció en la projecció de la seva recerca des del punt de vista institucional, que, tot i que la plantilla hagi disminuït, difícilment es pot explicar per aquesta tendència. Així, un grup consolidat existent des del 2005 no ha estat renovat, tot i que no havia sol·licitat finançament per al seu funcionament. Seria potser

desitjable, d'una banda, que els especialistes de llengua o lingüística de l'àrea unissin esforços per sol·licitar projectes subvencionats (la qual cosa donaria més visibilitat a la seva recerca) i, d'altra banda, que la continuïtat de què es fa prova en el PN R+D+I tingués també la seva traducció en l'àmbit català i fins i tot europeu.

7.3. UPF

A la UPF, l'àrea de coneixement de filologia alemanya forma part de dos departaments: el d'Humanitats i el de Traducció i Ciències del Llenguatge (anteriorment denominat Departament de Traducció i Filologia).

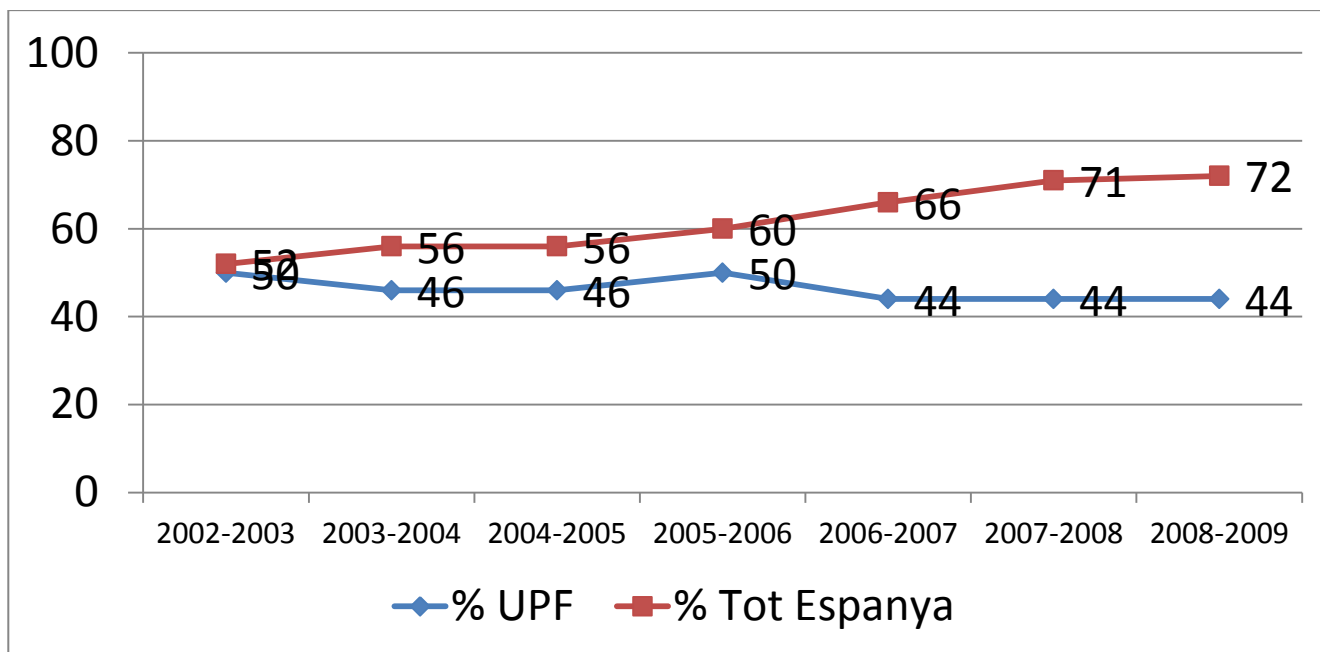
7.3.1. Recursos humans

En la taula 25 es presenten les dades corresponents al PDI de filologia alemanya a la UPF.

TAULA 25
Recursos humans de l'àrea de filologia alemanya (UPF)

<i>Categoria</i>	<i>2002-2003</i>	<i>2003-2004</i>	<i>2004-2005</i>	<i>2005-2006</i>	<i>2006-2007</i>	<i>2007-2008</i>	<i>2008-2009</i>
TU	2	3	3	3	4	4	4
TEU	3	3	2	1			
Associats	6	7	7	5	5	5	5
Altres	1		1	1			

Tot i haver-se creat, al llarg del període, dues places de professor numerari (TU), la plantilla ha sofert un descens dels seus efectius, contràriament a la tendència general observada per a l'àrea a tot Espanya (gràfic 4).

GRÀFIC 4. Percentatge de professorat a temps complet: filologia alemanya a la UPF i a tot Espanya.

Aquest descens quantitatiu ha anat acompanyat d'una davallada «qualitativa» de la plantilla, atès que el percentatge de professorat amb dedicació exclusiva, ja molt baix en el curs 2002-2003, ha descendit fins al 44 % en l'últim trienni, seguint en aquest punt l'àrea a la UPF la tendència contrària a la que s'ha pogut observar en la mitjana espanyola, més elevada en tots els cursos analitzats. Aquesta tendència a la baixa en el cas de la UPF s'explica per la coexistència de dos fenòmens: d'una banda, les baixes en totes les places de TEU (alguna, potser per transformació en TU) i, d'altra banda, la desaparició de la categoria «Altres» (que correspon molt probablement a investigadors a temps complet), fenòmens que no es veuen compensats per la disminució de places de professorat a temps parcial. La plantilla, doncs, presenta una estructura fortament desequilibrada que no afavoreix la realització d'una recerca continuada i de qualitat.

7.3.2. Línies de recerca

Es presenten a continuació les principals línies de recerca del professorat de filologia alemanya de la UPF:

- teoria i història de l'escriptura
- filosofia del llenguatge

- poesia i poètica de la literatura alemanya del segle XVIII al XX
- Romanticisme alemany
- literatura autobiogràfica

7.3.3. Projectes de recerca

Pel que fa al finançament amb fons de la Unió Europea, atesa la denominació molt genèrica dels departaments dels quals depenen les àrees de coneixement de filologia, atès també que no hi solen figurar coordinadors i que en alguns d'aquests projectes participa l'Institut Universitari de Lingüística Aplicada (IULA), no és possible esbrinar la participació de cadascuna de les àrees de coneixement de filologia en els diferents projectes europeus en els quals participa la UPF. Per això, els esmentarem en aquest epígraf amb el benentès que podrien figurar en qualsevol de les altres àrees de coneixement filològiques de la UPF:

- FP6-IST-STREP 3768: «Statistical machine translation using monolingual corpora: from concept to implementation (METIS-II)» (participació).
- Leonardo da Vinci LLP-LdV/TOI/07/BE/503: «Vocational training in multimedia e-content localisation: developing shareable and customisable resources for vocational training in multimedia e-content» (participació).
- Leonardo da Vinci LLP-LdV/TOI/08/IT/581: «Apprendere l'Europa attraverso le lingue (APPE@L)» (participació).
- FP7 Infrastructures IAIP-212230: «Common language resources and technology infrastructure (CLARIN)» (participació).
- Fp7-PEOPLE: «Common language resources and their applications (CLARA)» (participació).
- CONTENT 22236: «Linguistic infrastructure for interoperable resources and systems (LIRICS)» (participació).

En la informació de què disposa la redactora d'aquest report, no hi consta cap projecte concedit per l'AGAUR. Sí n'hi consten, en canvi, dos en el marc del PN R+D+I:

- HUM2007-62745: «La oralidad fingida: descripción y traducción» (22.990 €).
- HUM2004-01923: «Diseño y estudio de la incidencia de instrumentos para el desarrollo de la competencia estratégica en el aprendizaje de lenguas extranjeras en el contexto universitario» (36.800 €).

7.3.4. Activitats de formació en la recerca

En la documentació disponible, no hi figura cap doctorat o màster específicament dedicat als estudis d'alemany a la UPF. De fet, com en el cas dels departaments, la UPF ha optat per denominacions molt genèriques en la major part dels programes de doctorat i els màsters, la qual cosa fa difícil d'esbrinar-hi la incidència de cada àrea de coneixement (qualsevol filologia o, fins i tot, lingüística i traducció). Per aquest motiu, presentarem aquí tots els programes i màsters que podrien encabir qualsevol de les altres filologies objecte d'aquest report, sense pronunciar-nos sobre la participació de cadascuna de les àrees, atès que les dades disponibles no permeten de fer-ho.

Els programes de doctorat que poden estar relacionats amb les àrees de coneixement implicades en aquest report són:

- Ciència cognitiva i llenguatge
- Ciències del llenguatge i lingüística aplicada
- Humanitats
- Comunicació multilingüe: estudis de traducció, literatura i lingüística
- Lingüística aplicada: lèxic i discurs.

En la taula 26 presentem l'evolució de la matriculació en la suficiència investigadora dels diferents programes de doctorat.

TAULA 26

Evolució de la matriculació en la suficiència investigadora dels programes de doctorat de la UPF

<i>Programes</i>	<i>2002-2003</i>	<i>2003-2004</i>	<i>2004-2005</i>	<i>2005-2006</i>	<i>2006-2007</i>	<i>2007-2008</i>	<i>2008-2009</i>	<i>2009-2010</i>
Ciència cognitiva i llenguatge	26	24	11	14	10	7	1	1
Ciències del llenguatge	15	28	45	53	33	12	8	2
Humanitats	108	111	112	118	126	64	39	15
Comunicació multilingüe	35	40	57	54	49	40	17	7
Lingüística aplicada	31	31	8	9	1			

Pel que fa als màsters impartits en el període considerat, es disposa d'informació sobre el relacionat amb Ciència cognitiva i llenguatge, del qual presentem les dades de matriculació (taula 27).

TAULA 27
Matrícula del màster de Ciència cognitiva i llenguatge (UPF)

<i>Màster</i>	<i>2006-2007</i>	<i>2007-2008</i>	<i>2008-2009</i>	<i>2009-2010</i>
<i>Ciència cognitiva i llenguatge</i>	5			

En aquest període, en l'àrea de filologia alemanya de la UPF, s'hi han defensat les tesis doctorals següents:

- *Cine, literatura y traducción: análisis de la recepción cultural de España en Alemania en el marco europeo (1975-2000)* (2008).
- *El discurso contingente como herramienta pedagógica para favorecer la co-construcción de la docencia en la clase de alemán/LE para adultos en un nivel de principiantes* (2004).
- *El folleto de cursos de idiomas para extranjeros: análisis contrastivo (alemán-español) por tipos de emisor y subtextos* (2005).
- *La recepció de Heinrich Böll a Espanya* (2006).
- *Contracted preposition-determiner forms in german: Semantics and pragmatics* (2008).

7.3.5. Altres activitats de difusió de la recerca

L'àrea de filologia alemanya de la UPF va organitzar, en el període considerat, un congrés internacional per al qual va obtenir una subvenció en el marc dels ajuts ARCS:

- 11th Annual Meeting of the Gesellschaft für Semantik (Sinn und Bedeutung 11) (3.000 €).

El punt fort més destacable de l'àrea de filologia alemanya a la UPF és, sens dubte, el nombre considerable de tesis doctorals que s'hi han defensat i que donen fe de l'activitat de formació en la recerca de l'àrea, malgrat la molt precària, en termes generals, situació de la plantilla. Cal destacar en aquest sentit que, malgrat que estigui integrada en dos departaments diferents o a dues facultats diferents, l'àrea hagi obtingut dos projectes de recerca finançats del PN R+D+I, en els quals, però, queda una mica diluïda la pròpia àrea de coneixement, atès que no hi consta cap referència a la llengua alemanya, la qual cosa sembla

correspondre a la tònica general de la UPF, on s'ha optat per una transversalitat científica més acusada que en altres institucions universitàries catalanes. Seria desitjable, però, que s'elevessin propostes de grups de recerca, per tal que l'àrea tingués visibilitat en l'àmbit català.

7.4. URV

A la URV, l'àrea de coneixement de filologia alemanya depèn orgànicament del Departament d'Estudis Anglesos i Alemanys (anteriorment denominat Departament de Filologia Anglogermànica).

7.4.1. Recursos humans

En la taula 28 es reproduïxen les dades quantitatives de la plantilla d'aquesta àrea a la URV.

TAULA 28
Recursos humans de l'àrea de filologia alemanya (URV)

<i>Categoria</i>	<i>2002-2003</i>	<i>2003-2004</i>	<i>2004-2005</i>	<i>2005-2006</i>	<i>2006-2007</i>	<i>2007-2008</i>	<i>2008-2009</i>
CU	1	1	1	1	1	1	1
TU	3	3	3	3	2	2	2
Associat	3	3	4	4	3	1	1
Associat substitut	1	1					

Tot i que, aparentment, al llarg del període 2003-2009, la plantilla ha guanyat en estabilitat, atès que del curs 2002-2003 al 2006-2007 només el 50 % del professorat tenia dedicació exclusiva, mentre que en el darrer bienni aquest percentatge puja fins al 75 %, en realitat el que s'ha produït és una disminució dels recursos, molt més notòria en el cas del professorat associat, que passa de tres places (fins i tot quatre en alguns anys) a una, però també en el PDI funcionari, per tal com l'àrea va perdre una plaça de TU en el curs 2006-2007 que no ha estat recuperada. Sorpren, d'altra banda, que l'àrea no disposi de professorat

a temps complet no doctor (per exemple, lectors), que correspondria al personal docent en formació.

7.4.2. Línies de recerca

Es presenten tot seguit els àmbits en els quals es desenvolupa la recerca de l'àrea de filologia alemanya a la URV:

- gramàtica contrastiva alemany-castellà-català
- sintaxi alemanya
- lexicografia
- fonètica articulatòria contrastiva alemany-català-castellà
- didactització de la fonètica alemanya
- gramàtica històrica alemanya
- història de la llengua alemanya.

7.4.3. Projectes de recerca

Pel que fa a la investigació finançada, l'àrea de filologia alemanya té a càrrec seu un projecte concedit en el marc del PN R+D+I, projecte en el qual participen, a més de l'investigador principal de la URV, un professor de la Universitat del País Basc, un altre de la UB i una professora de la Universitat Complutense de Madrid (en total, dos catedràtics i dos agregats):

- FFI2008-05698: «Elaboración de un manual de fonética contrastiva alemán-español» (21.780 €).

A banda de la recerca finançada amb fons públics, els membres de l'àrea de filologia alemanya a la URV han dut a terme, en el període considerat, altres activitats de recerca, la producció de les quals es reflecteix en la taula 29.

TAULA 29
Producció científica no finançada de l'àrea de filologia alemanya (URV)

Llibres	2
Capítols de llibre	2
Articles	2
Conferències per invitació	2
Ponències	1

7.4.4. Activitats de formació en la recerca

Durant un cert període de temps, l'àrea de filologia alemanya de la URV, juntament amb la de filologia anglesa, va impartir la docència del doctorat Estudis anglesos i alemanys, del qual presentem les dades sobre l'evolució de la matriculació en la suficiència investigadora.

TAULA 30
Evolució de la matriculació en suficiència investigadora en el doctorat Estudis anglesos i alemanys (URV)

<i>Doctorat</i>	2002-2003	2003-2004	2004-2005	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009	2009-2010
Estudis anglesos i alemanys	10	4						

L'àrea de filologia alemanya ha participat en el doctorat organitzat pel Departament d'Estudis Anglesos i Alemanys: Translation and intercultural studies. En la taula 31, se'n presenta l'evolució de matriculats en la suficiència investigadora.

TAULA 31
Evolució de la matriculació en la suficiència investigadora del programa de doctorat Translation and cultural studies (URV)

<i>Doctorat</i>	2003-2004	2004-2005	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009	2009-2010
Translation and cultural studies	20	35	37	37	22	13	1

Les dades globals, però, no permeten de destriar quants d'aquests matriculats han optat per l'àrea de filologia alemanya com a àmbit de la seva recerca.

El Departament d'Estudis Anglesos i Alemanys disposa igualment d'un màster homònim al doctorat, del qual presentem en la taula 32 les dades de matriculació.

TAULA 32

Evolució de la matriculació en el màster Translation and cultural studies (URV)

<i>Màster</i>	<i>2007-2008</i>	<i>2008-2009</i>	<i>2009-2010</i>
Translation and cultural studies	14	9	

Tot i que, com en el cas del doctorat, no resulta factible distingir-hi els estudiants que han optat per l'àrea de filologia alemanya, es constata, per a ambdós tipus d'ensenyament, un descens en el nombre de matriculats, en particular en els dos darrers cursos analitzats.

Finalment, en l'àrea de filologia alemanya de la URV, s'hi ha defensat una tesi doctoral:

— *Stumpfe Federn in einer dumpfen Zeit? Deutschsprachige satirische Lyrik zwischen 1871 und 1890* (2007).

7.4.5. Altres activitats de difusió de la recerca

L'àrea de filologia alemanya de la URV s'ha mostrat particularment activa en l'organització de congressos i simposis, com ho palesen les diferents convocatòries dels ajuts ARCS, en el marc dels quals ha obtingut durant quatre anys finançament per als col·loquis següents:

— 2003/ARCS: V Congrés de l'Associació de Germanistes de Catalunya: «*Ihr mögt mich benützen... Goethe: usos i abusos*» (2.500 €).

— 2005/ARCS: VI Congrés de l'Associació de Germanistes de Catalunya: «*Der ungeteilte Himmel: Visions de la reunificació quinze anys després*» (2.400 €).

— 2006/ARCS: III Congrés de la Societat Goethe a Espanya: «*Ein Mann wie Heine täte uns Not...*» (3.000 €).

— 2008/ARCS: VI Congr s de la Societat Goethe a Espanya: «*Deutschland 2009: 60 Jahre gemeinsamer und getrennter Geschichte in der Literatur. Zum 80. Geburtstag Christa Wolfs*» (3.500 €).

L'anàlisi de la recerca realitzada per l' rea de filologia alemanya a la URV permet d'extreure'n diverses conclusions. Aix , en destaca com a punt fort la notable estabilitat de la plantilla del PDI, malgrat la disminució de places consolidades observada en els darrers anys i la manca de personal en formació. Cal remarcar igualment que participa tant en el màster com en el doctorat organitzats pel departament en el qual està integrada i el nombre considerable de congressos organitzats, aix  com el fet que tingui un projecte de recerca, finançat en el marc del PN R+D+I, de caràcter interuniversitari (per tal com hi participen investigadors de les universitats de Barcelona, Complutense de Madrid i del País Basc). Ara bé, atesa l'estabilitat de la plantilla, seria desitjable que l'activitat investigadora, que en bona part es realitza sense finançament, es tradu i en l'obtenció de grups de recerca reconeguts per altres institucions (la Generalitat de Catalunya o, fins i tot, la Unió Europea).

8. FILOLOGIA ANGLESA

L' rea de filologia anglesa està present en set universitats catalanes: la UAB, la UB, la UdG, la UdL, la UPC, la UPF i la URV.

8.1. UAB

A la UAB, l' rea de filologia anglesa està inclosa en el Departament de Filologia Anglesa i de Germanística.

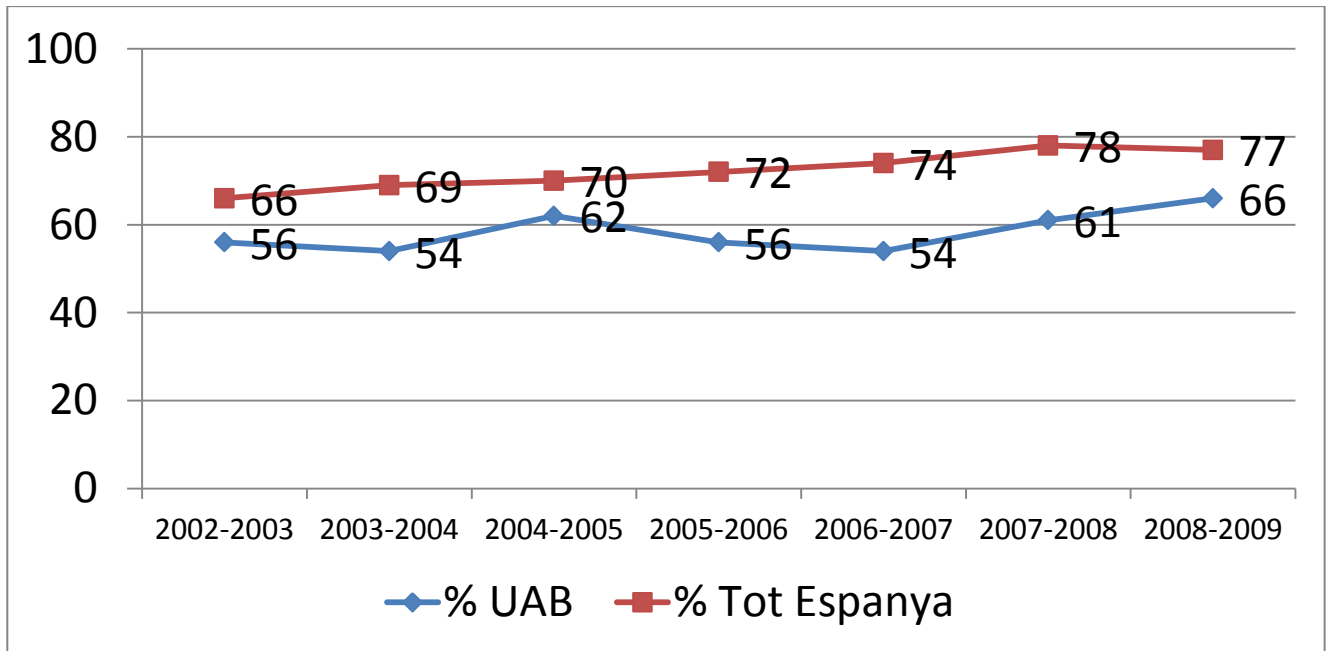
8.1.1. Recursos humans

En la taula 33 es presenta la plantilla del PDI de l'àrea a la UAB.

TAULA 33
Recursos humans de l'àrea de filologia anglesa (UAB)

<i>Categoria</i>	<i>2002-2003</i>	<i>2003-2004</i>	<i>2004-2005</i>	<i>2005-2006</i>	<i>2006-2007</i>	<i>2007-2008</i>	<i>2008-2009</i>
CU	3	3	3	3	3	3	3
TU	10	10	9	10	9	9	11
Emèrit					1	1	
TEU	4	4	4	4	4	4	3
Agregat						1	2
Associat permanent estranger	2	2	2	2	2	2	2
Lector		1	3	3	3	3	2
Associat	15	16	13	17	18	15	12
Col·laborador temporal		1					
Altres					1	1	

El nombre total de professors ha anat oscil·lant al llarg del període: 34 en els cursos 2002-2003 i 2004-2005, 37 en el curs 2003-2004, 39 en els cursos 2005-2006 i 2007-2008, 41 en el 2006-2007 i 35 al final del període, és a dir, un resultat final d'un professor més (tendència que també s'observa en l'àrea de filologia anglesa a tot Espanya, on s'han incorporat 286 professors més), però també es palesa que, del 2002-2003 al 2008-2009, s'ha produït una estabilització de la plantilla (seguint en aquest punt la tendència a l'alça de la filologia anglesa a tot Espanya, però partint de xifres més reduïdes [gràfic 5]), deguda a dos fenòmens concomitants: d'una banda, la disminució progressiva de places d'associat, i, d'altra banda, l'aparició i l'augment gradual de places de professors que, sense gaudir d'estatus de numerari, tenen dedicació exclusiva a la universitat (agregats i lectors).

GRÀFIC 5. Percentatge de professorat a temps complet: filologia anglesa a la UAB i a tot Espanya.

Cal destacar igualment el fet que l'àrea hagi tingut, en el bienni 2006-2008, un professor emèrit.

8.1.2. Línies de recerca

La recerca de filologia anglesa a la UAB s'articula en les línies següents:

- Literatura:
 - estudis americans
 - estudis culturals: postcolonialisme i estudis de gènere
 - literatura escocesa
 - literatura medieval i del Renaixement
 - literatura del segle XVIII: l'auge de la novel·la
 - literatura del segle XIX: Romanticisme i victorianisme
 - literatura anglesa del segle XX.
- Llengua i lingüística:
 - adquisició de primeres i segones llengües
 - adquisició de la fonologia
 - anàlisi del discurs

- comunicació intercultural
- fonologia i fonètica experimental
- lingüística cognitiva
- lingüística contrastiva
- lingüística de corpus
- lingüística teòrica
- metodologia de l'ensenyament
- sociolingüística, multilingüisme i anglès com a *lingua franca*.

8.1.3. Projectes de recerca

La recerca de l'àrea de filologia anglesa a la UAB ha tingut tres fonts de finançament: la Unió Europea, el PN R+D+I i l'AGAUR.

Pel que fa a la Unió Europea, ha participat en un projecte Sòcrates de la Unió Europea, coordinat per la Universitat de Londres:

- «Charting educational policies to address social inequalities in Europe» (EPASI Europe). Socrates 6-0001 S = 2 61 OBGE (2007-2009). Finançament total: 370.608 €; finançament per a la UAB: 52.088 €.

Quant al finançament pel PN R+D+I, a l'àrea de filologia anglesa se li han concedit els projectes següents:

- BFF 2003-06456: «Creación de una base de datos de semántica oracional y un entorno de consulta y gestión» (134.880 €).

- FFI2009-0771: «Cartografías de la indianidad en las literaturas del océano Índico: memoria, filiación, trauma» (18.150 €).

- HUM2007-61864: «La gestión del multilingüismo en el ámbito institucional» (31.944 €), en el qual participen també les universitats de Southampton, Friburg i Toronto.

- HUM2005-02746: «Variabilidad, categorización y procesamiento del lenguaje en primeras y segundas lenguas» (23.800 €), amb la participació de la URV.

- HUM2006-02725/FILO: «La hibridación en la producción literaria indioceánica en lengua inglesa y francesa: convergencias y divergencias. Estudio contrastivo de un sistema literario emergente» (30.250 €), amb la participació de les universitats de Barcelona, Valladolid, Lilla III, Humboldt, Cergy-Pontoise i Kenyatta i del Departament de Filologia Francesa i Romànica de la UAB.

— HUM2007-65267: «Ampliació de la BD lèxica y el corpus sintàctico-semàntico de semàntica oracional del espanyol SenSem» (62.920 €).³

En la taula 34 es presenten les dades sobre la composició dels diferents projectes.⁴

TAULA 34
Composició dels projectes del PN R+D+I de filologia anglesa (UAB)

<i>Projecte</i>	<i>CU</i>	<i>TU</i>	<i>Agregat</i>	<i>Associat</i>	<i>Becari FPI</i>	<i>Tècnic</i>
BFF2003-06456		4			1	1
HUM2007-65277		3				1
HUM2006-02725/FILO	2	2	1	1		
FFI2009-07711	3	6	1		1	
HUM2007-61864	2	3	1	1		

I en la taula 35 es reproduïxen les dades sobre la producció d'aquests projectes.

3. Tot i que la temàtica correspon a l'àmbit de filologia espanyola, s'inclou en aquest epígraf, atès que la investigadora principal pertany a l'àrea de filologia anglesa de la UAB.

4. No disposem de les dades sobre composició i producció del projecte HUM2005-02746.

TAULA 35
Producció dels projectes del PN R+D+I de filologia anglesa (UAB)

BFF 2003-06456	Articles	7
	Articles en revistes indexades	4
	Capítols de llibre	18
	Tesis	2
	Ponències	5
	<i>Reviews</i>	2
HUM2007-65277	Articles	3
	Articles en revistes indexades	2
	Capítols de llibre	6
	Tesis	1
	Conferències per invitació	1
	Organització de congressos	1
	Ponències	6
	<i>Reviews</i>	2
HUM2006-02725/FILO	Articles	23
	Articles en revistes indexades	7
	Llibres	2
	Capítols de llibre	21
	Conferències per invitació	4
	Organització de congressos	1
	Ponències	28
	<i>Reviews</i>	5
HUM2007-61864	Articles	12
	Llibres	4
	Capítols de llibre	6
	Tesis	1
	Conferències per invitació	8
	Ponències	23

La tercera font de finançament de l'àrea de filologia anglesa de la UAB és l'AGAUR, gràcies a l'obtenció, en la convocatòria del 2009, d'un grup emergent:

— 2009SGR 1340: Comunicació intercultural i estratègies de negociació (CIEN) (33.600 €).

Es presenten en la taula 36 les dades relatives a la composició de l'equip.

TAULA 36
Composició del grup de recerca emergent de filologia anglesa (UAB)

<i>Grup</i>	<i>Total membres</i>	<i>Doctors</i>	<i>No doctors</i>	<i>Becaris</i>
2009SGR 1340	12	6	6	3

En la taula 37, es reflecteix la producció científica d'aquest grup emergent.

TAULA 37
Producció del grup de recerca emergent de filologia anglesa (UAB)

2009SGR 1340	Proj. R+D finançats	21
	Proj. R+D finançats i dirigits	10
	Proj. R+D internacionals	9
	Congressos	82
	Cursos	7
	Ponències	68
	<i>Reviews</i>	4
	Articles	39
	Articles en revistes indexades	21
	Llibres	15
	Capítols de llibre	45
	Tesis	7

Al marge dels projectes i grups esmentats, cal destacar que l'àrea de filologia anglesa de la UAB ha tingut un conveni amb una empresa:

- «Assessorament en l'àmbit didàctic» (Clodagh Twomey, S. A., 2008, 886 €).

Cal destacar igualment l'existència de grups de recerca actius i reconeguts per la UAB que no constitueixen grups de recerca consolidats:

- Formes d'identitat en la cultura anglesa del Renaixement
- Literatures i cultures postcoloniales
- Content and language integrated learning in second-language acquisition (CLILSLA)

8.1.4. Activitats de formació en la recerca

L'àrea de filologia anglesa de la UAB s'encarrega de la docència del programa de doctorat de Filologia anglesa. En presentem en la taula 38 les dades sobre l'evolució de la matriculació en la suficiència investigadora.

TAULA 38

Evolució de la matriculació en suficiència investigadora del doctorat de filologia anglesa (UAB)

<i>Doctorat</i>	<i>2002-2003</i>	<i>2003-2004</i>	<i>2004-2005</i>	<i>2005-2006</i>	<i>2006-2007</i>	<i>2007-2008</i>	<i>2008-2009</i>	<i>2009-2010</i>
Filologia anglesa	20	19	22	25	32	10	5	5

D'altra banda, l'àrea de filologia anglesa va impartir durant el període considerat la docència de dos màsters oficials (se'n presenten les dades de matriculació en la taula 39):

- Adquisició de l'anglès i comunicació intercultural
- Estudis anglesos avançats: literatura i cultura

TAULA 39

Matriculació en els màsters de filologia anglesa (UAB)

<i>Màsters</i>	<i>2007-2008</i>	<i>2008-2009</i>	<i>2009-2010</i>
Adquisició de l'anglès	10	24	21
Estudis anglesos avançats	11	6	11

Si la matrícula del primer ha anat augmentant en el darrer bienni, en Estudis anglesos avançats: literatura i cultura (tret d'alguna oscil·lació el curs 2008-2009), la matrícula s'ha mantingut estable en la desena d'estudiants.

D'altra banda, en el període considerat, s'han defensat les tesis doctorals següents:

- *The struggle for meaning: Immigration and multilingual talk in an institutional setting* (2003).
- *Who's big in the «littles»: A critical study of the impact of the little magazines and small press publications on the career of Charles Bukowski from 1940 to 1969* (2009).
- *Construction of queer culture in contemporary India: Pioneers & landmarks* (2005).
- *La representación cultural del sur en la novela gótica inglesa (1764-1820): otredad política y religiosa* (2007).
- *Molly Keane y Kate O'Brien: nación, clase y género* (2004).
- *To the great detriment of the post office revenue. An analysis of Jane Austen's early narrative development through her use and abandonment of epistolary fiction in «Lady Susan»* (2006).

— *The vanishing cowboy and the unfading indian: Manhood, iconized masculinity and national identity in Larry McMurtry's lonesome dove and James Welch's fools crow and «The heartsong of charging elk»* (2009).

— *Imaginary dialogues, conceptual blending and fictive interaction in criminal courts* (2003).

— *Native & non-native perception of casual speech: English & catalan* (2007).

— *Self-assessment of foreign language oral production: Assessment accuracy, the role of proficiency level and implicit training* (2009).

— *Child and adult non-native subject development: A bi-directional study of english and spanish as L2s* (2007).

— *Negative concord in english and romance: Syntax-morphology interface conditions on the expression of negation* (2008).

8.1.5. Altres activitats de difusió de la recerca

A banda dels ja consignats quan s'han presentat els projectes de recerca, l'àrea de filologia anglesa de la UAB ha organitzat dos congressos d'abast internacional finançats en el marc dels ajuts ARCS:

— XV Congrés Internacional de les Ciències Fonètiques (3.000 €).

— 5th International Symposium on Bilingualism (3.000 €).

L'àrea publica una revista de periodicitat anual: *Links & Letters*.

L'anàlisi de les dades obtingudes permet de concloure que, pel que fa a la recerca, l'àrea de filologia anglesa a la UAB presenta diversos punts forts. En primer lloc, cal esmentar la progressiva estabilització de la plantilla, que repercuteix directament en l'activitat investigadora, atès que són els professors amb dedicació exclusiva els qui encapçalen grups de recerca. En segon lloc, cal destacar, d'una banda, el conveni amb una empresa (la qual cosa és poc freqüent en les àrees de ciències humanes) i, d'altra banda, la diversificació de les fonts de finançament i la continuïtat que s'observa, en el període considerat, en els grups de recerca. Així, seria desitjable que el grup emergent concedit en la convocatòria del 2009 esdevingués consolidat i que altres equips participessin en convocatòries posteriors (la plantilla de què disposa l'àrea ho permet), per tal de veure reconeguda, en l'àmbit català, la seva activitat investigadora. El punt feble el constitueix el descens observat en la matrícula en la suficiència investigadora en els darrers anys (i també

detectat en altres doctorats), així com la matrícula, relativament modesta, tenint en compte la potència investigadora de l'àrea i el nombrós públic meta al qual pot interessar, en el màster d'Estudis anglesos avançats: literatura i cultura.

8.2. UB

A la UB, l'àrea de filologia anglesa s'inclou en el Departament de Filologia Anglesa i Alemanya.

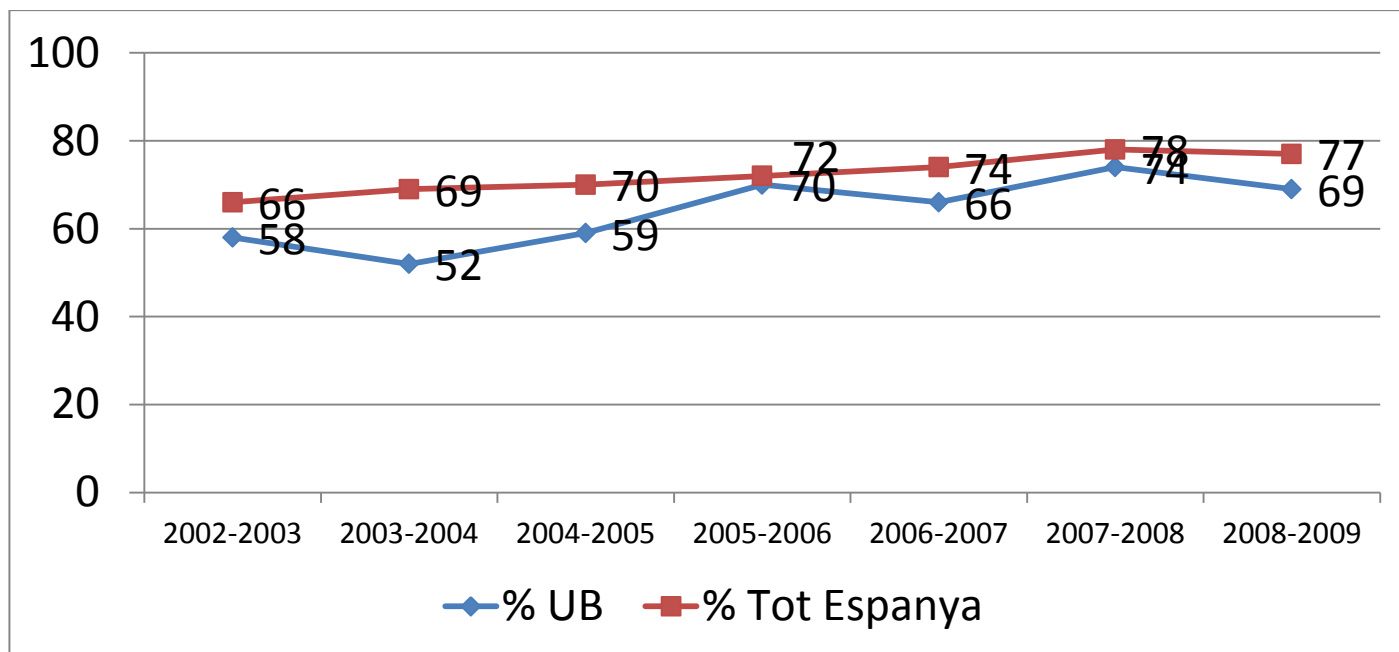
8.2.1. Recursos humans

En la taula 40 es reproduïxen les dades sobre el PDI de filologia anglesa a la UB.

TAULA 40
Recursos humans de l'àrea de filologia anglesa (UB)

<i>Categoria</i>	<i>2002-2003</i>	<i>2003-2004</i>	<i>2004-2005</i>	<i>2005-2006</i>	<i>2006-2007</i>	<i>2007-2008</i>	<i>2008-2009</i>
CU	3	3	2	2	2	2	2
TU	16	16	16	14	13	13	12
CEU	1						
TEU	6	6	6	6	5	4	3
Visitant	1	1	1	1	1	1	1
Lector			1	3	4	8	9
Associat	6	10	5	9	7	9	13
Col·laborador temporal						1	1
Associat substitut	14	14	13	8	6	1	
Altres							1

L'àrea ha sofert, amb algunes oscil·lacions durant el període, una disminució dels seus efectius, atès que en el curs 2002-2003 tenia 47 professors, enfront de 42 al final del sexenni. Aquesta tendència contrasta amb l'observada, a l'alça, per a l'àrea en general a tot Espanya (gràfic 6).

GRÀFIC 6. Percentatge de professorat a temps complet: filologia anglesa a la UB i a tot Espanya.

Aquesta disminució a la UB ha anat, però, acompanyada d'una estabilització progressiva de la plantilla (com a l'àrea en general, per bé que partint de percentatges més baixos), que no s'ha dut a terme, com es podria pensar, amb un augment de les places de professorat funcionari (de fet, l'àrea ha perdut, en el decurs d'aquests anys, un 25 % de TU i un 33 % de CU), sinó amb un fort increment de les places de lector (que es multipliquen per nou en els últims cinc anys), que compensa l'augment, una mica menys pronunciat, d'associats i que coincideix amb la desaparició d'associats substituïts.

El resultat és, al final del període, una plantilla força equilibrada que permet de dur a terme una recerca continuada i de qualitat.

8.2.2. Línies de recerca

L'àrea de filologia anglesa de la UB articula la seva recerca segons els eixos temàtics següents:

- adquisició de llengües estrangeres
- cinema i literatura als Estats Units
- col·locacions lèxiques en el llenguatge científic
- teatre britànic contemporani

- dona i literatura
- estudis australians.

8.2.3. Projectes de recerca

La recerca finançada de filologia anglesa a la UB ha tingut dues fonts principals de finançament: el PN R+D+I i l'AGAUR.

Pel que fa als projectes del PN R+D+I, en el període analitzat se li han concedit els següents:

- FFI 2009-07598: «Política de la representación y representación de lo político en el teatro británico contemporáneo a partir de 1990» (78.650 €).
- HUM 2004-05167: «Secuencias de desarrollo en la adquisición del inglés como lengua extranjera» (38.860 €).
- HUM 2007-64302: «Edad, *input* y aptitud. Efectos a largo plazo en la adquisición del inglés en contextos formales» (55.660 €).
- HUM 2007-64332: «Diccionario combinatorio electrónico del inglés científico. Ampliación y análisis de resultados» (48.400 €).

En la taula 41 es presenten les dades de composició d'aquests projectes de recerca.⁵

TAULA 41
Composició dels projectes del PN R+D+I de filologia anglesa (UB)

<i>Projectes</i>	<i>Emèrit</i>	<i>CU</i>	<i>TU</i>	<i>TEU</i>	<i>Lector</i>	<i>Associat</i>	<i>Becari FPI</i>
FFI 2009-07598	1		3			2	1
HUM 2004-05167		1	4	1	5	1	1

En la taula 42 fem constar les dades referents a la seva producció científica.⁶

5. No es disposa de les dades ni de composició ni de producció corresponents als projectes HUM 2007-64302 i HUM 2007-64332.

6. No s'hi inclou la producció científica del projecte FFI 2009-07598, que s'ha desenvolupat a partir del 2010.

TAULA 42
Producció del projecte del PN R+D+I de filologia anglesa (UB)

HUM 2004-05167	Conveni amb empreses	1
	Articles	47
	Articles en revistes indexades	29
	Llibres	3
	Capítols de llibre	65
	Tesis	7
	Conferències per invitació	36
	Ponències	132
	<i>Reviews</i>	15

Pel que fa a l'AGAUR, cal destacar l'existència d'un grup consolidat ja des de la convocatòria del 2005:

- 2005SGR 00778: Grup de Recerca en Adquisició de Llengües (38.600 €).
- 2009SGR 137: Grup de Recerca en Adquisició de Llengües (36.800 €).

En la taula 43 es presenta la composició del grup en ambdues convocatòries.

TAULA 43
Composició dels grups de recerca consolidats de filologia anglesa (UB)

<i>Grup</i>	<i>Total membres</i>	<i>Doctors</i>	<i>No doctors</i>	<i>Becaris</i>	<i>Postdoctorals</i>
2005SGR 00778	12	4	8	7	3
2009SGR 137	16	10	6	9	

Pel que fa a la producció, se'n presenten les dades en les taules 44 i 45.

TAULA 44

Producció del grup de recerca consolidat (convocatòria del 2005) de filologia anglesa (UB)

2005SGR 00778	Projectes avaluats	33
	Projectes altres	5
	Projectes internacionals	8
	Projectes nacionals	20
	Projectes nacionals administracions	20
	Projectes nacionals empreses	1
	Articles	134
	Llibres	13
	Capítols de llibre	12
	Tesis	4
	Patents concedides	2
	Congressos	96
	Cursos	9
	Ponències	113
	<i>Reviews</i>	6
Publicacions sense especificar	11	

TAULA 45

Producció del grup de recerca consolidat (convocatòria del 2009) de filologia anglesa (UB)

2009SGR 137	Projectes R+D competitiu finançats	5
	Projectes R+D finançats dirigits	4
	Projectes R+D competitiu finançats internacionals	1
	Altres projectes o estudis finançats	1
	Congressos	88
	Ponències	44
	<i>Reviews</i>	6
	Articles	9
	Articles en revistes indexades	22
	Llibres	1
	Capítols de llibre	24
	Tesis	13

Malgrat tractar-se d'un departament de dimensions notables (d'una quarantena de membres, més de la meitat dels quals tenen, com s'ha assenyalat més amunt, cf. 8.2.1, dedicació completa), l'àrea de filologia anglesa de la UB ha focalitzat la seva estratègia en pocs projectes (amb un nombre relativament petit d'investigadors), però ben finançats i amb dues vies de finançament: la ministerial i la de la Generalitat. Cal destacar, però, la solidesa del grup consolidat, que no només s'ha refermat, sinó que ha augmentat el nombre d'investigadors i ha aconseguit un conveni amb una empresa, la qual cosa sol ser poc freqüent en ciències humanes.

Cal destacar igualment el Centre d'Estudis Australians.

Però, al marge de la recerca subvencionada, l'àrea de filologia anglesa, en particular l'especialitat de literatura, presenta una producció científica notable fora dels canals habituals de finançament. En presentem les dades en la taula 46.

TAULA 46
Producció científica no finançada de l'àrea de filologia anglesa (UB)

Llibres	12
Capítols de llibre	83
Articles	71
Ressenyes	56
Edicions	27
Organització de congressos nacionals	3
Organització de congressos internacionals	14
Conferències per invitació	25
Ponències	207

Cal mencionar igualment la col·laboració, pel que fa a la recerca, amb altres departaments, àrees de coneixement o seccions de la UB (Sociologia, Filologia Francesa, Filologies Gallega i Portuguesa, Filologia Hispànica, Filologia Romànica, Lingüística General, Filologia Catalana, Filologia Grega i Filologia Llatina) i altres universitats, tant espanyoles (Màlaga, País Basc, Extremadura, Vigo, Jaume I, Complutense de Madrid, Granada, Vic i UAB) com estrangeres (Universitat Estatal de Nova York, Stony Brook, Albany, Jawaharlal Nehru, Maurici, Yale, Leicester, Saint Mary's, Institut Tecnològic de Nova Jersey, Montana i Edimburg).

8.2.4. Activitats de formació en la recerca

L'àrea de filologia anglesa de la UB imparteix la docència de dos programes de doctorat: un de caràcter més lingüístic, Lingüística aplicada, i un segon de l'àmbit literari, Construcció i representació d'identitats culturals. En la taula 47 es presenten les dades sobre l'evolució dels matriculats en la suficiència investigadora d'ambdós programes.

TAULA 47
Evolució de la matriculació en la suficiència investigadora dels programes de doctorat de filologia anglesa (UB)

<i>Programes</i>	<i>2002-2003</i>	<i>2003-2004</i>	<i>2004-2005</i>	<i>2005-2006</i>	<i>2006-2007</i>	<i>2007-2008</i>	<i>2008-2009</i>	<i>2009-2010</i>
Lingüística aplicada	25	17	22	22	18	12		
Construcció i representació d'identitats culturals		14	27	21	24	6		

En tots dos programes, s'hi pot observar, amb algunes oscil·lacions, una disminució de la matrícula, particularment notòria en el darrer bienni.

Paral·lelament, cal destacar els tres màsters oficials següents:

- Construcció i representació d'identitats culturals
- Lèxic i comunicació lingüística
- Lingüística aplicada i adquisició de llengües en contextos multilingües

En presentem en la taula 48 les dades de matriculació.

TAULA 48
Matriculació en els màsters de filologia anglesa (UB)

<i>Màsters</i>	<i>2007-2008</i>	<i>2008-2009</i>	<i>2009-2010</i>
Construcció i representació d'identitats culturals	51	60	40
Lèxic i comunicació	6	13	10
Lingüística aplicada	11	18	38

Es palesa, segons el màster de què es tracti, una progressió ascendent o descendent en la matrícula, sobretot en el darrer curs acadèmic considerat.

Malgrat el descens en la matriculació en la suficiència investigadora, cal destacar el nombre notable de tesis defensades en el període considerat (21, de les quals 12 són de

llengua i lingüística i 9 de literatura), els títols i les dates de lectura de les quals es presenten tot seguit:

- «*How many identities can dance on a maple leaf?*» *La escritura de Marlene Nourbese Philip en el contexto de la postmodernidad* (2003).
- «*This is just a story*»: *La ficción como verdad en la obra de Tim O'Brien* (2006).
- *El potencial subversivo del amor entre hombres en la tradición literaria occidental: «Billy Budd, sailor», de Herman Melville* (2003).
- *Gendering men: Theorizing masculinities in american culture and literature* (2006).
- *Pragmatic development in an EFL context* (2009).
- *Age-related effects on the acquisition of a foreign language phonology in a formal setting* (2005).
- *Task complexity and L2 narrative oral production* (2005).
- *The communicational element in foreign language teaching* (2008).
- *Working-class culture and work as portrayed in the texts of Alan Sillitoe's «Saturday night and Sunday Morning» and «The loneliness of the long distance runner»* (2008).
- *A corpus-based study of the phraseological behaviour of abstract nouns in medical english: A needs analysis of a spanish medical community* (2009).
- *Literary deduction: Subjectivity and desire in the narrative of Angela Carter and Jeannette Winterson* (2004).
- *Presencia de las tecnologías de información y comunicación en el aula de inglés de secundaria: Descripción del marco contextual y análisis de la motivación de los alumnos* (2006).
- *Corpus y ejercicios de lengua* (2004).
- *The influence of age on vocabulary acquisition: English as a foreign language* (2008).
- *A contribution to the study of jewish writing in Australia* (2003).
- *Long-term effects of an early start on foreign language writing* (2006).
- *Utopianism unbound: A post-structuralist reading of contemporary utopianism* (2009).
- *Adquisició de l'anglès com a llengua estrangera i les noves tecnologies: Anàlisi de la producció escrita i de les actituds dels alumnes de secundària* (2003).
- *Gertrude Stein: Una poètica teatral para el siglo XX* (2005).
- *Time distribution and the acquisition of english as a foreign language* (2007).
- *Teachers' reactions to foreign language learner output* (2009).

8.2.5. Altres activitats de difusió de la recerca

Al marge dels ja consignats quan s'han presentat els projectes de recerca i la producció científica no finançada, no consta que l'àrea de filologia anglesa de la UB hagi sol·licitat cap ajut ARCS per a l'organització d'un congrés.

L'àrea publica una revista de periodicitat anual, *Barcelona English Language and Literature Studies* (BELLS), i, a més, disposa d'una secció pròpia (juntament amb l'àrea de filologia alemanya), la secció A, en la revista *Anuari de Filologia*, publicada per la Facultat de Filologia de la UB.

El fet que l'àrea de filologia anglesa s'hagi centrat només en dos projectes del PN R+D+I i un grup de recerca consolidat (amb una trajectòria refermada en el decurs del període considerat) en dues convocatòries de suport als grups de recerca de Catalunya (SGR) no permet de donar visibilitat a la notable tasca investigadora d'aquesta àrea, en particular en l'especialitat de literatura, que es palesa, de manera molt evident, en el nombre de tesis llegides durant aquest sexenni, sobretot tenint en compte el potencial en capital humà (al voltant d'una quarantena de professors) i el grau d'estabilitat laboral de la plantilla (més del 60 % del professorat té dedicació exclusiva). Seria, per tant, desitjable que aquesta tasca realitzada fora dels circuits habituals de finançament es canalitzés amb la sol·licitud de més projectes o grups de recerca i, fins i tot, d'ajuts a la recerca en l'àmbit de la Unió Europea, acció per a la qual podrien aprofitar-se les nombroses relacions que manté amb altres universitats estrangeres i el fet que l'àrea forma un mateix departament amb una altra àrea de llengua estrangera, la de filologia alemanya.

8.3. UdG

En aquesta universitat, l'àrea de coneixement de filologia anglesa s'integra en el Departament de Filologia i Comunicació (anteriorment denominat Departament de Filologia i Filosofia).

8.3.1. Recursos humans

En la taula 49 es presenten les dades corresponents a la plantilla de filologia anglesa a la UdG en el període 2003-2009.

TAULA 49
Recursos humans de filologia anglesa (UdG)

<i>Categoria</i>	<i>2002-2003</i>	<i>2003-2004</i>	<i>2004-2005</i>	<i>2005-2006</i>	<i>2006-2007</i>	<i>2007-2008</i>	<i>2008-2009</i>
TEU	1	1	1	1	1	1	1
Associat	1	1	1	1			

Les dades palesen l'extrema precarietat dels recursos de què disposa l'àrea, que, a més, ha anat minvant en els tres darrers cursos acadèmics, amb la desaparició de l'únic associat que tenia l'àrea, que ha quedat amb un sol professor, un TEU.

8.3.2. Línies de recerca

No es disposa d'informació sobre aquest punt, atès que no està disponible a la pàgina web del Departament de Filologia i Comunicació de la UdG.

8.3.3. Projectes de recerca

No consta en la informació disponible que l'únic professor de l'àrea encapçali cap projecte o grup d'investigació amb finançament públic.

8.3.4. Activitats de formació en la recerca

No es disposa d'informació sobre la participació de l'únic professor de l'àrea en la docència de postgrau del departament al qual està adscrit.

8.3.5. Altres activitats de difusió de la recerca

Tampoc no es té notícia que l'àrea hagi organitzat cap congrés o simposi amb ajuts ARCS, però no es descarta que ho hagi pogut fer amb un altre tipus de finançament públic o privat.

La presència de l'àrea de filologia anglesa és merament testimonial a la UdG i, per tant, no es poden emetre afirmacions concloents sobre la seva tasca de recerca.

8.4. UdL

En aquesta universitat, l'àrea de filologia anglesa s'inclou en el Departament d'Anglès i Lingüística.

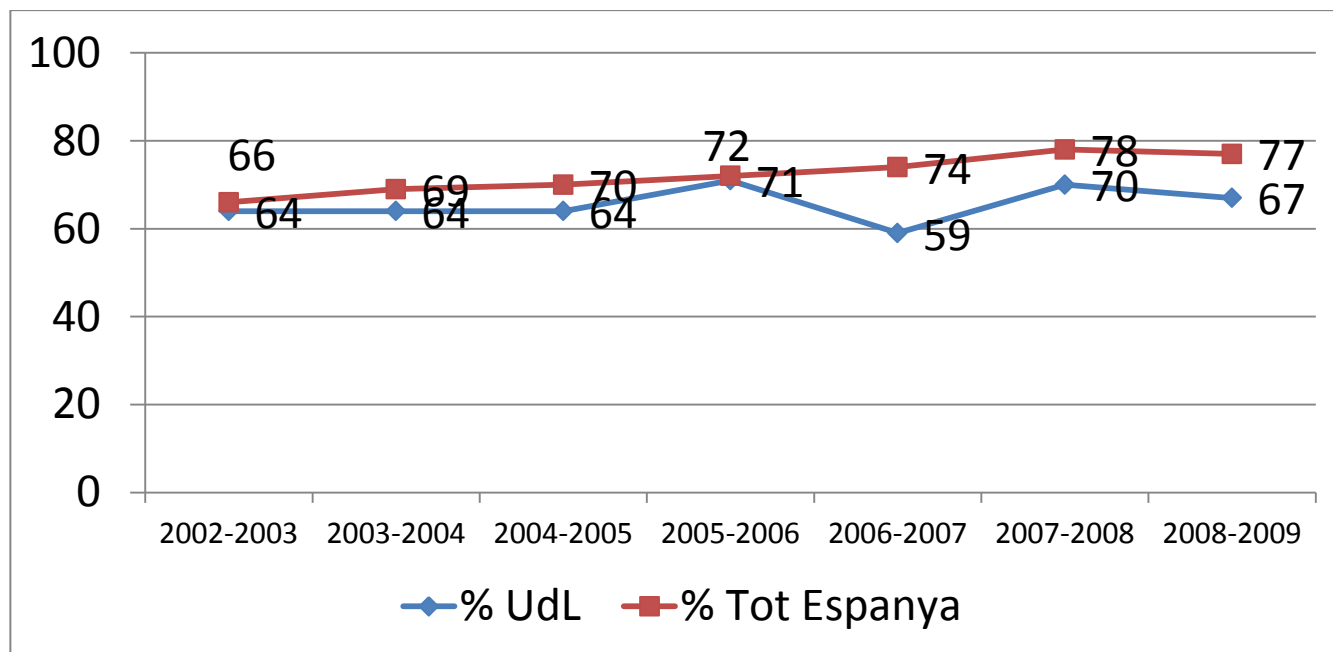
8.4.1. Recursos humans

En la taula 50 es presenten les dades sobre el PDI de l'àrea de filologia anglesa a la UdL.

TAULA 50
Recursos humans de l'àrea de filologia anglesa (UdL)

<i>Categoria</i>	<i>2002-2003</i>	<i>2003-2004</i>	<i>2004-2005</i>	<i>2005-2006</i>	<i>2006-2007</i>	<i>2007-2008</i>	<i>2008-2009</i>
TU	5	5	5	5	5	5	7
TEU	4	4	4	4	4	4	2
Col·laborador permanent				1	1	3	3
Associat	5	5	5	3	7	3	5
Associat substitut				1		2	1

En termes quantitius, la plantilla ha augmentat, per tal com passa de 14 professors, en el curs 2002-2003, a 18, en el darrer del sexenni. Segueix en això la tendència observada per a l'àrea en general (gràfic 7).

GRÀFIC 7. Percentatge de professorat a temps complet: filologia anglesa a la UdL i a tot Espanya.

Pel que fa al grau d'estabilitat de la plantilla, es constata igualment un lleuger augment del percentatge de professorat amb dedicació exclusiva. Ara bé, si les diferències eren mínimes respecte a l'àrea en el conjunt d'Espanya en el curs 2002-2003, al final del període s'accentuen. D'altra banda, aquesta estabilització de la plantilla a la UdL no s'ha produït per la creació de places de numerari (han romàs les mateixes amb una petita variació, per la transformació de dues places de TEU en TU), sinó per la incorporació de col·laboradors permanents (figura que només existeix en algunes universitats catalanes), que, tot i tenir dedicació completa, segueixen el règim laboral. Es constata, d'altra banda, l'absència de places de CU, fenomen sorprenent en un departament universitari com aquest, i de places de lector, que correspondrien a personal en formació.

8.4.2. Línies de recerca

Els eixos temàtics sobre els quals gira la recerca de l'àrea de filologia anglesa a la UdL són els següents:

- actituds lingüístiques
- aprenentatge integrat de continguts de llengües estrangeres
- anotació de corpus

- comunicació intercultural
- ensenyament i aprenentatge de llengües
- envelliment en la literatura i en les arts representacionals en anglès
- estudis de gènere
- gerontologia cultural
- gestió del plurilingüisme en institucions educatives superiors
- lexicografia
- literatura i societat dels països de parla anglesa
- multiculturalisme i interculturalisme
- narratives populars
- plurilingüisme i interculturalitat
- postcolonialisme
- sintaxi i semàntica verbals.

8.4.3. Projectes de recerca

Pel que fa a la recerca subvencionada, els projectes de l'àrea de filologia anglesa han rebut finançament de la Unió Europea, el PN R+D+I i l'AGAUR.

Quant a la Unió Europea, l'àrea participa en un projecte de cooperació bilateral del programa Atlantis:

— EACEA-156403: «Dissemination and adaptation of the AEC's of cultural understanding and communication» (1.09.2009 - 31.08.2011; 11 participants; import global concedit: 68.909 €).

En el marc del PN R+D+I, se li han concedit dos projectes de recerca:

— FFI2008-00585: «Internacionalización y multilingüismo en universidades en contextos bilingües: Cataluña, País Vasco y Gales» (88.330 €), amb la participació de la Universitat del País Basc.

— SEJ2004-06723-CO2-CO-2: «Competencia intercultural y representaciones sobre las lenguas en la enseñanza secundaria obligatoria: una propuesta de intervención didáctica» (24.400 €).

Finalment, cal destacar, pel que fa als ajuts rebuts de l'AGAUR, un grup de recerca singular en la convocatòria del 2005 i un de consolidat en la del 2009:

— 2005SGR 00862: Grup DEDAL-LIT (0 €).

— 2009SGR 360: Cercle de Lingüística Aplicada (34.400 €).

En les taules 51-53 se'n detallen la composició i la producció.

TAULA 51

Composició dels grups de recerca reconeguts de filologia anglesa (UdL)

<i>Grups</i>	<i>Total membres</i>	<i>Doctors</i>	<i>No doctors</i>	<i>Becaris</i>
2005SGR 00862	20	13	7	1
2009SGR 360	12	8	4	3

TAULA 52

Producció del grup de recerca singular de filologia anglesa (UdL)

2005SGR 00862	Projectes avaluats	12
	Projectes altres	2
	Projectes internacionals	1
	Projectes nacionals	9
	Projectes administracions	9
	Projectes empreses	36
	Cursos	8
	Publicacions sense especificar	24

TAULA 53

Producció del grup de recerca consolidat de filologia anglesa (UdL)

2009SGR 360	Projectes R+D competitiu finançats	5
	Projectes R+D competitiu finançats dirigits	6
	Projectes R+D competitiu finançats internacionals	2
	Altres projectes finançats	11
	Congressos	121
	Cursos	5
	Ponències	83
	Reviews	1
	Articles	11
	Articles en revistes indexades	25
	Llibres	15
	Capítols de llibre	56
	Tesis	8

Pel que fa, doncs, a la recerca finançada, cal remarcar la diversificació de les fonts de subvenció, que palesa el dinamisme de l'àrea de filologia anglesa a la UdL. Igualment és destacable que, en les convocatòries de l'AGAUR, s'hagi passat d'un grup de recerca singular a un de consolidat, la qual cosa dóna fe de la refermança de la recerca. Seria potser desitjable que es presentessin igualment propostes en l'àmbit de la literatura, en particular en alguna de les línies de recerca de l'àrea, com les que s'han presentat en l'epígraf 8.4.2.

Al marge d'aquests grups o projectes de recerca, l'àrea de filologia anglesa de la UdL ha intervingut en els projectes següents:

— «Quantum LEAP: *Learning english for academic purposes*. Desenvolupament de material didàctic interactiu en format web per a l'aprenentatge autònom de l'anglès», amb la UPC i la URV (2005-2006).

— «Foment de la competència plurilingüe en la formació inicial dels mestres», amb els departaments de Didàctiques Específiques; Filologia Catalana i Comunicació, i Filologia Clàssica, Francesa i Hispànica de la UdL (2008-2010).

— «Intervenció pedagògica a les assignatures en anglès a la FDE i l'ETSEA», amb els departaments d'Administració d'Empreses i Gestió Econòmica dels Recursos Naturals; Economia Aplicada; Matemàtica; Dret Privat; Tecnologia d'Aliments, i Hortofructicultura, Botànica i Jardineria de la UdL (2009-2010).

— «L'ensenyament integrat de llengua anglesa i continguts curriculars en l'àmbit universitari: una experiència de col·laboració docent en la titulació de ciència i tecnologia dels aliments», amb el Departament de Tecnologia d'Aliments de la UdL (2009-2010).

— «Política lingüística i universitat en comunitats bilingües», amb la UPC i la Universitat de Cardiff (2009-2010).

— «Estudis de la cultura i la identitat a l'Europa contemporània», grup reconegut per la UdL.

— Grup de Recerca Interuniversitari en Aplicacions Lingüístiques (GRIAL), grup de recerca consolidat de la UAB (2009SGR 49).

En la taula 54 es presenta la producció global de la recerca finançada de l'àrea de filologia anglesa a la UdL.

TAULA 54
Producció global de la recerca finançada de filologia anglesa (UdL)

<i>Activitat</i>	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Edicions		1	7		2	3	3
Articles	6	9	2	10	6	5	3
Capítols	3	17	15	5	8	9	3
Llibres	1	2			1	2	3
Ressenyes				1			
Traduccions			2	1	2		

A banda de la recerca finançada, es presenten en la taula 55 les dades corresponents a la producció científica realitzada per l'àrea sense cap subvenció pública ni privada.

TAULA 55
Producció científica no finançada de l'àrea de filologia anglesa (UdL)

<i>Activitats</i>	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Edicions			3		2	2	
Articles	4	4	5	2	4		1
Capítols de llibre	3	10	8	1	4	2	1
Llibres	1					2	1
Traduccions			2	1	2		
Conferències per invitació (congressos internacionals)				2	2	2	3
Conferències per invitació (congressos nacionals)	2			2	2	1	1
Ponències en congressos internacionals	11	12	9	12	14	12	12
Ponències en congressos nacionals	3	3	2	3	3	4	2
Organització de congressos internacionals	1	1				1	1

8.4.4. Activitats de formació en la recerca

En el període analitzat, l'àrea de filologia anglesa de la UdL ha tingut a càrrec seu la docència de tres programes de doctorat:

- English studies (2003-2004 i 2004-2005).
- Change and diversity in english studies (del 2005-2006 al 2009-2010).
- Millennium studies in english language, literature and linguistics (del 2002-2003 al 2009-2010).

Es presenta en la taula 56 l'evolució de la matriculació en la suficiència investigadora de tots tres programes.

TAULA 56
Evolució de la matriculació en la suficiència investigadora dels programes de doctorat de filologia anglesa (UdL)

<i>Programes</i>	<i>2002-2003</i>	<i>2003-2004</i>	<i>2004-2005</i>	<i>2005-2006</i>	<i>2006-2007</i>	<i>2007-2008</i>	<i>2008-2009</i>	<i>2009-2010</i>
English studies		4	2					
Change and diversity				9	8	8	3	3
Millennium studies	20	13	4	2	3	2	1	3

Com en la majoria de les àrees analitzades, s'observa una tendència decreixent en els últims anys del període estudiat, tendència que potser s'accentua més en aquest cas per la varietat de l'oferta formativa, que pot comportar una dispersió de l'alumnat.

A banda de participar en la docència dels màsters coordinats per altres departaments, l'àrea de filologia anglesa ha programat un màster oficial de Llengües aplicades, del qual es presenten les dades de matriculació en la taula 57.

TAULA 57
Evolució de la matriculació en el màster de filologia anglesa (UdL)

<i>Màster</i>	<i>2008-2009</i>	<i>2009-2010</i>
Llengües aplicades	17	20

Contràriament al doctorat, el màster presenta un nombre creixent de matriculats que permet d'augurar una millora en el futur en la matriculació en la suficiència investigadora.

Finalment, en el sexenni 2003-2009, s'han defensat les tesis doctorals següents (quatre són europees):

— *The use of languages in think aloud protocols produced by multilingual writers living in a bilingual environment* (2007).

- *Language awareness in pre-service teacher education: Focusing on language, teaching and learning in university language courses* (2006).
- *Representation of racism in Edgar Nkosi White's theatre of oppression* (2006).
- *Ellen through the looking-glass: Female invalidism as metaphor in the fiction of Ellen Glasgow* (2005).
- *Nationalism and globalisation in language learning and use: The discursive construction of multilingual identities by youngsters in Catalonia and the Basque Country* (2005).
- *Transatlantic conceptualisations of age in nineteenth century american and british literature. A poetics of cross-cultural construction of male and female development through nineteenth century* (2006).
- *Ageing corporealities in contemporary english fiction* (2007).
- *Perífrasis verbales. Estudio contrastivo* (2005).
- *Mapping the self postmodern feminist constructs of identity in the poetry of Fleur Adcock, Eavan Boland, Gillian Clarke and Carol Rumnes* (2005).

8.4.5. Altres activitats de difusió de la recerca

A banda dels ja consignats en l'apartat corresponent als projectes de recerca i a la investigació no finançada, l'àrea de filologia anglesa de la UdL ha organitzat dos congressos internacionals més, que han gaudit de subvenció en el marc dels ajuts ARCS:

- *The Art of Ageing. An International, Interdisciplinary Conference on Textualising the Phases of Life* (3.000 €).
- *7th International Conference of the Association for Language Awareness* (3.000 €).

Les dades recollides palesen la gran capacitat investigadora, amb finançament o sense, de l'àrea de filologia anglesa de la UdL, tant pel que fa a la diversificació de les fonts de finançament com a la producció, formació (nombre de tesis defensades) i difusió de la recerca (simposis organitzats). Sorprèn, per tant, que en un departament tan dinàmic pel que fa a la recerca no hi hagi cap càtedra d'universitat, la qual cosa és, sens dubte, una anomalia que caldria resoldre. D'altra banda, seria desitjable que l'especialitat de literatura, que va comptar amb un grup de recerca i ha donat lloc a la meitat de les tesis lligides, sol·licités un projecte de recerca que li permetés d'aconseguir més visibilitat per a la meritòria tasca que, sens dubte, du a terme.

8.5. UPC

A la UPC, l'àrea de filologia anglesa està integrada dins el Departament de Projectes d'Enginyeria, on s'encarrega de la docència de l'anglès amb finalitats específiques (*english for specific purposes*).

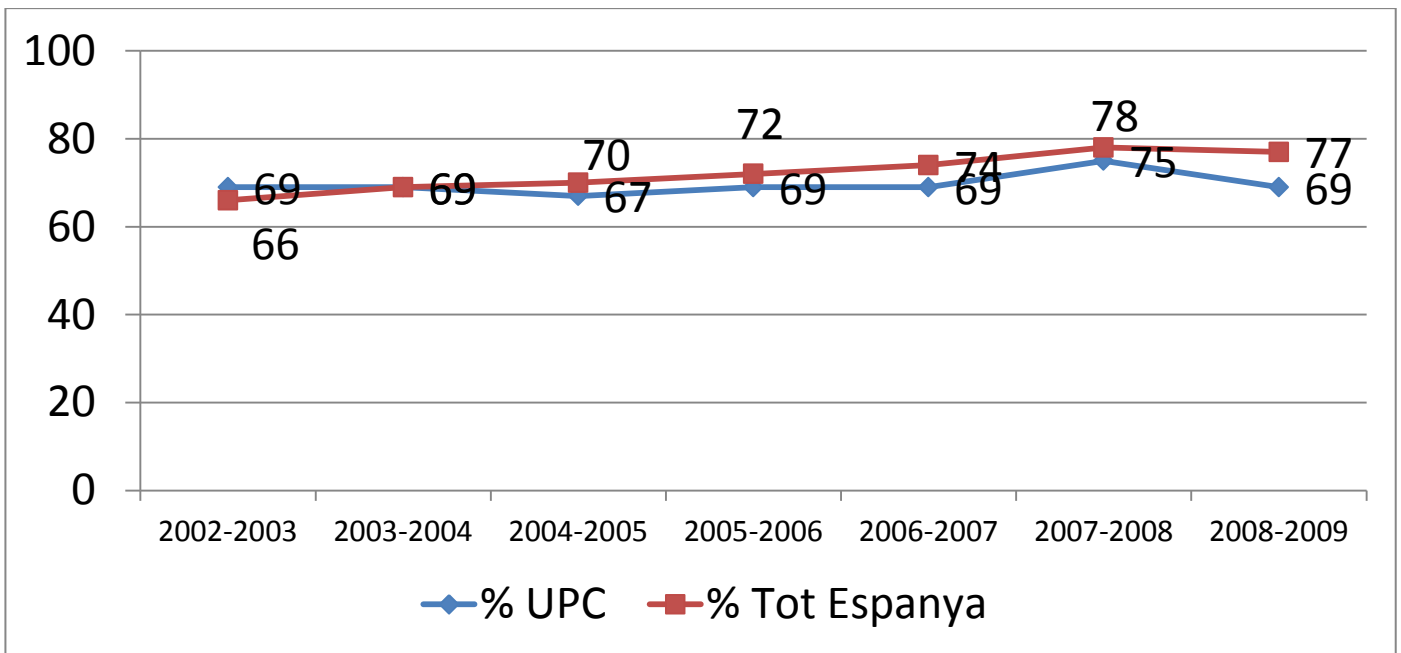
8.5.1. Recursos humans

En la taula 58 es presenten les dades sobre el PDI de filologia anglesa a la UPC.

TAULA 58
Recursos humans de l'àrea de filologia anglesa (UPC)

<i>Categoria</i>	<i>2002-2003</i>	<i>2003-2004</i>	<i>2004-2005</i>	<i>2005-2006</i>	<i>2006-2007</i>	<i>2007-2008</i>	<i>2008-2009</i>
TU	1	1	1	1	1	1	1
TEU	8	8	7	8	8	8	8
Associats	4	4	4	4	4	3	4

La plantilla de l'àrea de filologia anglesa a la UPC, per bé que menys nombrosa que la de les altres universitats analitzades fins aquest punt (la qual cosa es pot explicar per l'especificitat dels ensenyaments que imparteix a la institució que l'acull), presenta, però, un alt grau d'estabilitat laboral, atès que al nombre constant de professors, s'hi afegixen els alts percentatges no només de places amb dedicació completa, sinó de places de PDI funcionari (gràfic 8).

GRÀFIC 8. Percentatge de professorat a temps complet: filologia anglesa a la UPC i a tot Espanya.

Hi destaca, en particular, l'elevat nombre de places de TEU, en franca recessió en la majoria de les universitats per la transformació en TU; l'estancament de les places de TU (no s'ha promocionat, pel que es pot deduir, cap TEU a TU), i l'absència de càtedres d'universitat.

8.5.2. Línies de recerca

La principal línia de recerca de l'àrea de filologia anglesa a la UPC està relacionada amb la utilització de les noves tecnologies per a l'aprenentatge virtual de la llengua anglesa.

8.5.3. Projectes de recerca

L'àrea de filologia anglesa de la UPC coordina el projecte «Quantum LEAP: *Learning english for academic purposes*. Desenvolupament de material didàctic interactiu en format web per a l'aprenentatge autònom de l'anglès», del qual es desconeix si gaudeix de finançament públic i en el qual col·labora l'àrea de filologia anglesa de la UdL (cf. 8.4.3).

8.5.4. Activitats de formació i de difusió de la recerca

No consta en la informació disponible que l'àrea de filologia anglesa de la UPC tingui a càrrec seu la docència d'un doctorat o d'un màster (tot i que és possible que participi en algun d'organitzat per altri), ni que hagi organitzat amb fons dels ajuts ARCS cap congrés o simposi, ni que s'hi hagin defensat tesis doctorals relacionades amb el seu àmbit. El que potser explica aquesta situació peculiar és el fet que estigui integrada en un departament i una universitat que imparteixen estudis radicalment diferents de les ciències humanes.

L'àrea de filologia anglesa de la UPC presenta algunes singularitats, no només respecte a les àrees homòlogues d'altres universitats, sinó també a totes les àrees de coneixement implicades en aquest report. La peculiaritat de la seva «ubicació institucional» (dins un departament com Projectes d'Enginyeria i dins una universitat científicament aliena a les ciències humanes) li confereix, molt probablement, un perfil docent i investigador idiosincràtic i pot explicar que no encapçali cap projecte de recerca en l'àmbit que tradicionalment li pertocaria i que la seva formació en la recerca (doctorat, màster i tesis doctorals) difícilment s'encabeixi en el marc institucional en el qual s'integra. Ara bé, ateses l'altíssima estabilitat de la seva plantilla i les seves possibles connexions amb el món de l'empresa i, fins i tot, amb àmbits de decisió «suprauniversitaris», seria desitjable que la seva activitat investigadora cristal·litzés en projectes propis, a fi i efecte de fer possible que els seus membres (la majoria, TEU) poguessin optar al grau de doctor (si no ho han fet ja) i ocupar un lloc singular no només en la docència, sinó també en la recerca en el mapa universitari català.

8.6. UPF

A la UPF, l'àrea de filologia anglesa s'integra en els departaments d'Humanitats i de Traducció i Ciències del Llenguatge (anteriorment denominat Departament de Traducció i Filologia).

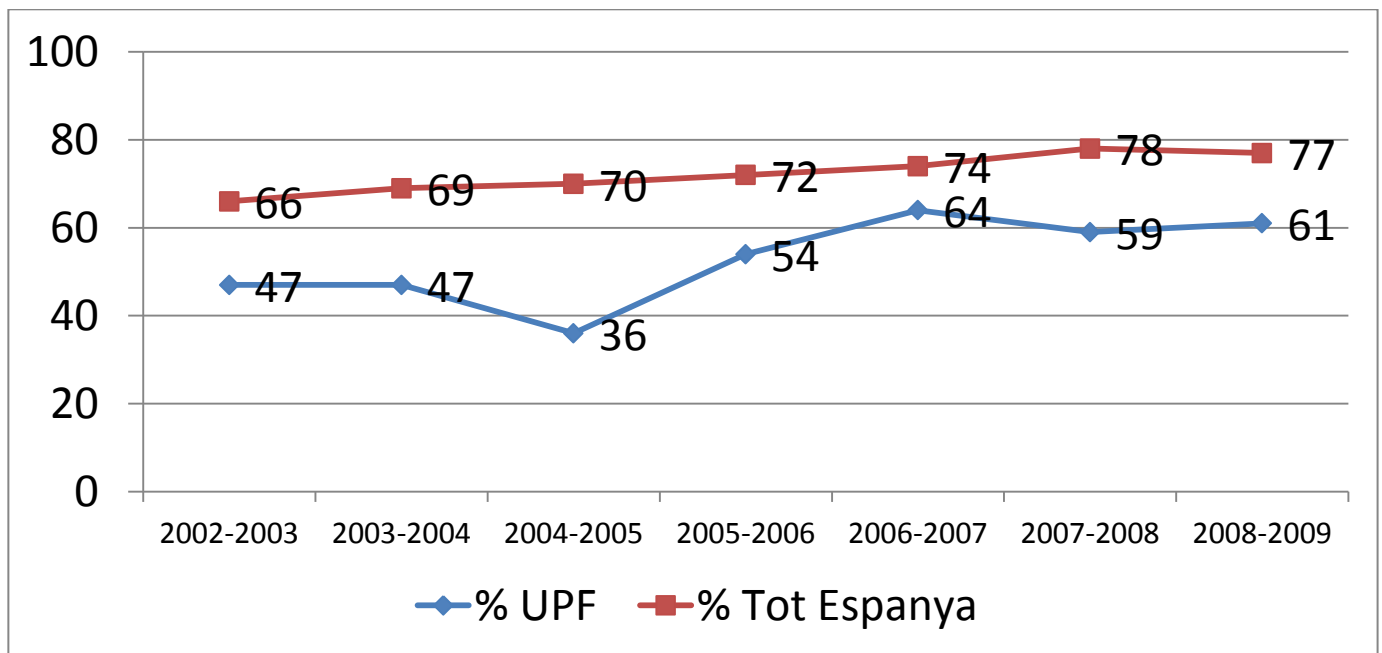
8.6.1. Recursos humans

En la taula 59 es presenten les dades sobre el PDI d'aquesta àrea a la UPF.

TAULA 59
Recursos humans de l'àrea de filologia anglesa (UPF)

<i>Categoria</i>	2002-2003	2003-2004	2004-2005	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009
CU	1	1	1	1	1	1	1
TU	7	6	3	4	3	3	5
TEU	1	1	1				
Agregat							1
Lector				2	2	2	
Associat	10	9	9	6	4	5	5
Col·laborador temporal					1	1	1

Des del punt de vista quantitatiu, s'ha produït una davallada en el nombre de professors, que passa de 19, en el curs 2002-2003, a 13, en el curs 2008-2009, la qual cosa contrasta amb la tendència general observada per a l'àrea a tot Espanya (gràfic 9).

GRÀFIC 9. Percentatge de professorat a temps complet: filologia anglesa a la UPF i a tot Espanya.

D'altra banda, l'anàlisi de les dades permet d'observar que els percentatges corresponents als professors amb dedicació completa han estat fluctuant, tot i que han seguit en línies generals una corba ascendent, però amb xifres netament inferiors a les corresponents a l'àrea en general. Només en l'últim any, l'àrea assoleix a la UPF una proporció «raonable» de professors amb dedicació exclusiva. Val a dir, però, que això es produeix per un notable descens de les places d'associat (que han baixat un 50 % en el període considerat) i per un lleuger increment de les places d'agregat. En canvi, no hi ha hagut canvis pel que fa a les càtedres d'universitat, i en el cas dels TU, després d'una forta davallada entre els cursos 2002-2003 i 2004-2005 (en què desapareixen més del 50 % dels efectius), només l'últim any es recuperen algunes d'aquestes places, potser, en part, per la transformació d'una plaça de TEU en TU.

8.6.2. Línies de recerca

La recerca en filologia anglesa a la UPF s'articula en dos grans àmbits: d'una banda, llengua i lingüística, i, d'altra banda, literatura. En llengua i lingüística destaquen:

- espais culturals, llengües i identitats
- didàctica de la llengua anglesa amb textos literaris
- sintaxi, morfologia, teoria lingüística
- discurs especialitzat
- cohesió i coherència textuals
- anàlisi del discurs
- semàntica i sintaxi de l'aspecte verbal
- pragmàtica i semàntica de les marques discursives
- lingüística del text
- modalitat epistèmica
- evidencialitat lèxica
- contextos d'adquisició
- instrucció formal
- ensenyament integrat de continguts i llengües
- bilingüisme
- desenvolupament de la competència oral i escrita.

I en literatura:

- Brendan Kennelly
- poesia irlandesa i poesia contemporània
- el pensament de Bakhtín
- el teatre irlandès contemporani d'avantguarda
- escriptors anglesos i la Guerra Civil espanyola
- literatura nord-americana
- literatura de viatges
- escriptors d'origen hispà als Estats Units (literatura *chicana*)
- història i crítica literària
- literatures en llengua anglesa.

8.6.3. Projectes de recerca

L'àrea de filologia anglesa de la UPF participa en un projecte europeu, pilotat per la Universitat de Turku (Finlàndia):

— LLP - Programa Key Activity - EACEA: «Subtitling and language learning» (504737, 2009-2012, participació).

A més, ha presentat tres projectes de recerca en el marc del PN R+D+I que han estat aprovats:

— HUM2004-05442-CO2-01: «El factor “estancia en el país de la lengua meta” en la adquisición de una lengua extranjera (inglés). Efectos a corto plazo y variables de éxito. Contraste con la instrucción» (29.360 €).

— HUM2007-66053-CO2-01: «Contexto, contacto y nivel de competencia en la adquisición del inglés como lengua extranjera. Gradación en el desarrollo de habilidades orales y escritas a niveles» (36.350 €).

— FFI2008-00070: «Estrategias epistémicas en el discurso, la interacción y la comunicación» (66.550 €).

En la taula 60 es presenten les dades sobre la composició d'aquests projectes.⁷

7. No disposem de les dades de composició del projecte FFI2008-00070.

TAULA 60
Composició dels projectes del PN R+D+I de filologia anglesa (UPF)

<i>Projectes</i>	<i>TU</i>	<i>TEU</i>	<i>Associat</i>	<i>FPI</i>	<i>Altres</i>
HUM2004-05442-CO2-01	2		1		2
HUM2007-66053-CO2-01	2	1	2	3	3

En la taula 61 es presenten les dades sobre la producció de tots tres projectes.

TAULA 61
Producció dels projectes del PN R+D+I de filologia anglesa (UPF)

HUM2004-05442-CO2-01	Articles	26
	Articles en revistes indexades	5
	Capítols de llibre	23
	Llibres	3
	Conferències per invitació	20
	Ponències	10
	<i>Reviews</i>	1
HUM2007-66053-CO2-01	Articles	14
	Articles en revistes indexades	4
	Capítols de llibre	14
	Llibres	3
	Tesis	1
	Conferències per invitació	14
	Organització de congressos	1
	Ponències	12
	<i>Reviews</i>	1
FFI2008-00070	Articles	10
	Capítols de llibre	9
	Llibres	4
	Conferències per invitació	3
	Ponències	19
	Organització de congressos	1

Finalment, cal destacar que, en la convocatòria del 2005, l'àrea de filologia anglesa de la UPF va aconseguir el reconeixement d'un grup de recerca consolidat:

— 2005SGR 1086: L'adquisició de llengües des de la Catalunya multilingüe (ALLENCAM) (38.600 €).

En les taules 62 i 63 en presentem la composició i la producció.

TAULA 62
Composició del grup de recerca consolidat de filologia anglesa (UPF)

<i>Projecte</i>	<i>Total membres</i>	<i>Doctors</i>	<i>No doctors</i>	<i>Becaris</i>
2005SGR 1086	20	6	14	4

TAULA 63
Producció del grup de recerca consolidat de filologia anglesa (UPF)

2005SGR 1086	Projectes avaluats	21
	Projectes internacionals	7
	Projectes nacionals	14
	Projectes nacionals administracions	14
	Projectes nacionals empreses	10
	Articles	10
	Llibres	1
	Capítols de llibre	3
	Tesis	5
	Patents concedides	1
	Congressos	85
	Cursos	5
	Ponències	90
	Publicacions sense especificar	48

Aquest grup, però, no ha tingut continuïtat en convocatòries posteriors.

8.6.4. Activitats de formació en la recerca

Per a les dades sobre l'evolució de la matriculació en la suficiència investigadora i la matrícula dels màsters oficials, remetem a l'epígraf 7.3.4. Com ja s'ha comentat més amunt, la denominació molt genèrica dels programes de doctorat i dels màsters organitzats per la UPF fa difícil esbrinar la incidència de cadascuna de les àrees en les docències postlicenciatura. En qualsevol cas, durant el període considerat, s'han defensat a la UPF deu tesis doctorals relacionades amb l'àmbit de la filologia anglesa:

- *El concepto de marcador estructural: Su aplicación en el discurso poético de Philip Larkin* (2008).
- *Automatic acquisition of semantic classes for adjectives* (2008).
- *In Paris or Panama: The complications of expatriation in Ernest Hemingway's major novels* (2008).

- *The construction of expert knowledge in popular management literature* (2008).
- *L'experiència bèl·lica de Siegfried Sassoon i l'autobiografia de George Sherston: El compromís ètic i la vocació literària* (2005).
- *Los sintagmas nominales extensos especializados en inglés y en español: Descripción y clasificación en un corpus de genoma* (2008).
- *El profetismo en la obra literaria de T. S. Eliot* (2006).
- *Optimization techniques for speech emotion recognition* (2009).
- *En busca de un discurso identitario y canónico: La reescritura de Rhys y Coetzee en «Wide Sargasso Sea y Foe»* (2006).⁸
- *Say it: The performative voice in the dramatic works of Samuel Beckett* (2008).

8.6.5. Altres activitats de difusió de la recerca

En el període considerat, l'àrea de filologia anglesa de la UPF ha organitzat diferents congressos, a banda dels consignats quan s'han presentat els projectes de recerca, amb subvencions del programa ARCS:

- 2004/ARCS: Workshop on the Semantics of Adjectives and Adverbs (3.000 €).
- 2004/ARCS: 8th Workshop on the Semantics and Pragmatics of Dialogue (Catalog-04) (3.000 €).

Malgrat la progressiva disminució dels seus recursos humans (això sí, amb un estatus més estable en el decurs del període), l'àrea de filologia anglesa de la UPF demostra un potencial en recerca molt notable, com ho demostra la diversitat de les fonts de finançament que ha estat capaç d'aconseguir i el nombre molt considerable de tesis doctorals defensades. S'hi constata, però, un punt feble que potser està relacionat amb la pertinença de l'àrea a dos departaments i a dues facultats diferents: la desaparició del grup de recerca consolidat, el reconeixement del qual es va assolir en la convocatòria del 2005 i que no ha tingut continuïtat ni ha estat substituït per un altre grup. Seria desitjable que així com per al PN R+D+I l'àrea ha pogut formar equips per tal d'elevat propostes, intentés seguir el mateix procediment en futures convocatòries de l'AGAUR, la qual cosa contribuiria, sens dubte, a reconèixer-li el lloc que per recerca ocupa en el mapa universitari català.

8. Tot i que la temàtica de la tesi és de filologia anglesa, la directora pertany a l'àrea de filologia francesa.

8.7. URV

A la URV, l'àrea de filologia anglesa està integrada en el Departament d'Estudis Anglesos i Alemanys (denominat fins al desembre del 2008 Departament de Filologia Anglogermànica).

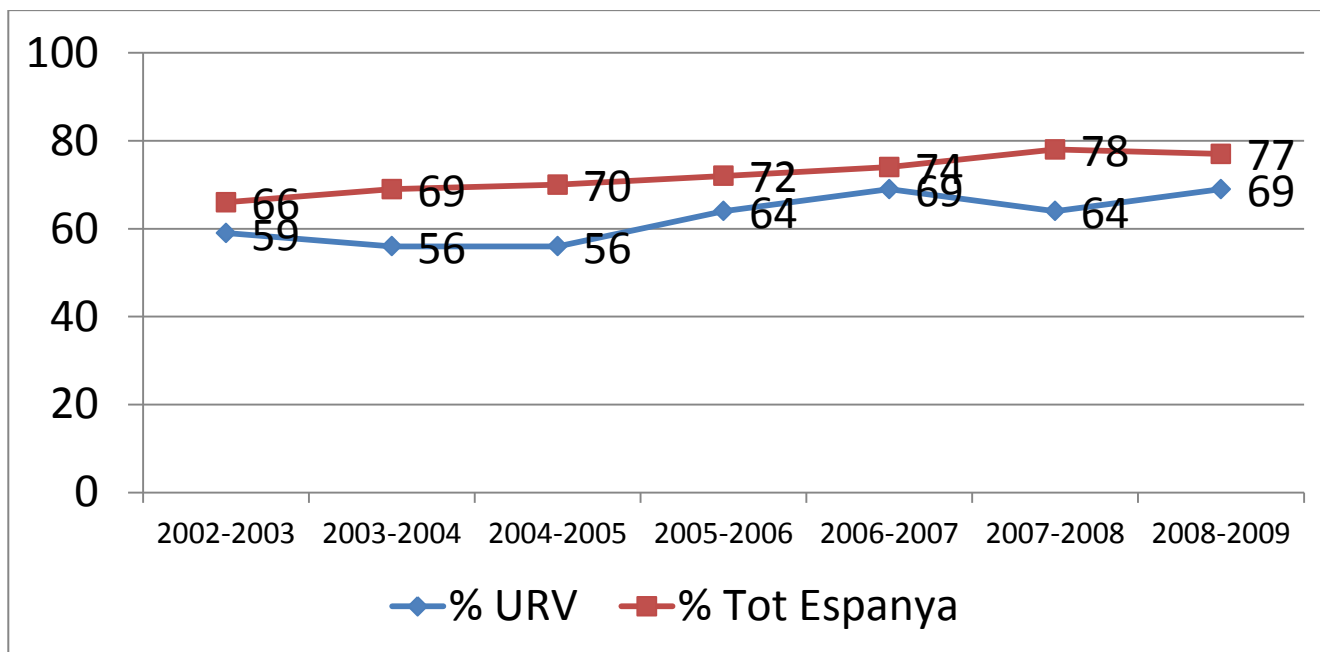
8.7.1. Recursos humans

En la taula 64 es reflecteix l'evolució de la plantilla del PDI d'aquesta àrea en el període analitzat.

TAULA 64
Recursos humans de l'àrea de filologia anglesa (URV)

<i>Categoria</i>	<i>2002-2003</i>	<i>2003-2004</i>	<i>2004-2005</i>	<i>2005-2006</i>	<i>2006-2007</i>	<i>2007-2008</i>	<i>2008-2009</i>
TU	9	9	9	9	9	9	9
CEU	1						
Associat	6	6	6	4	4	5	4
Associat substitut	1	1	1	1			

La primera observació que s'imposa és que l'àrea ha sofert una notable disminució de recursos (passa de 17 professors a 13 de l'inici al final del període), en bona part atribuïble a la desaparició de places d'associat (dues menys), però també a la d'una càtedra d'escola universitària (CEU), que no ha estat recuperada. Aquesta tendència és la inversa a la que s'ha pogut observar per a l'àrea de filologia anglesa a tot Espanya (gràfic 10).

GRÀFIC 10. Percentatge de professorat a temps complet: filologia anglesa a la URV i a tot Espanya.

Tot i que el nombre de places de TU ha romàs constant, el percentatge de professors a temps complet ha anat augmentant, com en l'àrea en general, per bé que partint de xifres més modestes. Per tant, l'estabilitat més gran no s'ha aconseguit amb promocions o creació de noves places consolidades, sinó amb la pèrdua de places precàries. Sorpren també que l'àrea no disposi ni de cap CU, ni de cap plaça de doctor contractat (agregat o lector), de la qual cosa es conclou que a la plantilla hi ha una veritable diferenciació entre el personal numerari i el personal contractat a temps parcial.

8.7.2. Línies de recerca

Les principals línies de recerca de l'àrea de filologia anglesa a la URV són les següents:

- Literatura:
 - estudis interculturals
 - transformacions culturals en anglès i alemany
 - distopies, utopies, antiutopies, memòria
 - estudis de guerra, identitats nacionalistes i llenguatge
 - literatures postcoloniales en llengua anglesa

- literatures i cultures dels pobles nadius del Canadà, Austràlia i Nova Zelanda
- l'obra de Coetzee
- relacions entre ciència i literatura
- estudis de l'Índia
- estudis de gènere
- estudis de la dona
- literatura creativa
- narrativa anglesa i nord-americana
- autobiografia
- teories sobre les dones i les ciutats
- poesia contemporània britànica
- novel·la històrica
- interfície entre literatura i música.
- Llengua i lingüística:
 - lingüística textual, pragmàtica, anàlisi del discurs
 - adquisició de segones llengües
 - metodologia de l'ensenyament de l'anglès
 - noves tecnologies en l'ensenyament de l'anglès
 - *computed assisted language learning*
 - *mobile learning technologies*
 - característiques segmentals de fluïdesa
 - estratègies de comunicació
 - tasques i autenticitat
 - teoria morfològica
 - morfologia i la seva interfície amb la fonologia
 - sintaxi i semàntica
 - interfície lèxic-sintaxi-semàntica
 - estructura argumental
 - adjectius
 - escalaritat
 - ensenyament de la gramàtica
 - comunicació intercultural
 - fonètica acústica

- producció i percepció de la parla
- interfície entre fonètica i fonologia
- canvi fonètic
- fonètica articulatòria i fonologia
- metodologia de l'ensenyament de la pronunciació en anglès
- anglès per a finalitats específiques
- autonomia en l'aprenentatge.

8.7.3. Projectes de recerca

No consta que, en el període considerat, l'àrea de filologia anglesa de la URV hagi obtingut cap subvenció en el marc del PN R+D+I. En canvi, va aconseguir, en la convocatòria del 2005, el reconeixement d'un grup de recerca emergent:

— 2005SGR 00891: Grup d'Estudis Interculturals / Intercultural Studies Group (sense finançament).

En les taules 65 i 66 se'n precisa la composició i la producció científica.

TAULA 65

Composició del grup de recerca emergent de filologia anglesa (URV)

<i>Grup</i>	<i>Total membres</i>	<i>Doctors</i>	<i>No doctors</i>	<i>Postdoctorals</i>
2005SGR 00891	13	3	10	1

TAULA 66
Producció del grup de recerca emergent de filologia anglesa (URV)

2005SGR 00891	Projectes avaluats	24
	Projectes altres	1
	Projectes internacionals	3
	Projectes nacionals	20
	Projectes nacionals administracions	20
	Articles	96
	Llibres	45
	Capítols de llibre	6
	Tesis	1
	Congressos	10
	Cursos	9
	Ponències	15
	<i>Reviews</i>	12

Curiosament, en la convocatòria del 2009, el mateix grup encapçalat pel mateix investigador va obtenir el reconeixement com a grup de recerca consolidat (2009SGR 86, 34.400 €), però està assignat al Servei de Gestió de la Recerca de la URV i l'àrea de coneixement de traducció i interpretació, i, per tant, no n'informarem en el present report.

A més d'aquest grup, cal esmentar l'equip de recerca Transformacions culturals i literàries en anglès i alemany, reconegut per la URV.

A banda de la recerca finançada, la recerca no subvencionada de l'àrea de filologia anglesa de la URV es concreta en la producció científica que s'exposa en la taula 67.

TAULA 67
Producció científica no finançada de l'àrea de filologia anglesa (URV)

Llibres	8
Capítols de llibre	19
Articles	8
Ressenyes	1
Edicions	4
Tesis	1
Organització de congressos internacionals	2
Conferències per invitació	13
Ponències	37

8.7.4. Activitats de formació en la recerca

L'àrea de filologia anglesa de la URV va impartir la docència del programa de doctorat Estudis anglesos i alemanys (cf. 7.4.4) i també, juntament amb la de filologia alemanya, un altre programa de doctorat, Translation and intercultural studies, ja presentat en l'epígraf 7.4.4.

Paral·lelament, s'ha ocupat de la docència de dos màsters:

- Estudis culturals en llengua anglesa. Textos i contextos
- Traducció i estudis interculturals / Translation and intercultural studies

En presentem les dades de matriculació en la taula 68.

TAULA 68
Matriculació en els màsters de filologia anglesa (URV)

<i>Màsters</i>	<i>2007-2008</i>	<i>2008-2009</i>	<i>2009-2010</i>
Estudis culturals en llengua anglesa			7
Traducció i estudis interculturals	14	9	

Finalment, en el període considerat, s'han defensat quatre tesis doctorals relacionades amb l'àmbit de la traducció:

- *Information economics, the translation profession and translator certification* (2008).
- *Putting the reader in the picture. Screen translation and foreign-language learning* (2008).
- *Directionality in collaborative translation processes. A study of novice translators* (2007).
- *Sociopolitical aspects of interpreting at the International Military Tribunal for the Far East (1946-1948)* (2007).

8.7.5. Altres activitats de difusió de la recerca

Al marge dels ja consignats, l'àrea de filologia anglesa de la URV ha organitzat tres congressos amb subvencions obtingudes en el marc dels ajuts ARCS:

- 2005/ARCS: International Conference AEDEI 2005: «Re-writing boundaries» (1.500 €).
- 2006/ARCS: «New research in translation studies: translation technologies» (3.000 €).
- 2007/ARCS: «New research in translational and interpreting studies» (3.750 €).

Malgrat el potencial de la seva plantilla, l'àrea de filologia anglesa ha focalitzat la seva estratègia per aconseguir finançament en el Programa de Suport a la Recerca del 2005, amb un grup de recerca emergent que, esdevingut consolidat, s'associa en la convocatòria posterior a l'àrea de traducció i interpretació, i l'especialitat de literatura (tampoc la de llengua i lingüística), la que té més efectius entre el professorat, no disposa de cap projecte d'àmbit català, ni espanyol ni europeu que permeti de palesar l'activitat investigadora que du a terme i que només té el reconeixement de la mateixa URV. Així es posa de manifest en les tesis defensades, totes relacionades amb l'àmbit de la traducció. Seria desitjable, per tant, que aquesta recerca realitzada fora dels circuits habituals es canalitzés amb la constitució de grups de recerca que poguessin elevar propostes a les diferents instàncies i poguessin així obtenir el caràcter «oficial», necessari en tota recerca universitària.

9. FILOLOGIA BASCA

Durant el període analitzat, l'àrea de coneixement de filologia basca ha estat present en una universitat catalana, la UB, on està integrada en el Departament de Lingüística General.

9.1. *Recursos humans*

En la taula 69 es presenta la plantilla del PDI d'aquesta àrea.

TAULA 69
Recursos humans de l'àrea de filologia basca (UB)

<i>Categoria</i>	<i>2002-2003</i>	<i>2003-2004</i>	<i>2004-2005</i>	<i>2005-2006</i>	<i>2006-2007</i>	<i>2007-2008</i>	<i>2008-2009</i>
TU		1	1	1	1	1	1
TEU	1						
Visitant						1	1

Com es pot comprovar, l'àrea compta amb uns efectius molt reduïts: en concret, un TEU transformat en TU i un professor visitant (que, probablement, correspon a un lector sufragat pel Govern Basc).

9.2. *Línies de recerca*

En la pàgina web del Departament de Lingüística General de la UB, no hi consta cap informació referent a les línies de recerca del professorat de filologia basca.

9.3. *Projectes de recerca*

Tampoc no consta cap informació sobre projectes de recerca encapçalats pel professor d'aquesta àrea de coneixement.

9.4. *Activitats de formació en la recerca*

No consta que a la UB hi hagi un doctorat o màster oficial específicament dedicat a aquesta àrea.

9.5. *Altres activitats de difusió de la recerca*

En la documentació disponible, no hi consta que l'àrea hagi obtingut un ajut ARCS per a l'organització de cap congrés, però no es descarta que se n'hagi organitzat algun amb un altre tipus de finançament públic o privat.

L'escassetat dels recursos de l'àrea (la presència de la qual és merament testimonial) no permet d'emetre conclusions sobre les tendències en la recerca que s'hi du a terme.

10. FILOLOGIA ESLAVA

L'àrea de filologia eslava està present en dues universitats catalanes: la UAB i la UB.

10.1. UAB

A la UAB, l'àrea de filologia eslava depèn orgànicament del Departament de Traducció i Interpretació.

10.1.1. Recursos humans

En la taula 70 es presenten les dades corresponents a la plantilla de professorat de l'àrea de filologia eslava a la UAB.

TAULA 70
Recursos humans de filologia eslava (UAB)

<i>Categoria</i>	<i>2002-2003</i>	<i>2003-2004</i>	<i>2004-2005</i>	<i>2005-2006</i>	<i>2006-2007</i>	<i>2007-2008</i>	<i>2008-2009</i>
TU	1	1	1	1	1		
Associat						1	1

Com es pot observar, si, fins al curs 2006-2007, l'àrea disposava d'un professor a temps complet, des del curs següent, està únicament composta per un docent a temps parcial, la qual cosa dona fe dels escassíssims recursos de filologia eslava en aquesta universitat.

10.1.2. Línies de recerca

La pàgina web del Departament de Traducció i Interpretació de la UAB no dona cap informació sobre les línies de recerca de l'àrea de filologia eslava.

10.1.3. Projectes de recerca

No consta que l'àrea hagi encapçalat cap projecte de recerca finançat.

10.1.4. Activitats de formació en la recerca

A la UAB no existeix cap programa de doctorat o màster específicament centrat en aquesta àrea. Cal consignar, però, que, en el període considerat, s'hi ha defensat una tesi doctoral:

— *El papel de la traducción en la reconstrucción de la identidad cultural búlgara* (2007).

10.1.5. Altres activitats de difusió de la recerca

No consta que l'àrea de filologia eslava hagi obtingut finançament per a l'organització de congressos en el marc dels ajuts ARCS, tot i que no es descarta que n'hagi pogut organitzar algun amb altres tipus de finançaments públics o privats.

La presència de l'àrea de filologia eslava a la UAB és absolutament residual, fins al punt que la seva supervivència depèn de la renovació del contracte d'un professor a temps parcial. En aquestes circumstàncies, no es poden emetre més conclusions que la necessitat, gairebé peremptòria, de dotar l'àrea amb més recursos per tal d'evitar-ne la desaparició definitiva.

10.2. UB

A la UB, l'àrea de filologia eslava s'integra dins el Departament de Lingüística General.

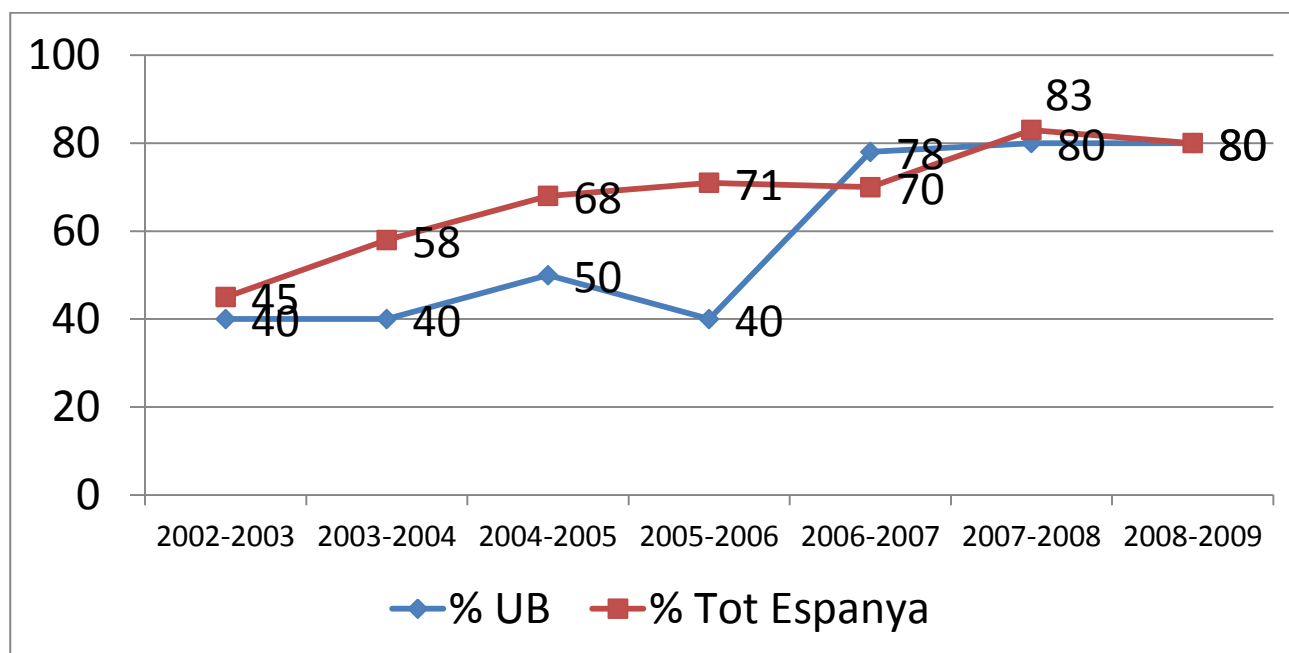
10.2.1. Recursos humans

En la taula 71 es presenten les dades sobre la plantilla del PDI de filologia eslava a la UB.

TAULA 71
Recursos humans de l'àrea de filologia eslava (UB)

Categoria	2002-2003	2003-2004	2004-2005	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009
TU	3	3	3	3	3	3	3
Lector					4	5	5
Visitant	1	1	2	1			
Associat	1	2	1	2	1	2	2
Associat substitut	5	4	4	4	1		

Malgrat l'escàs nombre de professors (10 en tots els cursos considerats, llevat del 2006-2007, en què només n'hi va haver 9, mentre que l'àrea a tot Espanya ha incorporat 24 professors més), la plantilla s'ha anat consolidant en el decurs del sexenni, durant el qual, partint d'una situació clarament desfavorable, els percentatges de professorat amb dedicació exclusiva s'han equiparat als de l'àrea a tot Espanya (gràfic 11).

GRÀFIC 11. Percentatge de professorat a temps complet: filologia eslava a la UB i a tot Espanya.

Aquesta estabilització, però, no s'ha dut a terme mitjançant la creació de places de professorat funcionari (el nombre del qual ha romàs estable), sinó amb la dotació de places de lector (inexistents fins al curs 2005-2006, però que arriben a cinc al final del període). Destacarem igualment la desaparició de places de professors visitants (probablement lectors pagats pels països d'origen o candidats de les convocatòries PIV) i l'absència total de CU, fenomen que sorprèn atesa la piràmide de l'àrea de coneixement.

10.2.2. Línies de recerca

La pàgina web del Departament de Lingüística General de la UB no precisa les línies de recerca de l'àrea de filologia eslava.

10.2.3. Projectes de recerca

No consta que l'àrea de filologia eslava hagi encapçalat cap projecte o grup de recerca amb finançament públic.

10.2.4. Activitats de formació en la recerca

No consta que l'àrea de filologia eslava disposi d'un màster o un doctorat específics de l'especialitat. En canvi, en el període considerat, s'hi han defensat les tesis doctorals següents:

- *Recepció de l'obra de Witold Gombrowicz a Argentina i configuració de la seva imatge a l'imaginari cultural argentiní* (2008).
- *El personatge de Judes Iscariot en la literatura russa de principis del segle XX* (2004).
- *Sistema de temps, aspecte i mode en búlgar* (2005).
- *Adquisició d'informació lèxica i morfosintàctica a partir de corpus sense anotar: Aplicació al rus i al croat* (2004).
- *Aspectes formals i semàntics de la fraseologia russa i castellana* (2005).

— *La sonoritat en els grups consonàntics polonesos. La coordinació entre les articulacions glotal i supraglotal en els grups simples iniciats per consonants fricatives* (2006).

— *Léxico con valoración emocional positiva en ruso* (2005).

10.2.5. Altres activitats de difusió de la recerca

L'àrea de filologia eslava de la UB no va organitzar cap congrés amb finançament dels ajuts ARCS, però no es descarta que n'hagi organitzat algun amb un altre tipus de finançament públic o privat.

Malgrat l'alt percentatge d'estabilitat de la seva plantilla, l'àrea de filologia eslava de la UB presenta una escassetat notòria de recursos, que caldria, però, reunir per sol·licitar algun projecte de recerca a les instàncies oportunes (Generalitat, Ministeri) i poder, així, omplir un buit que no és degut a un desinterès per les temàtiques que s'aborden dins el seu àmbit d'especialitat, com ho testimonia l'elevat —tenint en compte el pes relatiu de la filologia eslava no només a la UB, sinó a la universitat catalana en general— nombre de tesis defensades durant el període considerat. Aquesta opció podria, si més no, contribuir a fer possible que en un futur l'àrea pogués disposar, entre els seus efectius, d'una càtedra d'universitat.

11. FILOLOGIA FRANCESA

L'àrea de filologia francesa està present en sis universitats catalanes: la UAB, la UB, la UdG, la UdL, la UPF i la URV.

11.1. UAB

A la UAB, l'àrea de filologia francesa està adscrita al Departament de Filologia Francesa i Romànica.

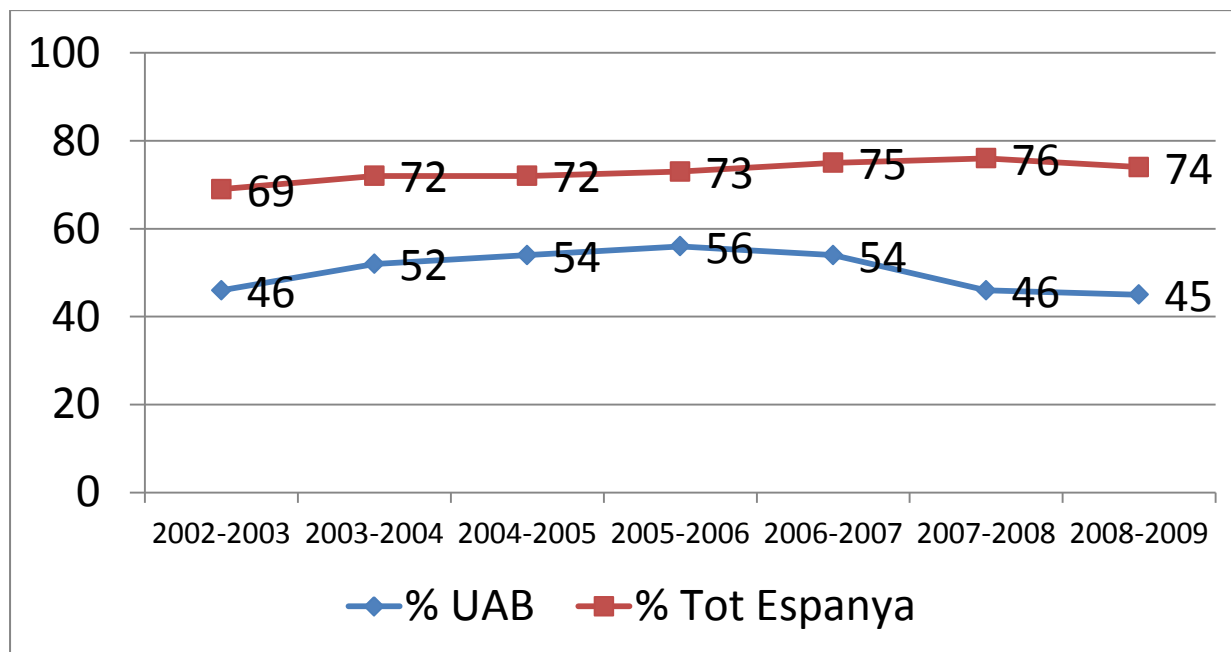
11.1.1. Recursos humans

En la taula 72 es presenten les dades referents al PDI de l'àrea de filologia francesa a la UAB.

TAULA 72
Recursos humans de l'àrea de filologia francesa (UAB)

<i>Categoria</i>	<i>2002-2003</i>	<i>2003-2004</i>	<i>2004-2005</i>	<i>2005-2006</i>	<i>2006-2007</i>	<i>2007-2008</i>	<i>2008-2009</i>
CU	1	1	1	1	1		
Emèrit		1	1	1	1		1
TU	9	9	9	9	9	9	10
TEU	2	2	2	2	2	2	1
Associat permanent estranger	1	1	1	1	1	1	1
Lector					1	1	1
Associat	15	13	12	11	13	15	17

Les dades posen de manifest que, tot i que amb lleugeres oscil·lacions, la plantilla de l'àrea de filologia francesa a la UAB ha crescut quantitativament, per tal com al començament del període tenia 28 professors, i al final, 31, la qual cosa correspon al que s'ha pogut observar per a l'àrea a tot Espanya, on s'ha produït un increment de 55 professors. A la UAB, però, aquest augment no s'ha traduït en una situació laboral més estable del professorat, sinó en un increment de la precarització, contràriament a la tendència observada a tot Espanya, on, partint de percentatges fins a 23 punts superiors, s'ha produït una lleugera estabilització de la plantilla (gràfic 12).

GRÀFIC 12. Percentatge de professorat a temps complet: filologia francesa a la UAB i a tot Espanya.

Aquesta precarització de la plantilla a la UAB es deu a tres fenòmens concomitants: en primer lloc, la progressiva desaparició de places consolidades, en particular de CU; en segon lloc, l'augment progressiu (per bé que amb algunes inflexions) de les places de professors a temps parcial (amb les quals s'han cobert places de numeraris desaparegudes), que la incorporació d'una plaça de lector no pot compensar, i, en tercer lloc, la nul·la promoció dels professors de l'àrea (al fet de no cobrir les places de CU, s'hi afegeix que l'única plaça de TU que es crea és per transformació d'una plaça de TEU, la qual cosa, òbviament, no contribueix a l'estabilització laboral de la plantilla).

Aquesta situació, en particular l'absència de places de CU en l'últim bienni i la no dotació de noves places de TU, d'agregats i de lectors, sorprèn quan es tracta d'una àrea que ha tingut, en el període considerat, dos professors emèrits (la qual cosa dona fe del seu prestigi dins la institució) i sembla indicar que la política de personal adoptada per la institució s'ha regit més per criteris quantitius, per tal de cobrir necessitats peremptòries a curt termini, més que no pas qualitius, amb la intenció de consolidar institucionalment l'àrea.

11.1.2. Línies de recerca

La recerca de l'àrea de filologia francesa gira entorn dels eixos temàtics següents:

- Llengua i lingüística:
 - prosòdia
 - fonètica correctiva
 - patologies del llenguatge
 - intercomprensió entre llengües romàniques
 - ensenyament-aprenentatge de llengües estrangeres
 - lexicologia
 - lexicografia bilingüe
 - traducció
 - processament del llenguatge natural
 - tipologia lingüística
 - llengües d'especialitat
 - traducció automàtica espanyol-francès
 - gramàtica contrastiva
 - la metodologia verbotal i les seves aplicacions en el contacte de llengües (ensenyament-aprenentatge de llengües estrangeres, bilingüisme, patologia de la parla i de l'audició)
 - el bilingüisme en el pla fònic
 - percepció i producció fòniques en l'ensenyament-aprenentatge de llengües estrangeres
 - tipologia lingüística funcionalista
 - els processos de gramaticalització.
- Literatura:
 - teoria literària
 - traducció literària
 - escriptures subversives
 - literatures francòfones.

11.1.3. Projectes de recerca

El finançament públic de projectes de recerca de l'àrea de filologia francesa prové de cinc tipus de fonts:

- Unió Europea
- projectes de cooperació bilaterals
- accions integrades i projectes de cooperació
- PN R+D+I
- Programa de Suport a la Recerca.

Pel que fa a la Unió Europea, l'àrea de filologia francesa de la UAB ha participat en tres projectes europeus:

— 135470-LLP-1-2007-1-PT-KA2-KA2MP: «Formation de formateurs à l'intercompréhension en langues romanes (GALAPRO)», coordinat per la Universitat Stendhal de Grenoble i amb la participació de les universitats d'Aveiro, Stendhal de Grenoble, Cassino, Lumière de Lió, Mons-Hainaut, Al. I. Cuza de Iasi i Complutense de Madrid (import global concedit: 487.334 €).

— 143339-LLP-1-2008-1-PT-KA2-KA2NW: Rede Europeia de Intercompreensao (REDINTER), coordinat per la Universitat Stendhal de Grenoble i amb la participació de les universitats Catòlica Portuguesa, Justus Liebig de Giessen, Acadèmia Naval de Constança, Institut Politècnic de Santarém, Al. I. Cuza de Iasi, Anvers, Çanakkale, Institut Universitari de Formació de Mestres de Tolosa, St. Kliment Ohridski de Sofia, Venècia, la Reunió, Mons-Hainaut, Aveiro, Roma III, Salzburg, Cassino, Lumière de Lió, Johann Wolfgang Goethe de Frankfurt, Provença, Centre de Servei Públic d'Idiomes de Vïlnius, Stendhal de Grenoble, Italiana per a Estrangers de Siena, Åland i Leopold Franzen d'Innsbruck (import global concedit: 449.999 €).

— JLS/2007/CIPS/022: «Alert messages and protocols», coordinat per la Universitat del Franc Comtat i amb la participació de les universitats del Franc Comtat, Wolverhampton i Varsòvia (import global concedit: 363.008,63 €; import per a la UAB: 66.627,45 €).

Quant als projectes de cooperació bilaterals, en el període analitzat, l'àrea de filologia francesa de la UAB n'ha obtingut tres (els dos primers, l'any 2005, i el tercer, el 2006), en el marc dels projectes de cooperació entre Espanya i Tunísia, en col·laboració amb la Universitat de La Manouba (Tunísia):

— TUN2004-18/04/P/T: «Estudi lexicològic contrastiu dels noms de professió en espanyol, francès i àrab» (import: 9.797 €).

— A/3826/05: «Estudi lexicològic contrastiu dels noms de professió en espanyol, francès i àrab» (import: 5.900 €).

— A/5959/06: «Epònims: els noms propis de la ciència» (import: 5.800 €).

Pel que fa a les accions integrades, l'àrea n'ha tingut una amb Portugal, concretament amb la Universitat de l'Algarve:

— HP2004-0098: «Acció integrada amb Portugal» (import: 7.804 €).

En el marc del PN R+D+I, l'àrea de filologia francesa de la UAB ha obtingut la concessió de quatre projectes de recerca:

— HUM2006-06582: «Evaluación de la producción y percepción fónica por parte de pacientes con patologías del lenguaje. Descripción lingüística y cognitiva», amb la participació d'investigadors de la Universitat de Tolosa II, de França (20.570 €).

— HUM2005-08052-CO2-CO1: «Interlingua gramatical para sistemas de procesamiento automático del lenguaje natural: significaciones gramaticales», amb la participació d'investigadors de la Universitat de la Corunya (37.842 €).

— HUM2004-03764: «Gamas frecuenciales óptimas para la intercomprensión oral entre lenguas románicas: el caso del español, catalán y francés», amb la participació d'investigadors de la Universitat de Mons-Hainaut, de Bèlgica (19.360 €).

— HUM2007-61648: «Parametrización de la variabilidad entonativa para la intercomprensión entre lenguas románicas: el caso del español, catalán y francés», amb la participació d'investigadors de la Universitat de Mons-Hainaut, de Bèlgica (32.670 €).

En la taula 73 es presenta la composició d'aquests equips.

TAULA 73
Composició dels projectes del PN R+D+I de filologia francesa (UAB)

<i>Projectes</i>	<i>CU</i>	<i>TU</i>	<i>Lector</i>	<i>FPI</i>	<i>Associat</i>	<i>Altres</i>
HUM2006-06582	1	1	1	2	3	3
HUM2005-08052-CO2-CO1	1	1	1	1	1	
HUM2004-03764	2	1	1		2	2
HUM2007-61648	2	1	1	1	2	3

La taula 74 en presenta la producció científica.

TAULA 74
Producció dels projectes del PN R+D+I de filologia francesa (UAB)

HUM2006-06582	Articles en revistes indexades	1
	Capítols de llibre	9
	Tesis	1
	Conferències per invitació	37
	Ponències	19
HUM2005-08052-CO2-CO1	Convenis amb empreses	1
	Articles	6
	Articles en revistes indexades	3
	Capítols de llibre	3
	Tesis	3
	Conferències per invitació	3
	Organització de congressos	1
	Ponències	9
	<i>Reviews</i>	1
HUM-2004-03764	Articles	3
	Articles en revistes indexades	3
	Capítols de llibre	8
	Conferències per invitació	20
	Ponències	10
HUM2008-01648	Articles	10
	Articles en revistes indexades	12
	Capítols de llibre	17
	Conferències per invitació	12
	Organització de congressos	1
	Ponències	10
	Tesis	3

Pel que fa al Programa de Suport a la Recerca, cal destacar un grup de recerca emergent obtingut en la convocatòria del 2005, i un de singular, un d'emergent i un de consolidat en la convocatòria del 2009:

— 2005SGR 1029: Fonètica, lexicologia i semàntica (fLexSem) (grup emergent, 31.000 €).

— 2009SGR 1201: Comunicació i oralitat. Anàlisi experimental de l'oralitat en el contacte de llengües i en els trastorns del llenguatge (grup singular, 3.000 €).

— 2009SGR 1330: Grup de Recerca en Literatures i Altres Arts Postcoloniales i Emergents (LITPOST) (grup emergent, sense dotació).

— 2009SGR 1552: Fonètica, lexicologia i semàntica (fLexSem) (grup consolidat, 53.600 €).

En la taula 75 s'indiquen les dades sobre la composició d'aquests grups.

TAULA 75

Composició dels grups de recerca reconeguts de filologia francesa (UAB)

<i>Grups</i>	<i>Total membres</i>	<i>Doctors</i>	<i>No doctors</i>	<i>Becaris</i>	<i>Postdoctorals</i>
2005SGR 1029	20	7	13	1	
2009SGR 1201	5	3	2	1	
2009SGR 1330	8	7	1	1	
2009SGR 1552	9	8	1	1	1

En la taula 76 es presenta la producció científica de cadascun d'aquests grups.

TAULA 76

Producció dels grups de recerca reconeguts de filologia francesa (UAB)

2005SGR 1029	Projectes avaluats	21
	Projectes internacionals	7
	Projectes nacionals	14
	Projectes nacionals administracions	14
	Articles	122
	Capítols de llibre	131
	Llibres	54
	Congressos	42
	Ponències	96
	Publicacions sense especificar	68
2009SGR 1201	Proj. R+D competitiu finançats	25
	Proj. R+D competitiu finançats dirigits	12
	Proj. R+D competitiu finançats internacionals	13
	Altres projectes o cursos finançats	4
	Organització de congressos	1
	Congressos	40
	Cursos	25
	Ponències	97
	Reviews	7
	Articles	27
	Articles en revistes indexades	12
	Capítols de llibre	48
	Tesis	4
	2009SGR 1330	Proj. R+D competitiu finançats
Proj. R+D competitiu finançats dirigits		1
Proj. R+D competitiu finançats internacionals		3
Altres projectes o cursos finançats		2
Congressos		82
Cursos		4
Conferències per invitació		30
Ponències		60
Reviews		10
Articles		28
Articles en revistes indexades		6
Llibres		3
Capítols de llibre		32
Tesis		4
2009SGR 1552	Proj. R+D competitiu finançats	25
	Proj. R+D competitiu finançats dirigits	10
	Proj. R+D competitiu finançats internacionals	16
	Convenis amb empreses	2
	Articles	32
	Articles en revistes indexades	29
	Llibres	3
	Capítols de llibre	18
	Tesis	3
	Conferències per invitació	16
	Organització de congressos	4
	Reviews	5

A la recerca subvencionada amb fons públics, cal afegir-hi la investigació amb finançament privat mitjançant convenis (amb empreses o altres entitats):

— «Actualització lexicogràfica del *Diccionari electrònic francès-espanyol-català-àrab dels noms de les professions i oficis*» (2003-2004, 6.950 €).

— «Aportació al projecte “Gammas frecuenciales óptimas para la intercomprensión oral entre lenguas románicas: el caso del español, catalán y francés”» (proyecto MEC HUM2004-03764/FILO) (Aspenter, S. L., 2005-2008, 25.572 €).

— «*Electronic german-spanish / spanish-german dictionary (EGSD)*» (Lingenio GmbH, 2006, 22.500 €).

— «Pròrroga del conveni sobre *Dictionnaire électronique français-espagnol-català-arabe des noms des professions et des métiers*» (2005, 7.000 €).

En el marc d'altres tipus de convenis, cal destacar:

— BFF2002-11266-E: «Xarxa temàtica europea La determinació en llengües romàniques» (1.06.2003 - 1.06.04, 2.500 €).

— BFF2002-10998-E: «Estrategias de lo ilegible (Stratégias de l'illisible)» (20.12.2003 - 19.12.2004, 5.150 €).

Finalment, pel que fa als grups de recerca, l'àrea disposa d'un grup de recerca actiu reconegut per la UAB (sense dotació pressupostària):

— Grup de Recerca en Escriitures Subversives (GRES).

Al marge de la recerca finançada, es presenten en la taula 77 les dades corresponents a la producció científica no finançada de l'àrea de filologia francesa a la UAB.

TAULA 77
Producció científica no finançada de l'àrea de filologia francesa (UAB)

Llibres	10
Capítols de llibre	82
Articles	92
Edicions	5
Tesis	10
Organització de congressos d'abast nacional	4
Organització de congressos d'abast internacional	3
Conferències per invitació	62
Ponències	66

11.1.4. Activitats de formació en la recerca

Durant el període considerat, han conviscut temporalment dos programes de doctorat de l'àrea (el segon, amb Menció de Qualitat del Ministeri de Ciència i Tecnologia, ha substituït amb el temps el primer):

- Lingüística aplicada a les llengües romàniques
- Llengües i cultures romàniques

En la taula 78 es presenta l'evolució de la matriculació en la suficiència investigadora en ambdós programes.

TAULA 78

Evolució de la matriculació en la suficiència investigadora dels programes de doctorat de filologia francesa (UAB)

<i>Programes</i>	<i>2002-2003</i>	<i>2003-2004</i>	<i>2004-2005</i>	<i>2005-2006</i>	<i>2006-2007</i>	<i>2007-2008</i>	<i>2008-2009</i>	<i>2009-2010</i>
Lingüística aplicada	9	17	5	2	1		1	
Llengües i cultures			7	13	18	11	6	

Paral·lelament, l'àrea de filologia francesa a la UAB s'ha encarregat de la docència de dos màsters oficials (el primer, Erasmus Mundus):

- Processament del llenguatge natural i tecnologies lingüístiques / Natural language processing and human language technologies, coordinat per la Universitat del Franc Comtat (França) i amb la participació, a més de la UAB, de la Universitat de Wolverhampton (Regne Unit) i la Universitat de l'Algarve (Portugal).

- Tractament de la informació i comunicació multilingüe.

En la taula 79 es recullen les dades de matriculació en ambdós màsters.

TAULA 79

Evolució de la matriculació en els màsters de filologia francesa (UAB)

<i>Màsters</i>	<i>2007-2008</i>	<i>2008-2009</i>	<i>2009-2010</i>
Processament del llenguatge natural		6	14
Tractament de la informació	14	13	15

En el període considerat, s'han defensat les tesis doctorals següents:

- *Les adverbes composés. Approches contrastives en linguistique appliquée* (2003).
- *Contribución a la formalización del adjetivo para la traducción automática español-francés* (2006).
- *Música y dramaturgia: dramaturgia musical y escenográfica en Els Joglars* (2009).
- *Contribución al estudio de las manifestaciones fónicas de la afectividad en el habla: la sorpresa como parámetro verbotonal* (2003).
- *Dictionnaire électronique des noms de professions (ES-FR): Contribution à l'étude du trait syntactico-sémantique humain* (2008).
- *Matière phonique et trilinguisme: perception de la typicalité des vocoïdes oraux en contexte trilingüe* (2009).
- *Robert Desnos romancier. Théorie et pratique du roman surréaliste des années 1920* (2005).
- *Paul Nougé: la réécriture comme éthique de l'écriture* (2006).
- *International trends and implementation challenges of secondary education curriculum policy: The case of Bulgaria* (2008).
- *Analyse linguistique et traductologique espagnol/catalan des connecteurs „donc“ et „cependant“ dans le discours littéraire (théâtre/roman)* (2009).

11.1.5. Altres activitats de difusió de la recerca

Al marge dels ja consignats quan s'han presentat els projectes i la recerca no finançada, l'àrea de filologia francesa de la UAB ha organitzat diversos congressos, dos amb subvencions dels ajuts ARCS:

- 2007/ARCS: 2007 NooJ Natural Language Processing Conference (3.400 €).
- 2009/ARCS: Colloque international «Abdourahman Waberi ou l'écriture révoltée» (6.000 €).

Tres congressos han rebut finançament del Ministeri de Ciència i Tecnologia:

- 2003ACES-00009: II Congrès Internacional del GRES, «Estratègies de l'il·legible» (3.06.2003 - 25.11.2003, Ministeri de Ciència i Tecnologia, 3.000 €).
- HUM2005-25488-E: Congreso Internacional sobre Lautréamont (19.11.2007 - 1.11.2009, Ministeri de Ciència i Tecnologia, 2.000 €).

— HUM2007-29220-E: Congreso Internacional NooJ for Natural Language Processing (7.06.2007 - 9.06.2007, Ministeri de Ciència i Tecnologia, 4.700 €).

I finalment, s'ha celebrat un altre congrés amb patrocini públic i privat:

— 1er Colloque Verbo-Tonal Européen: «Perception phonique et parole», amb el patrocini de la Fundació Widex i SEDI France i el suport del Vicerectorat d'Investigació, l'Institut de Ciències de l'Educació (ICE) i el Deganat de la Facultat de Filosofia i Lletres de la UAB (2009).

L'àrea de filologia francesa a la UAB palesa un notable dinamisme en la recerca malgrat els greus desequilibris en la plantilla del seu PDI, en la qual més de la meitat dels efectius són professors a temps parcial. La seva capacitat investigadora es manifesta no només en la diversificació de les fonts de finançament públic i privat (aquest últim, poc freqüent en un àmbit com el de les ciències humanes), sinó també en la creació de nous equips de recerca, la consolidació de grups ja existents i la capacitat de formació, que es tradueix en deu tesis doctorals defensades. Caldria, però, que el grup actiu de l'especialitat de literatura (reconegut per la UAB) i la considerable recerca que es du a terme sense finançament «s'institucionalitzessin» amb la sol·licitud de nous projectes. Seria igualment desitjable que l'àrea canalitzés si més no part de la recerca no subvencionada amb la creació d'una revista o d'una col·lecció regular. La notable activitat investigadora palesa de manera molt palmària la necessitat d'estabilitzar la plantilla, excessivament precària (situació que hauria de ser conjuntural i no estructural), no només cobrint les places altament consolidades (CU) que han desaparegut durant el període analitzat amb places del mateix nivell o, si més no, de professorat numerari, sinó també transformant places de professorat a temps parcial en places més «estables», ja siguin de lectors, però sobretot d'agregats (figura inexistent en aquesta àrea de coneixement) o, fins i tot, de TU. Tot i que els càlculs de professorat es realitzen en funció de necessitats docents més o menys peremptòries, cal no oblidar tampoc que una de les funcions de tot departament universitari, com ho palesa el present report, és la recerca, i, en aquest sentit, les modificacions en la plantilla del PDI aquí proposades només podrien comportar beneficis i afavorir la tasca investigadora actualment ja realitzada, per bé que en condicions molt desfavorables.

11.2. UB

A la UB, l'àrea de filologia francesa està inclosa en el Departament de Filologia Romànica.

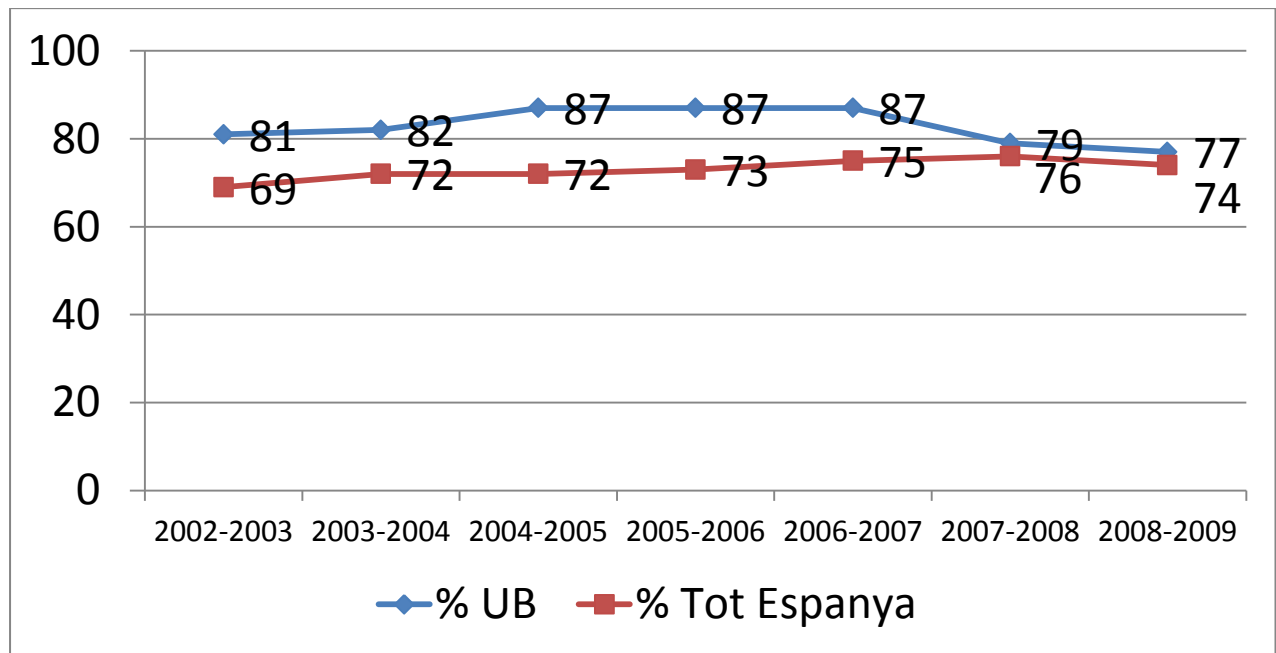
11.2.1. Recursos humans

En la taula 80 es presenten les dades sobre el PDI de l'àrea de filologia francesa a la UB.

TAULA 80
Recursos humans de l'àrea de filologia francesa (UB)

<i>Categoria</i>	<i>2002-2003</i>	<i>2003-2004</i>	<i>2004-2005</i>	<i>2005-2006</i>	<i>2006-2007</i>	<i>2007-2008</i>	<i>2008-2009</i>
CU	3	3	3	3	3	1	1
TU	7	7	7	7	7	7	6
CEU	1	1	1	1	1	1	1
TEU	2	2	2	2	2	1	1
Visitant		1	1	1			
Lector						1	1
Associat	2	2	1	1	2	3	3
Associat substitut	1	1	1	1			

En termes estrictament quantitius i de capacitat docent, l'àrea ha patit una reducció dels efectius (a diferència de l'àrea en general), per tal com, si en el primer curs del període considerat, disposava de 16 professors, en el darrer, la plantilla només es compon de 13 docents. Tot i que la majoria de les places de professors numeraris (CU, TU i TEU) han disminuït i no s'han recuperat (particularment notori és el cas de les càtedres d'universitat, que passen de tres a una), i bé no s'han cobert, o bé s'han substituït per places «minorades» (un lector o associats), el percentatge de professorat amb dedicació completa és notablement elevat, per bé que amb una certa tendència decreixent (gràfic 13).

GRÀFIC 13. Percentatge de professorat a temps complet: filologia francesa a la UB i a tot Espanya.

Això no obstant, no cal dir que la falta de reposició de places obtingudes per mèrits de recerca (com és el cas de les CU) no suposa la millor opció per fomentar l'activitat investigadora de l'àrea.

11.2.2. Línies de recerca

Les principals línies de recerca de l'àrea de filologia francesa a la UB són les següents:

- traducció i recepció de les literatures
- traducció i interculturalitat
- traducció literària
- anàlisi i revisió de les humanitats, de les ciències socials i dels mitjans de comunicació des d'una perspectiva de gènere, raça i orientació sexual
- gèneres i cultures: multiculturalisme i postcolonialisme
- gènere i minories
- estudis culturals: literatura i cinema de dones i societat, i gèneres i opcions sexuals
- anàlisi de la masculinitat en la literatura i el cinema
- la inscripció del subjecte en el text

- la desconstrucció del discurs literari, filmic i mediàtic des del gènere
- la desconstrucció del subjecte en el text (psicoanàlisi, *queer studies*)
- el desig en/de l'escriptura.

11.2.3. Projectes de recerca

L'àrea de filologia francesa de la UB ha obtingut diferents projectes de recerca en el marc del PN R+D+I i el Programa de Suport a la Recerca.

Pel que fa al PN R+D+I, els projectes aprovats (un és coordinat) són els següents:

- BFF2003-02569: «Teoría y práctica de la traducción en España, del Romanticismo al fin de siglo» (29.000 €).
- HUM2006-12972-CO201: «Diccionario histórico de la traducción en el ámbito hispánico: contextos de salida» (32.670 €).
- FFI2008-03621: «Representaciones de la comunidad en los escritores y cineastas de la postmodernidad (Francia y países francófonos)» (21.040 €).
- HUM2004-01118: «La representación del deseo en las escritoras y cineastas de la postmodernidad (Francia y países francófonos)» (28.300 €).

En la taula 81 es presenten les dades de composició dels equips.⁹

TAULA 81
Composició dels projectes del PN R+D+I de filologia francesa (UB)

<i>Projectes</i>	<i>CU</i>	<i>TU</i>	<i>Lector</i>	<i>Associat a temps complet</i>	<i>FPI</i>
BFF2003-02569	1	7	1	1	4
HUM2006-12972-CO201	1	7	1	1	4

I en la taula 82 en presentem la producció.

9. No es disposa de les dades sobre composició i producció dels projectes FFI2008-03621 i HUM2004-01118.

TAULA 82
Producció dels projectes del PN R+D+I de filologia francesa (UB)

BFF2003-02569	Articles	10
	Articles en revistes indexades	3
	Articles de revisió en revistes	3
	Articles de revisió en revistes indexades	1
	Libres i capítols de llibre d'abast nacional	32
	Libres i capítols de llibre d'abast internacional	14
	Conferències per invitació nacionals	26
	Conferències per invitació internacionals	1
	Tesis	1
HUM2006-12972-CO201	Articles	18
	Articles en revistes indexades	8
	Articles de revisió en revistes	7
	Articles de revisió en revistes indexades	1
	Libres i capítols de llibre d'abast nacional	153
	Libres i capítols de llibre d'abast internacional	14
	Conferències per invitació nacionals	34
	Conferències per invitació internacionals	17

Pel que fa al Programa de Suport a la Recerca, l'àrea va aconseguir, en la convocatòria del 2005, el reconeixement de dos grups consolidats, el segon dels quals va ser renovat en la convocatòria del 2009 (2009SGR 647):

- TRELIT (sense dotació).
- Creació i pensament de les dones.

En presentem la composició en la taula 83.

TAULA 83
Composició del grup de recerca consolidat de filologia francesa (UB)

<i>Grup</i>	<i>Total membres</i>	<i>Doctors</i>	<i>No doctors</i>	<i>Becaris</i>
TRELIT	13	6	7	3

I la producció científica, en la taula 84.

Taula 84
Producció del grup de recerca consolidat de filologia francesa (UB)

TRELIT	Projectes avaluats	10
	Projectes internacionals	2
	Projectes nacionals	8
	Projectes nacionals administracions	8
	Projectes nacionals empreses	2
	Articles	32
	Capítols de llibre	2
	Tesis	8
	Congressos	17
	Cursos	8
	Ponències	38
	Publicacions sense especificar	14

Cal destacar igualment el Centre Dona i Literatura, dirigit per un membre de l'àrea.

11.2.4. Activitats de formació en la recerca

En el període considerat, no hi va haver a la UB cap programa de doctorat específicament dedicat a la filologia francesa. En canvi, van coexistir-hi tres programes de doctorat per a la denominació dels quals es va adoptar un terme més genèric, *romànic*, en consonància amb el nom del Departament de Filologia Romànica, i cal suposar que incloïen totes les àrees de coneixement del Departament de Filologia Romànica. Els tres programes de doctorat són:

- Tradició i modernitat a les literatures romàniques
- Tipologies textuals en l'àmbit romànic
- Llengües i literatures comparades a l'àmbit romànic

Se'n presentarà tot seguit l'evolució en la matriculació en la suficiència investigadora (amb el benentès que aquestes dades seran igualment vàlides quan es presentin la resta d'àrees de coneixement d'aquest departament), tot i que, atès l'enfocament més generalista, no es pugui esbrinar quants doctorands s'integren en cadascuna de les àrees implicades.

TAULA 85

Evolució de la matriculació en la suficiència investigadora dels programes de doctorat de filologia francesa (UB)

<i>Programes</i>	2002-2003	2003-2004	2004-2005	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009	2009-2010
Tradicció i modernitat	1							
Tipologies textuais	11							
Llengües i literatures	22	47	43	16	1			

D'altra banda, en la informació disponible, no hi consta que a la UB hi hagués cap màster únicament relacionat amb la filologia francesa o les llengües i literatures romàniques, però l'àrea participa en el màster oficial Construcció i representació d'identitats culturals (cf. 7.2.4).

Finalment, en el període considerat, s'han defensat les tesis doctorals següents:

- *M. Yourcenar, escriptora i traductora* (2007).
- *Figures de l'autre chez Philippe Soupault: Une approche linguistique du discours poétique* (2005).
- *Dessiller la langue: écriture et vision chez Hélène Cixous et Jacques Derrida* (2009).
- *Del «pathos» al logos, del logos a la escritura. El deseo en las políticas del deseo y la «écriture féminine»* (2004).
- *La conscience linguistique des voyageurs français du XVIIe siècle à la Nouvelle France* (2003).

11.2.5. Altres activitats de difusió de la recerca

No consta que l'àrea de filologia francesa de la UB hagi organitzat cap simposi amb subvenció dels ajuts ARCS, però no es descarta que ho hagi fet amb un altre tipus de finançament públic o privat.

L'àrea disposa d'una secció pròpia (juntament amb la de filologia romànica), la secció G, en la revista *Anuari de Filologia*, publicada per la Facultat de Filologia de la UB.

L'àrea de filologia francesa de la UB ha gaudit sempre d'un notable reconeixement de la seva tasca investigadora en literatura, tasca que es reflecteix en els projectes de recerca (en particular del PN R+D+I i dels grups de recerca reconeguts) i en les tesis doctorals defensades entre el 2003 i el 2009. Tanmateix, aprofitant el caràcter interdisciplinari i transnacional de les recerques que s'hi duen a terme, seria desitjable que ampliés el seu radi d'acció sol·licitant projectes europeus que permetrien de posar més clarament de manifest les investigacions realitzades.

11.3. UdG

A la UdG, l'àrea de filologia francesa està integrada en el Departament de Filologia i Comunicació (abans denominat Departament de Filologia i Filosofia).

11.3.1. Recursos humans

En la taula 86 es presenten les dades sobre el PDI d'aquesta àrea a la UdG.

TAULA 86
Recursos humans de l'àrea de filologia francesa (UdG)

<i>Categoria</i>	<i>2002-2003</i>	<i>2003-2004</i>	<i>2004-2005</i>	<i>2005-2006</i>	<i>2006-2007</i>	<i>2007-2008</i>	<i>2008-2009</i>
Associat			1		2	2	2

Com es pot comprovar, l'àrea, que en tres cursos acadèmics no ha disposat de cap professor, està íntegrament composta per docents a temps parcial (dos en l'últim trienni).

11.3.2. Línies de recerca

No en consta cap en la pàgina web del Departament de Filologia i Comunicació.

11.3.3. Projectes de recerca

No consta que cap membre de l'àrea encapçali un grup de recerca finançat.

11.3.4. Activitats de formació en la recerca

No en consta cap en la documentació disponible.

11.3.5. Altres activitats de difusió de la recerca

No en consta cap en la documentació disponible.

L'àrea de filologia francesa té (quan l'ha tinguda) una presència merament testimonial a la UdG. En aquestes condicions, no és possible emetre cap conclusió sobre la recerca que s'hi du a terme.

11.4. UdL

A la UdL, l'àrea de coneixement de filologia francesa depèn orgànicament del Departament de Filologia Clàssica, Francesa i Hispànica.

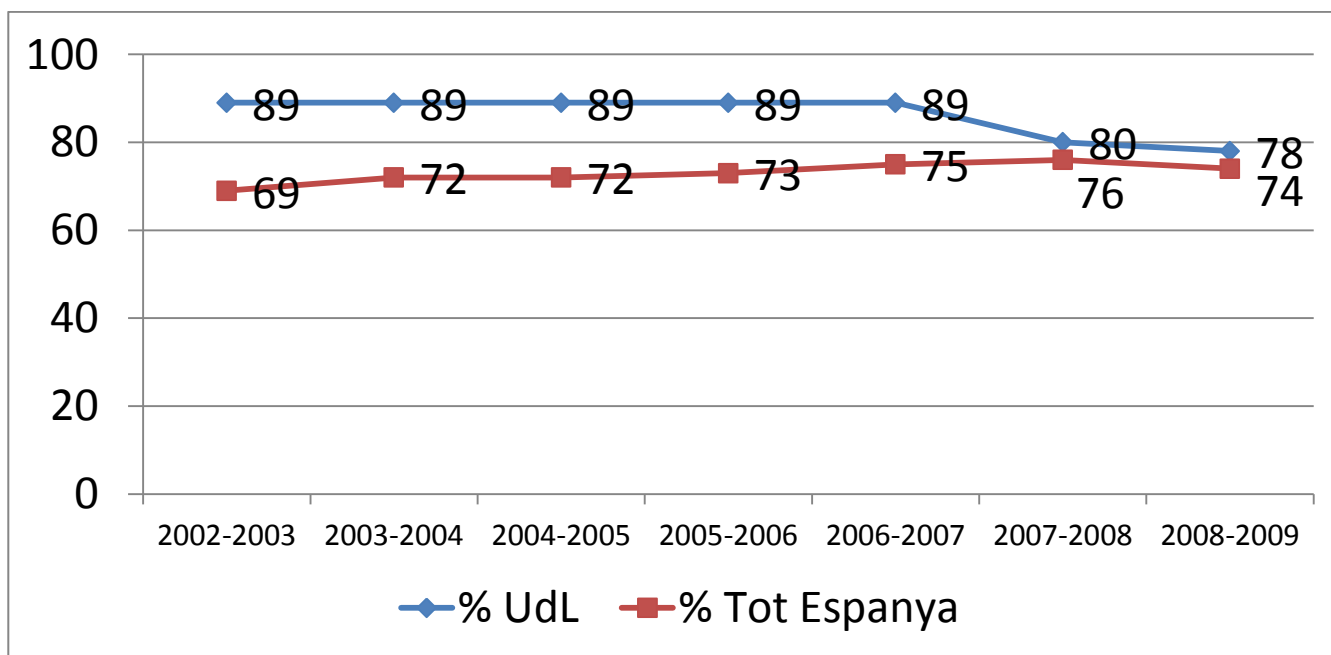
11.4.1. Recursos humans

En la taula 87 es presenten les dades referents al PDI de filologia francesa a la UdL.

TAULA 87
Recursos humans de l'àrea de filologia francesa (UdL)

<i>Categoria</i>	2002-2003	2003-2004	2004-2005	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009
CU	2	2	2	2	2	2	1
TU	4	4	4	4	4	4	4
TEU	2	2	2	2	2	2	2
Associat		1			1		
Associat substitut	1		1	1		2	2

L'àrea disposa d'una plantilla poc nombrosa, que oscil·la, segons els anys, entre 9 i 10 professors (en això es diferencia de l'àrea en general, en què els recursos han augmentat clarament), però considerablement estable, per tal com, en els cinc primers cursos, el 89 % del professorat no només té dedicació completa, sinó que és numerari; aquest percentatge baixa al 80 % i al 78 % en els anys posteriors per la incorporació de dos associats substituïts i la no reposició d'una de les dues càtedres d'universitat (gràfic 14).

GRÀFIC 14. Percentatge de professorat a temps complet: filologia francesa a la UdL i a tot Espanya.

La mateixa estructura de la plantilla, en la qual no hi ha lectors (és a dir, joves doctors encara en formació) ni agregats, no permet d'albirar que hi pugui haver, si més no amb personal format a la UdL, relleu generacional.

11.4.2. Línies de recerca

L'àrea de filologia francesa a la UdL articula la seva recerca en els àmbits següents:

- ensenyament i aprenentatge de llengües estrangeres
- les traduccions literàries franceses a la premsa espanyola
- literatura popular francesa
- estudis sobre identitat en la literatura
- literatura comparada catalano-hispano-francesa
- literatura francesa del segle XX
- literatura francesa dels segles XVII i XIX
- recepció literària francesa.

11.4.3. Projectes de recerca

Pel que fa a la recerca subvencionada, tres han estat les fonts de finançament: el PN R+D+I, el Programa de Suport a la Recerca de l'AGAUR i l'Agència Espanyola de Cooperació Internacional per al Desenvolupament (AECID).

En el PN R+D+I, els projectes aprovats han estat els següents:

- FFI2009-09561: «Catalogación y estudio de las traducciones literarias francesas en la prensa española (1856-1923)» (12.100 €).
- HUM2006-00568: «Catalogación y estudio de las traducciones literarias francesas en la prensa española finisecular (1868-1898)» (24.200 €).
- BFF2003-03998: «Literatura popular francesa y cultura mediática en España: influencias y adaptaciones».
- FEM2009-11372: «Feminidad, literatura popular francesa y cultura mediática. Repercusión en España» (30.250 €).
- HUM2006-07149: «El papel de la mujer en la literatura popular francesa y la cultura mediática. Repercusión en España» (48.400 €).

En el marc del Programa de Suport a la Recerca, l'àrea va obtenir, en la convocatòria del 2009, la concessió d'un grup de recerca consolidat:

- 2009SGR 646: Literatura popular francesa i cultura mediática (LIPOFRANCUME) (36.000 €).

En la taula 88 es presenten les dades de composició d'aquest grup.

TAULA 88
Composició del grup de recerca consolidat de filologia francesa (UdL)

<i>Grup</i>	<i>Total membres</i>	<i>Doctors</i>	<i>No doctors</i>	<i>Becaris</i>
2009SGR 646	12	7	1	1

I en la taula 89 en presentem les dades de producció científica.

TAULA 89
Producció del grup de recerca consolidat de filologia francesa (UdL)

2009SGR 646	Projectes R+D competitius finançats	10
	Projectes R+D competitius finançats dirigits	10
	Projectes R+D competitius finançats internacionals	4
	Altres projectes o estudis finançats	11
	Congressos	92
	Cursos	2
	Ponències	88
	<i>Reviews</i>	59
	Articles	1
	Articles en revistes indexades	97
	Llibres	13
	Capítols de llibre	100
	Tesis	130

Finalment, l'àrea ha obtingut finançament de l'AECID per als projectes següents:

— «Temporalidad y progresión femeninas en la época contemporánea: estudio de algunas manifestaciones significativas», amb la Universitat del 7 de Novembre a Cartago, de Tunísia (7.000 €).

— «Temporalidad y progresión femeninas en la época contemporánea: estudio de algunas manifestaciones significativas», amb la Universitat del 7 de Novembre a Cartago, de Tunísia (8.900 €).

— «La mujer ante su propia representación: la autobiografía como medio de expresión», amb la Universitat del 7 de Novembre a Cartago, de Tunísia (7.900 €).

11.4.4. Activitats de formació en la recerca

L'àrea de filologia francesa intervé, juntament amb les de filologia clàssica i hispànica, en la docència del programa de doctorat Teoria del text i el seu context. En presentem l'evolució de la matriculació en la suficiència investigadora (taula 90).

TAULA 90
Evolució de la matriculació en la suficiència investigadora del programa de doctorat de filologia francesa (UdL)

<i>Doctorat</i>	<i>2002-2003</i>	<i>2003-2004</i>	<i>2004-2005</i>	<i>2005-2006</i>	<i>2006-2007</i>	<i>2007-2008</i>	<i>2008-2009</i>	<i>2009-2010</i>
Teoria del text	24	17	11	9	2		1	1

Ha participat igualment en el màster de Llengües aplicades, del qual presentem les dades de matriculació (taula 91).

TAULA 91
Matriculació en el màster de Llengües aplicades

<i>Màster</i>	<i>2008-2009</i>	<i>2009-2010</i>
Llengües aplicades	17	20

En el període analitzat, s'han defensat les tesis doctorals següents:

- *Huysmans: identidad y género* (2006).
- *La recepció d'Alphonse Daudet en llengua catalana. Traduccions en volum* (2003).

11.4.5. Altres activitats de difusió de la recerca

Al marge dels ja consignats quan s'han presentat els grups de recerca, cal destacar l'organització d'un col·loqui internacional amb el finançament dels ajuts ARCS:

- Col·loqui Internacional Text i Societat (4.000 €).

A més, l'àrea ha organitzat, amb finançament del MEC o del Ministeri de Ciència i Innovació, els congressos següents:

- «De Nizan a Sartre, de Sartre a Nizan. Caminos filosóficos y narrativos» (4.000 €).

— Congreso internacional «Roger Martin Du Gard, la feminidad y la literatura popular» (14.000 €).

— «Simone de Beauvoir, en torno al segundo sexo» (9.000 €).

L'àrea disposa d'una col·lecció pròpia de literatura francesa, «L'Ull Crític», que ha publicat setze números.

L'àrea palesa un gran dinamisme, que es manifesta en l'obtenció de projectes subvencionats (en particular en el marc del PN R+D+I i de l'AECID i, en part, també en el Programa de Suport a la Recerca), dinamisme que es veu afavorit per l'alt percentatge de professors numeraris en la plantilla. Seria desitjable que, aprofitant el caràcter plurilingüe del departament que l'acull, elevés propostes per coordinar projectes europeus o participar-hi.

11.5. UPF

A la UPF, l'àrea de filologia francesa s'integra en dos departaments: el d'Humanitats i el de Traducció i Ciències del Llenguatge (anteriorment denominat Departament de Traducció i Filologia).

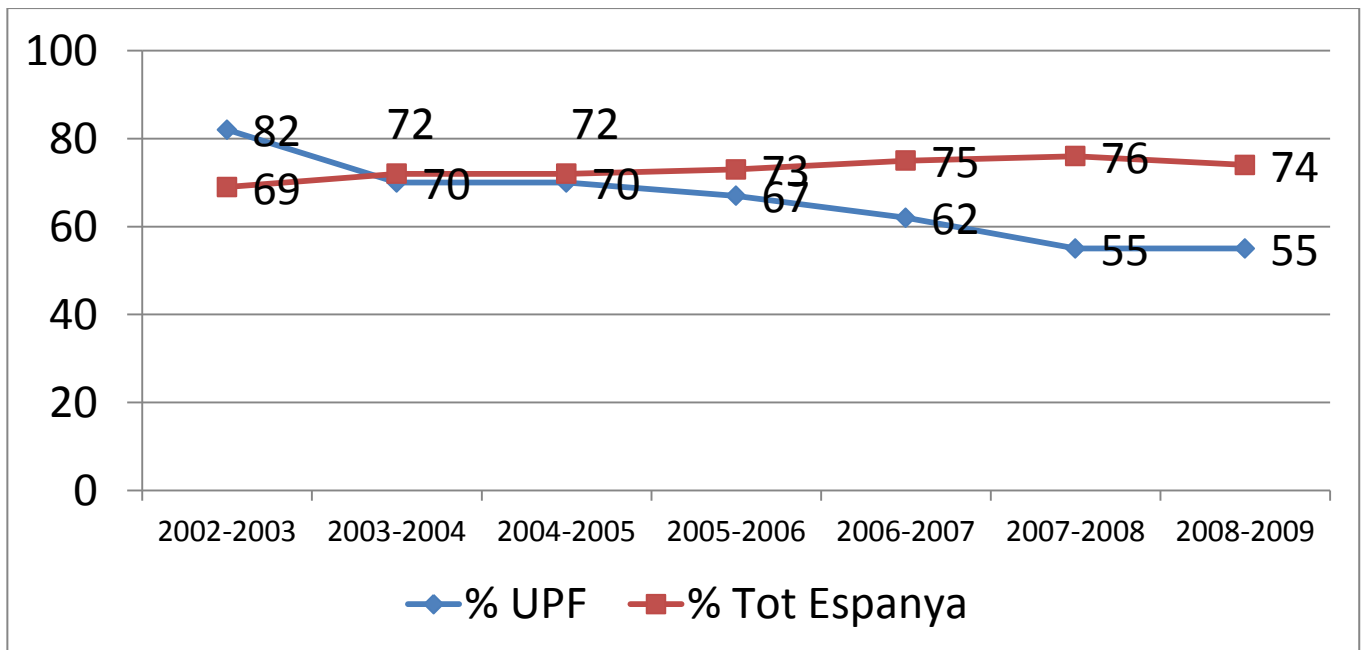
11.5.1. Recursos humans

En la taula 92 es presenten les dades referents al PDI d'aquesta àrea a la UPF.

TAULA 92
 Recursos humans de l'àrea de filologia francesa (UPF)

Categoria	2002-2003	2003-2004	2004-2005	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009
CU	1	1	11	1	1	1	1
TU	5	3	3	2	3	3	3
TEU	2	3	2	2			
Lector					1	1	1
Associat	2	3	3	3	3	4	4
Altres	1		1	1			

Els percentatges de professorat a temps complet segueixen, en termes generals, una tendència descendent (gràfic 15).

GRÀFIC 15. Percentatge de professorat a temps complet: filologia francesa a la UPF i a tot Espanya.

Aquesta davallada s'explica per la coexistència de dos factors: la pèrdua de places de TU i de TEU juntament amb un progressiu increment de les places d'associat, que no compensa la dotació d'una plaça de lector.

11.5.2. Línies de recerca

La recerca del professorat de filologia francesa a la UPF està relacionada amb els àmbits i les temàtiques següents:

- teoria de la literatura (narratologia, semiòtica i estilística)
- literatura francesa moderna i contemporània
- relacions literàries hispano-franceses
- processos d'imitació i de reescriptura
- relacions entre la pintura i la literatura
- mites mediterranis
- Camus
- didàctica de la lectura i la composició escrita en el francès com a llengua estrangera

- aprenentatge de llengües
- anàlisi del discurs
- fonètica comparada
- traducció
- lexicologia
- semàntica
- literatura francesa del segle XVII
- novel·la del segle XIX
- estilística de la traducció.

11.5.3. Projectes de recerca

Al marge de quina en pugui ser la participació en els programes de la Unió Europea (cf. 7.3.3), el finançament de la recerca de l'àrea de filologia francesa de la UPF ha estat mitjançant el PN R+D+I, en el marc del qual se li han concedit dos projectes:

- HUM2005-01640: «Géneros dialogales del discurso político» (14.280 €).
- EDU2008-01835: «Estudio de la tutoría como instrumento orientador en la instrucción de lenguas extranjeras» (27.830 €).

En la taula 93 es presenta la composició d'ambdós equips.

TAULA 93
Composició dels projectes del PN R+D+I de filologia francesa (UPF)

<i>Projectes</i>	<i>TU</i>	<i>Lector</i>	<i>Associat</i>
HUM2005-01640	2		2
EDU2008-01835	3	2	2

I en la taula 94 en presentem la producció.

TAULA 94
Producció dels projectes del PN (R+D+I) de filologia francesa (UPF)

HUM2005-01640	Articles	1
	Articles en revistes indexades	3
	Llibres	1
	Capítols de llibre	3
	Tesis	2
	Conferències per invitació	2
	Organització de congressos	1
	Ponències	3
EDU2008-01835	Articles	21
	Articles en revistes indexades	4
	Capítols de llibre	4
	Tesis	1
	Conferències per invitació	8
	Ponències	30
	<i>Reviews</i>	2

11.5.4. Activitats de formació en la recerca

En el període analitzat, la UPF va programar un màster d'Estudis comparatius de literatura, art i pensament, en el qual van intervenir professors d'aquesta àrea, així com d'àrees filològiques afins. Se'n presenten les dades de matriculació en la taula 95.

TAULA 95
Matriculació en el màster Estudis comparatius de literatura, art i pensament (UPF)

<i>Màster</i>	<i>2007-2008</i>	<i>2008-2009</i>	<i>2009-2010</i>
Estudis comparatius de literatura, art i pensament	55	71	90

En el període considerat, s'han defensat les tesis doctorals següents:

- *El espacio literario: Definición y funcionamiento, aproximación a una tipología* (2008).
- *En busca de un discurso identitario y canónico: La reescritura de Rhys y Coetzee en «Wide Sargasso Sea y Foe»* (2006).¹⁰

11.5.5. Altres activitats de difusió de la recerca

Al marge del consignat quan s'ha presentat la recerca finançada, l'àrea de filologia francesa de la UPF va organitzar, mitjançant l'Institut Universitari de Cultura (IUC), un congrés internacional que va obtenir finançament en el marc dels ajuts ARCS:

- 2007/ARCS: Col·loqui internacional «Discursos de llibertat: A. Camus / Discours de liberté: A. Camus, l'artiste et son temps» (5.000 €).

La situació de l'àrea de filologia francesa a la UPF, com també succeeix, tot i que en menor mesura, en altres filologies, ja sigui per la seva adscripció a dos departaments i dues facultats diferents, ja sigui per la denominació molt genèrica d'aquests departaments, o per decisió de la mateixa universitat, queda desdibuixada, molt en particular en l'àmbit de la recerca. Sí que es pot observar que la majoria dels professors adscrits al Departament d'Humanitats tenen un perfil més literari, mentre que els del Departament de Traducció i Ciències del Llenguatge s'han especialitzat més aviat en l'àmbit lingüístic. D'altra banda, l'àrea sembla haver focalitzat la seva estratègia en una única font de finançament, el PN R+D+I (i sense gaire continuïtat), deixant de banda, per exemple, les convocatòries de l'AGAUR, que, sens dubte, haurien donat més visibilitat a l'àrea. Cal destacar les dues tesis defensades a la Facultat d'Humanitats. De l'anàlisi, sembla desprendre-se'n que existeix més visibilitat de l'activitat investigadora (tesis defensades, congressos organitzats) entre el professorat que no encapçala cap projecte de recerca finançat (Departament d'Humanitats) que entre el que ha gaudit de subvenció pública (Departament de Traducció i Ciències del Llenguatge).

10. Tot i que la temàtica d'aquesta tesi és més aviat de filologia anglesa, l'hem inclosa aquí perquè la directora és de filologia francesa.

11.6. URV

A la URV, l'àrea de filologia francesa depèn orgànicament del Departament de Filologies Romàniques.

11.6.1. Recursos humans

En la taula 96 es presenten les dades referents al PDI d'aquesta àrea a la URV.

TAULA 96
Recursos humans de l'àrea de filologia francesa (URV)

<i>Categoria</i>	<i>2002-2003</i>	<i>2003-2004</i>	<i>2004-2005</i>	<i>2005-2006</i>	<i>2006-2007</i>	<i>2007-2008</i>	<i>2008-2009</i>
TU	2	2	2	2	2	2	2
Associat	2	2	2	2	2	1	1

Com es pot apreciar, la plantilla de professorat és considerablement curta (només quatre professors entre el 2002 i el 2007, i tres en l'últim bienni). Per tant, els percentatges de professorat a temps complet no resulten significatius. Com a tendències, cal assenyalar que les places consolidades s'han mantingut (sense augmentar ni disminuir), mentre que s'ha produït la pèrdua d'una plaça de professorat a temps parcial en els dos últims cursos.

11.6.2. Línies de recerca

La recerca de filologia francesa de la URV està relacionada amb els àmbits i les temàtiques següents:

- literatura francesa contemporània i interculturalitat
- lexicografia bilingüe francès-castellà
- transferència català-francès del lèxic contextualitzat
- manuals i gramàtiques de francès per a hispanoparlants (història, metodologia, continguts lingüístics i socioculturals).

11.6.3. Projectes de recerca

El Departament de Filologies Romàniques de la URV participa en diferents projectes europeus. Atès que no s'ha pogut esbrinar qui n'és el coordinador i si solament afecten una de les àrees del departament o totes, els incloem aquí amb el benentès que són igualment aplicables a les àrees de llengua espanyola, literatura espanyola i fins i tot lingüística, que formen el Departament de Filologies Romàniques de la URV:

— ERG 510644: «Modular architectures for natural language description and artificial intelligence (Modular architecture)» (coordinació: 33.667 €).

— ERG 15004: «Analyzing biomolecular structures in a linguistic paradigm (BIO-LING-GBE)» (coordinació: 194.604 €).

— SCF 23845: «Combinatorial approach to machine translation (COMTRANS)».

— IIF 21666: «Molecular computing and intractable problems (MOLCIP)» (coordinació: 170.725 €).

— OIF 40847: «Grammatical inference with correction queries (GICQ)» (coordinació: 240.538 €).

— EXC 42577: «Constraint solving and language processing for bioinformatics (CSLPB)» (coordinació).

Al marge dels projectes europeus, la recerca finançada duta a terme per l'àrea de filologia francesa a la URV s'ha realitzat amb la subvenció a dos projectes en el marc del PN R+D+I:

— FFI2008-02389: «Elaboración de un diccionario de historia de la presencia y enseñanza del francés en España (siglos XVI-XX)» (14.520 €).

— HUM2004-00821: «Gramáticas y manuales de francés publicados en España: historia, metodología, contenidos (1565-2000)» (17.940 €).

En la taula 97 es presenten les dades de composició dels dos equips investigadors.

TAULA 97

Composició dels projectes del PN R+D+I de filologia francesa (URV)

<i>Projectes</i>	<i>CU</i>	<i>TU</i>	<i>TEU</i>	<i>Associat</i>	<i>Altres</i>
FFI2008-02389	1	3		2	3
HUM2004-00821		4	1	2	

I a la taula 98 en presentem la producció científica.

TAULA 98
Producció dels projectes del PN R+D+I de filologia francesa (URV)

FFI2008-02389	Articles	19
	Articles en revistes indexades	8
	Llibres	3
	Capítols de llibre	23
	Tesis	2
	Conferències per invitació	9
	Organització de congressos	2
	Ponències	29
	<i>Reviews</i>	7
HUM2004-00821	Articles	15
	Articles en revistes indexades	6
	Llibres	3
	Capítols de llibre	18
	Tesis	2
	Conferències per invitació	7
	Organització de congressos	3
	Ponències	22
	<i>Reviews</i>	4

11.6.4. Activitats de formació en la recerca

Com les àrees de literatura espanyola i de llengua espanyola, la de filologia francesa a la URV ha participat en la docència d'un programa de doctorat, Estudis hispànics i romànics, del qual presentem l'evolució en la matriculació en la suficiència investigadora (taula 99).

TAULA 99
Evolució de la matriculació en la suficiència investigadora del programa de doctorat d'Estudis hispànics i romànics (URV)

<i>Programa</i>	2002- 2003	2003- 2004	2004- 2005	2005- 2006	2006- 2007	2007- 2008	2008- 2009	2009- 2010
Estudis hispànics i romànics	12	10	7					

D'altra banda, no hi ha a la URV cap màster específicament orientat als estudis de filologia francesa.

Això no obstant, en el període considerat, s'ha defensat una tesi doctoral:

— *Stéréotypes et archétypes de l'altérité dans l'oeuvre romanesque de Stendhal* (2003).

11.6.5. Altres activitats de difusió de la recerca

No consta que, al marge dels consignats quan s'ha presentat la recerca finançada, l'àrea de filologia francesa de la URV hagi organitzat congressos finançats amb els ajuts ARCS.

Tenint en compte els escassíssims recursos humans de què disposa (la qual cosa, sens dubte, implica desenvolupar relacions amb altres departaments o universitats per a la constitució d'equips), l'àrea de filologia francesa de la URV palesa un notable dinamisme quant a l'activitat investigadora, com ho demostra el fet que hagi obtingut dos projectes consecutius en el PN R+D+I en un àmbit, la història de la metodologia de l'ensenyament del francès, en què aquesta universitat és un referent. Fins i tot, cal destacar que, per bé que no encapçali un projecte o grup propi oficial, l'especialitat de literatura hagi donat lloc a la lectura d'una tesi doctoral. Seria desitjable que el reconeixement d'aquesta meritòria tasca tingués igualment la seva traducció al context català i que s'elevessin propostes en el marc del Programa de Suport a la Recerca, tot aprofitant les connexions dels investigadors (molt en particular en el camp de la lingüística aplicada).

12. FILOLOGIA GREGA

L'àrea de coneixement de filologia grega està present en cinc universitats catalanes: la UAB, la UB, la UdL, la UPF i la URV.

12.1. UAB

A la UAB, l'àrea de filologia grega està adscrita al Departament de Ciències de l'Antiguitat i de l'Edat Mitjana.

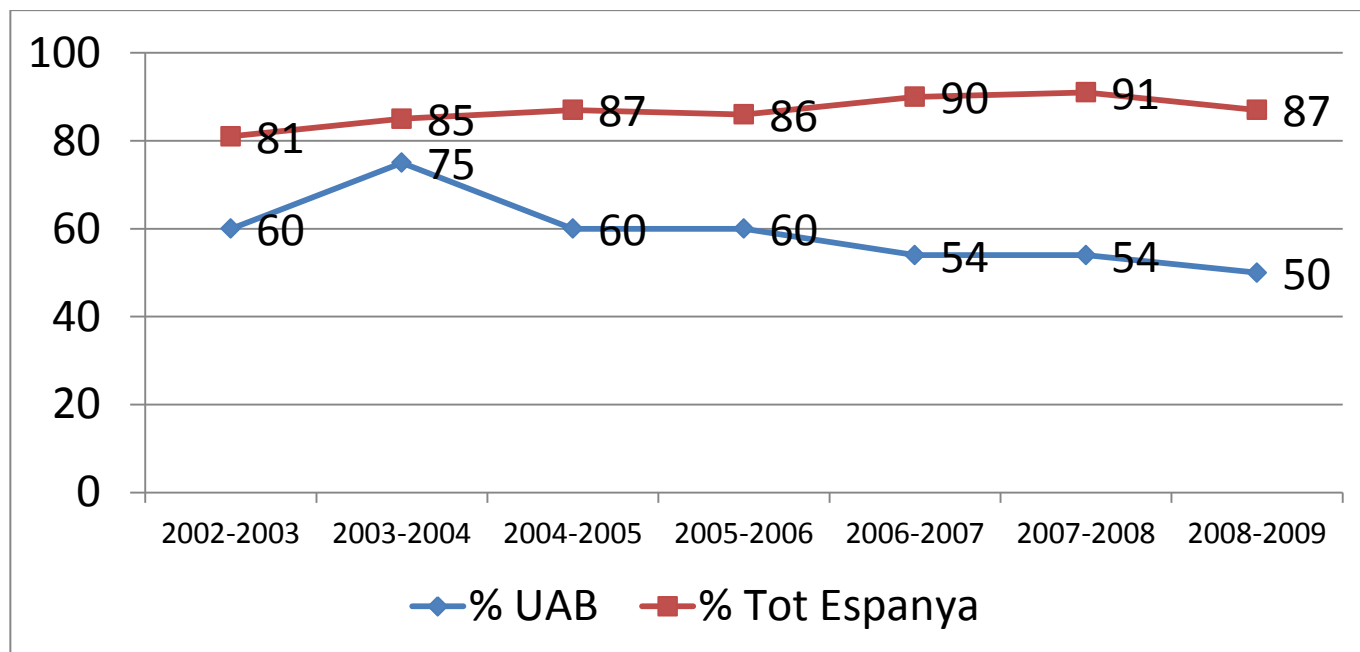
12.1.1. Recursos humans

En la taula 100 es presenten les dades corresponents a l'evolució de la plantilla de professorat de filologia grega a la UAB.

TAULA 100
Recursos humans de l'àrea de filologia grega (UAB)

<i>Categoria</i>	<i>2002-2003</i>	<i>2003-2004</i>	<i>2004-2005</i>	<i>2005-2006</i>	<i>2006-2007</i>	<i>2007-2008</i>	<i>2008-2009</i>
CU	2	2	2	2	2	2	1
Emèrit	1						1
TU	3	3	3	3	3	3	3
Agregat						1	1
Lector				1	1		
Associat	4	2	4	4	5	5	6
Col·laborador temporal		1	1				

L'anàlisi de les dades permet d'observar que, tot i un augment dels efectius (amb algunes fluctuacions, ha passat de 10 professors, al començament del període, a 12, al final), augment que també s'ha produït en el conjunt de l'àrea a tot Espanya, on hi ha hagut un increment de 23 professors, la plantilla a la UAB ha esdevingut cada cop més precària (la diferència percentual respecte de l'àrea global passa de 21 punts a 37 punts), no tant per la disminució de places a temps complet (la càtedra que desapareix en l'últim any, encara no coberta, correspon a l'emèrit del mateix any i la plaça de lector s'ha promocionat a una d'agregat) com per la contractació progressiva, al llarg del període, de professors a temps parcial, que constitueixen la meitat de la plantilla (gràfic 16).

GRÀFIC 16. Percentatge de professorat a temps complet: filologia grega a la UAB i a tot Espanya.

12.1.2. Línies de recerca

La recerca de l'àrea de filologia grega a la UAB gira entorn dels àmbits i les temàtiques següents:

- Estudis sintàctics grecs: sintaxi oracional.
- La mitologia grega i el seu entorn oriental. Èpica arcaica: Homer, el cicle. Filó de Biblos i Hesíode.
- Escolis a l'*Odissea* d'Homer. Estudi i edició.
- Mitografia grega.
- Edició de textos grecs.
- Poesia èpica grega.
- Religió grega, cultes heroics, Aquil·les.
- Contactes de poblacions i estrangeria en el món grec antic.
- Didàctica del grec clàssic.
- Edició i comentari de textos mitogràfics grecs.
- Epistolografia grega de ficció.
- La tradició dels mites tràgics.
- Didàctica dels estudis clàssics.
- La mitologia, la mitografia i la religió gregues.

- Edició crítica de la historiografia primerenca.
- Aspectes historicotextuals i literaris dels *Catasterismes* d'Eratòstenes, Ferècides d'Atenes i Acusilau d'Argos.
- Estudi lèxic/semàntic del terme *xénos* en Hesíode i la lírica grega arcaica. Comparació amb les dades de l'epigrafia sincrònica.
- Contactes i interaccions de poblacions al món grec antic. Estudi de fonts.
- Poesia èpica grega antiga.
- Estudis lexicosemàntics.
- Micenologia. Estudi del grec micènic i de la civilització micènica.
- El món grec al segle I aC.
- Edició d'autors fragmentaris: Asclepiades de Tràgilos.
- Hipòtesis tràgiques, tragèdies fragmentàries.

12.1.3. Projectes de recerca

En el període considerat, l'àrea de filologia grega ha aconseguit finançament per a tres projectes en el marc del PN R+D+I:

- HUM2006-08652: «Textos mitográficos en logógrafos griegos y en los escolios menores a Homero: edición, traducción y comentario» (38.720 €).
- BFF2003-03080: «Edición comentada de los mitógrafos griegos» (24.000 €).
- HUM2007-64919: «Fuentes clásicas y orientales sobre la Eurasia central preislámica» (30.250 €).¹¹

D'altra banda, cal destacar que, en la convocatòria del 2009, l'àrea va obtenir igualment el reconeixement de dos grups de recerca, un grup de recerca consolidat i un altre d'emergent:

- 2009SGR 1030: Institucions i mites a la Grècia antiga: estudi diacrònic a partir de les fonts gregues (grup consolidat), amb la participació d'investigadors de les universitats del País Basc, Alacant i Colònia, a Alemanya (39.200 €).
- 2009SGR 18: *Fontes Eurasiae septentrionis antiquae et medii aevi (FESAMA)* (grup emergent, 30.000 €).

11. Aquest projecte i el grup de recerca emergent 2009SGR 18 estan encapçalats per un professor de filologia indoeuropea, àrea que a la UAB se segrega de la filologia grega. Això no obstant, com que el projecte està atribuït pel MEC a filologia grega, el presentem en l'apartat dedicat a aquesta última àrea.

En la taula 101 en presentem la composició.

TAULA 101
Composició dels grups de recerca reconeguts de filologia grega (UAB)

<i>Projectes</i>	<i>Total membres</i>	<i>Doctors</i>	<i>No doctors</i>	<i>Becaris</i>
2009SGR 1030	21	13	8	8
2009SGR 18	4	4		1

I en la taula 102, la producció científica.

TAULA 102
Producció dels grups de recerca reconeguts de filologia grega (UAB)

2009SGR 1030	Projectes R+D competitiu finançats	10
	Projectes R+D competitiu finançats dirigits	6
	Projectes R+D competitiu finançats internacionals	1
	Articles	1
	Articles en revistes indexades	24
	Llibres	12
	Capítols de llibre	11
	Tesis	9
	Congressos	26
	Cursos	9
	Ponències	14
	Reviews	10
	2009SGR 18	Projectes R+D competitiu finançats
Projectes R+D competitiu finançats dirigits		1
Articles		1
Llibres		3
Capítols de llibre		3
Tesis		1
Congressos		7
Cursos		1
Ponències		5

A més, l'àrea disposa d'un grup reconegut per la UAB:

— UAB 1398: Grup de Recerca d'Estudis Micènics.

Al marge de la recerca finançada, es presenta en la taula 103 la producció científica de l'àrea de filologia grega corresponent a la recerca no finançada.

TAULA 103

Producció científica no finançada de l'àrea de filologia grega (UAB)

Capítols de llibre	2
Articles	9
Ressenyes	4
Edicions	1
Tesis	2
Organització de congressos nacionals	4
Organització de congressos internacionals	1
Conferències per invitació	6
Ponències	1

12.1.4. Activitats de formació en la recerca

Tot i que no existeix a la UAB un programa de doctorat o màster oficial exclusivament dedicat a l'àrea de filologia grega, aquesta àrea de coneixement ha participat en la docència de dos programes de doctorat:

— Doctorat de Filologia clàssica, juntament amb les àrees de filologia llatina i filologia indoeuropea.

— Doctorat interuniversitari de Cultures en contacte a la Mediterrània, amb Menció de Qualitat des del curs 2003-2004 i en el qual participen, a més de la de filologia grega, les àrees de coneixement següents: filologia llatina, filologia indoeuropea, història antiga, història medieval i ciències i tècniques historiogràfiques.

En la taula 104 es presenta l'evolució en la matriculació en la suficiència investigadora d'aquests programes de doctorat.

TAULA 104

Evolució de la matriculació en la suficiència investigadora dels programes de doctorat de filologia grega i filologia llatina (UAB)

<i>Doctorats</i>	<i>2002-2003</i>	<i>2003-2004</i>	<i>2004-2005</i>	<i>2005-2006</i>	<i>2006-2007</i>	<i>2007-2008</i>	<i>2008-2009</i>	<i>2009-2010</i>
Filologia clàssica	12	14	8	4	1	2	1	1
Cultures en contacte			6	6	8	5	2	4

D'altra banda, un professor de filologia grega ha estat el coordinador d'un programa de doctorat organitzat per l'IEPOA:

— Egiptologia

En la taula 105 es presenta l'evolució en la matriculació en la suficiència investigadora d'aquest programa.

TAULA 105

Evolució de la matriculació en la suficiència investigadora del programa de doctorat coordinat per filologia grega (UAB)

Doctorat	2002-2003	2003-2004	2004-2005	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009	2009-2010
Egiptologia				11	14	9	13	7

Paral·lelament, l'àrea de filologia grega, juntament amb la de filologia llatina, ha participat en la docència de dos màsters oficials (en el segon, se n'ha ocupat també de la coordinació):

- Ciències de l'antiguitat i de l'edat mitjana
- Llengua i civilització de l'antic Egipte

En presentem les dades de matriculació en la taula 106.

TAULA 106

Matriculació en els màsters de filologia grega i filologia llatina (UAB)

Màsters	2007-2008	2008-2009	2009-2010
Ciències de l'antiguitat	12	15	17
Llengua i civilització			19

Finalment, en el període considerat, s'han defensat les tesis doctorals següents:

- *Epigrafia funerària d'estrangers a Atenes (s. VI-IV aC): Catàleg i comentari formal i institucional de les inscripcions* (2006).
- *Orígenes y desarrollo del culto de Aquiles en la antigüedad: Recogida y análisis de fuentes* (2004).
- *Eratòstenes. «Catasterismes». Edició crítica i comentari mitogràfic* (2003).
- *Heràclit, el Mitògraf. Edició crítica, traducció i comentari* (2009).
- *Las aldeas de Ugarit. Según los archivos del bronce reciente (s. XIV-XII a. n. e.)* (2004).

12.1.5. Altres activitats de difusió de la recerca

Al marge dels consignats quan s'ha presentat la recerca finançada i no finançada, no consta que l'àrea de filologia grega de la UAB hagi organitzat cap congrés amb fons dels ajuts ARCS.

L'àrea publica, juntament amb la de filologia llatina, una revista de filologia clàssica, *Faventia*, de periodicitat anual.

L'àrea de filologia grega a la UAB palesa un notori dinamisme en la seva activitat investigadora, que s'ha vist incrementada en els darrers anys del període considerat, en particular tenint en compte el nombre limitat de professors amb dedicació completa i la progressiva precarització de la plantilla. Cal destacar així els tres projectes del PN R+D+I i els dos grups de recerca reconeguts en la convocatòria del 2009, sense oblidar la producció científica no finançada. Per tal que aquesta tasca pogués continuar i fins i tot augmentar, seria desitjable la creació de noves places consolidades entre el PDI, la qual cosa, sens dubte, conduiria a una productivitat científica més gran de l'àrea.

12.2. UB

A la UB, l'àrea de coneixement de filologia grega té el seu propi departament: el Departament de Filologia Grega.

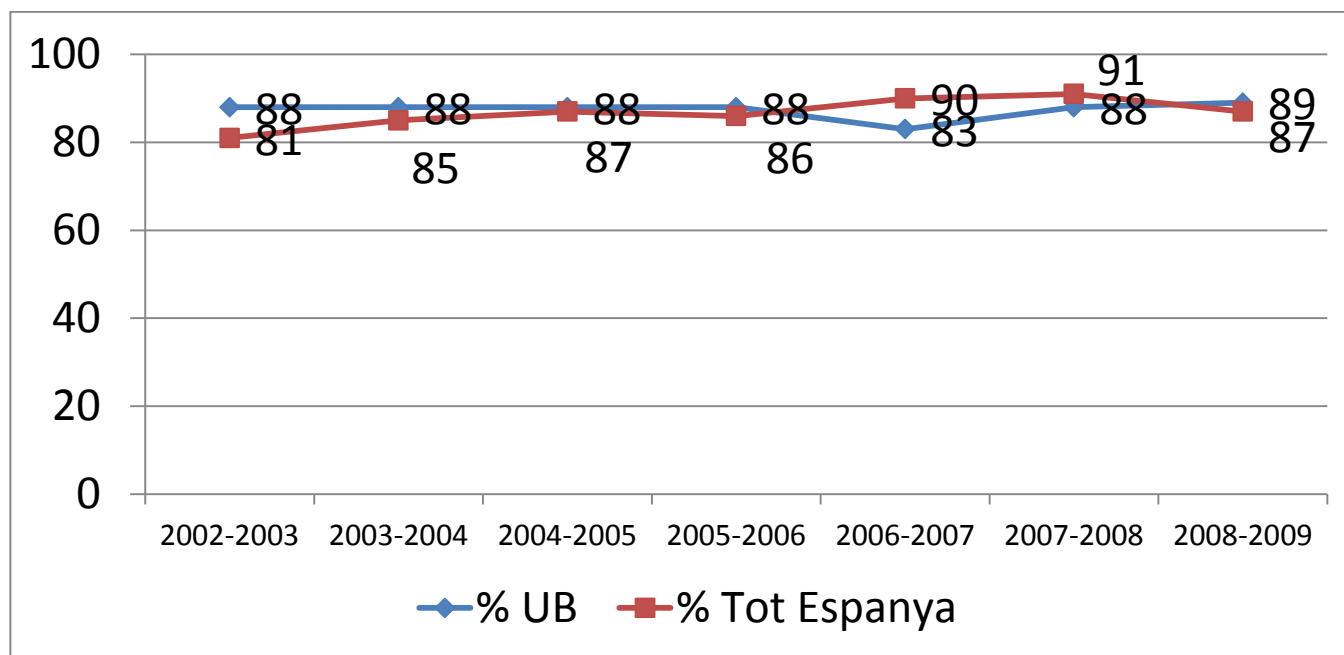
12.2.1. Recursos humans

En la taula 107 es presenta l'evolució de la plantilla de professorat de filologia grega a la UB.

TAULA 107
Recursos humans de l'àrea de filologia grega (UB)

Categoria	2002-2003	2003-2004	2004-2005	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009
CU	4	4	4	4	4	4	4
Emèrit							1
TU	9	10	10	10	10	9	9
TEU	2	1					
Agregat			1	1	1	1	1
Lector						1	1
Associat	2	2	2	2	3	2	2

Tot i ser una àrea quantitativament poc nombrosa per tractar-se d'un departament (només en els cursos 2006-2007 i 2008-2009 s'arriba a 18 professors, mentre que en la resta del període n'hi ha 17, seguint la tendència general de l'àrea, que també augmenta els seus efectius), posseeix una plantilla extremadament estable, en la mitjana del que s'ha pogut observar per a l'àrea globalment (gràfic 17).

GRÀFIC 17. Percentatge de professors amb dedicació completa: filologia grega a la UB i a tot Espanya.

Aquesta estabilitat s'explica pel fet que, tot i haver desaparegut alguna plaça consolidada (una de TU, probablement reconvertit en emèrit, i dues de TEU, probablement transformats en TU), el nombre de professors a temps parcial s'ha mantingut estable i les incorporacions dels quatre últims anys, per bé que no cobertes amb professors numeraris, sinó amb agregats i lectors, sí que tenen dedicació exclusiva. Destaca igualment la dotació d'una plaça d'emèrit en el darrer any.

12.2.2. Línies de recerca

La recerca de l'àrea a la UB s'articula en els àmbits i eixos temàtics següents:

- teoria literària grega antiga
- teatre grec antic i la seva recepció
- èpica grega
- lírica grega arcaica
- estudis d'identitat i gènere en el món antic
- món grec sota l'Imperi romà
- narratives gregues d'època imperial
- món bizantí i neogrec
- recepció del món antic i tradició clàssica
- didàctica del món antic en el món modern.

12.2.3. Projectes de recerca

Pel que fa a la recerca finançada, destaca la concessió de set projectes en el marc del PN R+D+I:

- FFI2009-10286: «Usos y construcción de la tragedia griega y de lo trágico» (48.400 €).
- FFI2009-08858: «Recrear el logos: narratives gregues de època imperial» (58.080 €).
- BFF2003-06348: «Ser griego en el Imperio romano» (30.430 €).
- HUM2006-06980: «Ser griego en el Imperio romano: identidades y convivencia» (26.620 €).

— BFF2003-06406: «Tradición indirecta de la tragedia griega (Esquilo y Sófocles)».

— HUM2006-11719: «La recepción del teatro ático en la antigüedad: construcción de una imagen y usos literarios» (60.500 €).

— FFI2009-13747: «Los contextos del drama ático: de la inserción en la polis a la teorización filosófica» (56.870 €).

En la taula 108 presentem la composició d'aquests equips.

TAULA 108
Composició dels projectes del PN R+D+I de filologia grega (UB)

<i>Projectes</i>	<i>CU</i>	<i>TU</i>	<i>Agregat</i>	<i>Lector</i>	<i>Associat</i>	<i>Contractat doctor</i>	<i>FPI</i>	<i>Altres</i>
FFI2009-08858	2	3				1	1	1
BFF2003-06348	2	2						
HUM2006-06980	2	3					1	
FFI2009-10286	2	4	1		1		1	2
FFI2009-13747	1	1		1				4
HUM2006-11719	2	6	1					4
BFF2003-06406	2	4	1					1

En la taula 109 en presentem la producció científica, llevat del cas dels concedits en la convocatòria del 2009, la producció dels quals s'ha dut a terme a partir del 2010.¹²

TAULA 109
Producció dels projectes del PN R+D+I de filologia grega (UB)

BFF2003-06348	Articles en revistes indexades	4
	Llibres (capítols d'àmbit nacional)	8
	Llibres (capítols d'àmbit internacional)	11
	Conferències per invitació d'àmbit internacional	10
	Conferències per invitació d'àmbit nacional	2
	Organització de congressos	2
	Patents i altres títols de propietat registrats	1
	Patents i altres títols de propietat registrats (Espanya)	1
	Organització de congressos	1
HUM2006-06980	Articles en revistes nacionals	4
	Articles en revistes internacionals	4
	Articles en revistes de divulgació	5
	Articles de revisió en revistes nacionals	1
	Articles de revisió en revistes internacionals	1
	Llibres (capítols d'àmbit nacional)	5
	Llibres (capítols d'àmbit internacional)	13

12. No es disposa de la informació dels projectes FFI2009-10286, BFF2003-06406, HUM2006-11719 i FFI2009-13747.

D'altra banda, l'àrea de filologia grega va obtenir, en la convocatòria del 2005, el reconeixement de dos grups de recerca (un dels quals és singular), renovats ambdós en la convocatòria del 2009, en la qual també va assolir el reconeixement d'un grup de recerca emergent:

- 2005SGR 00740: *Graecia capta* (grup de recerca singular, 37.600 €).
- 2005SGR 00814: Aula Carles Riba.
- 2009SGR 1047: *Graecia capta* (grup de recerca singular, sense dotació).
- 2009SGR 799: Estudis sobre literatura grega antiga i la seva recepció (ELGAR) (grup de recerca emergent, 37.600 €).
- 2009SGR 138: Aula Carles Riba.

En la taula 110 en presentem la composició.

TAULA 110
Composició dels grups de recerca reconeguts de filologia grega (UB)

<i>Grups</i>	<i>Total membres</i>	<i>Doctors</i>	<i>No doctors</i>	<i>Becaris</i>	<i>Postdoctorals</i>
2005SGR 00740	6	5	1	1	
2009SGR 1047	8	6	2	1	
2009SGR 799	16	11	4		1

I en la taula 111, la producció científica.

TAULA 111
Producció dels grups de recerca reconeguts de filologia grega (UB)

2005SGR 00740	Projectes nacionals empreses	4
	Articles	25
	Llibres	5
	Capítols de llibre	2
	Congressos	4
	Ponències	8
	Publicacions sense especificar	6
2009SGR 1047	Projectes R+D competitius finançats	14
	Patents concedides	1
	Congressos	83
	Cursos	3
	Ponències	32
	<i>Reviews</i>	2
	Articles	16
	Articles en revistes indexades	6
	Llibres	8
	Capítols de llibre	60
	Tesis	5
	2009SGR 799	Projectes R+D competitius finançats
Projectes R+D competitius finançats dirigits		8
Congressos		97
Cursos		10
Ponències		60
<i>Reviews</i>		4
Articles		25
Articles en revistes indexades		24
Llibres		16
Capítols		80
Tesis		27

12.2.4. Activitats de formació a la recerca

Durant el període considerat, l'àrea de filologia grega ha impartit, juntament amb la de filologia llatina, la docència d'un programa de doctorat:

— Gresol de la Mediterrània antiga

En la taula 112 es presenta l'evolució de la matriculació en la suficiència investigadora d'aquest doctorat.

TAULA 112

Evolució de la matriculació en la suficiència investigadora del programa de doctorat de filologia grega (UB)

<i>Doctorat</i>	<i>2002-2003</i>	<i>2003-2004</i>	<i>2004-2005</i>	<i>2005-2006</i>	<i>2006-2007</i>	<i>2007-2008</i>	<i>2008-2009</i>	<i>2009-2010</i>
Gresol de la Mediterrània antiga	27	18	17	17	17	8		

Paral·lelament, ha participat, amb les àrees d'estudis hebreus i arameus i de filologia llatina, en la docència del màster de Cultures i llengües de l'antiguitat (cf. 6.1.4).

En el període analitzat, s'han defensat les tesis doctorals següents:

- *Afrodita, divinitat de la polis* (2003).
- *La imatge del filòsof i de l'activitat filosòfica a la Grècia antiga. Anàlisi dels tòpics biogràfics presents a les «Vides i doctrines dels filòsofs més il·lustres», de Diògenes Laerci* (2008).
- *Poètica satírica: Estudis sobre la dramaturgia i la identitat genèrica del drama satíric grec* (2006).
- *La dinàmica de la risa. Función y caracterología en los diálogos de Platón* (2004).
- *Mites de mort a la Grècia antiga* (2003).
- *«Anankê metrou». Metre i ritme en el vers grec* (2005).

12.2.5. Altres activitats de difusió de la recerca

Al marge dels ja consignats quan s'han presentat els grups i projectes de recerca, l'àrea de filologia grega de la UB va obtenir subvencions dels ajuts ARCS per a l'organització dels simposis següents:

- 2004/ARCS: «PARSA 2004: Classicisme i anticlassicisme com a necessitats intel·lectuals» (3.000 €)
- 2004/ARCS: «Mites clàssics en la literatura catalana moderna i contemporània» (3.000 €).
- 2005/ARCS: Jornada internacional «Del mite als mites» (4.000 €).
- 2006/ARCS: Col·loqui internacional «Llucià de Samòsata, escriptor grec i ciutadà romà» (4.000 €).

- 2006/ARCS: «Gèneres antics en temps moderns. De l'èpica a la tragèdia» (4.000 €).
- 2008/ARCS: «Èsquil: ecdòtica i interpretació» (2.600 €).
- 2009/ARCS: III Simposi Carles Riba (5.000 €).

L'àrea disposa d'una secció pròpia (juntament amb la de filologia llatina), la secció D, en la revista *Anuari de Filologia*, publicada per la Facultat de Filologia de la UB. Cal destacar igualment la col·lecció «Aurea Saecula», dedicada a estudis sobre el món antic.

L'àrea de filologia grega de la UB demostra una extraordinària activitat investigadora, la qual cosa es palesa no només en el nombre de projectes i grups de recerca finançats (molt cohesionats) de què disposa, sinó també en la seva capacitat de formació (set tesis llegendes) i en les seves activitats de difusió de la recerca (gairebé cada any del període considerat ha organitzat un col·loqui amb finançament públic). Constitueix una prova fefaent que, per tal que sigui productiu, no cal que un departament (i una àrea de coneixement) sigui quantitativament gaire nombrós (hi ha divuit professors), però sí que la plantilla que el compongui tingui un estatus suficientment estable, amb dedicació completa que li permeti no només d'investigar en condicions òptimes, sinó també de dedicar una part gens menyspreable de temps a realitzar tots els tràmits administratius, sempre feixucs, indispensables per optar a ajuts i subvencions de tot tipus. En aquest sentit, el fet de constituir un departament hi pot contribuir, però també demostra la capacitat de col·laborar amb altres àrees o departaments (en particular en la implementació de doctorats i màsters) quan és necessari.

12.3. UdL

A la UdL, l'àrea de filologia grega depèn orgànicament del Departament de Filologia Clàssica, Francesa i Hispànica.

12.3.1. Recursos humans

En la taula 113 es presenta la plantilla del PDI de filologia grega a la UdL.

TAULA 113
Recursos humans de filologia grega (UdL)

<i>Categoria</i>	<i>2002-2003</i>	<i>2003-2004</i>	<i>2004-2005</i>	<i>2005-2006</i>	<i>2006-2007</i>	<i>2007-2008</i>	<i>2008-2009</i>
TU	1		1	1	1	1	
Agregat							1

Com es pot comprovar, l'àrea està composta d'un únic professor (tret del curs 2003-2004, en què no n'hi va haver cap), que fins al curs 2007-2008 ocupava una plaça de TU, plaça que va ser minorada, en el darrer any del període analitzat, a una plaça d'agregat. Se'n dedueix que l'àrea de filologia grega té una presència cada cop més residual a la UdL.

12.3.2. Línies de recerca

Les principals línies de recerca d'aquesta àrea són les següents:

- Plutarc (el marc lingüístic grecoromà, valors ètics i psicològics)
- bilingüisme grecolatí a Plutarc i Polibi
- metodologia de la llengua grega antiga.

12.3.3. Projectes de recerca

No consta que l'únic docent de l'àrea encapçalí cap projecte finançat, ni en el marc del PN R+D+I, ni per l'AGAUR.

12.3.4. Activitats de formació en la recerca

L'àrea de filologia grega participa, juntament amb les de filologia llatina, francesa i hispànica, en la docència del programa de doctorat Teoria del text i el seu context (cf. 11.4.4).

12.3.5. Altres activitats de difusió de la recerca

No consta que l'àrea hagi organitzat cap congrés amb una subvenció dels ajuts ARCS, però no es descarta que ho hagi fet amb algun altre tipus de finançament públic o privat.

La presència, gairebé testimonial, de l'àrea de filologia grega a la UdL no permet de pronunciar-se sobre l'activitat de recerca que s'hi du a terme.

12.4. UPF

A la UPF, l'àrea de filologia grega està adscrita al Departament d'Humanitats.

12.4.1. Recursos humans

En la taula 114 s'indiquen les dades referents a la plantilla del professorat de filologia grega a la UPF.

TAULA 114
Recursos humans de filologia grega (UPF)

<i>Categoria</i>	<i>2002-2003</i>	<i>2003-2004</i>	<i>2004-2005</i>	<i>2005-2006</i>	<i>2006-2007</i>	<i>2007-2008</i>	<i>2008-2009</i>
Agregat					1	1	1

Com es pot comprovar, fins al curs 2006-2007, l'àrea no existia a la UPF. Des d'aleshores, s'hi ha incorporat un agregat, la qual cosa indica una presència només incipient de l'àrea en aquesta universitat.

12.4.2. Línies de recerca

Les principals línies de recerca del professor de filologia grega a la UPF són les següents:

- papirologia grega
- transmissió de la literatura clàssica a l'antiguitat
- catalogació i edició de textos papiracis
- digitalització de textos i imatges de col·leccions papirologiques.

12.4.3. Projectes de recerca

No consta que el professor de l'àrea hagi encapçalat cap grup o projecte d'investigació amb finançament públic.

12.4.4. Activitats de formació en la recerca

A la UPF no existeix cap doctorat o màster específicament dedicat a l'especialitat de filologia grega.

12.4.5. Activitats de difusió de la recerca

No consta que l'àrea hagi organitzat cap congrés amb subvencions dels ajuts ARCS, però no es descarta que ho hagi fet amb algun altre tipus de finançament públic o privat.

L'àrea de filologia grega té una implantació molt recent a la UPF. En l'estat actual, no és possible emetre judicis concloents sobre la recerca que s'hi du a terme.

12.5. URV

A la URV, l'àrea de filologia grega està adscrita al Departament de Filologia Catalana.

12.5.1. Recursos humans

En la taula 115 es presenten les dades referents al PDI de filologia grega a la URV.

TAULA 115
Recursos humans de l'àrea de filologia grega (URV)

<i>Categoria</i>	<i>2002-2003</i>	<i>2003-2004</i>	<i>2004-2005</i>	<i>2005-2006</i>	<i>2006-2007</i>	<i>2007-2008</i>	<i>2008-2009</i>
TU	2	2	2	2	2	2	2

Tot i que l'àrea posseeix una plantilla molt curta, només dos professors, ambdós docents no només tenen dedicació completa, sinó que són numeraris.

12.5.2. Línies de recerca

En la pàgina web del Departament de Filologia Catalana de la URV, no hi consta cap línia de recerca de filologia grega.

12.5.3. Projectes de recerca

No consta que els professors de l'àrea hagin encapçalat cap grup o projecte de recerca amb finançament públic.

12.5.4. Activitats de formació en la recerca

No consta que hi hagi a la URV cap màster o doctorat de l'especialitat de filologia grega.

12.5.5. Altres activitats de difusió de la recerca

No consta que l'àrea hagi organitzat cap simposi amb subvencions dels ajuts ARCS, però no es descarta que en pugui haver organitzat algun amb un altre tipus de finançament públic o privat.

Malgrat tenir pocs efectius, seria desitjable que la recerca duta a terme per l'àrea de filologia grega a la URV tingués més visibilitat institucional i que els professors numeraris que la formen presentessin a les instàncies oportunes propostes de projectes que palesessin l'activitat investigadora que realitzen.

13. FILOLOGIA ITALIANA

L'àrea de filologia italiana està present en tres universitats catalanes: la UAB, la UB i la UdG.

13.1. UAB

A la UAB, l'àrea de filologia italiana està adscrita al Departament de Filologia Francesa i Romànica.

13.1.1. Recursos humans

En la taula 116 es presenta la plantilla d'aquesta àrea a la UAB.

TAULA 116
Recursos humans de l'àrea de filologia italiana (UAB)

<i>Categoria</i>	<i>2002-2003</i>	<i>2003-2004</i>	<i>2004-2005</i>	<i>2005-2006</i>	<i>2006-2007</i>	<i>2007-2008</i>	<i>2008-2009</i>
TU	2	3	3	3	3	3	3
Visitant	1	1	1	1	1	1	1
Associat	1		2	1	2	1	1

Tot i tenir pocs efectius, la plantilla ha crescut quantitativament al llarg del període (un professor més) i presenta un altíssim grau d'estabilitat, atès que la plaça dotada ha estat de TU. Les poques fluctuacions que s'han produït han estat producte de la contractació o la pèrdua d'associats, tot i que el nombre de professors a temps parcial és el mateix (1) al començament i al final del sexenni.

13.1.2. Línies de recerca

La recerca de l'àrea de filologia italiana a la UAB s'ocupa dels àmbits i les temàtiques següents:

- teatre italià
- teatre comparat: Itàlia i Espanya (segles XVI i XVII)
- Carlo Goldoni a Espanya

13.1.3. Projectes de recerca

La recerca de l'àrea de filologia italiana ha tingut dues vies principals de finançament: el PN R+D+I i el Programa de Suport a la Recerca.

En el PN R+D+I, ha obtingut subvenció per a dos projectes de recerca:

- HUM2004-00117: «Teatro comparado: Italia-España en los siglos XVI y XVII» (34.960 €).
- FFI2009-07293: «Carlo Goldoni en España» (24.200 €).

En la convocatòria del 2009, l'àrea va assolir el reconeixement d'un grup de recerca consolidat:

- 2009SGR 1417: Teatre comparat Itàlia-Europa (TEATRESIT) (sense dotació).

En la taula 117 se'n presenta la composició.

TAULA 117
Composició del grup de recerca consolidat de filologia italiana (UAB)

<i>Grup</i>	<i>Total membres</i>	<i>Doctors</i>	<i>No doctors</i>	<i>Becaris</i>	<i>Postdoctorals</i>
2009SGR 1417	15	10	5	3	1

I en la taula 118, en presentem la producció.

TAULA 118
Producció del grup de recerca consolidat de filologia italiana (UAB)

2009SGR 1417	Projectes R+D competitius finançats	1
	Projectes R+D competitius finançats dirigits	7
	Altres projectes o estudis finançats	5
	Contractes o convenis de recerca o transferència (Administració)	1
	Congressos	75
	Cursos	5
	Ponències	57
	Articles	9
	Articles en revistes indexades	16
	Llibres	20
	Capítols de llibre	40
	Tesis	12

13.1.4. Activitats de formació en la recerca

A la UAB no hi ha cap màster o doctorat específic de l'àrea de filologia italiana, però el professorat intervé en el màster interuniversitari d'Estudis teatrals, coordinat pel Departament de Filologia Catalana de la UAB.

13.1.5. Altres activitats de difusió de la recerca

No consta que l'àrea de filologia italiana hagi organitzat cap congrés amb subvencions dels ajuts ARCS, però no es descarta que n'hagi pogut organitzar algun amb un altre tipus de finançament públic o privat.

L'àrea pública, conjuntament amb les homòlogues de la UB i de la UdG, una revista: *Quaderns d'Italià*.

Malgrat tenir una plantilla limitada, l'àrea de filologia italiana de la UAB sap treure profit de l'elevat grau d'estabilitat del seu professorat i ha estat capaç de formar equips de recerca associant-se amb investigadors d'altres institucions.

13.2. UB

A la UB, l'àrea de filologia italiana constitueix una secció del Departament de Filologia Romànica.

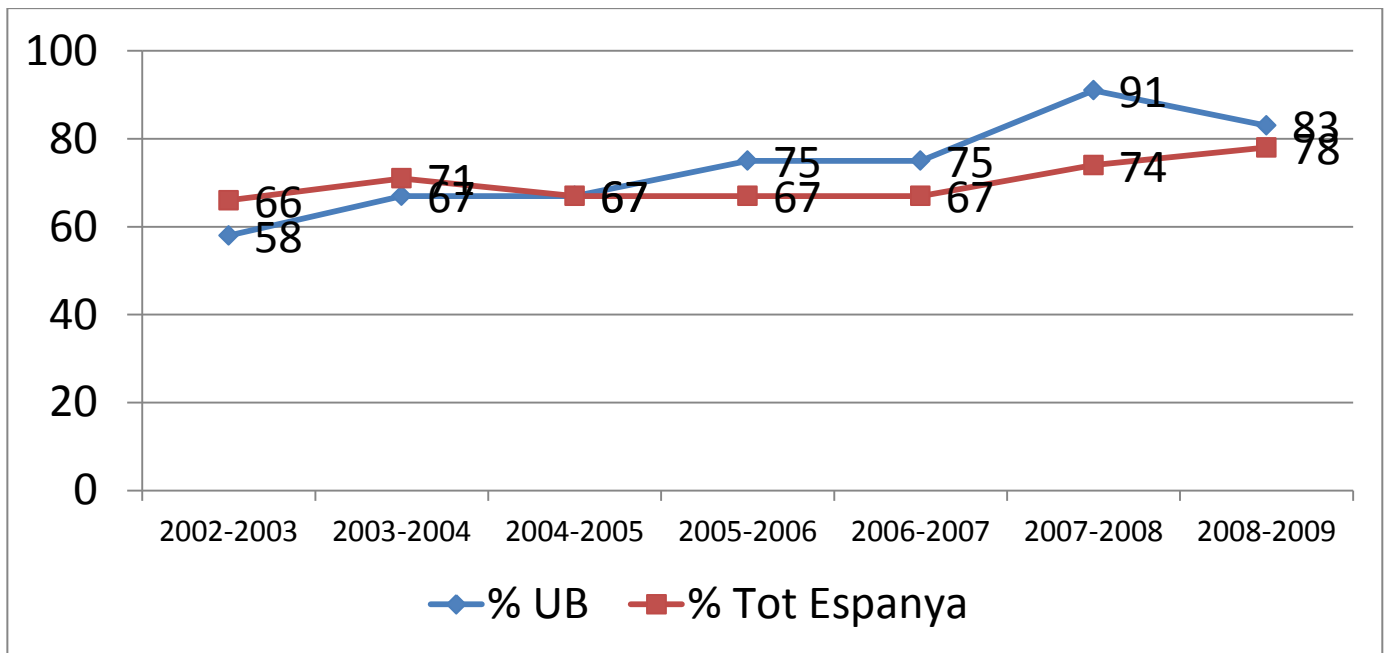
13.2.1. Recursos humans

En la taula 119 es presenta l'evolució de la plantilla en el sexenni analitzat.

TAULA 119
Recursos humans de l'àrea de filologia italiana (UB)

<i>Categoria</i>	2002-2003	2003-2004	2004-2005	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009
CU	1	1	1	1	1	1	1
TU	5	5	5	5	5	5	5
TEU	1	1	1	1	1	1	1
Associat permanent estranger		1	1	1	1	1	1
Lector				1	1	2	2
Associat	2	1	1	1	2	1	2
Associat substitut	3	3	3	2	1		

Per bé que es tracta d'una àrea quantitativament no gaire nombrosa, amb 12 professors (llevat del curs 2007-2008, en què n'hi va haver 11, quan l'àrea ha incorporat 26 professors en el sexenni), el professorat de la secció s'ha anat estabilitzant en el decurs del període, fins a arribar a nivells homologables als de l'àrea en la seva globalitat (gràfic 18).

GRÀFIC 18. Percentatge de professorat a temps complet: filologia italiana a la UB i a tot Espanya.

Aquesta situació s'ha produït per diversos fenòmens concomitants: el manteniment del nombre de places de professors numeraris i de professors associats a temps parcial, la desaparició de places d'associats substituïts (que penalitzaven molt la ràtio de dedicació exclusiva) i la dotació de places amb dedicació completa (un associat permanent estranger i dos lectors). El resultat és una plantilla, limitada però sòlida, en òptimes condicions per dur a terme tasques investigadores amb continuïtat.

13.2.2. Línies de recerca

En presentem les principals:

- sintaxi del discurs italià
- traducció literària italià-castellà-català
- recepció de la literatura italiana
- cine i literatura a Itàlia
- gramàtica històrica italiana
- gramàtica contrastiva italià-català-castellà
- Petrarca i el petrarquisme

- Leopardi, Manzoni i el Romanticisme
- metodologia de l'italià com a llengua estrangera.

13.2.3. Projectes de recerca

La recerca de l'àrea de filologia italiana s'ha finançat per tres vies: la Unió Europea, el PN R+D+I i el Programa de Suport a la Recerca.

La Unió Europea va finançar entre el 2005 i el 2006 un projecte en el qual, al marge de l'àrea de filologia italiana de la UB, van participar les universitats italianes de Bari, Catània, Italiana per a Estrangers de Perusa, La Sapienza de Roma i Tor Vergata de Roma i les universitats de Malta, Pécs i Varsòvia, juntament amb l'Associació d'Italianistes Italians (ADI), el consorci SCIENTER i el centre HIK de Budapest:

- Progetto ELLEU: «*E-learning* per le lingue e le letterature europee».

Pel que fa a la subvenció ministerial, l'àrea ha aconseguit finançament per als projectes següents:

- BFF2003-02216: «La traducción literaria en España: repertorio informatizado crítico-bibliográfico de las traducciones publicadas en España (1940-2002)».

- FFI2009-12556: «*Zibaldone* europeo: edición crítica hipertextual en español e inglés del *Zibaldone*, de Giacomo Leopardi» (30.250 €).

- FFI2009-10896: «La traducción en contextos plurilingües» (47.190 €).

- HUM2005-00042: «Texto y paratexto en las traducciones españolas de la literatura italiana: elaboración de un hipertexto de las traducciones literarias al castellano y al catalán (1300-1939)» (53.550 €).

Quant a l'àmbit català, l'àrea va obtenir, en la convocatòria del 2005, el reconeixement d'un grup de recerca emergent i un altre de consolidat:

- 2005SGR 00656: Lingüística i literatura italianes comparades (grup emergent, sense dotació).

- 2005SGR 00766: Grup de Recerca d'Estudis de Traducció i Multiculturalitat (grup consolidat, sense dotació).

En la convocatòria del 2009, es va ratificar el reconeixement del grup de recerca consolidat, aquest cop amb dotació pressupostària:

- 2009SGR 850: Grup de Recerca Consolidat sobre Estudis de Traducció i Multiculturalitat (GRET) (44.800 €).

En la taula 120 presentem la composició d'aquests grups.

TAULA 120
Composició dels grups de recerca reconeguts de filologia italiana (UB)

<i>Grups</i>	<i>Total membres</i>	<i>Doctors</i>	<i>No doctors</i>	<i>Becaris</i>	<i>Postdoctorals</i>
2005SGR 00656	12	4	8	6	3
2005SGR 00766	17	12	5	6	
2009SGR 850	31	24	7	7	1

I en la taula 121, en presentem la producció científica.

TAULA 121
Producció dels grups de recerca reconeguts de filologia italiana (UB)

2005SGR 00656	Projectes avaluats	6
	Projectes nacionals	6
	Projectes nacionals administracions	6
	Projectes nacionals empreses	13
	Articles	18
	Capítols de llibre	15
	Congressos	21
	Ponències	28
	<i>Reviews</i>	3
	Publicacions sense especificar	17
2005SGR 00766	Projectes avaluats	8
	Projectes internacionals	1
	Projectes nacionals	8
	Projectes nacionals administracions	7
	Articles	50
	Tesis	29
	Congressos	3
	Cursos	1
	Ponències	10
	Publicacions sense especificar	61
2009SGR 850	Projectes R+D competitiu finançats	99
	Projectes R+D competitiu finançats dirigits	44
	Projectes R+D competitiu finançats internacionals	4
	Patents concedides	1
	Patents explotades	1
	Congressos	210
	Cursos	14
	Ponències	154
	<i>Reviews</i>	27
	Articles	109
	Articles en revistes indexades	17
	Llibres	52
	Capítols de llibre	127
Tesis	13	

13.2.4. Activitats de formació en la recerca

No existeix a la UB cap doctorat o màster específicament dedicat a la filologia italiana, però els professors de l'àrea han participat en la docència dels programes de doctorat ja presentats, Llengües i literatures comparades a l'àmbit romànic (cf. 11.2.4) i Construcció i representació d'identitats culturals (cf. 7.2.4), i en el màster homònim d'aquest últim programa.

En el període analitzat, s'han defensat les tesis doctorals següents:

- *Profilo stilistico della prosa narrativa di Paolo Volponi: costanti, varianti, evoluzione* (2005).
- *Carducci a la literatura catalana: Recepció i traduccions* (2007).
- *Cervantes in Giacomo Leopardi* (2005).
- *La donna del «Cortegiano» nel contesto della tradizione (XVI secolo)* (2009).
- *Italianos en Cataluña: Las dimensiones étnica y lingüística de la identidad* (2006).

13.2.5. Altres activitats de difusió de la recerca

En el període analitzat, l'àrea de filologia italiana de la UB va organitzar un congrés amb subvenció dels ajuts ARCS:

- 2005/ARCS: I Congrés Internacional sobre la Traducció de la Literatura Italiana (5.000 €).

La Facultat de Filologia de la UB publica un catàleg de les traduccions espanyoles d'obres italianes fins al 1939, el Progetto Boscán. L'àrea disposa, a més, d'una secció pròpia (juntament amb la de filologia romànica), la secció G, en la revista *Anuari de Filologia*, publicada per la Facultat de Filologia de la UB. D'altra banda, l'àrea publica, conjuntament amb les homòlogues de la UAB i de la UdG, una revista: *Quaderns d'Italià*.

Malgrat no tenir un nombre gaire elevat de professors, l'àrea de filologia italiana de la UB treu prou profit de l'alt grau d'estabilitat de la seva plantilla i dona mostres d'un particular dinamisme en matèria de recerca. Els punts forts els constitueixen la diversificació de les fonts de finançament i la consolidació de la recerca sobre traducció, que ha donat lloc no només a diversos projectes del PN R+D+I i a un grup de recerca amb una trajectòria

ferma, sinó també a un congrés i a alguna tesi doctoral, capítol en el qual l'especialitat de literatura destaca molt especialment.

13.3. UdG

A la UdG, l'àrea de filologia italiana està adscrita al Departament de Filologia i Comunicació (anteriorment denominat Departament de Filologia i Filosofia).

13.3.1. Recursos humans

En la taula 122 es presenta la plantilla del PDI d'aquesta àrea a la UdG.

TAULA 122
Recursos humans de l'àrea de filologia italiana (UdG)

<i>Categoria</i>	<i>2002-2003</i>	<i>2003-2004</i>	<i>2004-2005</i>	<i>2005-2006</i>	<i>2006-2007</i>	<i>2007-2008</i>	<i>2008-2009</i>
TU	1	1	1	1	1	1	1
Visitant	1	1	1	1	1	1	1

L'àrea té una plantilla molt reduïda, atès que només disposa de dos professors a temps complet, un de visitant (que probablement correspon a un lector sufragat pel Govern italià) i un altre de numerari, i no s'hi han produït variacions (incorporacions o baixes) en el sexenni analitzat.

13.3.2. Línies de recerca

L'àrea de filologia italiana de la UdG ha centrat les seves recerques en l'especialitat de literatura, en particular en els àmbits següents:

- literatura i cinema a Itàlia
- literatura i psicoanàlisi
- recepció de la literatura italiana

- Alessandro Manzoni
- Italo Svevo
- la literatura siciliana: Vincenzo Consolo.

13.3.3. Projectes de recerca

En el període considerat, l'àrea de filologia italiana a la UdG va obtenir finançament per a un projecte de recerca en el marc del PN R+D+I:

- HUM2004-01506: «El exilio italiano en España (años 1820-1840) y su contribución a la difusión del “canon” romántico» (29.900 €).

En la taula 123 es presenta la composició de l'equip.

TAULA 123
Composició del projecte del PN R+D+I de filologia italiana (UdG)

<i>Projecte</i>	<i>CU</i>	<i>TU</i>	<i>Agregat</i>
HUM2004-01506	4	4	3

I en la taula 124, en presentem la producció científica.

TAULA 124
Producció del projecte del PN R+D+I de filologia italiana (UdG)

HUM2004-01506	Articles	5
	Articles en revistes indexades	5
	Llibres	1
	Conferències per invitació	2
	Ponències	1

13.3.4. Activitats de formació en la recerca

La UdG no ha programat, en el període considerat, cap doctorat o màster directament relacionat amb l'especialitat de filologia italiana, però el professorat intervé en un programa de doctorat:

- Ciències humanes i de la cultura (línia de recerca: literatura comparada)

I imparteix igualment docència en dos màsters:

- Comunicació i estudis culturals (assignatura de cinema i literatura)
- Iniciació a la recerca en humanitats (assignatura de cinema i literatura)

13.3.5. Altres activitats de difusió de la recerca

Amb una subvenció dels ajuts ARCS concedida a l'Institut de Llengua i Cultura Catalanes (ILCC), l'àrea de filologia italiana va organitzar, en el període analitzat, un simposi internacional:

- 2008/ARCS: Congrés internacional «L'Umanesimo catalano e l'Italia. Cultura, storia e arte» (5.000 €).

L'àrea publica, conjuntament amb les homòlogues de la UAB i de la UB, una revista: *Quaderns d'Italià*.

Tenint en compte les seves moltes limitacions de recursos humans, l'àrea de filologia italiana de la UdG ha palesat en els anys analitzats un particular dinamisme en la recerca, en particular amb l'organització d'un simposi i la consecució del projecte subvencionat en el marc del PN R+D+I, per a la realització del qual l'àrea ha hagut de constituir un equip interdepartamental i fins i tot interuniversitari.

14. FILOLOGIA LLATINA

L'àrea de filologia llatina està present en sis universitats catalanes: la UAB, la UB, la UdG, la UdL, la UPF i la URV.

14.1. UAB

A la UAB, l'àrea de filologia llatina està adscrita al Departament de Ciències de l'Antiguitat i de l'Edat Mitjana.

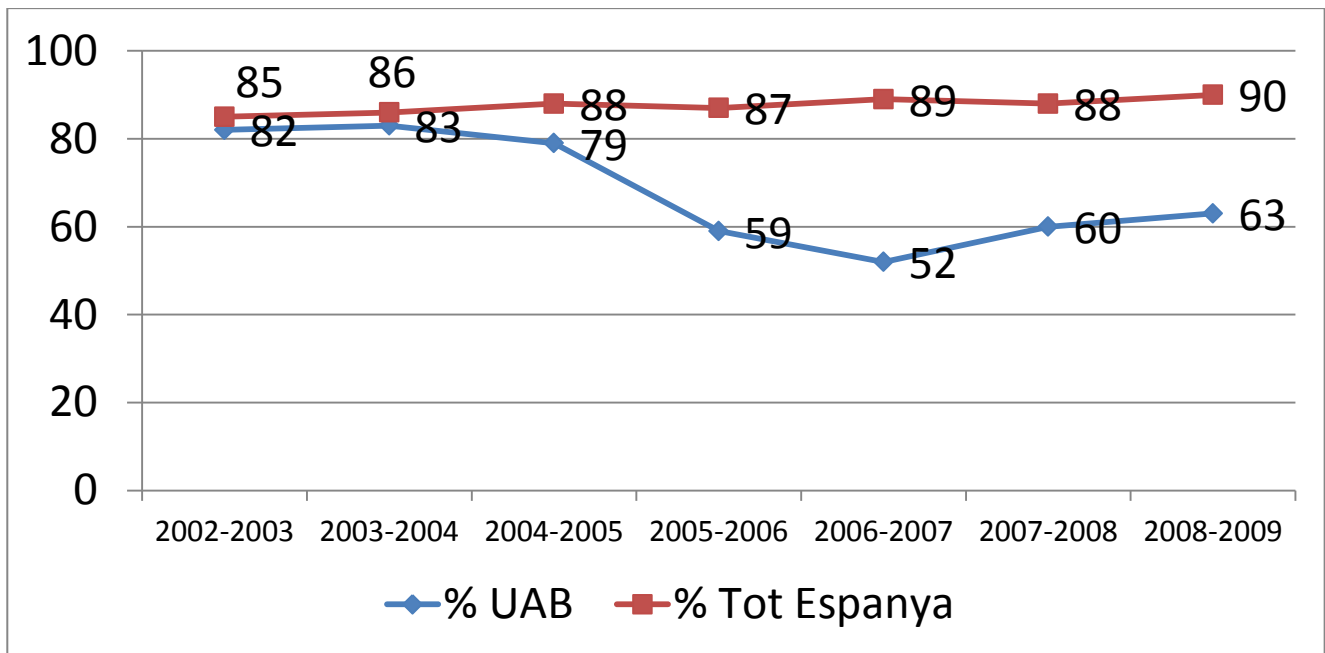
14.1.1. Recursos humans

En la taula 125 es presenta l'evolució de la plantilla de filologia llatina a la UAB.

TAULA 125
Recursos humans de l'àrea de filologia llatina (UAB)

<i>Categoria</i>	<i>2002-2003</i>	<i>2003-2004</i>	<i>2004-2005</i>	<i>2005-2006</i>	<i>2006-2007</i>	<i>2007-2008</i>	<i>2008-2009</i>
CU	3	3	3	3	2	2	2
Emèrit							1
TU	6	6	6	6	5	4	4
Agregat						1	2
Lector		1	2	1	1	2	1
Associat	2	2	3	7	9	8	7
Altres					2	3	2

Aparentment, l'àrea de filologia llatina ha vist, en el decurs del sexenni analitzat, augmentar el seu potencial docent, per tal com s'ha anat incrementant, any rere any, el nombre de professors, que en el curs 2002-2003 eren 11 i van passar a 19 al final del període, seguint en aquest punt la tendència general de l'àrea per a tot Espanya, atès que s'hi han incorporat 24 professors més. Però una lectura més atenta de les dades permet de posar de manifest que aquest increment quantitatiu, a la UAB, no ha tingut correlació des del punt de vista qualitatiu, atès que el percentatge de professorat a temps complet ha anat minvant, des de percentatges similars als observats per a tota l'àrea en general, amb un lleuger ascens al final del període, que, però, presenta gairebé 30 punts de diferència amb l'àrea presa en el seu conjunt (gràfic 19).

GRÀFIC 19. Percentatge de professorat a temps complet: filologia llatina a la UAB i a tot Espanya.

Aquesta precarització de la plantilla ha estat deguda en part a la desaparició d'algunes places de professor numerari (una de CU i dues de TU), que han estat en part cobertes amb personal contractat a temps complet (fonamentalment agregats i lectors), però sobretot a la notable contractació de professors associats, el nombre dels quals s'ha més que multiplicat per tres des del començament fins al final del període. Aquesta proliferació de places de professorat a temps parcial sembla indicar que la política de professorat ha respost més a una voluntat de cobrir urgències docents amb una perspectiva a curt termini, més que no pas de consolidar l'àrea amb dotacions de professorat més estable.

14.1.2. Línies de recerca

La recerca de l'àrea de filologia llatina gira entorn dels següents eixos i àmbits temàtics:

- Epigrafia llatina. Manuscrits epigràfics; falsos epigràfics dels segles XVI-XVII.
- Edició de l'epistolari d'Antonio Agustín. Estudi de la numismàtica i l'epigrafia.
- Didàctica de la llengua i la literatura llatines a la universitat.
- La construcció de la identitat europea occidental: islam i judaisme.

14.1.3. Projectes de recerca

El finançament de la recerca de l'àrea de filologia llatina ha provingut de diferents fonts. En primer lloc, l'àrea coordina un projecte de recerca subvencionat per la Unió Europea:

— FP7-Ideas 200404: «Latin philosophy into hebrew. Intercultural networks in 13th and 14th century Europe (latin into hebrew)» (2007-2013, 511.574 €).

En segon lloc, diversos projectes de recerca de l'àrea han estat finançats en el marc del PN R+D+I (dos són coordinats):

— HUM2005-05928: «Epistolario Antonio Agustín. Introducción, notas, comentarios e índices» (23.800 €).

— FFI2008-06919-CO202: «La percepción del islam en la Europa cristiana. Traducciones latinas del Corán y literatura de controversia islamo-cristiana» (48.400 €).

— HUM2004-03957-C02-02: «Percepción del islam en la Europa cristiana. Traducciones latinas del Corán y literatura de controversia islamo-cristiana» (23.920 €).

En la taula 126 en presentem la composició dels equips.

TAULA 126
Composició dels projectes del PN R+D+I de filologia llatina (UAB)

<i>Projecte</i>	<i>CU</i>	<i>TU</i>	<i>Agregats</i>	<i>Associats</i>	<i>FPI</i>	<i>Altres</i>
HUM2005-05928		3		3	1	3
FFI2008-06919-CO202	1	1	3	3	2	3
HUM2004-03957-C02-02	1	1	2	2		

I en la taula 127, en presentem la producció científica.

TAULA 127
Producció dels projectes del PN R+D+I de filologia llatina (UAB)

HUM2005-05928	Articles	8
	Articles en revistes indexades	8
	Capítols de llibre	5
	Conferències per invitació	3
	Ponències	3
FFI2008-06919-CO202	Articles	50
	Articles en revistes indexades	23
	Libres	7
	Capítols de llibre	6
	Tesis	6
	Conferències per invitació	20
	Organització de congressos	7
	Ponències	38
	<i>Reviews</i>	2
HUM2004-03957-C02-02	Articles	45
	Articles en revistes indexades	13
	Libres	5
	Capítols de llibre	10
	Tesis	6
	Conferències per invitació	15
	Ponències	20
	<i>Reviews</i>	6

Finalment, l'àrea va obtenir el reconeixement d'un grup de recerca consolidat tant en la convocatòria del 2005 com en la del 2009:

— 2005SGR 00538: La percepció de l'islam en la societat cristiana. Les traduccions llatines de l'Alcorà i la literatura llatina medieval de controvèrsia amb l'islam i el judaisme (sense dotació).

— 2009SGR 824: La percepció de l'islam en la societat cristiana. Les traduccions llatines de l'Alcorà i la literatura llatina medieval de controvèrsia amb l'islam i el judaisme (33.600 €).

En la taula 128 en presentem la composició.

TAULA 128
Composició dels grups de recerca consolidats de filologia llatina (UAB)

<i>Grups</i>	<i>Total membres</i>	<i>Doctors</i>	<i>No doctors</i>	<i>Becaris</i>
2005SGR 00538	5	5		5
2009SGR 824	10	6	4	3

I en la taula 129, la producció científica.

TAULA 129
Producció dels grups de recerca consolidats de filologia llatina (UAB)

2005SGR 00538	Projectes avaluats	11
	Projectes nacionals	11
	Projectes nacionals administracions	11
	Projectes nacionals empreses	2
	Articles	29
	Capítols de llibre	3
	Tesis	2
	Congressos	29
	Ponències	43
	Publicacions sense especificar	25
	2009SGR 824	Projectes R+D competitius finançats
Projectes R+D competitius finançats dirigits		3
Projectes R+D competitius finançats internacionals		1
Congressos		25
Cursos		5
Ponències		15
<i>Reviews</i>		7
Articles		25
Articles en revistes indexades		10
Llibres		13
Capítols de llibre		12
Tesis		4

14.1.4. Activitats de formació en la recerca

Durant el període analitzat, l'àrea de filologia llatina ha impartit, juntament amb la de filologia grega, la docència del doctorat de Filologia clàssica i del doctorat interuniversitari de Cultures en contacte a la Mediterrània i, paral·lelament, la dels màsters oficials de Ciències de l'antiguitat i de l'edat mitjana i Llengua i civilització de l'antic Egipte (tots dos presentats en l'epígraf 12.1.4).

En el període considerat, s'han defensat les tesis doctorals següents:

— *Ramon Llull, «Liber de Potentia, obiecto et actu»: Edició crítica, estudi introductori i traducció* (2009).

— *L'ètica in Nicola di Ockham: Aspetti filosofici ed antropologici* (2008).

— *Petri Hispani, «Questiones super libro “De animalibus” Aristotelis»: Estudio, edición y traducción del ms. 1877 de la BN de Madrid* (2009).

— *Alchoranus latinus, quem transtulit Marcus Canonicus Toletanus: Estudio y edición crítica* (2008).

14.1.5. Altres activitats de difusió de la recerca

Al marge dels ja consignats quan s'ha presentat la recerca finançada, l'àrea de filologia llatina de la UAB va organitzar, en el període considerat, dos congressos subvencionats amb els ajuts ARCS:

— 2009/ARCS: V Congrés Internacional de Llatí Medieval Hispànic (6.000 €).

— 2009/ARCS: «*Ritus infidelium*. La pràctica religiosa de l'altre, vista pels autors i artistes medievals» (6.000 €).

L'àrea publica, juntament amb la de filologia grega, una revista de filologia clàssica, *Faventia*, de periodicitat anual.

Malgrat la progressiva precarització de la seva plantilla, l'àrea de filologia llatina de la UAB demostra una productivitat científica notable, que és reconeguda per totes les instàncies oficials (Unió Europea, Ministeri, AGAUR). Hi destaquen, en particular, el projecte europeu i la sòlida trajectòria del grup que treballa en la percepció de l'islam (l'investigador principal del qual, ingressat recentment en la Reial Acadèmia de Bones Lletres de Barcelona, és un referent en el seu camp). L'anàlisi ha permès de palesar que és urgent que s'emprenguin mesures per tal d'estabilitzar la plantilla, amortitzant algunes de les places d'associat per crear-ne de professors numeraris (CU i TU) o de contractats doctors a temps complet (agregats o lectors).

14.2. UB

A la UB, l'àrea de filologia llatina disposa d'un departament propi: el Departament de Filologia Llatina.

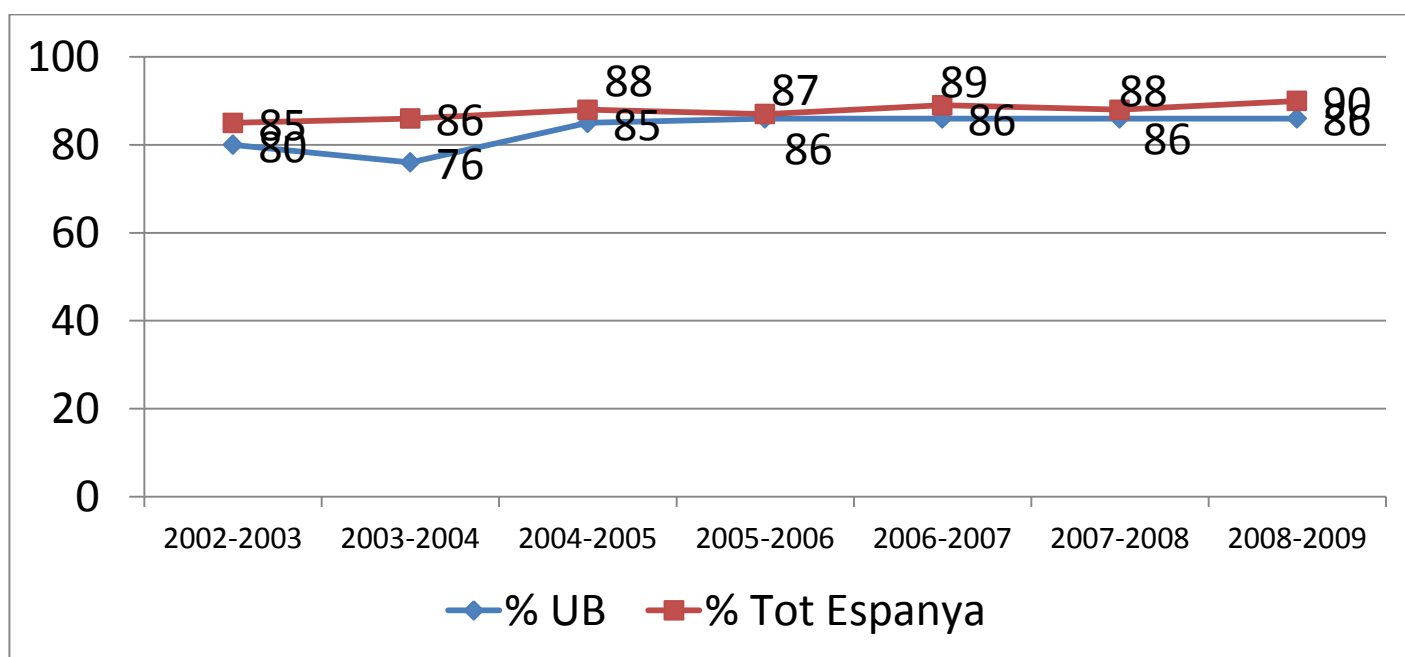
14.2.1. Recursos humans

En la taula 130 es presenta l'evolució de la plantilla de filologia llatina a la UB en el sexenni analitzat.

TAULA 130
Recursos humans de l'àrea de filologia llatina (UB)

Categoria	2002-2003	2003-2004	2004-2005	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009
CU	3	3	4	4	4	4	4
TU	11	11	11	11	11	11	11
TEU	2	2					
Agregat			2	3	3	3	3
Lector							1
Associat	1	2	2	2	2	2	2
Associat substitut	3	3	1	1	1	1	1

En termes estrictament quantitius, la plantilla ha vist augmentar lleugerament el nombre dels seus efectius, atès que al començament del període tenia 20 professors, i en el darrer any, 22, però és, sens dubte, en el grau d'estabilitat de la plantilla on la millora ha estat més significativa (gràfic 20).

GRÀFIC 20. Percentatge de professorat a temps complet: filologia llatina a la UB i a tot Espanya.

Aquesta evolució ha tingut lloc per un augment de les càtedres d'universitat (1 més), un increment molt notable de les places d'agregat (3 més) i una disminució considerable de les places de substitució (2 menys). Per la seva composició, l'àrea de filologia llatina de la UB es troba en òptimes condicions per dur a terme una recerca continuada i de qualitat.

14.2.2. Línies de recerca

En presentem les principals:

- textos epigràfics romans i antics
- lingüística llatina
- poetes llatins menors
- Glossarium Mediae Latinitatis Cataloniae.

14.2.3. Projectes de recerca

L'àrea de filologia llatina de la UB ha obtingut finançament, en el marc del PN R+D+I, per als projectes següents:

- FFI2008-04133: «*Priscis verbis scripta*: la transmissió indirecta del llatí arcaico» (26.620 €).
- HUM2006-02625: «Los testimonios directos de la lengua gitana española en el siglo XIX: recopilación, evaluación y análisis» (2.420 €).
- FFI2008-02341: «*Antiquitates Romanae*: base de datos de manuscritos epigráficos y anticuarios (1450-1500)» (20.570 €).
- FFI2009-08835: «Hacia una gramática histórica de la lengua licia» (10.890 €).
- FFI2008-04494: «Informatización del Glossarium Mediae Latinitatis Cataloniae (6)» (118.580 €).
- HUM2005-03818: «Informatización del Glossarium Mediae Latinitatis Cataloniae (5)» (38.080 €).
- FFI2008-02777: «Escritura, cultura y sociedad en el *conventus Tarraconsensis (pars septentrionalis)*: edición y estudio de CIL II 2/14.2» (72.600 €).
- HUM2004-00735: «Escritura, cultura y sociedad en el *conventus Caesar Augustanus*: edición y estudio de CIL II 2/12» (30.000 €).

- FFI2008-01759: «*Poetae latini minores II*» (48.400 €).
- HUM2004-02519: «*Poetae latini minores. Investigaciones filológicas sobre poesía latina “no canónica” y su recepción*» (36.160 €).

D'altra banda, l'àrea va obtenir el reconeixement d'un grup de recerca consolidat en la convocatòria del 2005. Va ser igualment reconegut en la convocatòria del 2009, en què també es va reconèixer un segon grup de recerca consolidat:

- 2005SGR 00105: Laboratori d'Investigació i Tractament de Textos Epigràfics Romans i Antics (LITTERA) (sense dotació).
 - 2009SGR 1254: Laboratori d'Investigació i Tractament de Textos Epigràfics Romans i Antics (LITTERA) (38.400 €).
 - 2009SGR 705: Glossarium Mediae Latinitatis Cataloniae (GMLC) (51.200 €).
- En la taula 131 en presentem la composició.

TAULA 131
Composició dels grups de recerca consolidats de filologia llatina (UB)

<i>Grups</i>	<i>Total membres</i>	<i>Doctors</i>	<i>No doctors</i>	<i>Becaris</i>	<i>Postdoctorals</i>
2005SGR 00105	8	4	4		1
2009SGR 1254	14	12	2	3	1
2009SGR 705	9	4	5	5	1

I en la taula 132, en presentem la producció.

TAULA 132
Producció dels grups de recerca consolidats de filologia llatina (UB)

2005SGR 00105	Projectes avaluats	15
	Projectes altres	2
	Projectes nacionals	13
	Projectes nacionals administracions	13
	Articles	65
	Llibres	1
	Capítols de llibre	6
	Tesis	3
	Congressos	14
	Ponències	25
2009SGR 1254	Projectes R+D competitius finançats	3
	Projectes R+D competitius finançats dirigits	3
	Contractes o convenis de recerca o transferència (administracions)	1
	Congressos	53
	Cursos	4
	Ponències	35
	Reviews	7
	Articles	48
	Articles en revistes indexades	31
	Llibres	11
	Capítols de llibre	93
	Tesis	6
	2009SGR 705	Projectes R+D competitius finançats
Projectes R+D competitius finançats dirigits		2
Congressos		11
Cursos		2
Ponències		7
Articles		1
Articles en revistes indexades		9
Llibres		4
Capítols de llibre		12
Tesis		4

14.2.4. Activitats de formació en la recerca

A la UB no hi va haver, durant el període analitzat, cap màster o doctorat exclusivament dedicat a la filologia llatina, però l'àrea va participar en el programa de doctorat Gresol de la Mediterrània antiga i en el màster oficial de Cultures i llengües de l'antiguitat, ja presentats (cf. 12.2.4).

En el període considerat, s'han defensat les tesis doctorals següents:

- *Realidad y ficción del destierro de Ovidio en Tomis* (2008).
- *La llengua llatina a l'epigrafia de Narona (Vid) i al territori de la vall del riu Narenta (Neretva), «conventus Naronitanus», Dalmàcia* (2004).
- *La sátira romana: género de fronteras y antitexto en Horacio y Persio* (2006).
- «*Mulomedicina chironis*». *Estudio filosófico* (2006).
- *El desenvolupament del vocabulari tècnic feudal en els documents de l'Arxiu Comtal de Barcelona. Estudi dels fons ACA, Cancelleria, Pergamins, Ramon Borrell, Berenguer Ramon I, Ramon Berenguer I, Ramon Berenguer II, Berenguer Ramon II* (2008).
- *Lèxic d'inscripcions ibèriques (1991-2006)* (2007).
- *Traducción y comentario del tratado de fonética del Krsna-Yajur Veda: «Taittiriya pratisakhya»* (2008).
- *La segona conjugació verbal llatina: Estudi etimològic i comparatiu sobre l'origen protoindoeuropeu de la formació dels seus temes verbals* (2007).

14.2.5. Altres activitats de difusió de la recerca

Al marge dels ja consignats quan s'ha presentat la recerca finançada, l'àrea de filologia llatina de la UB va organitzar, en el sexenni analitzat, un col·loqui amb subvenció dels ajuts ARCS:

- 2004/ARCS: IX Col·loqui Internacional sobre Llengües i Cultures Paleohispàniques (2.765 €).

L'àrea disposa, juntament amb la de filologia grega, d'una secció pròpia, la secció D, en la revista *Anuari de Filologia*, publicada per la Facultat de Filologia de la UB amb periodicitat anual, a més de la col·lecció «Aurea Saecula» (dedicada a estudis sobre el món antic) i la revista *LITTERA*, del Laboratori d'Investigació i Tractament de Textos Epigràfics Romans i Antics.

L'àrea de filologia llatina de la UB palesa una notable vitalitat en la seva activitat investigadora, producte, sens dubte, del dinamisme dels investigadors que la componen, però també de l'altíssim grau d'estabilitat de la plantilla que la forma, la qual cosa posa de manifest la incidència d'aquest factor en la producció científica. Hi destaquen, molt en particular, el gran nombre de projectes de recerca aprovats en el PN R+D+I; la solidesa, en especial, del grup de recerca consolidat que treballa en epigrafia, així com el nombre prou elevat de tesis doctorals defensades.

14.3. UdG

A la UdG, l'àrea de filologia llatina està adscrita al Departament de Filologia i Comunicació (anteriorment denominat Departament de Filologia i Filosofia).

14.3.1. Recursos humans

En la taula 133 es presenta l'evolució de la plantilla d'aquesta àrea.

TAULA 133
Recursos humans de filologia llatina (UdG)

<i>Categoria</i>	<i>2002-2003</i>	<i>2003-2004</i>	<i>2004-2005</i>	<i>2005-2006</i>	<i>2006-2007</i>	<i>2007-2008</i>	<i>2008-2009</i>
CU		1	1	1	1	1	1
TU	1						
Associat	1						

Les dades posen de manifest els escassíssims recursos de què disposa l'àrea a la UdG, atès que només té un professor, promocionat de TU a CU, amb la consegüent pèrdua d'una plaça d'associat.

14.3.2. Línies de recerca

Les principals línies de recerca de l'àrea, que no són específiques de filologia llatina, són les següents:

- Humanisme català
- patrimoni literari.

14.3.3. Projectes de recerca

No consta cap projecte de recerca finançat encapçalat pel professor de l'àrea, la recerca del qual està majoritàriament vinculada a la llengua i la literatura catalanes.

14.3.4. Activitats de formació en la recerca

No consta que la UdG hagi programat cap doctorat o màster específicament dedicat a la filologia llatina. L'únic doctorat que hi està més o menys relacionat és el doctorat de Lletres.

14.3.5. Altres activitats de difusió de la recerca

No consta que l'àrea de filologia llatina hagi organitzat amb subvencions dels ajuts ARCS cap col·loqui relacionat amb el seu àmbit, però tampoc no es descarta que ho hagi pogut fer amb un altre tipus de finançament públic o privat.

La presència de l'àrea de filologia llatina a la UdG és merament testimonial (tot i que amb una plaça altament consolidada), no només pel nombre d'efectius, sinó perquè les recerques dutes a terme tenen més a veure amb la llengua i la literatura catalanes que amb la filologia llatina.

14.4. UdL

A la UdL, l'àrea de filologia llatina forma part del Departament de Filologia Clàssica, Francesa i Hispànica.

14.4.1. Recursos humans

En la taula 134 es presenta l'evolució de la plantilla de professorat de l'àrea en aquesta universitat.

TAULA 134
Recursos humans de filologia llatina (UdL)

<i>Categoria</i>	<i>2002- 2003</i>	<i>2003- 2004</i>	<i>2004- 2005</i>	<i>2005- 2006</i>	<i>2006- 2007</i>	<i>2007- 2008</i>	<i>2008- 2009</i>
TU	1	1	1	1	1	1	1

La presència de l'àrea de filologia llatina és molt escassa, atès que només disposa d'un professor, això sí, numerari.

14.4.2. Línies de recerca

Les línies de recerca de l'àrea són les següents:

- teoria i tradició dels gèneres literaris llatins
- comèdia romana.

14.4.3. Projectes de recerca

No consta que cap membre de l'àrea hagi encapçalat un grup o projecte de recerca finançat en el marc del PN R+D+I o del Programa de Suport a la Recerca.

14.4.4. Activitats de formació en la recerca

No consta que la UdL hagi programat cap doctorat o màster específicament dedicat a la filologia llatina.

14.4.5. Altres activitats de difusió de la recerca

No consta que l'àrea hagi organitzat cap col·loqui amb fons dels ajuts ARCS, però no es descarta que ho hagi pogut fer amb un altre tipus de finançament públic o privat.

La presència molt residual de l'àrea a la UdL i la poca visibilitat de la seva activitat investigadora no permet d'emetre conclusions sobre la recerca que s'hi du a terme.

14.5. UPF

A la UPF, l'àrea de filologia llatina està adscrita al Departament d'Humanitats.

14.5.1. Recursos humans

En la taula 135 es reflecteix l'evolució de la plantilla de professorat de l'àrea en el període analitzat.

TAULA 135
Recursos humans de l'àrea de filologia llatina (UPF)

<i>Categoria</i>	<i>2002-2003</i>	<i>2003-2004</i>	<i>2004-2005</i>	<i>2005-2006</i>	<i>2006-2007</i>	<i>2007-2008</i>	<i>2008-2009</i>
Emèrit						1	1
TU						1	1
TEU	1	1	1	1	1		
Associat				1			
<i>Categoria</i>	<i>2002-2003</i>	<i>2003-2004</i>	<i>2004-2005</i>	<i>2005-2006</i>	<i>2006-2007</i>	<i>2007-2008</i>	<i>2008-2009</i>
CU	1	1	1	1	1	1	1
TU	1	1	1	1	1	1	1
Associat	1	1	1				

En el decurs del sexenni, l'àrea de filologia llatina, inicialment amb dos professors numeraris, ha anat perdent dotacions (amb la incorporació puntual, l'any 2005-2006, d'un professor associat), fins a tenir només, en el bienni final, un professor emèrit (probablement per la transformació d'una plaça de TU), per la qual cosa la presència de l'àrea a la UPF és gairebé residual.

14.5.2. Línies de recerca

Les principals són les següents:

- lexicografia
- crítica textual
- edició de textos
- crítica literària.

14.5.3. Projectes de recerca

No consta que cap membre de l'àrea hagi encapçalat un grup o projecte de recerca finançat en el marc del PN R+D+I o del Programa de Suport a la Recerca.

14.5.4. Activitats de formació en la recerca

No consta que la UPF hagi programat cap doctorat o màster específicament dedicat a la filologia llatina.

14.5.5. Altres activitats de difusió de la recerca

No consta que l'àrea hagi organitzat cap simposi amb finançament dels ajuts ARCS, però tampoc no es descarta que n'hagi organitzat algun amb un altre tipus de finançament públic o privat.

L'escassetat dels efectius de l'àrea i la poca visibilitat de l'activitat investigadora no permeten d'emetre conclusions sobre la recerca que s'hi fa, per bé que cal destacar que l'únic professor que hi havia en l'últim bienni era un professor emèrit.

14.6. URV

A la URV, l'àrea de filologia llatina forma part del Departament de Filologia Catalana.

14.6.1. Recursos humans

En la taula 136 es presenten les dades referents al PDI de filologia llatina a la URV.

TAULA 136
Recursos humans de l'àrea de filologia llatina (URV)

<i>Categoria</i>	<i>2002-2003</i>	<i>2003-2004</i>	<i>2004-2005</i>	<i>2005-2006</i>	<i>2006-2007</i>	<i>2007-2008</i>	<i>2008-2009</i>
CU	1	1	1	1	1	1	1
TU	1	1	1	1	1	1	1
Associat	1	1	1				

Tot i que, en el decurs del sexenni analitzat, ha perdut efectius (un professor associat), que ja eren poc nombrosos, l'àrea presenta un altíssim nivell d'estabilitat en la plantilla, atès que els dos professors de què disposa no només tenen dedicació completa, sinó que són numeraris.

14.6.2. Línies de recerca

No consta cap línia de recerca de filologia llatina en la pàgina web del departament corresponent.

14.6.3. Projectes de recerca

No consta que cap membre de l'àrea hagi encapçalat un grup o projecte de recerca finançat en el marc del PN R+D+I o del Programa de Suport a la Recerca.

14.6.4. Activitats de formació en la recerca

No consta que a la URV hi hagi cap doctorat o màster directament vinculat amb l'àrea de filologia llatina.

14.6.5. Altres activitats de difusió de la recerca

No consta que l'àrea hagi organitzat cap simposi amb finançament dels ajuts ARCS, però tampoc no es descarta que n'hagi organitzat algun amb un altre tipus de finançament públic o privat.

Atesa la manca de dades sobre la recerca, si més no finançada, no és possible emetre cap conclusió sobre l'activitat investigadora de l'àrea de filologia llatina a la URV.

15. FILOLOGIA ROMÀNICA

L'àrea de filologia romànica està present a quatre universitats catalanes: la UAB, la UB, la UdG i la UPF.

15.1. UAB

A la UAB, l'àrea de filologia romànica forma part del Departament de Filologia Francesa i Romànica.

15.1.1. Recursos humans

En la taula 137 presentem l'evolució de la plantilla de l'àrea del 2003 al 2009.

TAULA 137
Recursos humans de l'àrea de filologia romànica (UAB)

<i>Categoria</i>	<i>2002-2003</i>	<i>2003-2004</i>	<i>2004-2005</i>	<i>2005-2006</i>	<i>2006-2007</i>	<i>2007-2008</i>	<i>2008-2009</i>
CU	1	1	1	1	1	1	
TU	2	2	2	2	2	2	2
Associat			1	1			

Tot i que l'àrea ha sofert una reducció d'efectius, produïda per la desaparició d'una càtedra d'universitat i d'una plaça d'associat, dotada només durant un bienni, tot el professorat té dedicació exclusiva i és numerari.

15.1.2. Línies de recerca

Les principals línies de recerca de l'àrea de filologia romànica a la UAB són les següents:

- llengua i cultura occitanes
- literatures romàniques.

15.1.3. Projectes de recerca

Tot i que un dels professors de l'àrea forma part del grup de recerca consolidat de la UB Trobadors a la península Ibèrica (cf. 15.2.3), no consta que cap professor de filologia romànica de la UAB encapçali cap projecte en el marc del PN R+D+I, ni cap grup de recerca reconegut. Cal destacar, però, l'existència de diferents convenis de recerca:

— PRE/516/2005: «Arxiu de llengua, literatura i civilització occitana: Arxiu Occità» (2005, 15.000 €).

— Renovació del conveni per a «La recuperación de documentación referente ás *Cantigas de Santa María* existente nos arquivos e centros de documentación españois e estranxeiros» (2003, 10.344,83 €).

— Subvenció per a la promoció de la llengua, cultura i civilització occitanes (2004, 12.000 €).

— «Recuperación de documentación referente ás *Cantigas de Santa María*» (5.172,41 €).

— Conveni per a «La recuperación de documentación referente ás *Cantigas de Santa María* existente nos arquivos e centros de documentación españois e estranxeiros» (renovació del conveni 5970, signat el 7 de gener del 2001; 2004, 8.470,69 €).

— Comissariat de l'exposició «Santa María, estrela do día. O humano e o divino nas *Cantigas de Santa María*» (10.344,82 €).

15.1.4. Activitats de formació en la recerca

La UAB no ha programat, durant el sexenni analitzat, cap programa de doctorat o màster oficial específicament vinculat a l'àmbit de la filologia romànica.

En el període 2003-2009, s'ha defensat una tesi doctoral:

— *Os causos: Uma poética pantaneira* (2007).

15.1.5. Altres activitats de difusió de la recerca

No consta que l'àrea hagi organitzat cap simposi amb finançament dels ajuts ARCS, però tampoc no es descarta que n'hagi organitzat algun amb un altre tipus de finançament públic o privat.

Malgrat l'escassetat dels recursos, l'àrea de filologia romànica de la UAB palesa un notable dinamisme en la recerca. Seria desitjable, però, que presentés alguna proposta de grup o projecte de recerca en el marc del PN R+D+I o del Programa de Suport a la Recerca, per tal de donar més visibilitat a la recerca que s'hi du a terme.

15.2. UB

A la UB, l'àrea de filologia romànica pertany al Departament de Filologia Romànica.

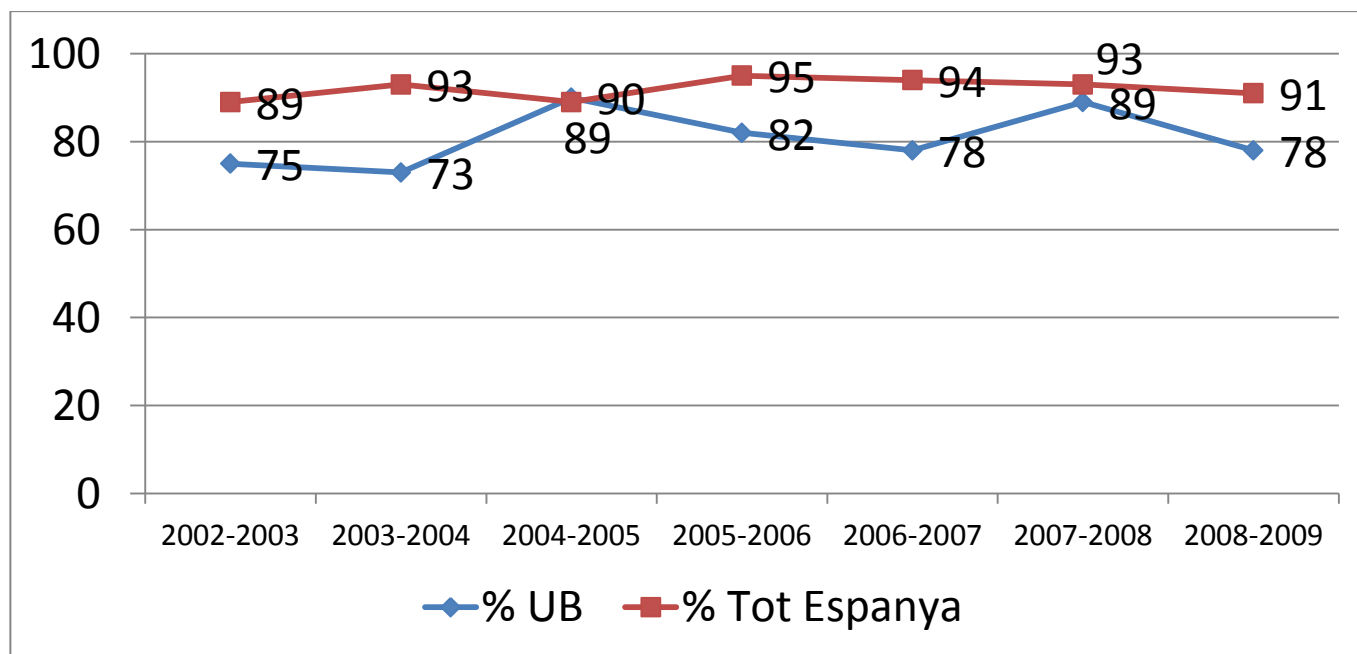
15.2.1. Recursos humans

En la taula 138 es presenta l'evolució de la plantilla de l'àrea en el període considerat.

TAULA 138
Recursos humans de l'àrea de filologia romànica (UB)

Categoria	2002-2003	2003-2004	2004-2005	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009
CU	3	4	4	4	3	3	2
Emèrit			1	1			
TU	6	4	4	4	4	4	5
Lector						1	
Associat	1	1	1	2	2	1	2
Associat substitut	2	2					

De l'anàlisi de les dades sobre el PDI de l'àrea de filologia romànica a la UB, se'n desprenen dues tendències. En primer lloc, l'àrea ha sofert, des del punt de vista quantitatiu, una reducció de la plantilla, atès que al començament del període tenia 12 professors, i al final, només 9. És la tendència observada també per al conjunt de l'àrea, que ha perdut 9 professors. En segon lloc, amb algunes oscil·lacions, hi ha hagut una certa estabilització de la plantilla, sense, però, assolir els nivells observats per a tot Espanya (gràfic 21).

GRÀFIC 21. Percentatge de professorat a temps complet: filologia romànica a la UB i a tot Espanya.

Aquesta estabilització no s'ha produït, però, per la dotació de places de professors numeraris (el nombre de CU i de TU ha disminuït), sinó per les incorporacions molt puntuals d'un professor emèrit i d'un lector (que no s'han cobert posteriorment) i les dues baixes de professors associats substituïts.

15.2.2. Línies de recerca

Les principals línies de recerca de l'àrea són les següents:

- literatura i representació durant la llarga edat mitjana
- trobadors a la península Ibèrica.

15.2.3. Projectes de recerca

En primer lloc, cal destacar que l'àrea de filologia romànica de la UB va encapçalar, en el període considerat, dues accions integrades:

- HI2003-0240
- HP2006-0105

En el marc del PN R+D+I, l'àrea de filologia romànica de la UB va obtenir finançament per als projectes següents (dos són coordinats):

— HUM2006-11031-CO3-01: «Poesía y cancioneros. Lírica ibérica: la encrucijada de Europa» (39.930 €).

— BFF2003-08655-CO3-01: «Poesía y cancioneros».

— FFI2008-01643: «Trovadores en España» (36.300 €).

— HUM2005-02738: «Los trovadores en España» (26.180 €).

— FFI2008-02998/FILO: «Ampliación de BADARE (base de datos sobre refranes del calendario y meteorológicos en la Romania)» (27.830 €).

— HUM2005-01330: «Base de datos sobre refranes del calendario y meteorológicos en la Romania» (22.610 €).

— FFI2008-03882: «Bibliografía de textos catalans antics (BITECA)» (33.880 €).

— HUM2005-00178: «Fuentes primarias de la literatura catalana medieval: Bibliografía de textos catalans antics (BITECA)» (20.230 €).

— MTM2007-63422: «Autómatas, lenguajes y lógica formal» (52.151 €).¹³

En la taula 139 es presenta la composició dels diferents equips.

TAULA 139
Composició dels projectes del PN R+D+I de filologia romànica (UB)

<i>Projecte</i>	<i>CU</i>	<i>TU</i>	<i>FPI</i>	<i>Agregat</i>	<i>Postdoctoral</i>	<i>Associat</i>	<i>Altres</i>
HUM2006-11031-CO3-01	2	6	1				2
BFF2003-08655-CO3-01	1	1	1				1
FFI2008-01643	2	3	1		1		1
HUM2005-02738	2	4	1				
FFI2008-02998/FILO	2	4				1	4
HUM2005-01330		5		1			1

I en la taula 140, se'n presenta la producció científica.

13. Tot i que, per la temàtica, els tres últims projectes (dels quals no disposem de les dades de composició i producció científica) estan relacionats amb la filologia catalana i la lingüística, els incloem en aquest report, atès que els investigadors principals pertanyen al Departament de Filologia Romànica de la UB.

TAULA 140
Producció dels projectes del PN R+D+I de filologia romànica (UB)

HUM2006-11031-CO3-01	Articles en revistes indexades	11
	Llibres	14
	Capítols de llibre	59
	Ponències	35
BFF2003-08655-CO3-01	Articles en revistes indexades	12
	Llibres	4
	Capítols de llibre	11
	Organització de congressos	1
	Ponències	14
	<i>Reviews</i>	1
FFI2008-01643	Articles en revistes indexades	2
	Llibres	7
	Capítols de llibre	8
	Conferències per invitació	2
	Ponències	7
HUM2005-02738	Articles en revistes indexades	6
	Llibres	6
	Capítols de llibre	10
	Conferències per invitació	5
	Ponències	12
FFI2008-02998/FILO	Articles en revistes indexades	7
	Llibres	2
	Capítols de llibre	32
	Conferències per invitació	12
	Organització de congressos	3
	Ponències	14
	<i>Reviews</i>	5
HUM2005-01330	Articles en revistes indexades	5
	Capítols de llibre	24
	Conferències per invitació	10
	Ponències	12
	<i>Reviews</i>	3

Al marge de la recerca subvencionada en el PN R+D+I, l'àrea de filologia romànica de la UB va obtenir, en la convocatòria del 2005, el reconeixement d'un grup de recerca consolidat, posteriorment ratificat en la convocatòria del 2009:

- 2005SGR 00119: Trobadors a la península Ibèrica (38.600 €).
- 2009SGR 1487: Trobadors a la península Ibèrica (56.800 €).

En la taula 141 en presentem la composició.

TAULA 141
Composició dels grups de recerca consolidats de filologia romànica (UB)

<i>Grups</i>	<i>Total membres</i>	<i>Doctors</i>	<i>No doctors</i>	<i>Becaris</i>	<i>Postdoctorals</i>
2005SGR 00119	10	7	3	8	1
2009SGR 1487	10	110		7	2

I en la taula 142, en presentem la producció científica.

TAULA 142
Producció dels grups de recerca consolidats de filologia romànica (UB)

2005SGR 00119	Projectes avaluats	8
	Projectes nacionals	8
	Projectes nacionals administracions	8
	Articles	38
	Llibres	6
	Capítols de llibre	51
	Tesis	16
	<i>Reviews</i>	1
	Publicacions sense especificar	94
2009SGR 1487	Projectes R+D competitius finançats	10
	Projectes R+D competitius finançats dirigits	6
	Projectes R+D competitius finançats internacionals	1
	Congressos	24
	Cursos	3
	Ponències	17
	<i>Reviews</i>	1
	Articles	8
	Articles en revistes indexades	24
	Llibres	25
	Capítols de llibre	49
	Tesis	7

15.2.4. Activitats de formació en la recerca

Conjuntament amb altres àrees de coneixement del Departament de Filologia Romànica (filologia francesa i filologia italiana), l'àrea de filologia romànica ha intervingut en la docència del programa de doctorat Llengües i literatures comparades a l'àmbit romànic (cf. 11.2.4).

Paral·lelament, ha organitzat el màster oficial de Cultures medievals. En presentem les dades de matriculació en el període analitzat (taula 143).

TAULA 143
Matriculació en el màster de filologia romànica (UB)

<i>Màster</i>	<i>2007-2008</i>	<i>2008-2009</i>	<i>2009-2010</i>
Cultures medievals	12	25	29

Contràriament al que s'ha pogut observar en bona part dels casos analitzats, la matriculació en aquest màster no només ha augmentat, sinó que s'ha duplicat amb escreix en l'últim curs.

Entre el 2003 i el 2009, s'ha defensat la tesi doctoral següent:

— *Estudi del lèxic a «Le mirover des simples âmes», de Margarida Porete: Una aportació a la literatura religiosa medieval* (2006).

15.2.5. Altres activitats de difusió de la recerca

Al marge dels ja consignats quan s'ha presentat la recerca subvencionada, l'àrea de filologia romànica va organitzar, en el període analitzat, un congrés amb finançament dels ajuts ARCS:

— 2005/ARCS: Congrés «Els trobadors a la península Ibèrica» (5.000 €).

L'àrea disposa d'una secció pròpia, la secció G, en la revista *Anuari de Filologia*, publicada per la Facultat de Filologia de la UB amb periodicitat anual.

L'àrea de filologia romànica de la UB ha gaudit tradicionalment d'un gran prestigi en el seu àmbit, prestigi que li ve de la seva notòria capacitat investigadora. Cal destacar, en particular, les recerques dutes a terme sobre els trobadors a la península Ibèrica, que han

obtingut, de manera continuada, la subvenció de diferents instàncies (Ministeri, AGAUR), i, molt especialment, la matriculació en projecció ascendent en el màster que organitza, que fa augurar que en un futur pròxim podran augmentar igualment les tesis doctorals defensades. Per tal que l'àrea no perdés aquesta notable capacitat investigadora i fins i tot l'augmentés, seria desitjable que hi hagués noves dotacions, en particular de professors lectors i agregats, que cobrissin, ni que fos transitòriament, les places de professors numeraris desaparegudes.

15.3. UdG

A la UdG, l'àrea de filologia romànica forma part del Departament de Filologia i Comunicació (anteriorment denominat Departament de Filologia i Filosofia).

15.3.1. Recursos humans

En la taula 144 es presenten les dades referents al PDI d'aquesta àrea a la UdG.

TAULA 144
Recursos humans de l'àrea de filologia romànica (UdG)

<i>Categoria</i>	<i>2002-2003</i>	<i>2003-2004</i>	<i>2004-2005</i>	<i>2005-2006</i>	<i>2006-2007</i>	<i>2007-2008</i>	<i>2008-2009</i>
CU	1	1	1	1	1	1	1
TU							1
Agregat					1	1	

L'àrea es compon de dos professors: un CU i un TU, probablement per la transformació d'una plaça d'agregat.

15.3.2. Línies de recerca

Les principals línies de recerca de l'àrea són les següents:

- descripció diacrònica de les llengües romàniques
- literatura catalana medieval.

15.3.3. Projectes de recerca

L'àrea ha encapçalat un projecte de recerca¹⁴ coordinat en el marc del PN R+D+I:

- HUM2005-07480-CO3-02: «Corpus digital de textos catalanes medievals: Eiximenis y cancioneros» (29.750 €).

15.3.4. Activitats de formació en la recerca

La UdG no ha programat cap doctorat o màster de filologia romànica.

En el període considerat, s'han defensat les tesis doctorals següents:

- *Résidents étrangers en Midi-Pyrénées entre intégration et insularisme. Les processus d'intégration dans la perspective de l'analyse du discours* (2005).
- *Norma i variació sintàctiques: la concepció de Pompeu Fabra (1891-1948)* (2005).

15.3.5. Altres activitats de difusió de la recerca

No consta que l'àrea hagi organitzat cap col·loqui amb subvencions dels ajuts ARCS, però no es descarta que n'hagi pogut organitzar algun amb un altre tipus de finançament públic o privat.

L'àrea presenta dos perfils investigadors una mica diferenciats: un de més literari i centrat en la literatura catalana medieval i un altre de caràcter més lingüístic. Cal destacar que, amb els escassos recursos disponibles, l'àrea hagi estat capaç d'aplegar un equip

14. De fet, el projecte està associat a l'ILCC, però el consignem en aquest epígraf, atès que la investigadora principal pertany a l'àrea de filologia romànica.

d'investigadors (necessàriament provinents de diferents àrees o universitats) i d'obtenir un projecte en el PN R+D+I.

15.4. UPF

A la UPF, l'àrea de filologia romànica forma part del Departament d'Humanitats.

15.4.1. Recursos humans

En la taula 145 es presenten les dades referents al professorat de l'àrea a la UPF.

TAULA 145
Recursos humans de filologia romànica (UPF)

<i>Categoria</i>	<i>2002-2003</i>	<i>2003-2004</i>	<i>2004-2005</i>	<i>2005-2006</i>	<i>2006-2007</i>	<i>2007-2008</i>	<i>2008-2009</i>
TU	2	2	1	1	1	1	1

Com es pot comprovar, l'àrea ha perdut, en el decurs del període analitzat, un dels dos professors de què disposava, la qual cosa no propicia, en principi, una activitat de recerca continuada.

15.4.2. Línies de recerca

Les principals línies de recerca de la professora de l'àrea són les següents:

- literatura medieval
- teoria de la literatura i literatura comparada.

15.4.3. Projectes de recerca

La professora de l'àrea encapçalada, a través de l'IUC, un grup de recerca consolidat atorgat en la convocatòria del 2009 del Programa de Suport a la Recerca:

— 2009SGR 1551: Grup de Recerca de la Bibliotheca Mystica et Philosophica Alois M. Haas (32.800 €).

En la taula 146 en presentem la composició.

TAULA 146
Composició del grup de recerca consolidat de filologia romànica (UPF)

<i>Grup</i>	<i>Total membres</i>	<i>Doctors</i>	<i>No doctors</i>	<i>Becaris</i>
2009SGR 1551	10	6	4	4

I en la taula 147, la producció.

TAULA 147
Producció del grup de recerca consolidat de filologia romànica (UPF)

2009SGR 1551	Projectes R+D finançats	2
	Projectes R+D finançats dirigits	2
	Projectes R+D competitius finançats internacionals	1
	Altres projectes o estudis finançats	3
	Congressos	34
	Cursos	10
	Ponències	20
	<i>Reviews</i>	4
	Articles	13
	Articles en revistes indexades	21
	Llibres	12
	Capítols de llibre	25
	Tesis	16

15.4.4. Activitats de formació en la recerca

La UPF no ha organitzat, en el període considerat, cap màster o doctorat específicament dedicat a la filologia romànica.

Entre el 2003 i el 2009, s'han defensat les tesis doctorals següents:

- *Un puño abierto (discusiones en torno al hermetismo poético)* (2008).
- *Poética de la visibilidad del «Mirouer des simples âmes» de Marguerite Porete* (2009).

15.4.5. Altres activitats de difusió de la recerca

Al marge dels ja consignats quan s'ha presentat la recerca finançada, no consta que l'àrea hagi organitzat cap congrés amb subvencions dels ajuts ARCS, tot i que no es descarta que ho hagi fet amb un altre tipus de finançament públic o privat.

Tot i tenir una presència limitada numèricament parlant, cal destacar el notori dinamisme de l'àrea de filologia romànica a la UPF, que es plasma en el grup de recerca consolidat, així com en les tesis doctorals defensades. A això hi contribueix, sens dubte, el perfil investigador (alhora de filologia romànica i de teoria de la literatura i literatura comparada) del PDI, que és numerari.

16. FILOLOGIES GALLEGA I PORTUGUESA

Segons consta en la documentació disponible, l'àrea de les filologies gallega i portuguesa només està present en una universitat catalana, la UB, on forma part del Departament de Filologia Romànica.

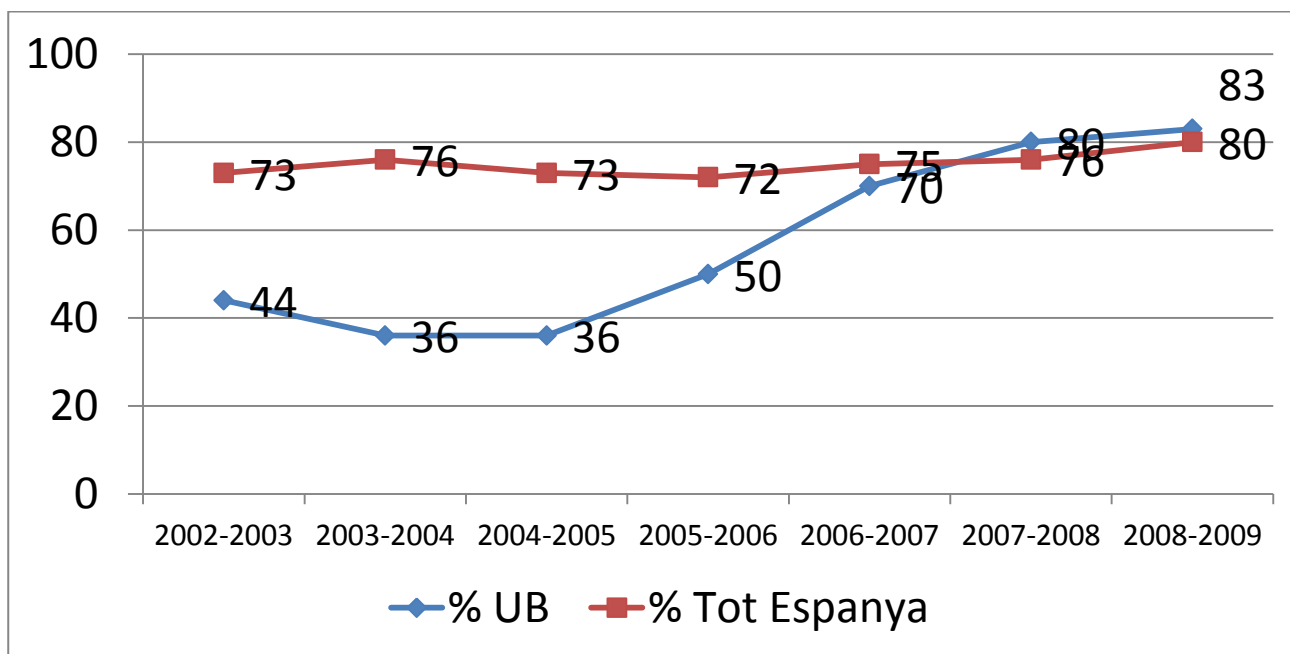
16.1. *Recursos humans*

En la taula 148 presentem les dades sobre el PDI d'aquesta àrea.

TAULA 148
Recursos humans de l'àrea de les filologies gallega i portuguesa (UB)

<i>Categoria</i>	2002-2003	2003-2004	2004-2005	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009
TU	2	3	3	3	3	4	4
TEU	2	1	1	1	1	1	1
Lector				1	3	3	3
Visitant							2
Associat	1	3	3	2	2	2	2
Associat substituït	4	4	4	3	1		

En l'evolució de la plantilla, s'observen dos fenòmens més o menys paral·lels. En primer lloc, s'ha produït un augment quantitatiu del nombre de efectius, que eren 10 al començament del període i arriben a 12 en l'últim any (a l'àrea presa globalment, s'hi han incorporat també 29 professors). Però és el segon fenomen el que resulta més significatiu: l'estabilització de la plantilla, atès que hi ha una evolució clarament ascendent, a partir del quart any, del percentatge de professorat a temps complet. Així, si les diferències respecte a l'àrea a tot Espanya eren de 29 punts per sota al principi del sexenni, són de 3 punts per sobre al final del període (gràfic 22).

GRÀFIC 22. Percentatge de professorat a temps complet: filologies gallega i portuguesa a la UB i a tot Espanya.

Aquest capgirament es deu a un augment de les places de professorat a temps complet (fonamentalment TU i lectors), a la incorporació de visitants (probablement lectors

sufragats pels governs galleg i portuguès), però sobretot a la desaparició del tipus de plaça més inestable, els associats substituïts.

16.2. Línies de recerca

Les principals línies de recerca són les següents:

- poesia gallega dels segles XIX-XXI
- feminisme i gènere en la literatura popular
- oralitat i escriptura
- Romanticisme, Realisme i Simbolisme en la literatura gallega
- literatura medieval galaicoportuguesa
- globalització, intercomunicació i llengües pròpies
- fonètica experimental
- l'obra d'Eça de Queirós
- el paper de les llengües de la immigració a l'escola
- gramàtica portuguesa
- lexicografia portuguesa.

16.3. Projectes de recerca

No consta que l'àrea hagi encapçalat cap projecte de recerca del PN R+D+I, ni del Programa de Suport a la Recerca, però els membres de l'àrea participen en quatre projectes coordinats per l'àrea de filologia anglesa de la UB i en un de l'àrea de psicologia bàsica de la mateixa universitat.

16.4. Activitats de formació en la recerca

A la UB no s'ha programat entre el 2003 i el 2009 cap màster o doctorat vinculat a les filologies gallega i portuguesa, però el professorat de l'àrea participa en la docència del màster Construcció i representació d'identitats culturals i el doctorat homònim (cf. 7.2.4).

En el període considerat, s'han defensat les tesis doctorals següents:

- *La náusea literaria contemporánea en Clarice Lispector* (2008).
- *Literatura e pintura: correspondências na obra de Virginia Woolf* (2007).
- *Lexicografia bilingüe hispano-lusa: Mascarenhas Valdez* (2006).
- *Esplendor e miséria da tradução: Henry James da teoria à prática* (2007).

16.5. Altres activitats de difusió de la recerca

No consta que l'àrea hagi organitzat cap congrés amb subvencions dels ajuts ARCS, però no es descarta que n'hagi pogut organitzar algun amb altres tipus de finançaments públics o privats.

L'àrea disposa d'una secció de filologia romànica (secció G) en la revista *Anuari de Filologia*, publicada per la Facultat de Filologia de la UB amb periodicitat anual.

L'àrea de les filologies gallega i portuguesa té un potencial investigador notable, gràcies a l'alt grau d'estabilitat de la plantilla i al nombre de professors que la componen. Seria desitjable, però, que, per tal que la recerca que s'hi du a terme (i que es palesa en les tesis defensades) tingués més visibilitat, encapçalés algun grup de recerca que pogués elevar propostes de projectes de recerca a les instàncies oportunes.

17. LITERATURA ESPANYOLA

L'àrea de literatura espanyola està present en sis universitats públiques catalanes: la UAB, la UB, la UdG, la UdL, la UPF i la URV.

17.1. UAB

A la UAB, l'àrea de literatura espanyola està adscrita al Departament de Filologia Espanyola.

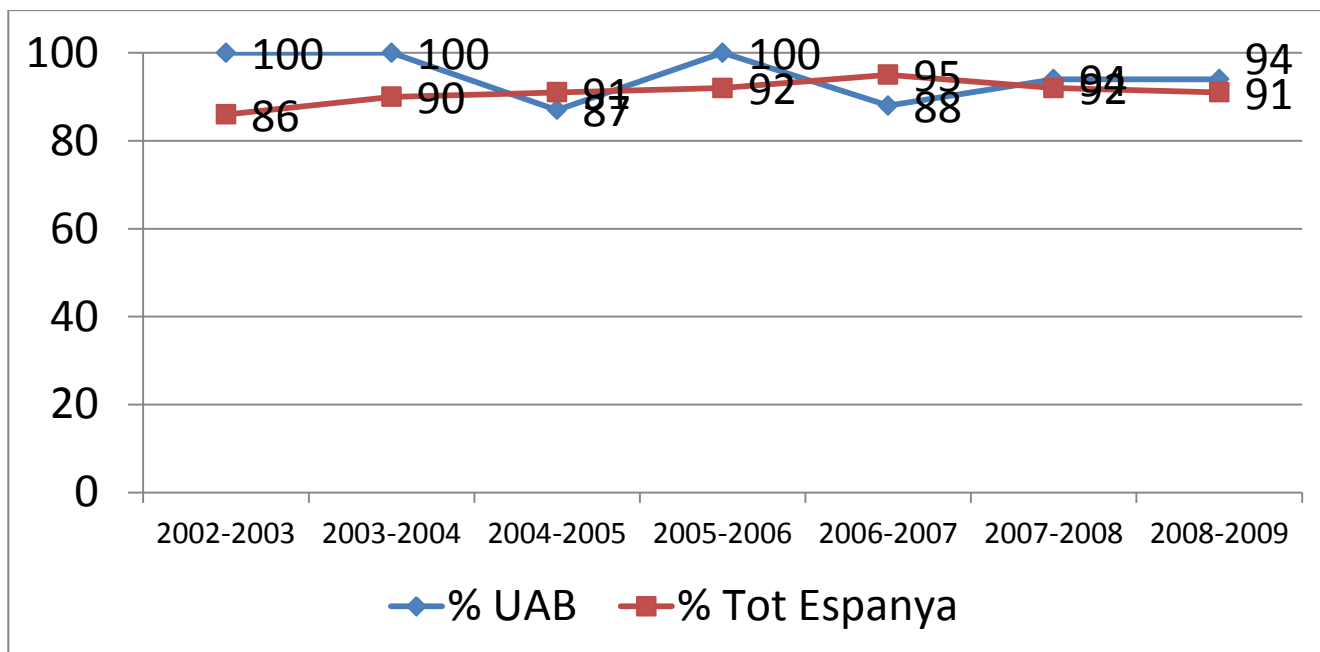
17.1.1. Recursos humans

En la taula 149 es presenten les dades sobre la plantilla de l'àrea a la UAB.

TAULA 149
Recursos humans de l'àrea de literatura espanyola (UAB)

<i>Categoria</i>	<i>2002-2003</i>	<i>2003-2004</i>	<i>2004-2005</i>	<i>2005-2006</i>	<i>2006-2007</i>	<i>2007-2008</i>	<i>2008-2009</i>
CU	5	5	5	5	5	5	5
Emèrit					1	1	1
TU	6	6	5	5	5	5	7
TEU	3	3	3	2	2	2	
Agregat							1
Lector				1	1	1	1
Associat			2		2	1	1
Altres			1	1	1	1	1

La plantilla de literatura espanyola ha augmentat lleugerament els seus efectius en el període considerat (ha passat de 14 professors, en el curs 2002-2003, a 17, en el 2008-2009, i a l'àrea globalment s'hi han incorporat tres professors més). Aquest increment a la UAB ha anat acompanyat, però, d'un cert descens en l'estabilitat de la plantilla, que partia, però, del percentatge màxim no només de professorat a temps complet, sinó també numerari, en els dos primers cursos. Els nivells, al final del període, són homologables als observats en el conjunt de l'àrea (gràfic 23).

GRÀFIC 23. Percentatge de professorat a temps complet: literatura espanyola a la UAB i a tot Espanya.

Aquest lleuger descens ha estat producte de la baixa d'una plaça de TU i d'una plaça de TEU (les altres dues han esdevingut probablement TU) i de la incorporació d'alguna plaça d'associat (dues o una, segons l'any). En qualsevol cas, la situació laboral del PDI de l'àrea presenta les millors condicions per realitzar tasques de recerca amb garanties de qualitat i de continuïtat.

17.1.2. Línies de recerca

En presentem les principals:

- exili literari espanyol del 1939
- literatura espanyola dels segles XVI i XVII
- el conte literari espanyol del segle XIX
- mites prehistòrics a la literatura llatinoamericana
- el teatre de Lope de Vega
- Petrarca i el petrarquisme.

17.1.3. Projectes de recerca

En el marc del PN R+D+I, l'àrea de literatura espanyola de la UAB ha obtingut finançament per als projectes següents:

- HUM2007-63108: «El cuento en la prensa periódica: el *Semanario Pintoresco Español* y *El Museo Universal* (1836-1869)» (20.207 €).
- HUM2004-02870: «Diccionario bio-bibliográfico de los escritores, editoriales y revistas del exilio republicano español de 1939: final» (40.700 €).
- HUM2007-60545: «Escena y literatura dramática en el exilio republicano de 1939» (79.860 €).
- BFF2003-04839: «Catálogo bibliográfico del cuento literario español: 1850-1900» (16.800 €).
- FFI2009-13563: «Edición de treinta y seis comedias de Lope de Vega» (108.900 €).
- BFF2003-02480: «Edición de treinta y seis comedias de Lope de Vega» (92.320 €).
- HUM2006-09046: «Edición y estudio de treinta y seis comedias de Lope de Vega» (197.230 €).
- FFI2008-06002: «La justicia en la América colonial: textos e historia» (45.980 €).
- HUM2005-06196: «Edición y estudio de algunas crónicas de Indias de los siglos XVI y XVII» (53.550 €).
- BFF2003-04417: «Presencia de la mitología prehispánica en la literatura iberoamericana» (18.400 €).
- FFI2008-00775: «Inventario de mitos prehispánicos en la literatura latinoamericana» (8.470 €).

En la taula 150 es presenta la composició dels diferents equips.¹⁵

TAULA 150
Composició dels projectes del PN R+D+I de literatura espanyola (UAB)

Projecte	CU	TU	Agregat	Lector	FPI	Becari postdoctoral	Associat	Altres
HUM2007-63108	2	4			1	1	1	3
HUM2007-60545	2	6		1	1	2	7	
BFF2003-04417	1	5	2		1			1
FFI2008-00775	1	3	1		1	1		2

15. No es disposa d'informació sobre la composició i la producció dels projectes BFF2003-04839, FFI2009-13563, BFF2003-02480, HUM2006-09046, FFI2008-06002 i HUM2005-06196.

En la taula 151 en presentem la producció científica.

TAULA 151
Producció científica dels projectes del PN R+D+I de literatura espanyola (UAB)

HUM2007-63108	Articles	23
	Llibres	3
	Capítols de llibre	49
	Organització de congressos	1
HUM2007-60545	Articles	18
	Llibres	8
	Capítols de llibre	20
	Tesis	3
	Conferències per invitació	10
	Organització de congressos	4
	Ponències	9
	<i>Reviews</i>	6
BFF2003-04417	Articles	40
	Articles en revistes indexades	20
	Llibres	2
	Capítols de llibre	30
	Tesis	3
	Conferències per invitació	15
	Organització de congressos	1
	Ponències	30
	<i>Reviews</i>	20
FFI2008-00775	Articles	45
	Articles en revistes indexades	17
	Llibres	2
	Capítols de llibre	20
	Tesis	4
	Conferències per invitació	15
	Organització de congressos	2
	Ponències	25
<i>Reviews</i>	15	

En el marc del Programa de Suport a la Recerca, l'àrea de literatura espanyola de la UAB va obtenir el reconeixement d'un grup de recerca consolidat en la convocatòria del 2005 i de dos en la convocatòria del 2009. Un dels atorgats el 2009 és la continuació del grup obtingut el 2005:

— 2005SGR 01091: Transmisión y edición de textos del siglo de oro (TETSO) (grup consolidat, 37.600 €).

— 2009SGR 297: Transmisión y edición de textos del siglo de oro (TETSO) (grup consolidat, 44.800 €).

— 2009SGR 1286: Grupo de Estudios del Exilio Literario (GEXEL) (37.600 €).

En la taula 152 en presentem la composició.

TAULA 152

Composició dels grups de recerca consolidats de literatura espanyola (UAB)

<i>Grup</i>	<i>Total membres</i>	<i>Doctors</i>	<i>No doctors</i>	<i>Becaris</i>	<i>Postdoctorals</i>
2005SGR 01091	12	5	7	4	1
2009SGR 297	35	26	9	7	2
2009SGR 1286	14	11	3	5	2

I en la taula 153, se'n presenta la producció.

TAULA 153
Producció dels grups de recerca consolidats de literatura espanyola (UAB)

2005SGR 01091	Projectes avaluats	17
	Projectes internacionals	4
	Projectes nacionals	13
	Projectes nacionals administracions	13
	Projectes nacionals empreses	8
	Articles	38
	Llibres	1
	Capítols de llibre	3
	Tesis	9
	Congressos	15
	Cursos	1
	Ponències	23
	Reviews	4
	Publicacions sense especificar	28
2009SGR 297	Projectes R+D competitius finançats	13
	Projectes R+D competitius finançats dirigits	13
	Altres projectes o estudis finançats	1
	Contractes o convenis de recerca o transferència (administracions)	1
	Contractes o convenis de recerca o transferència (empreses)	2
	Articles	24
	Articles en revistes indexades	159
	Llibres	89
	Capítols de llibre	129
	Tesis	18
	Congressos	125
	Cursos	7
	Ponències	100
	Reviews	23
2009SGR 1286	Projectes R+D competitius finançats	2
	Projectes R+D competitius finançats dirigits	2
	Altres projectes o estudis finançats	1
	Contractes o convenis de recerca o transferència (administracions)	2
	Contractes o convenis de recerca o transferència (empreses)	1
	Articles	10
	Articles en revistes indexades	51
	Capítols de llibre	37
	Tesis	5
	Congressos	105
	Cursos	3
	Ponències	46
Reviews	10	

17.1.4. Activitats de formació en la recerca

En el període considerat, l'àrea de literatura espanyola de la UAB ha impartit, juntament amb la de llengua espanyola, la docència del doctorat de Filologia espanyola. En la taula 154 en presentem l'evolució de la matriculació en la suficiència investigadora.

TAULA 154
Evolució de la matriculació en la suficiència investigadora del programa de doctorat de Filologia espanyola (UAB)

<i>Doctorat</i>	<i>2002-2003</i>	<i>2003-2004</i>	<i>2004-2005</i>	<i>2005-2006</i>	<i>2006-2007</i>	<i>2007-2008</i>	<i>2008-2009</i>	<i>2009-2010</i>
Filologia espanyola	44	53	48	45	29	13	7	6

Com en bona part dels doctorats analitzats, s'ha produït, en particular en l'últim trienni, una forta davallada en aquest capítol.

L'àrea també ha participat en el doctorat de Teoria de la literatura i literatura comparada, que es presentarà més endavant (cf. 19.1.4).

Paral·lelament al doctorat, l'àrea de literatura espanyola també ha impartit la docència, conjuntament amb la de llengua espanyola, del màster oficial de Llengua espanyola i literatura hispànica, del qual es presenten en la taula 155 les dades de matriculació.

TAULA 155
Evolució de la matriculació en el màster Llengua espanyola i literatura hispànica (UAB)

<i>Màster</i>	<i>2007-2008</i>	<i>2008-2009</i>	<i>2009-2010</i>
Llengua espanyola i literatura hispànica	29	39	30

Contràriament al doctorat, en el màster no s'han produït gaire oscil·lacions entre el principi i el final del trienni 2007-2010 i la matriculació hi ha romàs constant.

D'altra banda, l'àrea de literatura espanyola ha participat també en la docència d'altres màsters organitzats per altres àrees de coneixement:

- Estudis de dones, gènere i ciutadania
- Estudis teatrals

- Literatura comparada: estudis literaris i culturals
 - Formació del professorat d'educació secundària obligatòria i batxillerat, formació professional i ensenyament d'idiomes
- Finalment, en el sexenni 2003-2009, s'han defensat les tesis doctorals següents:
- *La farmacología del cáñamo en la cultura occidental con especial atención en la literatura hispánica* (2004).
 - *La costruzione del discorso musicale nella teoria e nella pratica del Trecento: La «Commedia» di Dante* (2007).
 - *«Carro de las donas» (Valladolid, 1542): estudio preliminar y edición anotada* (2004).
 - *Género e identidad en la obra narrativa de Gabriel Miró* (2004).
 - *«Quid puellae cum armis?» Una aproximación a Doña Beatriz Bernal y a su «Cristalián de España»* (2003).
 - *«Consuelo de la vejez». Estudio y edición crítica* (2005).
 - *El concepto de final en los espectáculos fragmentarios del teatro occidental: el «atelos»* (2009).
 - *La obra literaria de César Muñoz Arconada en el exilio soviético* (2004).
 - *Edición crítica de un epistolario chileno del siglo XVIII* (2005).
 - *Vanguardia, revolución y exilio: la poesía de Arturo Serrano Plaja (1929-1945)* (2005).
 - *Las manifestaciones del doble en la narrativa breve española contemporánea* (2006).
 - *La recepción de Georges Rodenbach en España* (2004).
 - *Esteban Salazar Chapela en su época: obra literaria y periodística (1923-1939)* (2005).
 - *Compromiso, memoria y exilio: la narrativa de Luisa Carnés (1926-1964)* (2009).
 - *Figuras en el umbral: obra poética de Juan Sánchez Peláez (1922-2003)* (2007).
 - *Cultura literaria en Tortosa (siglos XVI y XVII)* (2005).
 - *Lope de Vega y las polémicas literarias de su época: Pedro de Torres Rámila y Diego de Colmenares* (2008).

17.1.5. Altres activitats de difusió de la recerca

Al marge dels ja consignats quan s'ha presentat la recerca finançada, l'àrea de literatura espanyola de la UAB ha organitzat els simposis següents amb finançament dels ajuts ARCS (alguns en col·laboració amb l'àrea de teoria de la literatura i literatura comparada):

- 2003/ARCS: III Congrés Internacional «Escriptors, editorials i revistes de l'exili republicà del 1939» (2.500 €).
- 2004/ARCS: «Cervantes y Barcelona» (3.000 €).
- 2005/ARCS: V Congrés Internacional Lope de Vega: «Lope i la tradició clàssica» (4.400 €).
- 2006/ARCS: II Seminari d'Estudis Literaris sobre els Segles XVI i XVII (4.000 €).
- 2007/ARCS: Congrés internacional «Edició i anotació de textos dramàtics del segle d'or» (5.000 €).
- 2008/ARCS: VI Congrés Internacional Lope de Vega: «Lope polemista» (6.000 €).
- 2008/ARCS: III Seminari d'Estudis Literaris: «Reescriptures de la tradició en l'Espanya del segle d'or» (5.000 €).
- 2009/ARCS: IV Congreso Internacional «Exilio republicano de 1939 y la segunda generación» (6.000 €).
- 2009/ARCS: «Espacios de representación, espacios representados: la puesta en escena en el teatro clásico español» (6.000 €).

L'àrea publica o participa en diferents revistes:

- *Anuario Lope de Vega*: recull aportacions sobre qualsevol aspecte de la vida i l'obra de Lope de Vega.
- *Ecdòtica*: publicada pel Centre per a l'Edició dels Clàssics Espanyols.
- *Propaladia* (juntament amb l'àrea de teoria de la literatura i literatura comparada i la UdG): arxiu d'investigacions en literatura espanyola i teoria literària (segles XVI-XVII).
- *Studia Aurea* (juntament amb l'àrea de teoria de la literatura i literatura comparada i la UdG): revista de literatura espanyola i teoria literària del Renaixement i el segle d'or.

L'àrea de literatura espanyola de la UAB gaudeix d'un prestigi reconegut internacionalment (no debades hi ha, entre els seus efectius, alguns membres de la Reial Acadèmia Espanyola [RAE] i un dels seus professors és *associé étranger* de l'Acadèmia de les Inscripcions i Llengües Antiques). En particular, el grup Prolope constitueix, per la ingent tasca que du a terme en l'edició de l'obra de Lope de Vega, un referent ineludible en el seu àmbit. El mateix es podria dir del grup dedicat a la literatura de l'exili republicà, però cal no oblidar tampoc altres grups, com ara els dedicats a l'estudi del conte i a la literatura llatinoamericana, que realitzen una tasca reconeguda arreu. Les tasques no només de producció científica *stricto sensu*, sinó també de formació i de difusió de la recerca, són punts forts que no es poden obviar en aquest report. Es pot concloure que l'àrea de literatura

espanyola de la UAB constitueix una prova fefaent que amb un talent innegable, però també amb una plantilla de professorat estable, es pot dur a terme una tasca investigadora d'altíssima qualitat.

17.2. UB

A la UB, l'àrea de literatura espanyola forma part del Departament de Filologia Hispànica.

17.2.1. Recursos humans

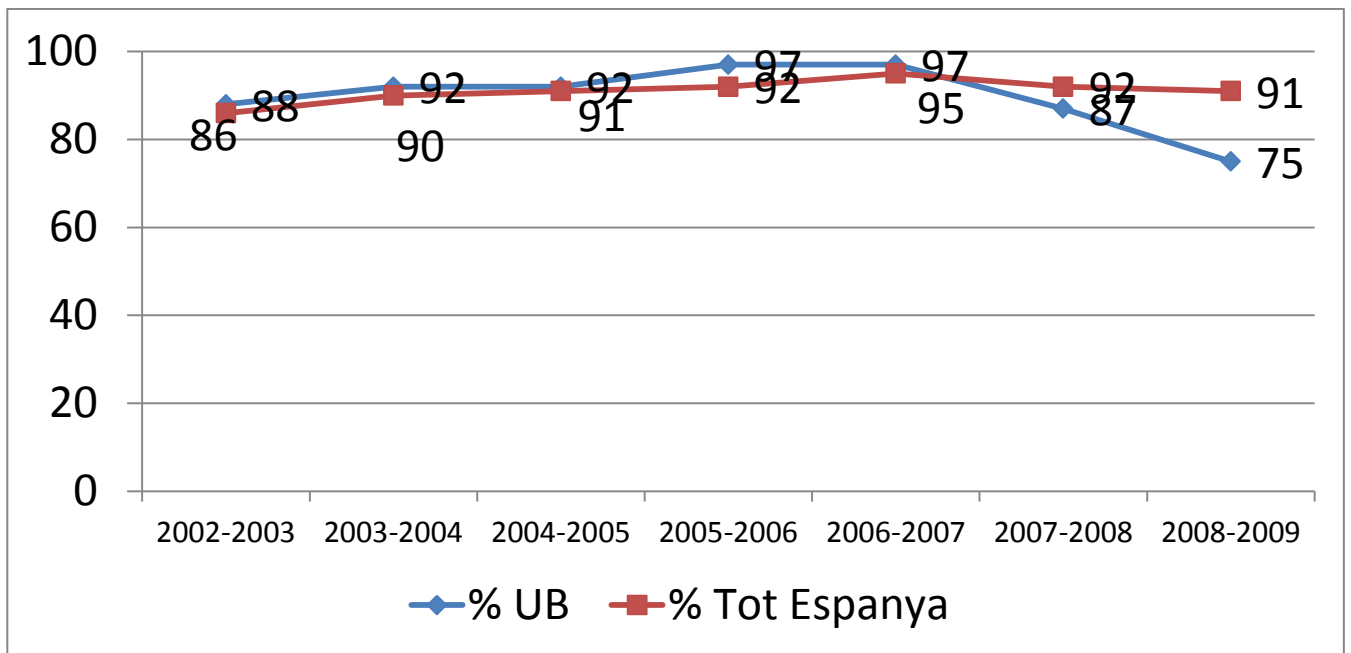
En la taula 156 es presenten les dades sobre el professorat de l'àrea en aquesta universitat.

TAULA 156
Recursos humans de l'àrea de literatura espanyola (UB)

<i>Categoria</i>	<i>2002-2003</i>	<i>2003-2004</i>	<i>2004-2005</i>	<i>2005-2006</i>	<i>2006-2007</i>	<i>2007-2008</i>	<i>2008-2009</i>
CU	5	5	6	5	4	5	5
Emèrit					1	1	
TU	13	15	14	14	14	11	10
CEU	1	1	1	1	1	1	1
TEU	3	1	1	1	1	1	
Agregat						1	1
Lector				1	1	1	1
Associat	3	2	2	1	1	3	6

En termes estrictament quantitius, la plantilla de literatura espanyola de la UB no ha sofert gaire modificacions, atès que en el curs 2002-2003 tenia 25 professors, i en el 2008-2009, 24 (a l'àrea globalment hi ha hagut un lleuger augment). És, però, des del punt de vista qualitatiu, en el grau d'estabilitat de la plantilla on s'han produït les modificacions més evidents: si fins al curs 2006-2007 el percentatge de professorat amb dedicació exclusiva ascendeix progressivament i assoleix nivells homologables als de l'àrea en el seu conjunt, a partir d'aquest curs hi ha un punt d'inflexió i es produeix una davallada notòria en

aquest percentatge i una diferència notable (16 punts per sota) amb la situació a tot Espanya (gràfic 24).

GRÀFIC 24. Percentatge de professorat a temps complet: literatura espanyola a la UB i a tot Espanya.

Aquest canvi de tendència és producte de diversos factors concomitants: el descens de les places de TU i la desaparició de les de TEU, que les incorporacions d'un agregat i d'un lector no poden equilibrar, i, sobretot, la multiplicació de les dotacions de professorat a temps parcial (els professors associats, després d'una tendència a la baixa, són el doble al final del període que al començament). Tot i que un 75 % del professorat a temps complet entra dins els estàndards dels departaments universitaris i la plantilla resulta molt equilibrada, si continua la tendència en aquesta direcció, pot tenir incidència en la recerca de l'àrea.

17.2.2. Línies de recerca

Les principals línies de recerca de l'àrea són les següents:

- Gèneres literaris a la literatura de l'edat d'or.
- Teatre de l'edat d'or, gèneres i tècnica dramàtica.
- La lírica a l'edat d'or.
- Paraula de dona: creació literària femenina.

- La mística del segle d'or.
- Petrarquisme a Espanya (edat mitjana i segle d'or).
- La prosa i les seves modalitats a l'edat d'or.
- Crítica literària. La relació de la crítica i els creadors.
- Estètica i ideologia a la narrativa contemporània.
- Prosa memorialística contemporània.
- La narrativa del segle XIX.
- La modernitat hispanoamericana.
- El teatre modern contemporani.
- La narrativa breu del segle XX.
- La literatura perseguida.
- La narrativa espanyola contemporània.
- L'empremta d'Ortega y Gasset a la literatura.
- La lírica espanyola contemporània.
- Literatura fantàstica hispanoamericana.

17.2.3. Projectes de recerca

En el PN R+D+I, es va concedir finançament a l'àrea de literatura espanyola de la UB per als projectes següents:

— HUM2004-04308: «Estudio del diario íntimo y personal en España», amb la participació de professors de la UAB, la URV i les universitats Nacional de Cuyo, de Mendoza i de Còrdova, i de la Facultat de Pedagogia i el Departament de Teoria i Història de l'Educació de la UB (25.760 €).

— FFI2008-05884-CO4-02: «Edición y estudio de la obra de Rojas Zorrilla, IV. Obras conservadas en manuscrito», projecte coordinat amb les universitats de Castella - la Manxa i Valladolid (12.100 €).

— HUM2005-07408-CO4-02: «Edición de la obra dramática de Rojas Zorrilla, I», projecte coordinat amb les universitats de Castella - la Manxa i Valladolid (14.280 €).

— FFI2008-00532: «Historia de la crítica literaria española, 1860-1975» (24.200 €).

— HUM2004-00460: «Historia de la crítica literaria española, 1788-1975» (26.760 €).

En la taula 157 es presenta la composició d'aquests equips.¹⁶

TAULA 157
Composició dels projectes del PN R+D+I de literatura espanyola (UB)

<i>Projectes</i>	<i>CU</i>	<i>TU</i>	<i>FPI</i>	<i>Associat</i>	<i>Altres</i>
HUM2004-04308	1	9	3		1
FFI2008-05884-CO4-02	1		3	1	1
HUM2005-07408-CO4-02	1		3	1	1

I en la taula 158, en presentem les dades de producció científica.

16. No es disposa de les dades de composició i producció científica dels projectes FFI2008-00532 i HUM2004-00460.

TAULA 158
Producció dels projectes del PN R+D+I de literatura espanyola (UB)

HUM2004-04308	Articles	36
	Articles en revistes indexades	20
	Llibres	14
	Capítols de llibre	14
	Tesis	2
	Conferències per invitació	29
	Organització de congressos	2
FFI2008-05884-CO4-02	Articles	6
	Llibres	5
	Capítols de llibre	3
	Ressenyes	3
	Tesis	2
	Conferències per invitació	12
	Ponències	10
HUM2005-07408-CO4-02	Capítols de llibre	2
	Conferències per invitació	2
	Articles	2
	Ponències	3
	Llibres	4

En l'àmbit català, l'àrea de literatura espanyola de la UB ha obtingut el reconeixement de tres grups de recerca consolidats, un en la convocatòria del 2005 i dos (dels quals un és continuació del concedit el 2005) en la del 2009:

- 2005SGR 00918: Unitat d'Estudis Biogràfics de la UB, amb la participació d'investigadors de les universitats de Venècia, Pisa, Lieja, Colúmbia, City de Nova York, UAB, UPF, UdL, Extremadura i Saragossa (sense dotació).
- 2009SGR 36: Unitat d'Estudis Biogràfics de la UB (sense dotació).
- 2009SGR 973: Aula Música Poética (32.000 €).

En la taula 159 se'n presenta la composició.

TAULA 159
Composició dels grups de recerca consolidats de literatura espanyola (UB)

<i>Grups</i>	<i>Total membres</i>	<i>Doctors</i>	<i>No Doctors</i>	<i>Becaris</i>	<i>Postdoctorals</i>
2005SGR 00918	30	20	10	2	
2009SGR 36	6	6		7	2
2009SGR 973	7	4	3	2	

I en la taula 160, hi consta la informació sobre la producció científica.

TAULA 160
Producció dels grups de recerca consolidats de literatura espanyola (UB)

2005SGR 00918	Projectes avaluats	2
	Projectes nacionals	2
	Projectes nacionals administracions	2
	Projectes nacionals empreses	57
	Articles	32
	Llibres	6
	Capítols de llibre	28
	Tesis	3
	Congressos	2
	Ponències	12
	Publicacions sense especificar	18
2009SGR 36	Projectes R+D competitius finançats	5
	Projectes R+D competitius finançats dirigits	4
	Altres projectes o estudis finançats	2
	Contractes o convenis de recerca o transferència (administracions)	1
	Contractes o convenis de recerca o transferència (empreses)	1
	Articles	20
	Articles en revistes indexades	28
	Llibres	12
	Capítols de llibre	45
	Tesis	6
	Congressos	35
	Cursos	4
	Ponències	12
	<i>Reviews</i>	82
2009SGR 973	Projectes R+D competitius finançats	3
	Projectes R+D competitius finançats internacionals	1
	Contractes o convenis de recerca o transferència (administracions)	1
	Contractes o convenis de recerca o transferència (empreses)	1
	Articles	8
	Articles en revistes indexades	12
	Llibres	12
	Capítols de llibre	22
	Tesis	1
	Congressos	18
	Cursos	6
	Ponències	16
	<i>Reviews</i>	5

El professorat de l'àrea de literatura espanyola participa també en altres projectes, finançats per diverses institucions:

— FFI2009-11335: «Historia y análisis del ensayo literario en España, 1923-1975», coordinat per l'àrea homòloga de la UPF (17.666 €).

— 2001SGR 00005 (1.12.2001 - 31.12.2004): «Traducción y recepción de las literaturas», amb la participació de les àrees de filologia romànica i filologia hispànica de la

UB i d'història de la traducció de la UPF, i coordinat per l'àrea de filologia romànica de la UB.

— BFF 2003-02569 (10.12.2003 - 9.12.2006): «Teoría y práctica de la traducción en España, del Romanticismo al fin de siglo», amb la participació de les àrees de filologia romànica i filologia hispànica de la UB i d'història de la traducció de la UPF, i coordinat per l'àrea de filologia romànica de la UB.

— HUM2006-12972-C02-02 (1.10.2006 - 30.09.2009, cofinançat pel Fons Europeu de Desenvolupament Regional [FEDER]): «Diccionario histórico de la traducción en España. Contextos receptores», amb la participació de les àrees de filologia romànica i filologia hispànica de la UB i d'història de la traducció de la UPF, i coordinat per la UPF.

— HUM 2007-29233- E/FILO (2007-2009, cofinançat amb fons FEDER): «Diccionario histórico de la traducción en España», coordinat per la UPF.

— HUM2005-06196: «Edición y estudio de algunas crónicas de Indias de los siglos XVI y XVII», coordinat per la UAB.

— FFI2008-06002: «La justicia en la América colonial: textos e historia», coordinat per la UAB.

— FFI 2010-15995: «Edición y estudios críticos de la obra literaria de Benito Pérez Galdós», amb les universitats de Santiago de Compostel·la (dos investigadors) i Alacant (un investigador).

— Xarxa temàtica internacional Tendencias culturales transpirenaicas: projecte «Tradición e interculturalidad. Relaciones entre lo culto y lo popular en los siglos XIX-XX», amb la UdL (un investigador), la URV (un investigador) i la Universitat de Saragossa (tretze investigadors).

— «Catalogació de l'Arxiu de la Memòria i del llegat autobiogràfic de Jaume Pla», amb investigadores de la UB, la Universitat de Màlaga, la URV i la Universitat de Còrdova.

— «BIODIGITHUM. Digitalización de corpus autobiográfico», amb investigadors de la Universitat Autònoma de Madrid.

— European Network on Biography, coordinat per la Universitat de València i amb la participació d'investigadors de les universitats de València, Ànglia de l'Est, London School of Economics, Hertford College Fellow de l'Acadèmia Britànica, Nacional d'Educació a Distància, Venècia, Birkbeck College de la Universitat de Londres, Centre de Recerca Política Raymond Aron, Autònoma de Madrid, Complutense de Madrid, Politècnica de València, Copenhaguen i Turku.

Al marge de la recerca finançada, presentem les dades de producció científica de la recerca no finançada en la taula 161.

TAULA 161
Producció científica no finançada de l'àrea de literatura espanyola (UB)

Llibres	10
Capítols de llibre	96
Articles	187
Ressenyes	206
Edicions	48
Tesis	11
Organització de simposis nacionals	11
Organització de simposis internacionals	14
Conferències per invitació	116
Ponències	27

17.2.4. Activitats de formació en la recerca

Durant el període considerat, l'àrea de literatura espanyola de la UB es va encarregar de la docència del programa de doctorat Història i invenció dels textos literaris hispànics. En la taula 162 presentem l'evolució de la matriculació en la suficiència investigadora.

TAULA 162
Evolució de la matriculació en la suficiència investigadora del programa de doctorat de literatura espanyola (UB)

<i>Doctorat</i>	<i>2002-2003</i>	<i>2003-2004</i>	<i>2004-2005</i>	<i>2005-2006</i>	<i>2006-2007</i>	<i>2007-2008</i>	<i>2008-2009</i>	<i>2009-2010</i>
Història i invenció	25	54	41	41	36	33	33	18

Paral·lelament, va impartir la docència, juntament amb l'àrea de llengua espanyola, del màster de Llengua espanyola i literatures hispàniques, del qual es presenten les dades de matriculació (taula 163).

TAULA 163

Matriculació del màster de Llengua espanyola i literatures hispàniques (UB)

Màster	2009-2010
Llengua espanyola i literatures hispàniques	18

La creació recent del màster no permet d'emetre conclusions sobre l'evolució de la matriculació, però en el doctorat, com en la majoria dels casos analitzats en aquest report, s'ha produït una disminució accentuada en el nombre de matriculats en la suficiència investigadora, en particular en el darrer any.

En el període analitzat, s'han defensat les tesis doctorals següents:

- *Escepticismo en la obra de Jorge Luis Borges* (2006).
- *Madres y maestras espirituales. De Leonor López de Córdoba a Teresa de Jesús* (2003).
- *Tipología de los personajes en la dramaturgia de Guillén de Castro y Bellvis (1569-1631)* (2003).
- *Temas e imágenes de la nutrición en la literatura mística española de la edad de oro* (2009).
- *El teatro de Quevedo* (2009).
- *La trayectoria de la silva en prosa en el siglo XVI: tradición y renovación* (2009).
- *Las «Prosas de la lengua vulgar» de Pietro Bembo y su influencia en la formación de la lengua poética española en los siglos de oro* (2009).
- *El mito del artista en la obra de Ramón Gómez de la Serna* (2003).
- *«Debajo estoy yo». Formas de la autorrepresentación femenina en la poesía hispanoamericana (1894-1954)* (2009).
- *Ideología y texto en la obra de Emilio Carrere* (2005).
- *Recepción de la literatura española en la prensa barcelonesa durante la Segunda República* (2008).
- *Humor, ironía y parodia en la narrativa de Luis Landero* (2007).
- *Miguel de Molinos y la vía espiritual de la quietud* (2009).
- *Del arte a la política: la evolución ideológica de Ernesto Giménez Caballero y Ramiro Ledesma a través de su crítica cultural y literaria: 1923-1931* (2004).

17.2.5. Altres activitats de difusió de la recerca

Al marge dels consignats quan s'ha presentat la recerca finançada i la no subvencionada, no consta que l'àrea de literatura espanyola de la UB hagi organitzat cap simposi amb subvencions dels ajuts ARCS, però no es descarta que hagi pogut fer-ho amb un altre tipus de finançament públic o privat.

L'àrea disposa d'una secció pròpia, juntament amb la de llengua espanyola, la secció F, en la revista *Anuari de Filologia*, publicada per la Facultat de Filologia de la UB amb periodicitat anual.

L'àrea de literatura espanyola de la UB demostra un enorme potencial investigador (malgrat el descens en el percentatge de professorat a temps complet en la seva plantilla) que es palesa en la solidesa dels seus grups de recerca (amb recursos econòmics molt modestos), en particular, però no només aquests, els dedicats a la literatura dels segles XVI i XVII; en els tres grups de recerca consolidats, i en el nombre molt considerable de tesis defensades. Seria desitjable, però, que algunes de les línies de recerca tinguessin més visibilitat, elevant a les instàncies oportunes (Ministeri, AGAUR i, fins i tot, la Unió Europea) propostes de projectes susceptibles de rebre finançament, que permetrien d'institucionalitzar bona part de la recerca actualment duta a terme sense cap subvenció o en grups o projectes coordinats per altres universitats.

17.3. UdG

A la UdG, l'àrea de literatura espanyola forma part del Departament de Filologia i Comunicació (anteriorment denominat Departament de Filologia i Filosofia).

17.3.1. Recursos humans

En la taula 164 es presenta l'evolució de la plantilla de professorat de l'àrea a la UdG.

TAULA 164
Recursos humans de l'àrea de literatura espanyola (UdG)

<i>Categoria</i>	<i>2002-2003</i>	<i>2003-2004</i>	<i>2004-2005</i>	<i>2005-2006</i>	<i>2006-2007</i>	<i>2007-2008</i>	<i>2008-2009</i>
TU	5	4	4	4	4	4	4
CEU	1	1	1	1	1	1	1
Associat	1	2	1		1	1	1

Tot i que, en termes quantitius, es tracta d'una plantilla amb pocs efectius, presenta un alt grau d'estabilitat. Cal destacar, però, que s'hi ha produït una pèrdua de professorat en el decurs del període: ha estat per la desaparició d'una plaça de professor numerari (TU), inicialment substituïda per una d'associat, que també ha estat baixa al final del sexenni.

17.3.2. Línies de recerca

En presentem les principals:

- literatura espanyola dels segles XVI i XVII
- l'Humanisme.

17.3.3. Projectes de recerca

La recerca de l'àrea de literatura espanyola a la UdG s'ha finançat mitjançant el PN R+D+I, en el marc del qual ha obtingut finançament per als projectes següents (el segon, continuació del primer):

- FFI2008-01417: «Diego de Saavedra Fajardo (1584-1648) y las corrientes intelectuales y literarias del Humanismo» (24.200 €).
- HUM2005-02842: «Diego de Saavedra Fajardo (1584-1648) y las corrientes intelectuales y literarias del Humanismo» (23.800 €).

17.3.4. Activitats de formació en la recerca

La UdG no va programar en el període considerat cap màster o programa de doctorat específicament dedicat a la literatura espanyola.

17.3.5. Altres activitats de difusió de la recerca

No consta que l'àrea de literatura espanyola hagi organitzat cap simposi amb subvencions dels ajuts ARCS, però no es descarta que ho hagi pogut fer amb un altre tipus de finançament públic o privat.

L'àrea publica o participa, conjuntament amb les àrees de literatura espanyola i teoria de la literatura i literatura comparada de la UAB, en les revistes següents:

— *Propaladia*: arxiu d'investigacions en literatura espanyola i teoria literària (segles XVI-XVII).

— *Studia Aurea*: revista de literatura espanyola i teoria literària del Renaixement i el segle d'or.

La recerca de literatura espanyola a la UdG no té la visibilitat que sens dubte mereix, ni pel que fa a les investigacions finançades, ni a la difusió que se'n fa, ni a la capacitat de formació de nous doctors, tret del cas del grup que ha obtingut dos projectes sobre la mateixa temàtica, l'escriptor Diego de Saavedra Fajardo, en el marc del PN R+D+I, i que sembla tenir una sòlida trajectòria. Seria desitjable, per tant, que els membres de l'àrea elevessin altres propostes de projectes d'investigació a les instàncies oportunes, per tal que tingués reconeixement oficial la recerca que s'hi du a terme.

17.4. UdL

A la UdL, l'àrea de literatura espanyola forma part del Departament de Filologia Clàssica, Francesa i Hispànica.

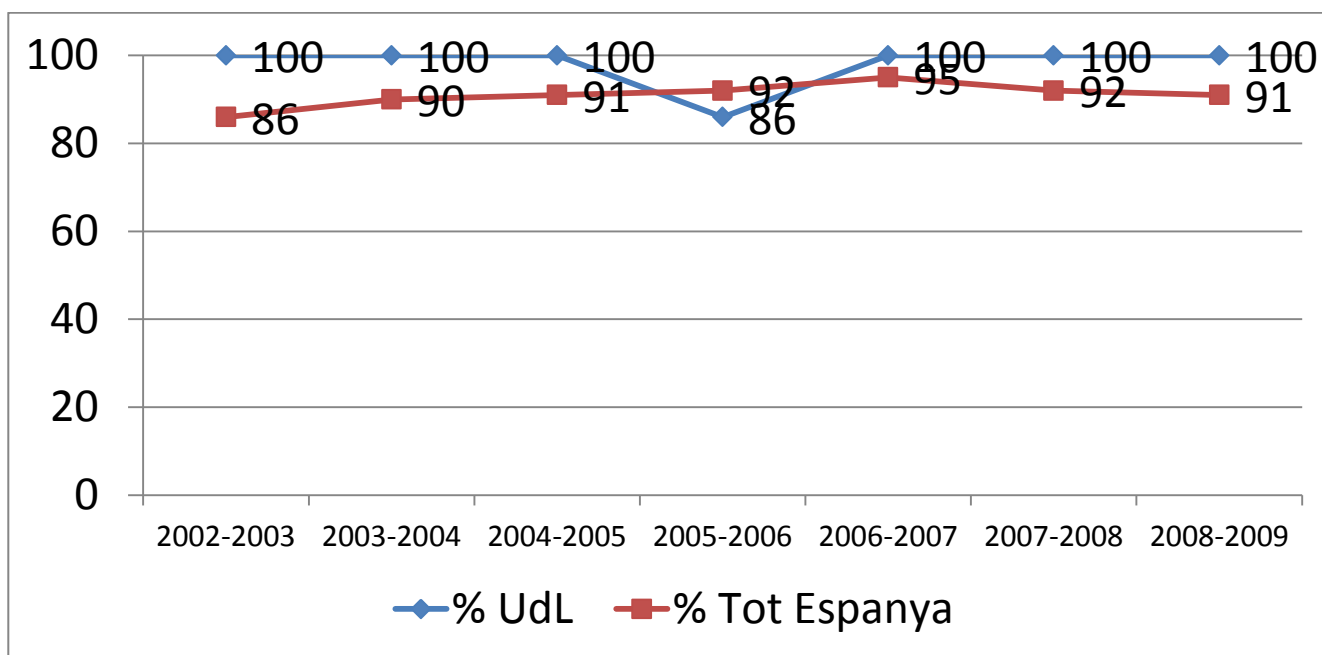
17.4.1. Recursos humans

En la taula 165 es presenten les dades referents al PDI de l'àrea en aquesta universitat.

TAULA 165
Recursos humans de l'àrea de literatura espanyola (UdL)

Categoria	2002-2003	2003-2004	2004-2005	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009
CU	3	3	3	3	3	3	3
TU	4	3	3	3	3	3	3
TEU	1	1	1	1	1	1	1
Agregat					1	1	1
Associat				1			

Per bé que, quantitativament, es tracta d'una plantilla no gaire extensa, amb el mateix nombre de professors en el curs 2002-2003 i en el 2008-2009 (en això no segueix la tendència observada a tot Espanya), al final del període, el 100 % del professorat (tret de l'any 2005-2006, en què hi va haver un associat) tenia dedicació exclusiva a la universitat i gairebé la totalitat era numerari, per la qual cosa l'àrea presentava les millors condicions per dur a terme una recerca continuada i de qualitat (gràfic 25).

GRÀFIC 25. Percentatge de professorat a temps complet: literatura espanyola a la UdL i a tot Espanya.

17.4.2. Línies de recerca

Les principals són les següents:

- literatures hispàniques medievals
- teoria de la narrativa
- estètica de la recepció
- estudis sobre la dona i el gènere
- literatura del segle d'or
- poesia espanyola del segle XX
- narrativa fantàstica espanyola del segle XIX
- cànon i literatura espanyola (segles XIX i XX)
- la poesia de Gil de Biedma
- teatre espanyol del segle XVIII i començament del XIX.

17.4.3. Projectes de recerca

No consta que l'àrea de literatura espanyola de la UdL hagi encapçalat cap projecte de recerca finançat ni per la Unió Europea, ni en el marc del PN R+D+I, ni del Programa de Suport a la Recerca.

17.4.4. Activitats de formació en la recerca

La UdL no va programar en el període 2003-2009 cap màster o doctorat específicament dedicat a la literatura espanyola.

En el període considerat, s'han defensat les tesis doctorals següents:

- *El fin de la Guerra Civil española y el exilio republicano: visiones y prácticas de la sociedad argentina a través de la prensa. El caso de Mar del Plata, 1939* (2006).
- *Andar por los bordes. Entre la historia y la ficción: el exilio sin protagonistas de María Rosa Lojo* (2008).
- *Obra dramática de Hernán López de Yanguas. Humanismo cristiano y teatro religioso en la primera mitad del siglo XVI* (2005).
- *La obra poética de Vicente Gallego* (2008).

- *La narrativa breve de José M. Matheu* (2008).
- *La obra teatral de G. A. Bécquer. Poesía, música y dramaturgia* (2007).
- *La contribución escénica de las figuras infernales en el teatro religioso del siglo XVI. Dos ejemplos para el análisis: el «Códice de autos viejos» y el «Manuscrito Llabrés»* (2008).

17.4.5. Altres activitats de difusió de la recerca

No consta que l'àrea hagi organitzat cap congrés amb les subvencions dels ajuts ARCS, però no es descarta que ho hagi pogut fer amb un altre tipus de finançament públic o privat.

L'enorme tasca que l'àrea de literatura espanyola de la UdL du a terme en formació en la recerca (com ho testimonia el considerable nombre de tesis doctorals defensades entre el 2003 i el 2009) no es veu reflectida en la recerca finançada de l'àrea. Seria desitjable que tingués més visibilitat i que el PDI de l'àrea, que gaudeix d'un grau d'estabilitat poc freqüent en el mapa universitari català, elevés propostes de projectes a les instàncies oportunes per tal d'oficialitzar aquesta feina.

17.5. UPF

A la UPF, l'àrea de literatura espanyola forma part del Departament d'Humanitats.

17.5.1. Recursos humans

En la taula 166 es presenten les dades referents al professorat de l'àrea a la UPF.

TAULA 166
Recursos humans de l'àrea de literatura espanyola (UPF)

<i>Categoria</i>	2002-2003	2003-2004	2004-2005	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009
CU		1	1	1	1	1	1
TU	4	2	2	2	2	2	2
TEU		1	1	1			
Agregat				1	1	1	1
Associat	3	3	3	2	3	3	2

A aquesta plantilla, cal afegir-hi, sense que, però, es pugui discriminar entre llengua espanyola i literatura espanyola, el professorat de l'àrea de filologia espanyola, àrea vigent a la UPF fins al curs 2004-2005 (taula 167).

TAULA 167
Recursos humans de l'àrea de filologia espanyola (UPF)

<i>Categoria</i>	2002-2003	2003-2004	2004-2005
TU	1	1	1
TEU	1	1	

La plantilla ha sofert una pèrdua d'efectius si es compara el començament i el final del període (set professors en el curs 2002-2003, enfront de sis en el 2008-2009). Malgrat la dotació d'una CU, s'han produït les baixes de dues places de TU i d'una de TEU, així com d'una de professor associat, tot i que hi ha hagut una alta de professor agregat.

17.5.2. Línies de recerca

En presentem les principals:

- teatre del segle d'or
- Barroc espanyol
- novel·la contemporània
- edició crítica de textos
- literatura dels segles XVI i XVII
- problemes formals de la poesia
- prosa del segle XV

- traduccions clàssiques a l'edat mitjana
- contactes entre literatura catalana i castellana a l'edat mitjana
- èpica
- literatura espanyola contemporània
- modernitat estètica
- prosa d'avantguarda
- teoria i història de l'assaig
- teoria de la novel·la
- semiòtica de la ficció
- història de la literatura i de la teoria literària
- història del pensament polític.

17.5.3. Projectes de recerca

Al marge de quina pugui haver estat la participació de l'àrea de literatura espanyola en el projecte europeu «Citizens of the future: the concerns and actions of young people around current european and global issues» concedit a la UPF, la recerca de l'àrea s'ha finançat mitjançant el PN R+D+I i el Programa de Suport a la Recerca.

En el primer, se li han aprovat els projectes següents (un és coordinat):

— HUM2007-60857: «Todo Góngora I. Edición crítica y anotada de la obra poética de Luis de Góngora y Argote» (64.372 €).

— BFF2003-08655-C03-C02: «Literatura y poder en la poesía medieval española: discursos en torno a la muerte» (10.800 €).

— FFI2009-11335: «Historia y análisis del ensayo literario en España, 1923-1975», en el qual participen diversos professors de l'àrea homòloga de la UB (17.666 €).

En la taula 168 presentem la composició del darrer equip.

TAULA 168
Composició del projecte del PN R+D+I de literatura espanyola (UPF)

<i>Projecte</i>	<i>CU</i>	<i>TU</i>	<i>FPI</i>	<i>Altres</i>
FFI2009-11335	1	4	1	2

I en la taula 169 presentem la producció científica del primer projecte.¹⁷

TAULA 169
Producció del projecte del PN R+D+I de literatura espanyola (UPF)

HUM2007-60857	Organització de congressos internacionals	1
	Ponències	10
	Articles en revistes d'àmbit nacional	3
	Articles en revistes d'àmbit internacional	2
	Llibres i capítols de llibre d'àmbit nacional	8
	Llibres i capítols de llibre d'àmbit internacional	2
	Conferències per invitació d'àmbit nacional	6
	Conferències per invitació d'àmbit internacional	10

En la convocatòria del 2009 del Programa de Suport a la Recerca, l'àrea va obtenir el reconeixement d'un grup de recerca consolidat:

— 2009SGR 427: Grup de Recerca en Història de la Creació Literària (CREALIT) (sense dotació).

En la taula 170 en presentem la composició.

TAULA 170
Composició del grup de recerca consolidat de literatura espanyola (UPF)

<i>Grup</i>	<i>Total membres</i>	<i>Doctors</i>	<i>No doctors</i>	<i>Becaris</i>	<i>Postdoctorals</i>
2009SGR 427	10	7	3	3	1

I en la taula 171, la producció científica.

17. L'activitat científica del darrer s'ha desenvolupat a partir del 2010.

TAULA 171

Producció del grup de recerca consolidat de literatura espanyola (UPF)

2009SGR 427	Projectes R+D competitiu finançats	8
	Projectes R+D competitiu finançats dirigits	2
	Projectes R+D competitiu finançats internacionals	2
	Articles	22
	Articles en revistes indexades	37
	Llibres	20
	Capítols de llibre	48
	Tesis	2
	Congressos	45
	Cursos	3
	Ponències	20
	<i>Reviews</i>	6

17.5.4. Activitats de formació en la recerca

Durant el període analitzat, la UPF no va programar cap màster o doctorat específicament dedicat a la literatura espanyola.

Entre el 2003 i el 2009, es van defensar les tesis doctorals següents:

- *La búsqueda de lo sagrado en la poesía de Ángel Crespo* (2003).
- *Análisis pluridisciplinar de «Tres tristes tigres» para el estudio de la poética de Guillermo Cabrera Infante* (2007).
- *Nihilismo y literatura de entreguerras en España (1918-1936)* (2006).
- *Cábala y poesía. Ejemplos hispánicos* (2009).
- *Borges y la Biblia. Presencia de la Biblia en la obra de Jorge Luis Borges* (2009).

17.5.5. Altres activitats de difusió de la recerca

Al marge dels ja consignats quan s'ha presentat la recerca finançada, no consta que l'àrea de literatura espanyola hagi organitzat cap congrés amb subvencions dels ajuts ARCS.

Malgrat els recursos limitats de què disposa, l'àrea de literatura espanyola de la UPF dona proves d'un notori dinamisme en la recerca, que es palesa en els projectes aconseguits en el PN R+D+I, en el grup de recerca consolidat que treballa en la història de la creació literària i en el nombre de tesis defensades en el període considerat.

17.6. URV

A la URV, l'àrea de literatura espanyola forma part del Departament de Filologies Romàniques.

17.6.1. Recursos humans

En la taula 172 es presenten les dades sobre el professorat d'aquesta àrea a la URV.

TAULA 172
Recursos humans de l'àrea de literatura espanyola (URV)

<i>Categoria</i>	<i>2002-2003</i>	<i>2003-2004</i>	<i>2004-2005</i>	<i>2005-2006</i>	<i>2006-2007</i>	<i>2007-2008</i>	<i>2008-2009</i>
TU	3	3	3	3	3	3	3
TEU	1	1					
Associat	2	2	2	2	2	2	2

En el decurs del sexenni, l'àrea ha perdut una plaça de TEU, mentre que s'han mantingut les de TU i de professors a temps parcial, la qual cosa l'ha deixada amb només cinc professors, és a dir, una plantilla prou reduïda.

17.6.2. Línies de recerca

La pàgina web del departament corresponent no n'ofereix cap dada.

17.6.3. Projectes de recerca

Per als projectes europeus, cf. 11.6.3.

No consta que l'àrea de literatura espanyola a la URV hagi encapçalat cap projecte o grup de recerca finançat en el marc del PN R+D+I o del Programa de Suport a la Recerca.

17.6.4. Activitats de formació en la recerca

Tot i que no consta que l'àrea de literatura espanyola tingui cap màster específicament dedicat a la seva especialitat a la URV, durant un temps va participar en la docència dels doctorats d'Estudis hispànics i romànics (cf. 11.6.4) i d'Estudis filològics interdisciplinaris.

En el període considerat, s'han defensat les tesis doctorals següents:

- *La primera recepció de Friedrich Hölderlin en la literatura espanyola (1919-1936)* (2008).
- *Las implicaturas en el teatro femenino de los siglos de oro* (2008).
- *La estrategia ficcional en la novela de Álvaro Retana* (2007).

17.6.5. Altres activitats de difusió de la recerca

No consta que l'àrea hagi organitzat amb finançament dels ajuts ARCS cap congrés o simposi, però no es descarta que ho hagi fet amb altres tipus de finançament públic o privat.

La recerca de l'àrea de literatura espanyola, sens dubte notable, com ho demostren les tesis defensades, té poca visibilitat. Seria desitjable que, per tal d'esmenar aquesta situació, s'elevessin propostes de projectes encapçalats per membres de l'àrea a les instàncies oportunes (Ministeri, AGAUR).

18. LLENGUA ESPANYOLA

L'àrea de llengua espanyola està present en sis universitats públiques catalanes: la UAB, la UB, la UdG, la UdL, la UPF i la URV.

18.1. UAB

A la UAB, l'àrea de llengua espanyola forma part del Departament de Filologia Espanyola.

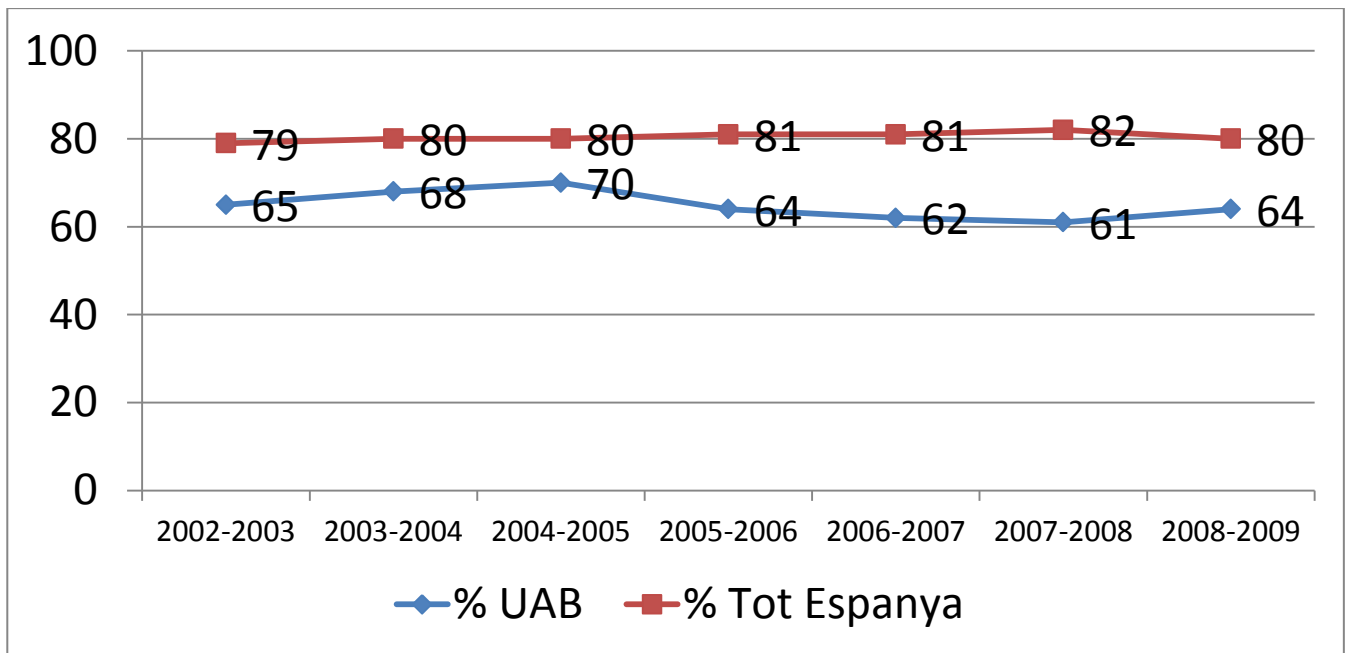
18.1.1. Recursos humans

En la taula 173 es presenten les dades referents al PDI de l'àrea a la UAB.

TAULA 173
Recursos humans de l'àrea de llengua espanyola (UAB)

<i>Categoria</i>	<i>2002- 2003</i>	<i>2003- 2004</i>	<i>2004- 2005</i>	<i>2005- 2006</i>	<i>2006- 2007</i>	<i>2007- 2008</i>	<i>2008- 2009</i>
CU	4	4	4	4	4	4	5
TU	9	9	9	9	8	8	8
CEU	1	1	1	1	1	1	1
TEU	3	3	3	3	3	2	
Agregat					1	2	3
Lector			2	3	2	2	2
Associat	9	8	8	11	12	13	12
Altres					1	1	2

La plantilla de llengua espanyola a la UAB ha augmentat considerablement al llarg del període analitzat, amb set professors més (en l'àrea a tot Espanya ha augmentat en 68 professors), però aquest augment no s'ha traduït en un increment de l'estabilitat de la plantilla, que presenta un índex de precarització notablement més elevat que el de l'àrea en el seu conjunt, en tots els cursos del període i en particular al començament i al final del sexenni (gràfic 26).

GRÀFIC 26. Percentatge de professorat a temps complet: llengua espanyola a la UAB i a tot Espanya.

Així, per bé que a la UAB s'han incrementat les dotacions de CU (1 més), d'agregats (3 més), de lectors (2 més) i d'altres, és a dir, investigadors de la Institució Catalana de Recerca i Estudis Avançats (ICREA), Juan de la Cierva o similars (2 més), hi han desaparegut places de TEU (3 menys), que no s'han transformat en TU, i s'hi ha incorporat un terç més de professorat associat (3 més), per la qual cosa el percentatge de professorat amb dedicació exclusiva (amb diferents oscil·lacions) es mou entorn del 64 % de la plantilla.

18.1.2. Línies de recerca

En destaquem les principals:

- sintaxi i gramàtica
- lingüística teòrica
- fonètica experimental
- lexicografia i diacronia
- lingüística informàtica
- llengua de la ciència i de la tècnica (segles XVIII-XIX).

18.1.3. Projectes de recerca

En el marc del PN R+D+I, l'àrea ha obtingut finançament per als projectes següents (cinc són coordinats):

— FFI2008-04982-C06-03: «Glissando, un corpus de habla anotado para estudios prosódicos en catalán y español» (18.150 €).

— HUM2006-13295-CO2-02: «Microvariación en la estructura oracional» (161.233 €).

— FFI2008-06324-CO2-01: «Portal de léxico hispánico: bibliografía, léxico y documentación» (105.270 €).

— HUM2005-08149-CO2-01: «Banco de datos diacrónico. Morfología léxica, sintaxis, etimología y documentación» (53.550 €).

— HUM2004-00486: «Diccionario histórico del español moderno de la ciencia y de la técnica» (27.740 €).

— HUM2007-60012: «Diccionario histórico del español moderno de la ciencia y de la técnica (fase de desarrollo)» (53.603 €).

— BFF2003-08364-CO2-02: «Gramática comparada del catalán y del español (II): predicación y modalidad» (55.800 €).

— FFI2008-02103: «La expresión de la cortesía lingüística en español: estudio de los marcadores gramaticales y fónicos desde una perspectiva panhispánica» (32.670 €).

— HUM2004-01252: «Las manifestaciones de la cortesía en español: estudio pragmalingüístico de las relaciones entre los elementos gramaticales que expresan la cortesía y los marcadores» (46.720 €).

— FFI2008-00875: «FRAMENET español: un recurso léxico para el procesamiento semántico del español» (112.530 €).

— TSI2005-01200: «FRAMENET español: una red *on line* de marcos semánticos para el procesamiento automático de la información textual en español» (14.280 €).

En la taula 174 es presenta la composició dels equips.¹⁸

18. No es disposa de la informació sobre la composició i la producció científica de FFI2008-06324-CO2-01, HUM2005-08149-CO2-01, FFI2008-00875 i TSI2005-01200.

TAULA 174
Composició dels projectes del PN R+D+I de llengua espanyola (UAB)

<i>Projectes</i>	<i>CU</i>	<i>TU</i>	<i>CEU</i>	<i>Agregats</i>	<i>Lectors</i>	<i>FPI</i>	<i>Postdoctorals</i>	<i>Associats</i>	<i>Altres</i>
FFI2008-04982-C06-03		4		1					2
HUM2006-13295-CO2-02	3	1		2	1	7	1	1	
HUM2004-00486	2	1		1	1			4	1
HUM2007-60012	2	2			1	2		4	1
BFF2003-08364-CO2-02	3	3				9		2	
FFI2008-02103	1		1	3					
HUM2004-01252	1		1	3					

I en la taula 175, en presentem la producció científica.

TAULA 175
Producció dels projectes del PN R+D+I de llengua espanyola (UAB)

FFI2008-04982-C06-03	Articles	2
	Organització de congressos	1
	Ponències	7
HUM2006-13295-CO2-02	Convenis amb empreses	2
	Articles	59
	Articles en revistes indexades	37
	Llibres	7
	Capítols de llibre	91
	Tesis	7
	Conferències per invitació	75
	Organització de congressos	41
	Ponències	134
	<i>Reviews</i>	22
	HUM2004-00486	Articles en revistes indexades
Capítols de llibre		10
Tesis		2
Conferències per invitació		5
Organització de congressos		2
HUM2007-60012	Convenis amb empreses	1
	Articles	7
	Articles en revistes indexades	6
	Llibres	2
	Capítols de llibre	38
	Tesis	1
	Conferències per invitació	12
	Ponències	16
	Organització de congressos	2
	<i>Reviews</i>	1
BFF2003-08364-CO2-02	Articles	24
	Articles en revistes indexades	15
	Llibres	5
	Capítols de llibre	17
	Tesis	1
	Conferències per invitació	6
	Organització de congressos	1
	Ponències	19
	<i>Reviews</i>	7
FFI2008-02103	Articles	14

Pel que fa al Programa de Suport a la Recerca, l'àrea de llengua espanyola de la UAB va obtenir en la convocatòria del 2005 el reconeixement d'un grup de recerca consolidat, posteriorment ratificat en la convocatòria del 2009, en què li va ser reconegut un segon grup de recerca consolidat:

- 2005SGR 00568: Grup de Lexicografia i Diacronia (grup consolidat, 37.600 €).
- 2009SGR 1067: Grup de Lexicografia i Diacronia (grup consolidat, 56.800 €).
- 2009SGR 937: Grup de Recerca en Llengua de la Ciència i de la Tècnica (NEOLCYT) (grup consolidat, 36.000 €).

En la taula 176 en presentem la composició.

TAULA 176
Composició dels grups de recerca consolidats de llengua espanyola (UAB)

<i>Grups</i>	<i>Total membres</i>	<i>Doctors</i>	<i>No doctors</i>	<i>Becaris</i>
2005SGR 00568	13	4	9	5
2009SGR 1067	17	11	6	4
2009SGR 937	12	8	4	2

I en la taula 177, se'n presenta la producció científica.

TAULA 177
Producció dels grups de recerca consolidats de llengua espanyola (UAB)

2005SGR 00568	Projectes avaluats	2
	Projectes nacionals	2
	Projectes nacionals administracions	2
	Projectes nacionals empreses	53
	Articles	7
	Llibres	8
	Capítols de llibre	35
	Tesis	4
	Congressos	23
	Cursos	4
	Ponències	44
	Reviews	1
	Publicacions sense especificar	13
2009SGR 1067	Projectes R+D competitiu finançats	16
	Projectes R+D competitiu finançats dirigits	10
	Contractes o convenis de recerca o transferència (administracions)	1
	Contractes o convenis de recerca o transferència (empreses)	1
	Articles	4
	Articles en revistes indexades	19
	Llibres	8
	Capítols de llibre	67
	Tesis	5
	Congressos	128
	Cursos	14
	Ponències	73
	Reviews	7
2009SGR 937	Projectes R+D competitiu finançats	4
	Projectes R+D competitiu finançats dirigits	4
	Altres projectes o estudis finançats	2
	Articles	3
	Articles en revistes indexades	14
	Llibres	2
	Capítols de llibre	38
	Tesis	5
	Congressos	42
	Cursos	2
	Ponències	26
	Reviews	3

A banda de la recerca finançada amb fons públics, l'àrea de llengua espanyola de la UAB ha signat dos convenis:

— «Conversión a formato electrónico y codificación de textos correspondientes al año 2007 en la fase del CORPES XXI» (RAE, 4.000 €).

— «Adenda de continuación del convenio firmado el 17.01.2008 de conversión a formato electrónico destinado al Corpus del Español del Siglo XXI» (RAE, 2008, 5.000 €).

18.1.4. Activitats de formació en la recerca

En el període considerat, l'àrea de llengua espanyola va impartir, conjuntament amb la de literatura espanyola, la docència del doctorat de Filologia espanyola (cf. 17.1.4). Va participar igualment en el doctorat de Ciència cognitiva i llenguatge.

Pel que fa als màsters oficials, va impartir la docència del màster de Llengua espanyola i literatura hispànica (cf. 17.1.4) i va participar en la docència dels màsters següents:

- Formació del professorat d'educació secundària obligatòria i batxillerat, formació professional i ensenyament d'idiomes.
- Ciència cognitiva i llenguatge, coordinat per l'àrea de lingüística de la UAB.
- Tractament de la informació i comunicació multilingüe, coordinat per l'àrea de filologia francesa de la UAB.
- Traducció, interpretació i estudis interculturals, coordinat per l'àrea d'estudis de l'Àsia oriental de la UAB.

Entre el 2003 i el 2009, s'han defensat les tesis doctorals següents:

- *Procesos de gramaticalización y lexicalización en la formación de compuestos en español* (2007).
- *Análisis de las prácticas discursivas en un centro de atención primaria: las interacciones de atención al usuario extranjero* (2009).
- *Las autoridades en el primer diccionario de la Real Academia Española* (2003).
- *Phase theory and parametric variation* (2007).
- *El «Diccionario nacional» de Ramón Joaquín Domínguez en el entramado lexicográfico del siglo XIX: Estudio a propósito del léxico de la química* (2008).
- *On definiteness and the co-occurrence of the definite article with other determiners in modern greek* (2009).
- *Terminología del fútbol y diccionarios: elaboración de un diccionario de especialidad para el gran público* (2004).
- *Préstamos del catalán en el léxico español* (2003).
- *Categoría de tiempo en las inscripciones mayas del período clásico* (2007).

18.1.5. Altres activitats de difusió de la recerca

Al marge dels ja consignats quan s'ha presentat la recerca finançada, l'àrea de llengua espanyola de la UAB va organitzar amb finançament dels ajuts ARCS dos congressos:

- 2005/ARCS: «Centenari del naixement de Joan Coromines» (2.830 €).
- 2006/ARCS: «Diccionari històric: la llengua de la ciència» (4.000 €).

L'àrea de llengua espanyola de la UAB és, des de fa molts anys, tot un referent en el camp de la lingüística, tant sincrònica com diacrònica, i els seus catedràtics són figures de primera línia en el camp de la recerca en llengua espanyola (no debades un d'ells és director de la RAE). Així ho demostren els nombrosos projectes obtinguts en el marc del PN R+D+I i els Grups de Recerca Consolidats, en els quals no només destaquen investigadors de llarga trajectòria, sinó també incorporacions més recents que palesen la seva vàlua. Potser només caldria assenyalar que, aprofitant aquest prestigi merescut, l'àrea pogués formar part d'un projecte europeu, en el qual el seu professorat podria tenir una participació essencial. D'altra banda, seria igualment desitjable que, en els anys futurs, el percentatge de professorat amb dedicació exclusiva no només no disminuís, sinó que augmentés, la qual cosa garantiria l'estabilitat i cohesió dels grups ja existents i podria permetre, fins i tot, de crear-ne de nous.

18.2. UB

A la UB, l'àrea de llengua espanyola forma part del Departament de Filologia Hispànica.

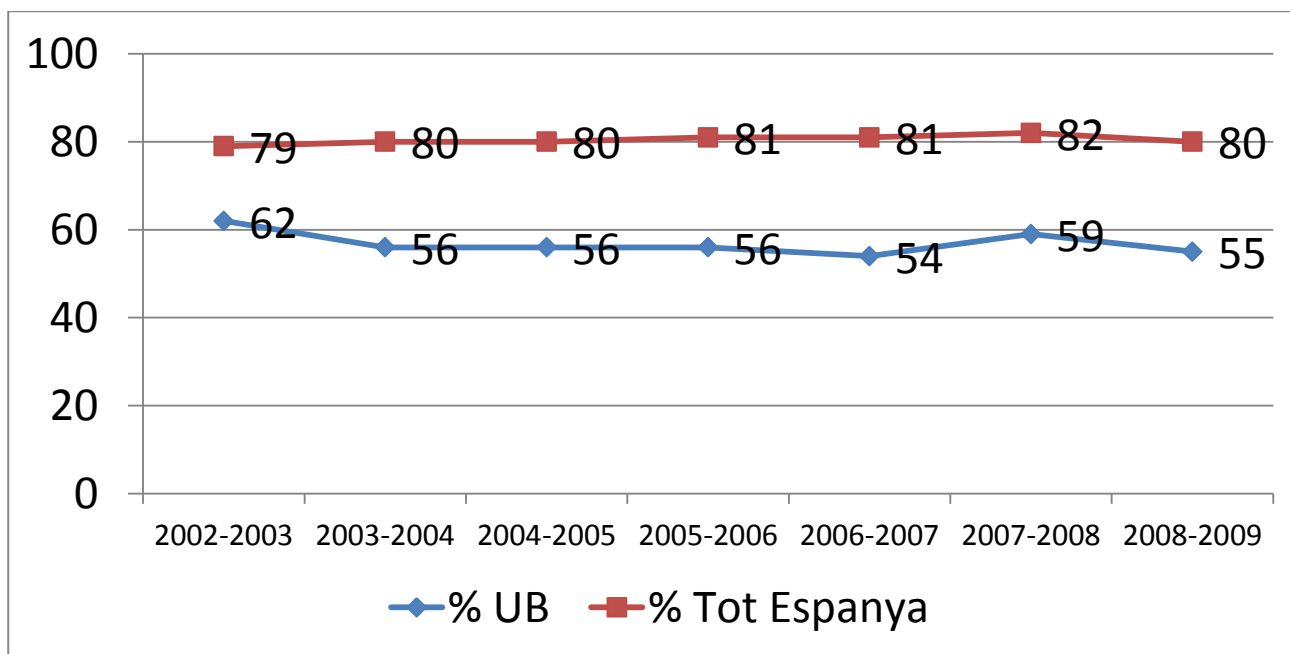
18.2.1. Recursos humans

En la taula 178 es presenten les dades relatives al professorat de l'àrea en aquesta universitat.

TAULA 178
Recursos humans de l'àrea de llengua espanyola (UB)

<i>Categoria</i>	2002-2003	2003-2004	2004-2005	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009
CU	3	3	3	2	2	2	2
TU	10	10	10	9	9	9	9
TEU	2	1	1	1	1	1	1
Lector				2	2	2	2
Col·laborador temporal						3	3
Associat	3	5	5	7	8	12	14
Associat substitut	6	6	6	4	4		

En termes estrictament quantitius, el nombre de professors de l'àrea ha augmentat en el període considerat (24 professors en el curs 2002-2003, enfront de 31 professors en el 2008-2009, com en la resta de l'àrea), però aquest increment en la plantilla no s'ha traduït en una estabilització del professorat, com ho demostren la davallada dels percentatges de professorat amb dedicació completa i les diferències existents respecte de l'àrea global, diferències que passen de 17 punts, en el curs 2002-2003, a 25 punts, en el 2008-2009 (gràfic 27).

GRÀFIC 27. Percentatge de professorat a temps complet: llengua espanyola a la UB i a tot Espanya.

Aquest descens percentual a la UB s'explica per la coexistència de diferents factors. En primer lloc, ha disminuït el nombre de places de professorat numerari (un CU menys, un

TU menys i un TEU menys), places que s'han cobert, d'una banda, amb professorat a temps complet de categoria inferior (lectors, col·laboradors temporals), però, sobretot, amb la incorporació massiva de professors a temps parcial (9 més), de manera que els qui, al començament del període, eren associats substituïts (en situació, per tant, transitòria) han esdevingut associats que cobreixen els substituïts i part de les places de numeraris desaparegudes. Al final del període, poc més de la meitat de la plantilla tenia dedicació exclusiva.

18.2.2. Línies de recerca

En presentem les principals:

- L'espanyol en les seves varietats (dialectals, sociolingüístiques, culturals, funcionals i d'àmbits professionals). Aplicacions a l'espanyol com a llengua estrangera (ELE).
- Lingüística espanyola. Gramàtica i pragmàtica en l'ELE i en l'espanyol en àmbits professionals.
- Lexicologia espanyola. Unitats lèxiques i fraseològiques en l'ELE i en l'espanyol en àmbits professionals.
- Història de la llengua espanyola en la gramàtica de l'ELE i en l'espanyol en àmbits professionals.
- Varietats sociolingüístiques en l'ELE i en l'espanyol en àmbits professionals.
- L'espanyol d'Amèrica en l'ELE i en l'espanyol en àmbits professionals i socioculturals.
- Societat, llengua i cultura en l'ELE i en l'espanyol en àmbits professionals.
- L'espanyol en contextos multiculturals.
- Espanyol i llengües d'especialitat en l'ELE i en l'espanyol en àmbits professionals.
- Espanyol i mitjans de comunicació.
- Producció de materials per a l'ELE i en l'espanyol en àmbits professionals.

18.2.3. Projectes de recerca

En el marc del PN R+D+I, l'àrea de llengua espanyola de la UB ha obtingut finançament per als projectes següents:

— FFI2008-00948: «Gramática de las perífrasis verbales del español. Historia, pragmática y discurso» (24.200 €).

— FFI2008-03333: «Diccionario general y etimológico del castellano del siglo XV en la Corona de Aragón» (18.150 €).

— HUM2005-04829: «Diccionario general y etimológico del castellano del siglo XV en la Corona de Aragón» (14.280 €).

— FFI2008-00823: «Análisis lingüístico y pragmático de la recomendación experta en documentos de ámbitos profesionales» (26.620 €).

En la taula 179 en presentem la composició.

TAULA 179
Composició dels projectes del PN R+D+I de llengua espanyola (UB)

<i>Projecte</i>	<i>CU</i>	<i>TU</i>	<i>Agregat</i>	<i>Lector</i>	<i>FPI</i>	<i>Associat</i>	<i>Altres</i>
FFI2008-00948	2	4	2	1		3	1
FFI2008-03333	1	5		1	3		
HUM2005-04829	1	4		1	1	1	
FFI2008-00823	1				1	5	2

I en la taula 180, se'n presenta la producció.

TAULA 180
Producció dels projectes del PN R+D+I de llengua espanyola (UB)

FFI2008-00948	Articles	5
	Articles en revistes indexades	4
	Capítols de llibre	16
	Tesis	3
	Conferències per invitació	7
	Ponències	6
FFI2008-03333	Articles	9
	Articles en revistes indexades	4
	Llibres	1
	Capítols de llibre	6
	Tesis	1
	Conferències per invitació	1
	Organització de congressos	1
	Ponències	5
	<i>Reviews</i>	5
	HUM2005-04829	Articles
Articles en revistes indexades		5
Llibres		2
Capítols de llibre		5
Tesis		1
Conferències per invitació		4
Ponències		5
<i>Reviews</i>		7
FFI2008-00823	Articles	7
	Llibres	6
	Capítols de llibre	9
	Conferències per invitació	11
	Ponències	11
	Cursos	1
	Organització de congressos	1
	Tesis	5

En la convocatòria del 2005 del Programa de Suport a la Recerca, l'àrea va obtenir un grup de recerca consolidat, posteriorment ratificat en la convocatòria del 2009:

— 2005SGR 01088: Grup d'Història i Contacte de Llengües (GHCL) (sense dotació).

— 2009SGR 2: Grup d'Història i Contacte de Llengües (GHCL) (31.000 €).

En la taula 181 se'n presenta la composició.

TAULA 181
Composició dels grups de recerca consolidats de llengua espanyola (UB)

<i>Grups</i>	<i>Total membres</i>	<i>Doctors</i>	<i>No doctors</i>	<i>Becaris</i>	<i>Postdoctorals</i>
2005SGR 01088	35	17	18		3
2009SGR 2	9	7	2	2	

I en la taula 182, se'n presenta la producció científica.

TAULA 182
Producció dels grups de recerca consolidats de llengua espanyola (UB)

2005SGR 01088	Projectes avaluats	26
	Projectes internacionals	2
	Projectes nacionals	24
	Projectes nacionals administracions	24
	Projectes nacionals empreses	1
	Articles	146
	Llibres	3
	Capítols de llibre	7
	Tesis	3
	Congressos	59
	Cursos	19
	Ponències	109
	<i>Reviews</i>	14
	Publicacions sense especificar	18
2009SGR 2	Projectes R+D competitiu finançats	3
	Projectes R+D competitiu finançats dirigits	3
	Articles	14
	Articles en revistes indexades	11
	Llibres	5
	Capítols de llibre	9
	Tesis	3
	Congressos	21
	Cursos	5
	Ponències	16
	<i>Reviews</i>	7

Cal assenyalar igualment que en els diferents projectes encapçalats per membres de l'àrea intervenen professors d'altres departaments de la UB (Filologia Llatina, Psicologia Social i Metodologia de les Ciències del Comportament) i d'altres universitats espanyoles (UAB, València, Catòlica de València Sant Vicent Màrtir, Politècnica de València, Alacant, Autònoma de Madrid, Carlos III de Madrid, Las Palmas de Gran Canaria, UdL, URV i Múrcia) i estrangeres (l'Algarve, Florència, Milà, Leipzig i Ohio).

En la taula 183 presentem les dades referents a la producció científica no finançada de l'àrea.

TAULA 183
Producció científica no finançada de l'àrea de llengua espanyola (UB)

Llibres	5
Capítols de llibre	22
Articles	34
Ressenyes	25
Tesis	2
Organització de congressos internacionals	1
Conferències per invitació	13
Ponències	41

18.2.4. Activitats de formació en la recerca

En el període analitzat, l'àrea de llengua espanyola de la UB va impartir la docència del programa de doctorat de Nivells d'anàlisi a la llengua espanyola. En presentem en la taula 184 l'evolució de la matriculació en la suficiència investigadora.

TAULA 184
Evolució de la matriculació en la suficiència investigadora del programa de doctorat de llengua espanyola (UB)

<i>Doctorat</i>	<i>2002-2003</i>	<i>2003-2004</i>	<i>2004-2005</i>	<i>2005-2006</i>	<i>2006-2007</i>	<i>2007-2008</i>	<i>2008-2009</i>	<i>2009-2010</i>
Nivells d'anàlisi	13	16	12	19	10			

Paral·lelament, va impartir la docència de dos màsters oficials (en el primer, conjuntament amb l'àrea de literatura espanyola):

- Llengua espanyola i literatures hispàniques (cf. 17.2.4).
- màster europeu d'Expert en espanyol com a llengua estrangera en àmbits professionals.

En la taula 185 es presenta l'evolució de la matriculació en aquest últim màster.

TAULA 185
Evolució de la matriculació en el màster de llengua espanyola (UB)

<i>Màster</i>	<i>2006-2007</i>	<i>2007-2008</i>	<i>2008-2009</i>	<i>2009-2010</i>
Expert en espanyol	14	27	41	49

En el període considerat, s'han defensat les tesis doctorals següents:

- *Indoamericanismos, hispanismos e hispanoamericanismos en las lenguas nórdicas* (2003).
- *Procesos de americanización del léxico hispánico* (2003).
- «*Vocabulario de romance en latín*» de Antonio de Nebrija: estudio y edición crítica (2007).

18.2.5. Altres activitats de difusió de la recerca

Al marge dels ja consignats quan s'han presentat els projectes i els grups de recerca i la investigació no finançada, no consta que l'àrea de llengua espanyola hagi organitzat cap simposi amb el finançament dels ajuts ARCS.

L'àrea disposa d'una secció pròpia, juntament amb la de literatura espanyola, la secció F, en la revista *Anuari de Filologia*, publicada per la Facultat de Filologia de la UB amb periodicitat anual.

En la recerca, l'àrea de llengua espanyola de la UB presenta dos punts forts. En primer lloc, cal destacar la potència del grup que treballa en història de la llengua, amb dos projectes finançats en el marc del PN R+D+I i un grup de recerca que ha tingut continuïtat. En segon lloc, cal esmentar l'equip que treballa en l'especialitat d'ELE, que sembla de creació més recent (encara no ha donat lloc a un grup de recerca reconegut o a alguna tesi doctoral), però que sembla particularment prometedora, gràcies al gran èxit del màster europeu que organitza l'àrea. Seria desitjable, però, que la plantilla de professorat recuperés un percentatge d'estabilitat més elevat, per tal que aquest grup s'acabés consolidant i poguessin emergir-ne de nous.

18.3. UdG

A la UdG, l'àrea de llengua espanyola forma part del Departament de Filologia i Comunicació (anteriorment denominat Departament de Filologia i Filosofia).

18.3.1. Recursos humans

En la taula 186 es presenten les dades relatives al PDI de l'àrea a la UdG.

TAULA 186
Recursos humans de l'àrea de llengua espanyola (UdG)

<i>Categoria</i>	<i>2002-2003</i>	<i>2003-2004</i>	<i>2004-2005</i>	<i>2005-2006</i>	<i>2006-2007</i>	<i>2007-2008</i>	<i>2008-2009</i>
CU		1	1	1	1	1	1
TU	4	3	3	3	3	3	3
Col·laborador permanent					1	1	1
Associat	2	2	1	6	4	3	2

En el decurs del sexenni, s'han produït algunes fluctuacions en la plantilla, per la transformació d'una plaça de TU en CU, la incorporació d'un col·laborador permanent i diferents oscil·lacions en la contractació de professorat a temps parcial. Tot i que el nombre de professors sigui massa reduït en alguns cursos perquè les estadístiques siguin significatives, sí que cal destacar que l'àrea hagi estat dotada d'una plaça de CU i d'una altra de col·laborador permanent, figura poc freqüent (sobretot en els darrers anys) a les universitats catalanes.

18.3.2. Línies de recerca

En presentem les principals:

- lèxic i gramàtica
- lingüística diacrònica
- gramàtica comparada.

18.3.3. Projectes de recerca

L'àrea ha obtingut finançament per a dos projectes de recerca (tots dos coordinats) en el marc del PN R+D+I:

— FFI2008-06324-C02-02: «Gramática comparada y lingüística diacrónica» (71.390 €).

— HUM2005-08149-C02-02: «Lingüística diacrónica» (21.420 €).

D'altra banda, alguns membres de l'àrea formen part del Gabinet d'Assessorament Lingüístic per a la Immigració i del Grup de Lèxic i Gramàtica (dirigit per una docent de l'àrea de lingüística).

18.3.4. Activitats de formació en la recerca

La UdG no va programar en el període analitzat cap doctorat específicament dedicat a la llengua espanyola. Per a l'oferta de programes de doctorat més o menys afins, cf.13.3.4 i 14.3.4.

Cal assenyalar, però, que l'àrea de llengua espanyola va participar entre el 2003 i el 2009 en la docència d'un màster oficial:

— Ensenyament d'espanyol i de català com a segones llengües / Llengües i moviments de població

En la taula 187 es reproduïxen les dades de matriculació en aquest màster.

TAULA 187
Matriculació en el màster de llengua espanyola (UdG)

<i>Màster</i>	<i>2006-2007</i>	<i>2007-2008</i>	<i>2008-2009</i>	<i>2009-2010</i>
Ensenyament d'espanyol	7	15	21	28

18.3.5. Altres activitats de difusió de la recerca

En la informació disponible, el Departament de Filologia i Filosofia (actualment denominat Departament de Filologia i Comunicació) de la UdG va obtenir una subvenció dels ajuts ARCS per a l'organització d'un col·loqui, però l'estructura del departament no

permet d'esbrinar quina àrea (lingüística, llengua espanyola o llengua catalana) en va tenir la iniciativa:

- 2006/ARCS: Col·loqui de Gramàtica Generativa (4.000 €).

Ja sigui per l'orientació de les recerques, que conflueixen amb les de les àrees de lingüística o de llengua catalana, o per la configuració del departament al qual està adscrita, una part de la recerca de l'àrea de llengua espanyola de la UdG té poca visibilitat. Sí que cal destacar, en canvi, el reconeixement institucional dels grups que treballen sobre gramàtica comparada i lingüística diacrònica, dels quals destaquen els dos projectes en el marc del PN R+D+I.

18.4. UdL

A la UdL, l'àrea de llengua espanyola forma part del Departament de Filologia Clàssica, Francesa i Hispànica.

18.4.1. Recursos humans

En la taula 188 es presenten les dades sobre el professorat d'aquesta àrea a la UdL.

TAULA 188
Recursos humans de l'àrea de llengua espanyola (UdL)

<i>Categoria</i>	<i>2002-2003</i>	<i>2003-2004</i>	<i>2004-2005</i>	<i>2005-2006</i>	<i>2006-2007</i>	<i>2007-2008</i>	<i>2008-2009</i>
CU	2	2	2	2	2	2	2
TU	1	1	1	1	1	1	1
TEU	1	1	1	1	1		
Col·laborador permanent							

L'àrea disposa d'una plantilla quantitativament escassa (només quatre professors), però molt estable, atès que tots els professors tenen dedicació completa i només una plaça de TEU ha estat substituïda per una de col·laborador permanent, amb estatus, per tant, de contractat. D'altra banda, la configuració de la plantilla no respon als paràmetres habituals, per tal com hi ha més CU que places de TU o de TEU.

18.4.2. Línies de recerca

En presentem les principals:

- llengua i cultura, llengua i pensament (etnolingüística)
- llengua i societat (sociolingüística)
- lexicografia
- fraseologia
- disponibilitat lèxica
- sexisme lingüístic
- pragmàtica de la llengua espanyola
- comunicació verbal i no verbal
- lingüística aplicada a la llengua espanyola
- toponímia i antroponímia
- estudi lingüístic de textos medievals
- edició de textos medievals
- lingüística diacrònica
- l'estructuració del diàleg
- historiografia lingüística espanyola
- lexicologia
- llenguatges especialitzats
- mediació lingüística.

18.4.3. Projectes de recerca

En el marc del PN R+D+I, l'àrea de llengua espanyola de la UdL ha obtingut finançament per als projectes següents (un és coordinat):

- HUM2004-06052: «Estudio sociolingüístico del español de Lleida» (10.620 €).
- FFI2009-11644: «El parlache y el argot español: estudio contrastivo» (32.670 €).
- HUM2005-02055: «Historia de la enseñanza y el aprendizaje de la lengua española (gramática y literatura) en España durante el siglo XX (1907-1970)» (14.280 €).

En la convocatòria del 2009 del Programa de Suport a la Recerca, l'àrea va obtenir el reconeixement d'un grup de recerca consolidat:

- 2009SGR 680: Grup de Recerca en Mediació Lingüística (31.000 €).

En la taula 189 en presentem la composició.

TAULA 189
Composició del grup de recerca consolidat de llengua espanyola (UdL)

<i>Grup</i>	<i>Total membres</i>	<i>Doctors</i>	<i>No doctors</i>	<i>Becaris</i>
2009SGR 680	6	5	1	1

I en la taula 190, en presentem la producció científica.

TAULA 190
Producció del grup de recerca consolidat de llengua espanyola (UdL)

2009SGR 680	Projectes R+D competitius finançats	2
	Projectes R+D competitius finançats dirigits	1
	Altres projectes o estudis finançats	3
	Articles en revistes indexades	3
	Llibres	3
	Capítols de llibre	14
	Tesis	6
	Congressos	9
	Cursos	4
	Ponències	3

18.4.4. Activitats de formació en la recerca

En el període considerat, la UdL no va programar cap doctorat o màster específicament dedicat a la llengua espanyola.

Entre el 2003 i el 2009, es van defensar les tesis doctorals següents:

- *Caracterización lexicológica y lexicográfica del parlache para la elaboración de un diccionario* (2005).
- *La influencia de las ideas lingüísticas de Samuel Gili Gaya en obras gramaticales españolas* (2007).
- *Fraseología española de origen latino y motivo grecorromano* (2007).

18.4.5. Altres activitats de difusió de la recerca

No consta que l'àrea hagi organitzat cap congrés amb subvencions dels ajuts ARCS, però no es descarta que ho hagi fet amb un altre tipus de finançament públic o privat.

Malgrat els escassos recursos de què disposa, l'àrea de llengua espanyola a la UdL palesa un dinamisme notori que es posa de manifest tant en el nombre de projectes del PN R+D+I que se li han concedit com en el grup de recerca consolidat aconseguit, així com en les tesis doctorals defensades. El punt feble més destacable el constitueix potser el fet que algunes de les línies de recerca no tinguin cap visibilitat institucional, i seria desitjable que els investigadors que hi treballen encapçalessin projectes o grups de recerca que permetessin d'oficialitzar la seva tasca investigadora.

18.5. UPF

A la UPF, l'àrea de llengua espanyola forma part del Departament de Traducció i Ciències del Llenguatge (anteriorment denominat Departament de Traducció i Filologia).

18.5.1. Recursos humans

En la taula 191 es presenten les dades sobre el professorat d'aquesta àrea a la UPF.

TAULA 191
Recursos humans de l'àrea de llengua espanyola (UPF)

<i>Categoria</i>	<i>2002-2003</i>	<i>2003-2004</i>	<i>2004-2005</i>	<i>2005-2006</i>	<i>2006-2007</i>	<i>2007-2008</i>	<i>2008-2009</i>
CU	1	1	1	1	1	1	
Emèrit							1
TU	3	3	3	4	3	3	3
Agregat				1	1	1	
Visitant					1		
Associat	7	7	7	4	2	2	1

A aquesta plantilla, cal afegir-hi, sense que, però, es pugui discriminar entre llengua espanyola i literatura espanyola, el professorat de l'àrea de filologia espanyola, àrea vigent a la UPF fins al curs 2004-2005 (taula 192).

TAULA 192
Recursos humans de l'àrea de filologia espanyola (UPF)

<i>Categoria</i>	<i>2002-2003</i>	<i>2003-2004</i>	<i>2004-2005</i>
TU	1	1	1
TEU	1	1	

L'àrea ha sofert una pèrdua notable de professorat en el període analitzat, perquè si en el curs 2002-2003 tenia onze docents, en el 2008-2009 només en disposava de cinc. Certament, aquesta davallada no ha tingut efectes negatius en la proporció de professors amb dedicació plena, atès que la reducció s'ha produït fonamentalment en les places d'associat (6 menys), però també en les de TU (1 menys), mentre que d'altres han tingut una presència temporal (la plaça d'agregat i la de visitant, probablement dotada en el marc del PIV) o s'han transformat (com és el cas de la càtedra d'universitat, que ha esdevingut professor emèrit). Tot i que el resultat sigui una plantilla prou estable, no sembla que cinc sigui el nombre ideal de professors per realitzar una recerca continuada i consolidada.

18.5.2. Línies de recerca

En presentem les principals:

- adquisició i traducció de l'espanyol
- anàlisi del discurs oral i escrit
- la divulgació científica en mitjans de comunicació
- lexicografia
- morfologia
- aplicació de la lingüística teòrica a la traducció
- temps i aspecte en espanyol
- descripció i didàctica de l'espanyol com a segona llengua (L2)
- adquisició de l'espanyol com a L2
- fonètica
- fonologia
- tecnologies de la parla
- prosòdia
- interfície prosòdia-pragmàtica.

18.5.3. Projectes de recerca

En el marc del PN R+D+I, l'àrea ha obtingut finançament per als projectes següents (tres són coordinats):

— FFI2009-09349: «Periferias: tópicos y argumentos en la adquisición y el contacto de lenguas. La interacción entre el orden de palabras y las relaciones gramaticales en los sistemas bilingües» (81.070 €).

— FFI2009-07648: «La relevancia de la alineación y la altura tonales en la distinción de categorías entonativas en catalán y español» (88.330 €).

— BFF2003-07301: «El tratamiento de la polisemia en el artículo lexicográfico» (37.600 €).

— BFF2003-08043: «La gramática de los sustantivos en los diccionarios bilingües y de aprendizaje» (38.000 €).

— BFF2003-08273: «El papel del conocimiento morfosintáctico y la tipología lingüística en la adquisición del español como lengua extranjera: explotación y ampliación de un corpus» (26.000 €).

— HUM2006-10235: «La interfaz sintaxis-pragmática en la adquisición del español como lengua extranjera. Lo que un corpus de producción no nativa, informatizado en CHILDES, puede decir» (68.970 €).

— FFI2008-04982-C03-01: «Corpus de habla anotado para estudios prosódicos en catalán y español» (81.070 €).

— HUM2006-06982: «Las categorías verbo y adverbio en el DAELE» (66.550 €).

— FFI2009-12188-CO5-01: «Procesos de actualización del léxico del español a partir de la prensa editada en Cataluña» (89.540 €).

— HUM2006-07898: «Las categorías nombre y adjetivo en el DAELE (*Diccionario de aprendizaje del español como lengua extranjera*)» (84.700 €).

— FFI2009-07588: «Agrupación semántica y relaciones lexicológicas en el diccionario» (48.400 €).

— HUM2007-65966-CO2-01: «Enriquecimiento de ontologías para la extracción de información de los discursos especializados en español y catalán» (71.390 €).

En la taula 193 presentem la composició dels equips dels quals disposem d'informació.

TAULA 193
Composició dels projectes del PN R+D+I de llengua espanyola (UPF)

<i>Projectes</i>	<i>TU</i>	<i>TEU</i>	<i>FPI</i>	<i>Postdoctoral</i>	<i>Altres</i>
FFI2009-07648	5		5	1	2
FFI2008-04982-C03-01	1	1			2

En la taula 194 se'n presenta la producció científica.¹⁹

TAULA 194
Producció del projecte del PN R+D+I de llengua espanyola (UPF)

FFI2008-04982-C03-01	Articles en revistes indexades	1
	Capítols de llibre	1
	Ponències	5

En el marc del Programa de Suport a la Recerca, l'àrea va obtenir, en la convocatòria del 2005, el reconeixement d'un grup de recerca consolidat:

- 2005SGR 00594: Grup d'Estudis del Discurs (sense dotació).

En la taula 195 en presentem la composició.

TAULA 195
Composició del grup de recerca consolidat de llengua espanyola (UPF)

<i>Grup</i>	<i>Total membres</i>	<i>Doctors</i>	<i>Becaris</i>
2005SGR 00594	12	12	13

I en la taula 196, la producció científica.

19. No s'hi fan constar les dades de producció científica del projecte FFI2009-07648, atès que és de la convocatòria del 2009 i la seva producció s'ha desenvolupat a partir del 2010.

TAULA 196
Producció del grup de recerca consolidat de llengua espanyola (UPF)

2005SGR 00594	Projectes avaluats	3
	Projectes altres	3
	Articles	10
	Llibres	16
	Capítols de llibre	7
	Tesis	7
	Congressos	1
	Ponències	9
	Publicacions sense especificar	8

18.5.4. Activitats de formació en la recerca

En el període considerat, la UPF no va programar cap doctorat o màster específicament dedicat a la llengua espanyola.

A més del ja esmentat màster de Ciència cognitiva i llenguatge (cf. 11.5.4), pel perfil investigador dels seus docents, l'àrea pot haver intervingut en la docència del màster oficial de Lingüística i aplicacions tecnològiques.

En la taula 197 es presenta l'evolució de la matriculació en aquest màster.

TAULA 197
Matriculació en el màster de Lingüística i aplicacions tecnològiques (UPF)

Màster	2006-2007	2007-2008	2008-2009	2009-2010
Lingüística i aplicacions tecnològiques	22	20	18	22

En el període 2003-2009, s'han defensat les tesis doctorals següents:

— *Características del léxico del medio ambiente en español y pautas de representación en el diccionario general* (2009).

— *La interacción en el proceso de instrucción formal en grupos multilingües de español L2 de nivel principiante* (2007).

— *Unidades fraseológicas especializadas eventivas: descripción y reglas de formación en el ámbito de la energía solar* (2004).

— *Los artículos lexicográficos de zoónimos en diccionarios españoles de lengua general* (2004).

— *Los transgénicos en la prensa española: una propuesta de análisis discursivo* (2003).

- *El insulto: estudio pragmático-textual y representación lexicográfica* (2003).
- *Hacia un modelo lingüístico de resumen automático de artículos médicos en español* (2008).
- *Análisis y descripción de las siglas en el discurso especializado de genoma humano y medio ambiente* (2008).
- *Combining machine learning and rule-based approaches in spanish syntactic generation* (2006).
- *El voseo en medios de comunicación de Chile. Descripción y análisis de la variación dialectal y funcional* (2009).
- *El potencial discriminatorio de las secuencias de categorías gramaticales en la atribución forense de autoría de textos en español* (2009).
- *Aspectos de la semántica de los adverbios de modo en español* (2005).

18.5.5. Altres activitats de difusió de la recerca

La UPF, mitjançant l'IULA i el Departament de Traducció i Ciències del Llenguatge, ha organitzat amb finançament dels ajuts ARCS diferents congressos, la majoria en llengua anglesa, sobre temàtiques com ara «prosòdia i significat», «gramàtica generativa», «lexicografia» i «la referència dels noms abstractes en el llenguatge natural», entre d'altres, en els quals pot haver pres part, a més de l'àrea de lingüística, l'àrea de llengua espanyola, però, en la informació disponible, no és possible esbrinar-hi quina ha estat la participació de l'àrea de llengua espanyola, si n'hi ha hagut.

Tot i que no sempre resulta fàcil destriar el que correspon a l'àrea de llengua espanyola i a la de lingüística, per la configuració pròpia de la UPF, on s'ha optat per la creació de macrodepartaments i instituts de recerca, l'àrea de llengua espanyola, malgrat els escassos recursos de què disposa, palesa una notòria activitat investigadora, en particular en els camps de la lexicologia, la lexicografia i la fonètica suprasegmental, així com en l'àmbit de l'ensenyament i l'aprenentatge de l'espanyol com a L2. Pel que fa a l'anàlisi del discurs, la seva tasca ha quedat, amb el temps, una mica més desdibuixada, en especial per la no renovació del grup de recerca consolidat que va obtenir en la convocatòria del 2005 i que no va tenir continuïtat en la del 2009.

18.6. URV

A la URV, l'àrea de llengua espanyola forma part del Departament de Filologies Romàniques.

18.6.1. Recursos humans

En la taula 198 es presenten les dades sobre el PDI de l'àrea en aquesta universitat.

TAULA 198
Recursos humans de l'àrea de llengua espanyola (URV)

<i>Categoria</i>	<i>2002-2003</i>	<i>2003-2004</i>	<i>2004-2005</i>	<i>2005-2006</i>	<i>2006-2007</i>	<i>2007-2008</i>	<i>2008-2009</i>
CU	1	1	1	1	1	1	1
TU	2	2	2	2	2	2	2
CEU	1	1	1	1	1	1	
TEU	1	1	1	1	1	1	1

La plantilla, que està íntegrament composta per professorat numerari, ha sofert la desaparició d'una plaça de CEU, que no ha estat posteriorment coberta amb cap dotació, de manera que al final del període hi havia quatre professors, mentre que fins al curs 2007-2008 n'hi havia hagut cinc.

18.6.2. Línies de recerca

Es presenten les principals línies de recerca, que corresponen a les desenvolupades pel grup de Lexicografia teòrica i aplicada:

- Lèxic:
 - gramàtica i diccionari
 - llengua i pragmàtica (teoria i pràctica)
 - semàntica lèxica
 - anàlisi del discurs oral.

- Lexicografia:
- terminologia històrica.

18.6.3. Projectes de recerca

Per als projectes europeus, cf. 11.6.3.

No consta que l'àrea de llengua espanyola encapçali cap projecte ni cap grup de recerca finançat.

18.6.4. Activitats de formació en la recerca

En el període analitzat, la URV no va programar cap doctorat específicament dedicat a la llengua espanyola.

Pel que fa als màsters, l'àrea de llengua espanyola en coordina un d'oficial, en el qual participa també l'àrea de filologia anglesa:

- Ensenyament de llengües estrangeres (espanyol llengua estrangera / anglès llengua estrangera)

En presentem les dades de matriculació (taula 199).

TAULA 199

Matriculació al màster en Ensenyament de llengües estrangeres (URV)

<i>Màster</i>	<i>2007-2008</i>	<i>2008-2009</i>	<i>2009-2010</i>
Ensenyament de llengües estrangeres	23	37	40

Com es pot comprovar, la matrícula gairebé s'ha doblat en dos anys.

18.6.5. Altres activitats de difusió de la recerca

No consta que l'àrea de llengua espanyola hagi organitzat cap congrés amb finançament dels ajuts ARCS, però no es descarta que ho hagi pogut fer amb un altre tipus de finançament públic o privat.

La recerca de l'àrea de llengua espanyola a la URV té una escassíssima visibilitat. Tot i disposar d'un grup de recerca (reconegut per la URV) de Lexicografia teòrica i aplicada, el fet que cap professor no encapçalï cap projecte o grup finançat impedeix posar de manifest els resultats de la recerca que sens dubte s'hi realitza, la qual cosa es manifesta igualment en l'absència de tesis doctorals defensades. Tanmateix, l'excel·lent matrícula en el màster d'Ensenyament de llengües estrangeres fa pensar que en un futur més o menys pròxim aquesta situació es capgirarà. En qualsevol cas, seria desitjable que s'elevessin propostes de grups o projectes de recerca (l'estabilitat de la plantilla ho permet) a les diferents instàncies, a fi de poder oficialitzar la tasca duta a terme.

19. TEORIA DE LA LITERATURA (I LITERATURA COMPARADA)²⁰

Com fa uns quants anys va ser el cas per a la filologia espanyola (que es va escindir en llengua espanyola i literatura espanyola), l'àrea de teoria de la literatura també ha sofert un canvi en la seva denominació i ha esdevingut *teoria de la literatura i literatura comparada*. Aquest apel·latiu no s'ha estès, però, a tot el mapa universitari català (si més no en el mateix moment), i, així, la UB i la UdL no havien introduït, fins al 2009, cap modificació en la designació de l'àrea. A les altres universitats s'ha imposat *teoria de la literatura i literatura comparada*, però la implantació del nou terme no ha estat simultània a tot arreu. Per tal de simplificar l'exposició, precisarem en cada cas quina és la denominació vigent en el període del qual informa el report, i en cas de modificació, quan es va oficialitzar el nou apel·latiu de l'àrea.

Ja sigui amb una designació o l'altra, l'àrea està present a sis universitats públiques catalanes: la UAB, la UB, la UdG, la UdL, la UPF i la URV.

²⁰ Des del punt de vista de la història de la literatura, aquesta àrea de coneixement també és estudiada en el report «Filologia catalana: literatura».

19.1. UAB

A la UAB, la denominació *teoria de la literatura i literatura comparada* es va implantar definitivament en el curs 2004-2005. En aquesta universitat, l'àrea forma part del Departament de Filologia Espanyola.

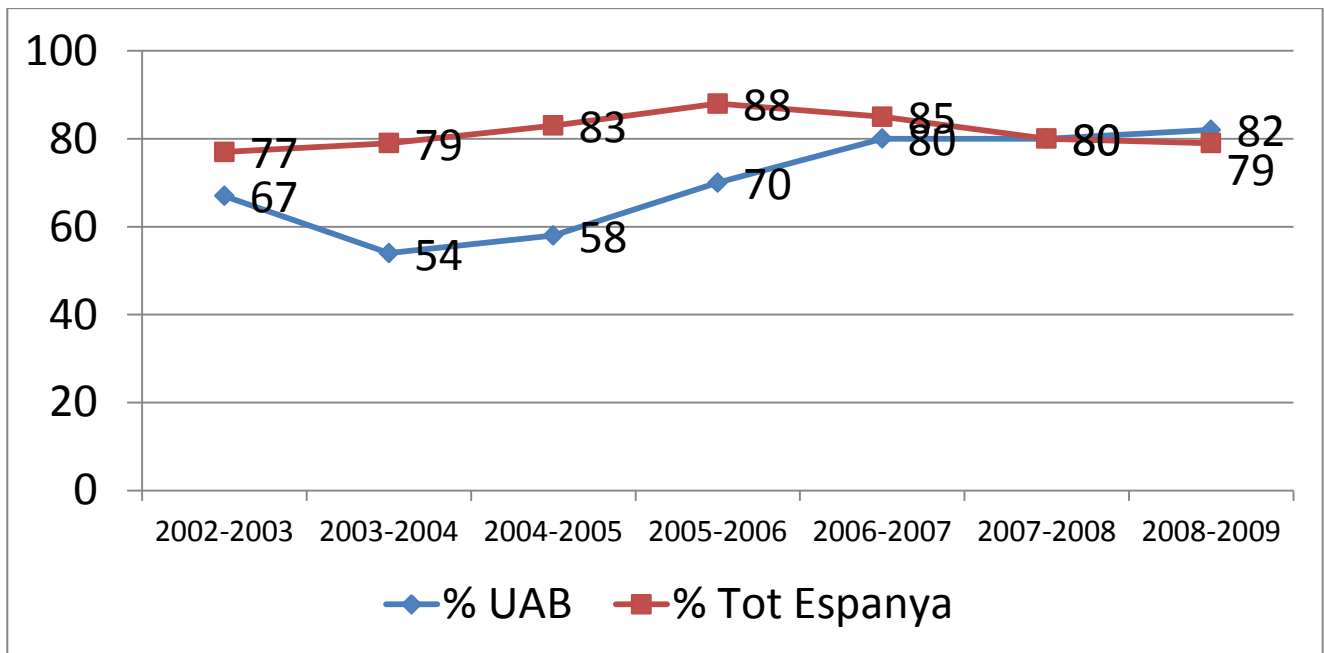
19.1.1. Recursos humans

Es presenten en la taula 200 les dades sobre el professorat de l'àrea a la UAB.

TAULA 200
Recursos humans de l'àrea de teoria de la literatura i literatura comparada (UAB)

<i>Categoria</i>	<i>2002-2003</i>	<i>2003-2004</i>	<i>2004-2005</i>	<i>2005-2006</i>	<i>2006-2007</i>	<i>2007-2008</i>	<i>2008-2009</i>
CU						1	2
TU	6	6	6	6	6	5	5
Agregat			1	1	1	1	1
Lector					1	1	1
Associat	3	5	5	3	2	2	2

En el període analitzat, el nombre de professors de l'àrea ha augmentat lleugerament (9 professors en el curs 2002-2003 enfront d'11 en el 2008-2009, tendència igualment verificada en l'àrea global, on hi ha hagut 27 incorporacions), però el que destaca més en l'evolució de la plantilla és l'increment de l'estabilitat del professorat, és a dir, el percentatge de professorat amb dedicació exclusiva, que partia d'una situació molt desfavorable respecte a la mitjana espanyola i s'hi ha igualat al final del sexenni (gràfic 28).

GRÀFIC 28. Percentatge de professorat a temps complet: teoria de la literatura i literatura comparada a la UAB i a tot Espanya.

Aquesta progressiva estabilització a la UAB, que assoleix un grau més que notable (el 80 % en els tres darrers anys), es deu sobretot a la creació de dues places de CU, una de les quals per la transformació d'una plaça de TU; a la dotació d'un agregat i, durant un trienni, d'un lector, i a la disminució considerable de places d'associats. La situació general del professorat de l'àrea és òptima per dur a terme una recerca continuada i de qualitat.

19.1.2. Línies de recerca

En destaquem les principals:

- cos i textualitat
- «el fantàstic» en la literatura i el cinema
- poètica europea del Renaixement.

19.1.3. Projectes de recerca

En el marc del PN R+D+I, l'àrea de teoria de la literatura i literatura comparada ha obtingut finançament per als projectes següents:

— HUM2005-05457: «Poesía catalana y española 1975-2005: poéticas comunes y relaciones intertextuales» (11.900 €).

— FFI2009-09026: «Corpografías de la identidad. Estudio cultural del cuerpo como lugar de representación genérico-sexual y étnica del sujeto» (24.200 €).

— HUM2005-04159: «Los textos del cuerpo. Análisis cultural del cuerpo como construcción genérico-sexual y étnica del sujeto (fin de siglo XX - XXI)» (10.170 €).

— BFF2003-02105: «La teoría de la épica en el siglo XVI. Investigación sobre la teoría de los géneros en el Renacimiento» (12.800 €).

— FFI2009-10704: «Poéticas cristianas y teoría de la censura en el siglo XVI (II)» (60.500 €).

— HUM2006-09882: «Poéticas cristianas y teoría de la censura en el siglo XVI» (52.030 €).

En la taula 201 es presenta la composició dels equips.²¹

TAULA 201

Composició dels projectes del PN R+D+I de teoria de la literatura i literatura comparada (UAB)

<i>Projecte</i>	<i>CU</i>	<i>TU</i>	<i>Agregat</i>	<i>FPI</i>	<i>Postdoctoral</i>	<i>Associat</i>	<i>Altres</i>
FFI2009-09026	1	9	2	1	1	3	2
HUM2005-04159		7	1	5		2	

I en la taula 202, se'n presenta la informació referent a la producció científica.²²

21. No es disposa de les dades de composició i producció científica dels projectes HUM2005-05457, BFF2003-02105, FFI2009-10704 i HUM2006-09882.

22. No es presenta la informació sobre la producció de FFI2009-09026, atès que va ser concedit en la convocatòria del 2009 i, per tant, la seva producció s'ha desenvolupat a partir del 2010.

TAULA 202

Producció dels projectes del PN R+D+I de teoria de la literatura i literatura comparada (UAB)

HUM2005-04159	Convenis amb empresa	1
	Articles	2
	Articles en revistes indexades	53
	Capítols de llibre i llibres	124
	Tesis	27
	Ponències	172
	Organització de congressos i seminaris	8

En la convocatòria del 2009 del Programa de Suport a la Recerca, l'àrea va obtenir el reconeixement d'un grup de recerca consolidat:

— 2009SGR 660: Seminario de Poética del Renacimiento (38.400 €).

En la taula 203 se'n presenta la composició.

TAULA 203

Composició del grup de recerca consolidat de teoria de la literatura i literatura comparada (UAB)

<i>Projecte</i>	<i>Total membres</i>	<i>Doctors</i>	<i>No doctors</i>	<i>Becaris</i>	<i>Postdoctorals</i>
2009SGR 660	18	12	6	4	4

I en la taula 204, la producció científica.

TAULA 204

Producció del grup de recerca consolidat de teoria de la literatura i literatura comparada (UAB)

2009SGR 660	Projectes R+D competitiu finançats	21
	Projectes R+D competitiu finançats dirigits	9
	Projectes R+D competitiu finançats internacionals	8
	Articles	71
	Articles en revistes indexades	7
	Llibres	33
	Capítols de llibre	40
	Tesis	16
	Congressos	84
	Cursos	14
	Ponències	40
	<i>Reviews</i>	15

19.1.4. Activitats de formació en la recerca

En el període analitzat, l'àrea ha impartit, en col·laboració amb l'àrea de literatura espanyola, la docència d'un programa de doctorat:

- Teoria de la literatura i literatura comparada

Es presenta en la taula 205 l'evolució en la matriculació en la suficiència investigadora.

TAULA 205

Evolució de la matriculació en la suficiència investigadora del programa de doctorat de Teoria de la literatura i literatura comparada (UAB)

<i>Doctorat</i>	<i>2002-2003</i>	<i>2003-2004</i>	<i>2004-2005</i>	<i>2005-2006</i>	<i>2006-2007</i>	<i>2007-2008</i>	<i>2008-2009</i>	<i>2009-2010</i>
Teoria de la literatura	71	74	76	71	50	12	17	6

Com es pot comprovar, en particular en l'últim trienni, s'hi ha produït una davallada important en la matriculació.

Paral·lelament, l'àrea ha impartit, també en col·laboració amb l'àrea de literatura espanyola, la docència d'un màster oficial:

- Literatura comparada: estudis literaris i culturals

Se'n presenta en la taula 206 l'evolució en la matriculació.

TAULA 206

Matriculació en el màster de Literatura comparada: estudis literaris i culturals (UAB)

<i>Màster</i>	<i>2006-2007</i>	<i>2007-2008</i>	<i>2008-2009</i>	<i>2009-2010</i>
Literatura comparada	30	47	42	32

Malgrat que, en l'últim any, hi ha hagut un descens en el nombre de matriculats, el màster presenta unes bones xifres de matriculació.

En el període analitzat, s'han defensat les tesis doctorals següents:

- *Idea de la lectura docta en el Renacimiento* (2008).

— *Usos amorosos y conductas modélicas femeninas en el siglo XVII. Una lectura de las «Navidades de Madrid y noches entretenidas» de Mariana de Carvajal* (2003).

- *Las músicas del 98: (re)construyendo la identidad nacional* (2006).
- *La invenció dels orígens. La història literària en la poètica del Renaixement* (2007).
- *Vivir conectados: El fin de la utopía liberal* (2009).
- *La última frontera de la novela. El espacio metropolitano de Balzac a Ballard* (2004).
- *Revitalización de la literatura indígena contemporánea en México. Colonialidad del poder y opción decolonial* (2009).
- *Ismail Kadaré: Un misterio entramado* (2007).
- «*Historia de las cosas más notables, ritos y costumbres del gran reino de la China*». *La visión española de China en el siglo XVI* (2008).
- *El arte de la puesta en escena. Teoría de la representación teatral en el siglo XVI* (2009).
- *Literatura y cine en Venezuela* (2006).
- *Dramatúrgia musical a «Il trovatore» i «La traviata»* (2006).
- *El director de escena en la ópera del siglo XX. Una reflexión desde la praxis* (2006).
- *Literatura y cine de ciencia ficción. Perspectivas teóricas* (2008).
- *Política i poètica de l'etnoficció. Escripura testimonial i representació de la veu subalterna* (2003).
- *Periodismo y discurso en «El Cuento Semanal»* (2007).
- *Hacia una teoría de la adaptación: cinco modelos narrativos latinoamericanos* (2003).
- *Alegoría de la frontera México - Estados Unidos. Análisis comparativo de dos literaturas colindantes* (2008).
- *Las novelas históricas de Germán Espinosa* (2008).
- *El itinerario roto: el principio de digresión en Kazuo Ishiguro* (2007).
- *The politics of the symbolic: Sexual difference in women's writing applied to the life and work of Carmen Martín Gaité (1925-2000)* (2004).

19.1.5. Altres activitats de difusió de la recerca

Al marge dels consignats quan s'han presentat els grups i projectes de recerca, l'àrea de teoria de la literatura i literatura comparada va organitzar, en el període 2003-2009, els dos simposis següents amb finançament dels ajuts ARCS (el segon, probablement en col·laboració amb l'àrea de literatura espanyola):

— 2003/ARCS: II Congreso Internacional Mujeres y Textualidad: «Los hábitos del deseo: formas de amar en la modernidad» (1.500 €).

— 2009/ARCS: «Espacios de representación, espacios representados: la puesta en escena en el teatro clásico español» (6.000 €).

L'àrea publica o participa en les revistes següents:

— *Propaladia* (juntament amb l'àrea de literatura espanyola i la UdG): arxiu d'investigacions en literatura espanyola i teoria literària (segles XVI-XVII).

— *Studia Aurea* (juntament amb l'àrea de literatura espanyola i la UdG): revista de literatura espanyola i teoria literària del Renaixement i el segle d'or.

— *Lectora: Revista de Dones i Textualitat*: editada pel Centre Dona i Literatura.

— *452°F: Revista de Teoria de la Literatura i Literatura Comparada*.

Malgrat tenir una plantilla poc nombrosa (pero sí força estable), l'àrea de teoria de la literatura i literatura comparada de la UAB palesa una notabilíssima activitat investigadora que es posa de manifest no només en els sis projectes del PN R+D+I que se li han concedit o el grup de recerca consolidat obtingut, sinó també en les vint-i-una tesis doctorals defensades al llarg del període. Per bé que, en els darrers cursos analitzats, s'ha produït una davallada considerable en la matriculació en la suficiència investigadora, el nombre prou elevat de matriculats en el màster que imparteix juntament amb l'àrea de literatura espanyola permet d'augurar un canvi de tendència en un futur més o menys pròxim.

19.2. UB

A la UB, l'àrea de teoria de la literatura (durant el període 2003-2009 es va conservar aquesta denominació per a l'àrea) forma part del Departament de Filologia Romànica.

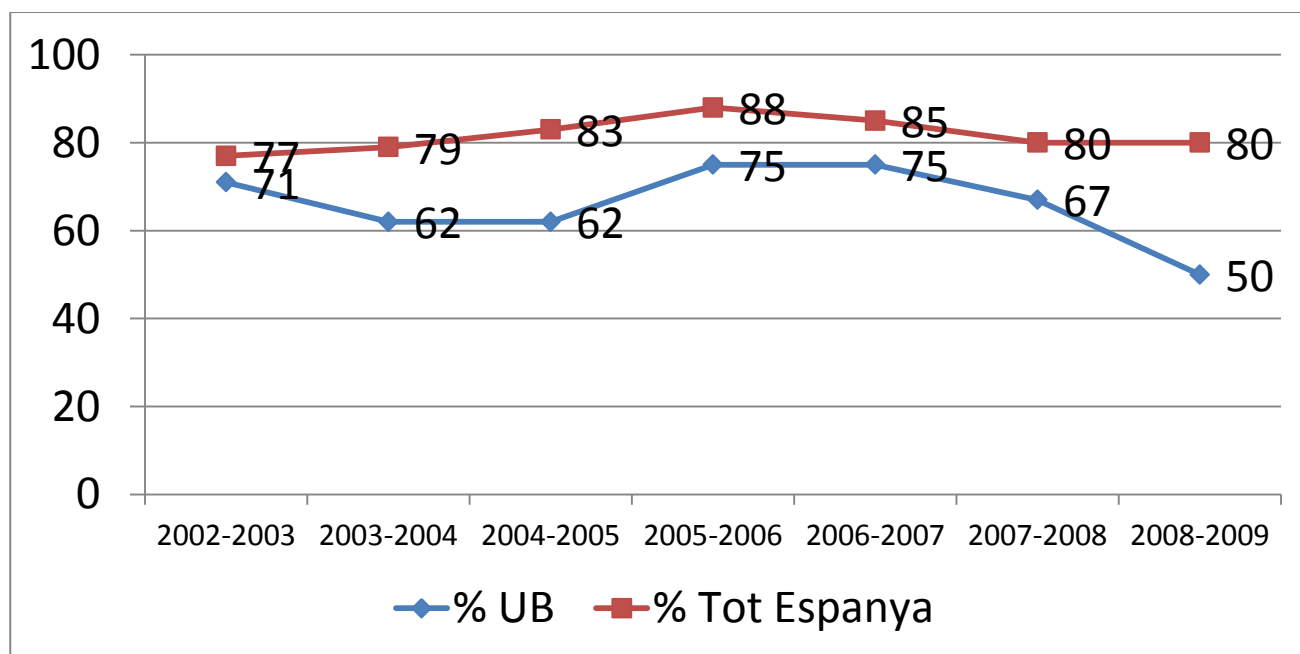
19.2.1. Recursos humans

En la taula 207 es presenten les dades sobre el professorat de l'àrea en aquesta universitat.

TAULA 207
Recursos humans de l'àrea de teoria de la literatura (UB)

<i>Categoria</i>	2002-2003	2003-2004	2004-2005	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009
CU	1	1	1	1	1	1	
TU	4	4	4	4	4	4	4
Lector				1	1	1	1
Associat		1	1	1	2	3	5
Associat substitut	2	2	2	1			

En el període considerat, s'ha produït un increment del professorat de l'àrea, atès que si en el curs 2002-2003, hi havia 7 professors, en el curs 2008-2009, n'hi havia 10 (tendència igualment verificada en l'àrea presa globalment), però aquest augment no s'ha traduït en una estabilització de la plantilla, sinó que s'ha traduït en un augment de les diferències percentuals d'estabilització respecte a la mitjana espanyola, diferències que passen de 6 a 30 punts per sota dels percentatges de l'àrea en el seu conjunt (gràfic 29).

GRÀFIC 29. Percentatge de professorat a temps complet: teoria de la literatura a la UB i a tot Espanya.

El descens en el percentatge de professorat a temps complet es deu a la coexistència de dos factors: la desaparició d'un CU i l'increment exponencial de les places de professorat associat (que doblen les inicialment existents d'associats substituïts i que la dotació d'una plaça de lector i el manteniment de les places de TU no poden compensar). No cal dir que una plantilla amb només el 50 % del professorat amb dedicació exclusiva no constitueix la situació més adequada per garantir una tasca investigadora continuada.

19.2.2. Línies de recerca

No s'ha pogut obtenir dades sobre aquest indicador.

19.2.3. Projectes de recerca

No consta que cap membre de l'àrea hagi encapçalat cap projecte finançat en el marc del PN R+D+I, ni cap grup de recerca reconegut.

19.2.4. Activitats de formació en la recerca

No consta que, en el període analitzat, la UB programés cap doctorat o màster específicament dedicat a la teoria de la literatura. Per a l'oferta de màsters i doctorats de la UB més o menys afins a l'àrea, cf. 11.2.4

En el sexenni 2003-2009, s'han defensat les tesis doctorals següents:

- *Diario íntimo y escritura de género: Alejandra Pizarnik* (2007).
- *A orillas del texto. Por una teoría del espacio paratextual narrativo* (2009).
- *Poética urbana de la modernidad literaria* (2009).

19.2.5. Altres activitats de difusió de la recerca

No consta que l'àrea hagi organitzat cap simposi amb subvencions dels ajuts ARCS, però no es descarta que ho hagi pogut fer amb un altre tipus de finançament públic o privat.

La recerca de l'àrea de teoria de la literatura de la UB té una escassíssima visibilitat. Seria desitjable que algun membre de l'àrea elevés propostes de grups o projectes de recerca a les instàncies oportunes, per tal d'oficialitzar la recerca que s'hi du a terme i que les tesis doctorals defensades permeten d'albirar.

19.3. UdG

La denominació de l'àrea de coneixement de teoria de la literatura i literatura comparada es va implantar a la UdG durant el curs 2003-2004. En aquesta universitat, l'àrea forma part del Departament de Filologia i Comunicació (anteriorment denominat Departament de Filologia i Filosofia).

19.3.1. Recursos humans

En la taula 208 es presenten les dades referents al PDI de l'àrea a la UdG

TAULA 208
Recursos humans de teoria de la literatura i literatura comparada (UdG)

<i>Categoria</i>	<i>2002-2003</i>	<i>2003-2004</i>	<i>2004-2005</i>	<i>2005-2006</i>	<i>2006-2007</i>	<i>2007-2008</i>	<i>2008-2009</i>
TU	1	1	1	1	1	1	1

Com es pot comprovar, l'àrea només consta d'un professor, que és, això sí, numerari.

19.3.2. Línies de recerca

Les principals són les següents:

- teoria i història del teatre
- adaptació cinematogràfica
- teoria de la traducció literària.

19.3.3. Projectes de recerca

No consta que el professor de l'àrea hagi encapçalat cap projecte finançat en el marc del PN R+D+I, ni cap grup de recerca reconegut.

19.3.4. Activitats de formació en la recerca

En el període considerat, la UdG no va programar cap doctorat o màster específicament dedicat a la teoria de la literatura i literatura comparada.

19.3.5. Altres activitats de difusió de la recerca

No consta que l'àrea hagi organitzat cap simposi amb subvencions dels ajuts ARCS, però no es descarta que ho hagi pogut fer amb un altre tipus de finançament públic o privat.

La presència de l'àrea de teoria de la literatura i literatura comparada a la UdG és purament testimonial, per la qual cosa no es poden emetre conclusions sobre la recerca que s'hi du a terme.

19.4. UdL

A la UdL, l'àrea de coneixement ha conservat la seva denominació primigènia, teoria de la literatura, i forma part del Departament de Filologia Catalana i Comunicació.

19.4.1. Recursos humans

En la taula 209 es presenten les dades relatives al professorat de l'àrea en aquesta universitat.

TAULA 209
Recursos humans de l'àrea de teoria de la literatura (UdL)

<i>Categoria</i>	<i>2002-2003</i>	<i>2003-2004</i>	<i>2004-2005</i>	<i>2005-2006</i>	<i>2006-2007</i>	<i>2007-2008</i>	<i>2008-2009</i>
TU	1	1	1	1	1	1	1
Associat				1	1	1	1
Associat substitut			1				

En el període considerat, l'àrea només ha disposat d'una plaça de TU, a la qual se n'ha afegit una d'associat substitut (només durant el curs 2004-2005) i una altra d'associat (del 2006 al 2009), la qual cosa palesa la presència molt escassa de l'àrea a la UdL.

19.4.2. Línies de recerca

Les principals són les següents:

- el Pirineu com a espai literari
- la recepció de les avantguardes literàries.

19.4.3. Projectes de recerca

No consta que el professor de l'àrea hagi encapçalat cap projecte finançat en el marc del PN R+D+I, ni cap grup de recerca reconegut.

19.4.4. Activitats de formació en la recerca

En el període considerat, la UdL no va programar cap doctorat o màster específicament dedicat a la teoria de la literatura.

19.4.5. Altres activitats de difusió de la recerca

No consta que l'àrea hagi organitzat cap simposi amb subvencions dels ajuts ARCS, però no es descarta que ho hagi pogut fer amb un altre tipus de finançament públic o privat.

La presència de l'àrea de teoria de la literatura a la UdL és molt escassa i la visibilitat de la seva recerca és nul·la. En aquestes circumstàncies, no és possible emetre conclusions sobre la recerca que s'hi du a terme.

19.5. UPF

A la UPF, on es va adoptar la denominació de teoria de la literatura i literatura comparada, l'àrea forma part del Departament d'Humanitats.

19.5.1. Recursos humans

En la taula 210 s'indiquen les dades sobre el professorat de l'àrea a la UPF.

TAULA 210
Recursos humans de l'àrea de teoria de la literatura i literatura comparada (UPF)

<i>Categoria</i>	<i>2002-2003</i>	<i>2003-2004</i>	<i>2004-2005</i>	<i>2005-2006</i>	<i>2006-2007</i>	<i>2007-2008</i>	<i>2008-2009</i>
CU		1	1	1	1	1	1
TU	2	1	1	1	1	1	1
Associat	2	2	2	1	1	1	1
Altres	1	1					1

L'àrea ha sofert una certa disminució de recursos, atès que hi havia cinc professors al començament del sexenni, enfront de només quatre al final, però la plaça perduda correspon a un docent a temps parcial, i entre els numeraris, hi ha hagut fins i tot una promoció de TU a CU.

19.5.2. Línies de recerca

En presentem les principals:

- cinema
- relacions entre la literatura i les arts visuals
- poètica literària
- estratègies textuais
- retòrica i pragmàtica del discurs
- poètica noucentista.

19.5.3. Projectes de recerca

En el marc del PN R+D+I, l'àrea ha aconseguit finançament per al projecte següent:

- BFF2003-06495: «El discurso de la guerra en la literatura y las artes visuales» (18.400 €).

En la convocatòria del 2009 del Programa de Suport a la Recerca, l'àrea va obtenir, mitjançant l'IUC, el reconeixement d'un grup de recerca emergent:

- 2009SGR 883: Grup de Recerca en Literatura Comparada (sense dotació).

En la taula 211 se'n presenta la composició.

TAULA 211

Composició del grup de recerca emergent de teoria de la literatura i literatura comparada (UPF)

<i>Grup</i>	<i>Total membres</i>	<i>Doctors</i>	<i>No doctors</i>	<i>Becaris</i>
2009SGR 883	13	11	2	2

I en la taula 212, la producció científica.

TAULA 212

Producció del grup de recerca emergent de teoria de la literatura i literatura comparada (UPF)

2009SGR 883	Projectes R+D competitiu finançats	9
	Projectes R+D competitiu finançats dirigits	2
	Projectes R+D competitiu finançats internacionals	2
	Articles	31
	Articles en revistes indexades	17
	Llibres	8
	Capítols de llibre	53
	Tesis	19
	Congressos	50
	Cursos	7
	Ponències	14
	<i>Reviews</i>	3

19.5.4. Activitats de formació en la recerca

En el període considerat, la UPF no va programar cap doctorat o màster específicament dedicat a la teoria de la literatura i literatura comparada.

Entre el 2003 i el 2009, es van defensar les tesis doctorals següents:

- *El viaje contra-espacial. Juan Goytisolo y W. G. Sebald* (2007).
- *La ruta de la máscara: el teatro de Luigi Pirandello y Samuel Beckett* (2009).
- *Nihilismo y literatura de entreguerras en España (1918-1936)* (2006).
- *La memoria del dolor: testimonios de mujeres sobre el holocausto* (2004).
- *El poscolonialismo de expresión francesa y portuguesa: la ideología de la diferencia en la creación y la traducción literarias* (2005).
- *Imagen fotográfica y textualidad. La obra de Wright Morris, Duane Michals y Sophie Calle* (2009).

19.5.5. Altres activitats de difusió de la recerca

No consta que l'àrea hagi organitzat cap simposi amb subvencions dels ajuts ARCS, però no es descarta que ho hagi pogut fer amb un altre tipus de finançament públic o privat.

L'àrea participa en la publicació de:

- *Forma: Revista d'Estudis Comparatius. Art, Literatura, Pensament*: editada pel Departament d'Humanitats de la UPF.

A causa dels escassos recursos humans de què disposa, l'àrea ha constituït els grups de recerca amb investigadors d'altres àrees (prou desdibuixades a la mateixa UPF), departaments o universitats. En qualsevol cas, palesa un dinamisme notori pel que fa a la tasca investigadora, capítol en el qual cal destacar el nombre de tesis defensades en el sexenni analitzat. Seria desitjable, però, que s'elevessin més propostes de projectes de recerca en el PN R+D+I, que asseguressin la continuïtat de les recerques endegades al seu dia i contribuïssin a donar més visibilitat a la recerca de l'àrea fora del context estrictament català.

19.6. URV

A la URV, on es va prendre la denominació de teoria de la literatura i literatura comparada en el curs 2005-2006, l'àrea forma part del Departament de Filologia Catalana.

19.6.1. Recursos humans

En la taula 213 es presenten les dades sobre el professorat de l'àrea a la URV.

TAULA 213
Recursos humans de l'àrea de teoria de la literatura i literatura comparada (URV)

<i>Categoria</i>	<i>2002-2003</i>	<i>2003-2004</i>	<i>2004-2005</i>	<i>2005-2006</i>	<i>2006-2007</i>	<i>2007-2008</i>	<i>2008-2009</i>
CEU	1	1	1	1	1		
Associat	1	1	1	1	1	1	

En el decurs del període analitzat, l'àrea ha anat perdent tot el professorat de què disposava: primer, una plaça de CEU i, després, l'única plaça d'associat que tenia.

19.6.2. Línies de recerca

En la pàgina web del Departament de Filologia Catalana de la URV no consta cap informació sobre les línies de recerca de l'àrea.

19.6.3. Projectes de recerca

No consta que cap professor de l'àrea hagi encapçalat cap projecte finançat en el marc del PN R+D+I, ni cap grup de recerca reconegut.

19.6.4. Activitats de formació en la recerca

No consta que, en el període 2003-2009, la URV hagi organitzat cap doctorat o màster específicament dedicat a la teoria de la literatura i literatura comparada.

19.6.5. Altres activitats de difusió de la recerca

No consta que l'àrea hagi organitzat cap simposi amb subvencions dels ajuts ARCS, però no es descarta que ho hagi pogut fer amb un altre tipus de finançament públic o privat.

L'àrea tenia, en el començament del període, una presència molt limitada, però ha anat disminuint fins a desaparèixer en el sexenni. En aquestes condicions, no és possible emetre conclusions sobre la recerca que s'hi ha dut a terme.

20. CONCLUSIONS

Com ja s'ha assenyalat en la introducció, aquest report només pretén apuntar tendències sobre la recerca que s'ha dut a terme en el camp de les altres filologies, i, com també s'ha assenyalat en la introducció, la varietat d'àmbits científics està correlacionada amb la diversitat de les situacions i, fins i tot, d'«ubicacions» institucionals d'aquestes «altres filologies». Per tal de seguir un fil conductor en el si d'aquesta heterogeneïtat, s'ha

partit de les anomenades *àrees de coneixement* del perfil del PDI, que havien de servir com a denominador comú i punt de referència obligat a partir del qual poder procedir a l'anàlisi, però, fins i tot en aquest punt, s'han observat diferències importants entre les diferents institucions implicades. Així, per exemple, en algunes universitats —el cas paradigmàtic el constituïria la UB—, les àrees de coneixement no només estan ben delimitades i compartimentades, sinó que, àdhuc en alguns casos, han donat lloc a departaments autònoms entre si (per exemple, Filologia Grega i Filologia Llatina, que generalment van units sota la denominació genèrica de Filologia Clàssica a bona part de les universitats tant de Catalunya com d'arreu). En l'extrem oposat, se situarien universitats, com ara la UPF i, en menor mesura, la UdG, que han optat per crear macrodepartaments (com ara Humanitats i Traducció i Ciències del Llenguatge, a la UPF, o Filologia i Comunicació, a la UdG), amb la voluntat declarada de difuminar les fronteres entre àrees de coneixement i fomentar la transversalitat científica entre els diferents àmbits científics. Aquestes dues opcions, igualment defensables des del punt de vista científic, es posen de manifest de manera encara més notòria en l'àmbit de la recerca i han plantejat dificultats diferents a l'hora d'elaborar aquest report. En qualsevol cas, tot i que puguin resultar reductores enfront de la complexitat de la recerca realitzada, les àrees de coneixement del perfil del professorat han estat, tanmateix, per bé que amb certes dificultats en alguns casos, un punt de referència operatiu per exposar a grans trets les recerques dutes a terme en les altres filologies.

En aquestes conclusions, reprendrem punt per punt els diferents indicadors i factors de variació que han constituït els eixos entorn dels quals ha girat l'exposició i intentarem d'emetre les conclusions generals que se'n deriven.

L'anàlisi del primer indicador, els recursos humans, que ha estat alhora quantitativa i qualitativa, permet d'extreure'n diverses conclusions.

En primer lloc, la recerca d'una àrea de coneixement, per ser viable o, si més no, operativa, sobretot si es tracta de recerca finançada, requereix una plantilla mínima, és a dir, un nombre de professors suficient per poder encapçalar grups o projectes de recerca. Certament, han emergit en aquest report alguns casos excepcionals en què àrees compostes per dos professors han obtingut finançament per a un projecte (la qual cosa diu molt de la iniciativa de l'àrea en aquesta matèria i implica la constitució de grups interuniversitaris), però la tendència general indica que sense un nombre suficient de professors, per les dificultats per formar equips (encara més si són interuniversitaris, per a la recerca del dia a dia), o pel fet d'integrar-se aquests investigadors en equips encapçalats per altres àrees o

departaments, la recerca de l'àrea pròpia queda diluïda. Així, una àrea amb menys de cinc professors difícilment pot assolir una visibilitat institucional mínima de la recerca que du a terme.

Pel que fa al paràmetre qualitatiu, el percentatge de professorat a temps complet, l'anàlisi ha permès de palesar que incideix no tant en la constitució dels equips de recerca com en la capacitat d'encapçalar-los. Com ja s'ha apuntat d'alguna manera en la introducció, si el professorat a temps parcial pot, òbviament, formar part d'un equip de recerca, difícilment pot formar un equip de recerca finançat (per al qual caldria una dedicació exclusiva), i, per tant, la precarització de la plantilla d'una àrea es tradueix fatalment en una pèrdua de potencial investigador i una disminució de la capacitat de lideratge de l'àrea. És igualment cert que, en alguns casos excepcionals, que també s'han exposat en aquest report, algunes àrees de coneixement amb més d'un 50 % de professorat associat poden donar proves d'un notable dinamisme en la recerca, però és també cert que uns pocs investigadors principals han de compensar les carències provocades pel desequilibri de la plantilla i que, per tant, tot i haver-hi una continuïtat en els grups, la manca d'efectius «qualificats» pot impedir obrir noves vies d'investigació. La precarització progressiva d'una àrea on el percentatge de professorat a temps parcial ultrapassi el 35 % de la plantilla total pot tenir, a curt o mig termini, greus repercussions en la recerca de la mateixa àrea.

En conseqüència, segons es desprèn del que s'ha pogut observar, una aposta per la recerca implica, per part de les autoritats polítiques i acadèmiques, dotar les àrees de coneixement dels recursos indispensables, tant des del punt de vista quantitatiu com qualitatiu, per fomentar la realització de la recerca, si no en una situació òptima, almenys en condicions que en permetin la viabilitat i la renovació.

El segon indicador, les línies de recerca, ha posat de manifest una de les febleses més notòries de les universitats catalanes: la manca de difusió de la recerca que s'hi realitza. Com ja s'ha assenyalat, per a aquest indicador, s'han consultat les pàgines web de tots els departaments implicats, i s'ha pogut observar que si, en alguns casos, la informació era fàcilment accessible en la pestanya «Recerca» (generalment, només per als grups de recerca ja constituïts), en d'altres, calia anar al perfil personal de cada professor, i fins i tot en alguns casos, no apareixia cap informació sobre aquest punt. Aquesta mancança és encara més evident en l'àmbit de les filologies, que, llevat de les àrees de llengua espanyola i literatura espanyola, solen englobar perfils docents i investigadors variats (lingüístic, literari i, fins i

tot, cultural, en el cas de les llengües estrangeres o clàssiques). Per bé que les categories puguin resultar reductores, és evident que el perfil investigador del PDI constitueix un punt de referència ineludible en tota formació universitària, sobretot en el cas dels màsters i doctorats, i pot constituir un «mapa científic», tan aproximatiu com es vulgui però real, de l'àrea en la tasca investigadora. En qualsevol cas, ja sigui en el si d'un projecte o grup finançat o no, l'explicitació de les línies de recerca d'una àrea és el primer nivell de visibilitat institucional de la recerca que s'hi du a terme i, com a tal, indispensable per al seu reconeixement.

Pel que fa al tercer factor de variació, s'ha distingit en el report entre finançament públic (administracions) i privat (empreses). En el primer cas, s'han diferenciat igualment tres nivells segons l'entitat finançadora: entitats internacionals (Unió Europea, accions integrades, projectes bilaterals), el Ministeri de Ciència i Tecnologia (en particular, el PN R+D+I) i la Generalitat de Catalunya (en concret, el Programa de Suport a la Recerca).

Quant al primer, la principal dificultat ha consistit a atribuir a una àrea de coneixement la participació o coordinació en un projecte europeu, atès que sovint són acords interdepartamentals i no sempre s'hi fan constar els responsables acadèmics de cada membre associat. En qualsevol cas, es presenten les dades numèriques de les subvencions concedides (taula 214).

TAULA 214
Projectes europeus (altres filologies)

<i>Entitat</i>		<i>Import</i>	<i>Rol</i>
UAB	Departament de Ciències de l'Antiguitat i de l'Edat Mitjana	511.574 €	Coordinació
UAB	Departament de Filologia Francesa i Romànica	0 €	Participació
UAB	Departament de Filologia Francesa i Romànica	66.627,45 €	Coordinació
UAB	Departament de Filologia anglesa i Germanística	52.088 €	Participació
UdL	Departament d'Anglès i Lingüística	0 €	Participació
UPF	Departament de Traducció i Filologia (fins al 14.12.2008)	0 €	Participació
URV	Departament de Filologies Romàniques	33.667 €	Coordinació
URV	Departament de Filologies Romàniques	0 €	Coordinació
URV	Departament de Filologies Romàniques	194.604 €	Coordinació
URV	Departament de Filologies Romàniques	170.725 €	Coordinació
URV	Departament de Filologies Romàniques	240.538 €	Coordinació
URV	Departament de Filologies Romàniques	0 €	Coordinació
URV	Departament de Filologies Romàniques	0 €	Coordinació
		1.151.108 €	

Tot i que la quantia del finançament és notable i roman parcialment oculta, atès que en la majoria dels casos només es fa constar quan la universitat catalana és coordinadora, i no quan és participant, només quatre de les universitats catalanes coordinen o participen en projectes subvencionats per la UE: la UAB, la UdL, la UPF i la URV. Atesa la importància atorgada a la qüestió del multilingüisme per les instàncies europees, seria desitjable que les àrees vinculades a les altres filologies participessin o pilotessin en nous projectes europeus que permetessin de palesar a escala internacional les recerques que s'hi duen a terme.

En el marc del PN R+D+I, que constitueix el gruix de la recerca finançada, amb 5.810.672 €, han estat aprovats 153 projectes, que es distribueixen per universitats de la manera que es mostra en la taula 215.

TAULA 215
Distribució dels projectes concedits en el PN R+D+I (altres filologies), per universitats

<i>Universitats</i>	<i>Nombre de projectes</i>	<i>Percentatge sobre el total</i>
UAB	48	31,37 %
UB	63	41,17 %
UdG	6	3,92 %
UdL	10	6,53%
UPF	23	15,03 %
URV	3	1,96 %

Si es considera la quantia global de les subvencions (5.810.672 €), la distribució per universitats és la que es presenta en la taula 216.

TAULA 216
Distribució de les subvencions del PN R+D+I (altres filologies), per universitats

<i>Universitats</i>	<i>Quantitat concedida</i>	<i>Percentatge sobre el total</i>
UAB	2.247.113 €	38,67 %
UB	1.956.241 €	33,67 %
UdG	200.460 €	3,45 %
UdL	285.250 €	4,91 %
UPF	1.127.018 €	19,40 %
URV	54.240 €	0,93 %

Les dades aquí presentades tenen un valor merament numèric, atès que, òbviament, tant el percentatge de projectes obtinguts com el de les subvencions aconseguides s'han de ponderar en funció de les magnituds de cada universitat i, per tant, en estat brut, tenen un valor molt relatiu. Sí que cal comentar, però, que si la UB obté el 41,17 % dels projectes aprovats i el 33,67 % de les subvencions concedides, mentre que la UAB obté el 31,37 % dels projectes i el 38,37 % de les subvencions, això significa que les dues universitats catalanes més grans han operat amb mecanismes diferenciats: a la UB s'ha optat per un nombre més alt de projectes amb subvencions més modestes, mentre que la UAB ha obtingut menys projectes però amb un finançament més important de mitjana.

Per àrees, la distribució dels projectes ha estat la que es mostra en la taula 217.

TAULA 217
Distribució dels projectes del PN R+D+I, per àrees de coneixement

<i>Àrees de coneixement</i>	<i>Nombre de projectes</i>	<i>Percentatge sobre el total</i>
Estudis àrabs i islàmics	4	2,61 %
Estudis de l'Àsia oriental	2	1,30 %
Estudis hebreus i arameus	10	6,53 %
Filologia alemanya	5	3,26 %
Filologia anglesa	15	9,8 %
Filologia francesa	17	11,11 %
Filologia grega	9	5,88 %
Filologia italiana	6	3,92 %
Filologia llatina	13	8,49 %
Filologia romànica	12	7,84 %
Literatura espanyola	21	13,72 %
Llengua espanyola	32	20,91 %
Teoria de la literatura (i literatura comparada)	7	4,57 %

La distribució de les subvencions per àrees de coneixement seria la de la taula 218.

TAULA 218
Distribució de les subvencions del PN R+D+I (altres filologies), per àrees de coneixement

<i>Àrees de coneixement</i>	<i>Quantitat concedida</i>	<i>Percentatge sobre el total</i>
Estudis àrabs i islàmics	101.420 €	1,75 %
Estudis de l'Àsia oriental	72.514 €	1,25 %
Estudis hebreus i arameus	212.970 €	3,67 %
Filologia alemanya	155.270 €	2,67 %
Filologia anglesa	768.504 €	13,23 %
Filologia francesa	384.872 €	6,62 %
Filologia grega	352.270 €	6,06 %
Filologia italiana	220.050 €	3,79 %
Filologia llatina	550.440 €	8,61 %
Filologia romànica	228.861 €	4,97 %
Literatura espanyola	926.355 €	15,94 %
Llengua espanyola	1.696.796 €	29,20 %
Teoria de la literatura (i literatura comparada)	190.000 €	3,27 %

Com en el cas de les universitats, la lectura de les dades requereix que es tinguin en compte les dimensions de les àrees i de les institucions que les acullen.

Dels 153 projectes concedits en el PN R+D+I, hem obtingut dades de composició de 59 equips i de producció científica de 55.²³ Les dades que aquí es presentaran no reflecteixen el conjunt dels projectes obtinguts, però poden apuntar algunes tendències.

Pel que fa a la composició, en aquests projectes hi han intervingut:

- 67 CU (el 12,93 % del PDI dels equips)
- 169 TU (32,62 %)
- 5 TEU (0,96 %)
- 27 agregats (5,21 %)
- 22 lectors (4,24 %)
- 79 becaris de formació del personal investigador (FPI) (15,25 %)
- 10 becaris postdoctorals (1,93 %)
- 71 associats (13,70 %)
- 68 d'altres (tècnics, PDI estranger, etc.) (13,12 %).

Pel que fa a la producció:

- S'han signat 6 convenis amb empreses.
- S'han publicat:
 - 869 articles en revistes no indexades
 - 386 articles en revistes indexades
 - 176 llibres
 - 1.130 capítols de llibre.
- S'han defensat 100 tesis doctorals.
- S'han donat 541 conferències per invitació.
- S'han organitzat 90 congressos.
- S'han fet 1.008 ponències i 153 *reviews*.

Quant al Programa de Suport a la Recerca, en la convocatòria del 2005, es van concedir 183.400 € per a 5 grups de recerca i 16 grups de recerca van tenir reconeixement sense dotació econòmica. La distribució per universitats es mostra en la taula 219.

23. La divergència entre ambdues xifres rau en el fet que alguns dels projectes són de la convocatòria del 2009 i, per tant, la seva recerca s'ha realitzat a partir del 2010.

TAULA 219
Distribució dels ajuts SGR (convocatòria del 2005), per universitats

<i>Universitats</i>	<i>Subvenció</i>	<i>Nombre de grups</i>	<i>Observacions</i>
UAB	68.600 €	5	3 sense dotació
UB	76.200 €	12	10 sense dotació
UdL		1	Sense dotació
UPF	38.600 €	2	1 sense dotació
URV		1	Sense dotació

Un cop més aquestes dades només tenen un valor numèric, per tal com s'han de ponderar en funció de les dimensions de cada institució.

Per àrees, la distribució va ser la següent:

- Estudis àrabs i islàmics: un grup consolidat.
- Filologia alemanya: un grup consolidat.
- Filologia anglesa: dos grups consolidats, un grup singular i un grup emergent (38.600 €).
- Filologia francesa: un grup emergent (31.000 €).
- Filologia grega: un grup singular (37.600 €).
- Filologia italiana: un grup emergent.
- Filologia llatina: tres grups consolidats.
- Filologia romànica: tres grups consolidats (38.600 €).
- Literatura espanyola: dos grups consolidats.
- Llengua espanyola: quatre grups consolidats.

I la producció va ser:

- 1.078 articles
- 166 llibres
- 335 capítols de llibre
- 100 tesis
- 4 patents concedides
- 555 congressos
- 59 cursos
- 821 ponències
- 54 *reviews*
- 631 publicacions sense especificar (de formació, divulgació, etcètera).

En la convocatòria del 2009, es van concedir 853.600 € per a 30 grups (7 sense dotació): 5 d'emergents, 2 de singulars i 23 de consolidats (taula 220).

TAULA 220
Distribució dels ajuts SGR (convocatòria del 2009), per universitats

<i>Universitats</i>	<i>Nombre de grups</i>	<i>Percentatge sobre el total</i>	<i>Emergents</i>	<i>Singulars</i>	<i>Consolidats</i>
UAB	13	43,33 %	3	1	9
UB	10	33,33 %	1	1	8
UdL	3	10 %			3
UPF	3	10 %	1		2
URV	1	33,33 %			1

Pel que fa a les subvencions, es van distribuir per universitats de la manera que es mostra en la taula 221.

TAULA 221
Distribució de les subvencions dels ajuts SGR (convocatòria del 2009), per universitats

<i>Universitats</i>	<i>Subvenció</i>	<i>Percentatge sobre el total</i>
UAB	387.400 €	45,38 %
UB	332.000 €	38,89 %
UdL	101.400 €	11,87 %
UPF	32.800 €	3,84 %
URV	0 €	

Per àrees, la distribució va ser la que es presenta en la taula 222.

TAULA 222

Distribució de les subvencions dels ajuts SGR (convocatòria del 2009), per àrees de coneixement

<i>Àrees</i>	<i>Consolidats</i>	<i>Emergents</i>	<i>Singulars</i>	<i>Subvenció</i>	<i>Percentatge de la subvenció total</i>
Estudis Àsia oriental	1			34.400 €	4,02 %
Filologia anglesa	3	1		104.800 €	12,27 %
Filologia francesa	1	2	1	39.000 €	4,56 %
Filologia grega	1	2	1	106.800 €	12,51 %
Filologia italiana	2			44.800 €	5,24 %
Filologia llatina	3			123.200 €	14,43 %
Filologia romànica	2			89.600 €	10,49 %
Literatura espanyola	5			114.400 €	13,4 %
Llengua espanyola	4			158.200 €	18,83 %
Teoria de la literatura	1			38.400 €	4,49 %

Els grups estan compostos per 378 investigadors, distribuïts en:

- 267 doctors
- 111 no doctors
- 190 becaris
- 20 becaris postdoctorals.

I pel que fa a la producció:

- S'han signat:
 - 22 convenis de recerca o transferència amb administracions
 - 6 convenis de recerca o transferència amb empreses.
- S'han publicat:
 - 586 articles en revistes no indexades
 - 760 articles en revistes indexades
 - 444 llibres
 - 1.346 capítols de llibre.
- S'han defensat 380 tesis.
- S'han produït 2 patents.
- S'ha participat en:
 - 1.931 congressos
 - 177 cursos.

— S'han fet:

- 1.223 ponències
- 312 *reviews*.

Com s'ha insistit en aquest report, el fet que una àrea no encapçali un grup o projecte finançat no significa que no s'hi realitzi recerca, sinó simplement que la tasca investigadora que s'hi du a terme, o bé es fa en el marc d'un projecte encapçalat per altri (que n'és el responsable «oficial»), o bé es realitza sense cap tipus de finançament públic ni privat. Hem volgut reflectir en aquest report aquest últim cas, és a dir, la producció científica no finançada, que, per no tenir visibilitat institucional, sovint passa desapercebuda i no rep cap reconeixement oficial. De la informació obtinguda dels departaments universitaris catalans, se n'han pogut extreure les dades següents relatives a la producció científica no finançada:

- 57 llibres
- 391 capítols de llibre
- 476 articles
- 299 ressenyes
- 190 conferències per invitació
- 404 ponències
- 60 simposis organitzats.

Tot i reconèixer aquesta tasca fosca, sovint realitzada fora dels canals habituals, cal emfasitzar, però, la importància d'elevat propostes de grups i projectes de recerca en la mesura de les pròpies possibilitats, a fi i efecte que algunes àrees, i també algunes universitats, vegin reconeguda la seva recerca, que obtindria visibilitat.

Pel que fa a les activitats de formació, la dificultat més important ha estat relacionar la denominació del doctorat, molt en particular, i d'alguns màsters, també, amb l'àrea de coneixement analitzada. Sembla que, en els últims anys, la tendència ha estat que diverses àrees de coneixement amb connexions entre si han decidit d'associar-se per programar conjuntament doctorats i, en menor mesura, màsters, per tal d'optimitzar en alguns casos recursos, i en d'altres, per manca de professorat doctor. El cas potser extrem el constitueixen la UdG i la UPF, on aquesta aposta acadèmica s'ha estès fins i tot als departaments i a les facultats, però es comença a observar també en els doctorats d'altres institucions, on s'estan imposant els enfocaments plurilingües (ja sigui en llengües modernes —sobretot romàniques— o clàssiques) o lingüísticoliteraris (per exemple, Llengua espanyola i literatures hispàniques).

Aquesta voluntat d'optimització dels recursos pot anar correlacionada amb la tendència generalitzada a la baixa constatada en la matriculació en la suficiència investigadora, detectada en particular en el darrer trienni. Resulta difícil d'esbrinar, sense un treball de camp sociològic, les causes d'aquesta tendència, però tampoc no es pot obviar que comença a apuntar coincidint amb l'inici de la crisi econòmica actual. En qualsevol cas, seria desitjable que, paral·lelament als esforços d'optimització de recursos que les institucions universitàries han realitzat en aquest capítol, les autoritats competents afavorissin, en la mesura del que fos possible, l'accés al doctorat amb ajuts universitaris o beques (FPI o d'altres), atès que només per aquesta via es produeix el relleu generacional del professorat universitari.

En el cas dels màsters oficials, en canvi, la tendència observada és la contrària: tot i la seva recent incorporació a la formació universitària, en la majoria dels màsters presentats, la matriculació ha augmentat entre el curs 2007-2008 i el 2009-2010, i només en dos, ha descendit clarament o s'ha mantingut sense variacions, la qual cosa palesa que aquest tipus d'ensenyament, malgrat la seva implantació molt recent, és vist com una necessitat formativa per l'alumnat universitari. Cal esperar que aquesta tendència a l'alça es pugui traslladar al doctorat en els anys posteriors als analitzats en aquest report.

Pel que fa a les tesis doctorals, entre el 2003 i el 2009, se n'han defensat un total de 252, nombre que presentem en la taula 223 desglossat per àrees i universitats, així com els percentatges de cada àrea i universitat respecte al total.

TAULA 223
Nombre i percentatges de tesis doctorals defensades per àrees i universitats

	<i>UAB</i>	<i>UB</i>	<i>UdG</i>	<i>UdL</i>	<i>UPF</i>	<i>URV</i>	<i>Totals àrees</i>	<i>Percentatges àrees</i>
Estudis àrabs i islàmics	5	5					10	3,97
Estudis de l'Àsia oriental	5						5	1,98
Estudis hebreus i arameus		3					3	1,19
Filologia alemanya		3			5	1	9	3,57
Filologia anglesa	12	22		9	10	4	57	22,62
Filologia basca							0	0,00
Filologia eslava		7					7	2,78
Filologia francesa	10	5		2	2	1	20	7,94
Filologia grega	5	7					12	4,76
Filologia italiana		4					4	1,59
Filologia llatina	4	8					12	4,76
Filologia romànica	1	1	2		2		6	2,38
Filologies gallega i portuguesa		4					4	1,59
Literatura espanyola	17	14		7	5	3	46	18,25
Llengua espanyola	9	3		3	12		27	10,71
Teoria literatura i literatura comparada	21	3			6		30	11,90
Totals universitats	89	89	2	21	42	9	252	
Percentatges universitats	35,32	35,32	0,08	8,33	16,67	3,57		

Cal insistir, però, que aquesta informació és merament numèrica, atès que, com s'ha dit reiteradament en el present report quan s'ha parlat dels projectes de recerca i la producció científica, cal ponderar les dades en aquest cas no només en funció de les magnituds de les universitats o de les àrees implicades, sinó també en funció de la capacitat formadora de les plantilles, és a dir, del nombre de professors amb dedicació completa i amb el títol de doctor. Una plantilla més curta en doctors a temps complet implica, per compensar aquestes carències de personal, que els potencials directors de tesis hagin d'assumir més doctorands i que les tesis doctorals realitzades estiguin més vinculades a la seva especialitat científica, mentre que una plantilla més nombrosa de doctors permet als eventuais doctorands de triar entre opcions científiques diferents. Cal igualment ponderar el nombre de tesis en funció dels programes de doctorat i màsters oficials implementats, i no deixa de constituir un mèrit notable que àrees que no disposen d'aquest tipus d'ensenyament específicament dedicat a la seva especialitat hagin pogut generar nous doctors en el perfil de l'àrea.

Finalment, quant a les activitats de difusió de la recerca, les àrees de les altres filologies han obtingut una subvenció total de 193.215 € dels ajuts ARCS per a la celebració de cinquanta congressos o simposis a les universitats catalanes. En presentem les dades desglossades, primer per nombre de congressos organitzats (amb els percentatges corresponents, taula 224).

TAULA 224

Distribució del nombre de congressos subvencionats amb els ajuts ARCS, per àrees i universitats

	<i>UAB</i>	<i>UB</i>	<i>UdG</i>	<i>UdL</i>	<i>UPF</i>	<i>URV</i>	<i>Totals àrees</i>	<i>Percentatges àrees</i>
Estudis àrabs i islàmics		1					1	2
Estudis de l'Àsia oriental								
Estudis hebreus i arameus		4					4	8
Filologia alemanya					1	4	5	10
Filologia anglesa	2			2	2	3	9	18
Filologia basca								
Filologia eslava								
Filologia francesa	2			1	1		4	8
Filologia grega		7					7	14
Filologia italiana		1	1				2	4
Filologia llatina	2	1					3	6
Filologia romànica		1					1	2
Filologies gallega i portuguesa								
Literatura espanyola	9						9	18
Llengua espanyola	2		1				3	6
Teoria literatura i literatura comparada	2						2	4
Totals universitats	19	15	2	3	4	7	50	
Percentatges universitats	38	30	4	6	8	14		

I seguidament presentem la distribució de les subvencions concedides per àrees i universitats, amb els percentatges segons el total concedit (taula 225).

TAULA 225
Distribució de les subvencions dels ajuts ARCS, per àrees i universitats

	<i>UAB</i>	<i>UB</i>	<i>UdG</i>	<i>UdL</i>	<i>UPF</i>	<i>URV</i>	<i>Totals àrees</i>	<i>Percentatges àrees</i>
Estudis àrabs i islàmics		4.000					4.000	2,07
Estudis de l'Àsia oriental								
Estudis hebreus i arameus		14.570					14.570	7,54
Filologia alemanya					3.000	11.400	14.400	7,45
Filologia anglesa	6.000			6.000	6.000	8.250	26.250	13,59
Filologia basca								
Filologia eslava								
Filologia francesa	9.400			4.000	5.000		18.400	9,52
Filologia grega		25.600					25.600	13,25
Filologia italiana		5.000	5.000				10.000	5,18
Filologia llatina	12.000	2.765					14.765	7,64
Filologia romànica		5.000					5.000	2,59
Filologies gallega i portuguesa								
Literatura espanyola	41.900						41.900	21,69
Llengua espanyola	6.830		4.000				10.830	5,61
Teoria literatura i literatura comparada	7.500						7.500	3,88
Totals universitats	83.630	56.935	9.000	10.000	14.000	19.650	193.215	
Percentatges universitats	43,28	29,47	4,66	5,176	7,246	10,17		

Aquest report només pretén reflectir les tendències en recerca en l'àmbit de les altres filologies. La principal conclusió que se'n extreu és que, en aquest àmbit tan heterogeni, s'hi du a terme una tasca notable, que, però, no sempre resulta visible, en part perquè les universitats (i, no cal dir-ho, els mateixos investigadors) no sempre en fan la difusió que caldria, i, en part també, perquè quan es parteix de la recerca finançada i, en particular, del perfil de l'investigador principal, la tasca de la resta d'àrees, departaments o universitats implicats queda fortament diluïda, com, d'altra banda, no podia ser d'una altra manera en un report com aquest, en què les informacions sobre els investigadors són anònimes. Caldria, per tant, que els investigadors i les universitats a les quals pertanyen donessin a conèixer la seva participació en projectes pilotats per altri, però caldria també que les àrees elevessin propostes de grups o projectes encapçalats pels seus membres (malgrat els minsos recursos de què disposen en ocasions), que permetessin d'oficialitzar-ne la tasca.

Les autoritats polítiques i acadèmiques també hi tenen el seu paper. Cal garantir, fins i tot en èpoques d'escassetat com l'actual, que les àrees i els departaments disposin dels recursos humans quantitativament i qualitativament indispensables no només per dur a terme una recerca continuada i de qualitat, sinó també per a la formació de nous doctorands, que són el futur de la universitat catalana. Una aposta decidida per la recerca a casa nostra exigeix, per tant, un esforç tant dels investigadors i les institucions que els acullen com de les autoritats polítiques del nostre país.